

לאומי | דוחות כספיים

31.03.2023

הדוח על הסיכונים ותיאור המאפיינים העיקריים של מכשירי הון פיקוחיים שהונפקו נכללים באתר האינטרנט של הבנק בכתובת: www.leumi.co.il < אודות < מידע כספי < גילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים ובאתר מגנ"א של רשות ניירות ערך: www.magna.isa.gov.il

בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מוחזקות שלו
תמצית דוח כספי ליום 31 במרס 2023
תוכן העניינים

עמוד	
5	דין וחשבון של הדירקטוריון והנהלה
א. סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה	
8	מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים
11	מידע צופה פני עתיד בדוח הדירקטוריון והנהלה
ב. הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי	
12	מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים
12	שינויים עיקריים בתקופה החולפת
15	שינויים מהותיים בסעיפים בדוחות הכספיים
16	התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח כולל אחר
25	המבנה וההתפתחות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון
37	מגזרי פעילות - גישת הנהלה
40	מגזרי פעילות פיקוחיים
45	חברות מוחזקות עיקריות
ג. סקירת הסיכונים	
46	החשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם
46	סיכוני אשראי
73	סיכוני שוק
78	סיכון הנזילות וסיכון המימון
80	סיכונים תפעוליים
81	סיכון אקלים וסביבה
82	סיכונים אחרים
ד. מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים, בקורות ונהלים	
84	מדיניות חשבונאית ואומדנים בנושאים קריטיים
87	בקורות ונהלים לגבי הגילוי בדוח הכספי
88	דירקטוריון

דוחות כספיים

91	דוח סקירת רואי החשבון המבקרים המשותפים
93	דוח רווח והפסד מאוחד
94	דוח מאוחד על הרווח הכולל
95	מאזן מאוחד
96	דוח על השינויים בהון מאוחד
100	דוח על תזרימי מזומנים מאוחד
103	פירוט הביאורים

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

א. ממשל תאגידי

216	שינויים בדירקטוריון
216	המבקרת הפנימית

ב. פרטים נוספים

216	השליטה בבנק
217	מינויים ופרישות
217	מבנה ארגוני
217	הסכמים מהותיים
218	חקיקה ורגולציה הנוגעת למערכת הבנקאית
220	דירוג אשראי

ג. נספחים

221	שיעורי הכנסות והוצאות וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית
225	מילון מונחים
236	אינדקס

דין וחשבון של הדיסקטוריון והנהלה

דוח הדיסקטוריון נערך בהתאם להוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים. הכללים שיושמו בעריכת דוחות הביניים הינם עקביים לכללים ששימשו בעריכת הדוח השנתי ליום 31 בדצמבר 2022, למעט כמפורט [בביאור 1](#) לדוחות הכספיים. יש לעיין בדוחות אלה ביחד עם [הדוח השנתי של 2022](#).

התפתחויות עיקריות במשק¹

המשק העולמי

ב-11 באפריל 2023, עדכנה קרן המטבע הבינלאומית (IMF) את תחזיותיה לשנת 2023. ביחס לתחזית קודמת מחודש ינואר 2023, לא חל שינוי משמעותי בהערכות הצמיחה העולמית של הקרן. קרן המטבע צופה האטה בקצב התרחבות הפעילות העולמית במהלך שנת 2023. תחזית זו משקפת את ההשפעה הממתנת על הצמיחה של תהליך העלאת הריבית בקרב מרבית הבנקים המרכזיים ברחבי העולם, שעשו זאת במטרה להתמודד עם האצת האינפלציה, כמו גם המשך השפעות שליליות של המלחמה בין רוסיה לאוקראינה. כמו כן, קרן המטבע התייחסה לכך שמספר בנקים בעולם חוו קשיים ניכרים במהלך הרבעון הראשון של שנת 2023, עד כדי התמוטטות, והרשויות התערבו על מנת לייצב את השווקים. אם כי, לעת עתה נראה שמדובר באירועים ספציפיים ולא באירוע כלל מערכתי. מנגד, הפתיחה המחודשת של המשק הסיני לפעילות עם ההסרה של הגבלות הקורונה צפויה לתמוך בצמיחתה של סין ובצמיחה הגלובלית. עוד במסגרת ההערכות העדכניות של קרן המטבע, ישנה התייחסות למגמת הירידה באינפלציה הכללית במדינות רבות, במהלך תקופת הדוח, אם כי, אינפלציית הליבה (ללא מזון ואנרגיה) נותרה גבוהה.

לפי תחזיות הצמיחה הנוכחיות, תוצר המשק העולמי צפוי להתרחב בכ-2.8% בשנת 2023. באשר למשקים המערביים הגדולים בעולם, המשק האמריקאי, צפוי לצמוח בכ-1.6% (עדכון של 0.2 נקודת האחוז כלפי מעלה ביחס לתחזית מחודש ינואר 2023) ואילו אזור האירו בכ-0.8%, תחזית המשקפת עדכון של 0.1 נקודת האחוז כלפי מעלה, בעיקר עקב הפחתת ההשפעה של המלחמה רוסיה-אוקראינה על מחירי האנרגיה באירופה. באשר למשק הישראלי, קרן המטבע צופה צמיחה של 2.5% בשנת 2023, בדומה לתחזית של בנק ישראל.

צמיחה עולמית/שיעור שינוי ריאלי

מקור: IMF - World economic outlook/April 2023

2022	2023	
3.4%	2.8%	עולם
2.1%	1.6%	ארה"ב
3.5%	0.8%	אזור האירו
1.1%	1.3%	יפן
4.0%	(0.3)%	בריטניה
3.0%	5.2%	סין

האינפלציה עלתה במהלך שנת 2022 במדינות רבות, לשיעורים שלא נצפו שנים ארוכות, בין היתר, עקב עודף בביקוש המצרפי, על רקע התאוששות הפעילות הכלכלית בעקבות מגפת הקורונה ובתמיכת הממשלות ולאור המגבלות אשר החרפו על צד ההיצע, בהן השפעות משמעותיות של המלחמה בין רוסיה ואוקראינה על מחירי הסחורות. במהלך המחצית השנייה של 2022, עם הפחתת ההשפעה של הגורמים שצוינו, ועל רקע תהליך הצמצום המוניטרי ברחבי העולם, החלה האינפלציה להתמתן, תהליך אשר נמשך גם במהלך הרבעון הראשון של שנת 2023. זאת, בהובלת ארה"ב, בה קצב עליית המחירים השנתי עמד במרס 2023 על כ-5.0%, לעומת כ-6.5% בדצמבר 2022, וכ-9.1% בחודש יוני אשתקד. באזור האירו ובריטניה האינפלציה הגיעה לשיא של 10.6% ו-11.1% בחודש אוקטובר 2022, בהתאמה, ועמדה במרס 2023 על 6.9% ו-10.1%, בהתאמה. מנגד, שיעור אינפלציית הליבה (ללא מזון ואנרגיה) ירד בארה"ב במידה מתונה יותר ובאזור האירו אף עלה ברבעון הראשון של שנת 2023.

¹ מקורות הנתונים: פרסומי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, בנק ישראל, משרד האוצר, הבורסה לניירות ערך, IMF.

על רקע זה, בנקים מרכזיים רבים, ובראשם הבנק המרכזי של ארה"ב, המשיכו במהלך הרבעון הראשון של שנת 2023 בתהליך העלאת שיעור הריבית, אך תוך האטה בקצב. ועדת השוק הפתוח של הבנק המרכזי של ארה"ב החליטה החל בחודש מרס 2022, ובכל הישבות מאז, על העלאת הריבית לטווח קצר. בהחלטת הריבית של מרס 2023, שיעור העלאת הריבית פחת ל-0.25%, ונשאר ברמה זו גם בהחלטה של חודש מאי 2023, אשר בעקבותיה הריבית עלתה לטווח 5.00%-5.25%, זאת חלף העלאות של 0.50%-0.75% בישיבות קודמות. כמו כן, הבנק המרכזי של אזור האירו המשיך בתהליך העלאת הריבית, ובהחלטה של חודש מאי 2023 הריבית הועלתה ב-0.25% נוספים לרמה של 3.75%, והבנק המרכזי של אנגליה העלה בחודש מאי השנה את הריבית ב-0.25% לרמה של 4.50%. כמוהם עשו בנקים מרכזיים רבים, כולל בנק ישראל, אשר החל בהעלאת הריבית בחודש אפריל 2022.

בסוף חודש פברואר 2022, פרצה מלחמה בין רוסיה לאוקראינה ובעת הנוכחית היא נמשכת. נראה שלאור מאפייני קשרי הסחר בין מדינות אלה לבין ישראל, הרי שתתכן השפעה ישירה על המשק הישראלי רק בענפים בודדים, שיש להם תהליכי ייצור באוקראינה וברוסיה ו/או שיש להם לקוחות עיקריים במדינות אלו. ההשפעות העקיפות המתממשות כבר כעת כתוצאה מתהליכים גלובליים, הינן ההשלכות של פגיעה בצמיחה העולמית, כפי שחזוה קרן המטבע הבינלאומית גם לשנת 2023, לצד השפעות של העלייה החדה במחירי הסחורות המיובאות לישראל (לדוגמא, בתחום המזון) והעלייה החדה במחירי האנרגיה בעולם המשפיעות על המחירים בארץ. עם זאת, יש לציין שההשפעות על המחירים פחתו במידה ניכרת. מעבר לכך, אי הוודאות הגוברת המשפיעה לרעה על השווקים הפיננסיים בעולם ובישראל, משפיעה על שווי הנכסים וכפועל יוצא גם על מצבם של משקי בית ועסקים בישראל.

הצמיחה במשק הישראלי

התוצר המקומי הגולמי צמח ברבעון הראשון של שנת 2023 ב-2.5%, במונחים שנתיים, לעומת הרבעון הקודם, לאחר צמיחה מהירה יותר של 5.3% במונחים שנתיים, ברבעון הרביעי של 2022. רמת התוצר המקומי הגולמי ברבעון הראשון של שנת 2023 גבוהה ב-4.0% לעומת הרבעון הראשון של שנת 2022. עליית התוצר ברבעון הראשון נתמכה בחלקה בעלייה בהשקעות בנכסים קבועים וביצוא השירותים, כמו גם בירידת היבוא. מנגד, ירידת הצריכה הפרטית ויצוא הסחורות השפיעה לשלילה על קצב הצמיחה ברבעון זה.

שוק העבודה המשיך לשקף פעילות כלכלית איתנה, ועל פי הערכת בנק ישראל שוק העבודה מוסיף להיות הדוק ומצוי בסביבת תעסוקה מלאה. שיעור האבטלה בהגדרה הרגילה (בלתי מועסקים בגילאי 15 ומעלה) היה בחודש מרס 2023 ברמה של 3.9%, זאת לעומת רמה של 4.2% בדצמבר 2022, ורמה של 3.8% במרס 2022.

חומרת גורמי הסיכון במשק

במהלך הרבעון הראשון של שנת 2023 החלו אירועים ציבוריים - חקיקתיים וחברתיים, אשר קיימת אי וודאות לגבי אופן התפתחותם ומידת השפעתם על הכלכלה הישראלית בטווח הבינוני והארוך, וכנגזרת מכך על תוצאות הבנק. כמפורט, בין היתר, בהערכה שפרסמה חטיבת המחקר של בנק ישראל ביום 3 לאפריל 2023, לאירועים כאמור עלולה להיות השפעה שלילית על הכלכלה הישראלית, וכפועל יוצא מכך על ביצועיו של הבנק.

ביום 14 לאפריל 2023, הודיעה חברת הדירוג Moody's על שינוי צפי דירוג האשראי של מדינת ישראל מחיובי ליציב, תוך השארת הדירוג ברמה של A1. בדוח של Moody's צוין שהשינוי משקף את ההערכות לגבי ההשפעות הכלכליות של האירועים הציבוריים - חקיקתיים וחברתיים בישראל.

חברת S&P פרסמה במהלך מאי 2023 דוח על דירוג האשראי של מדינת ישראל. החברה הותירה את דירוג האשראי ואופק הדירוג ללא שינוי, ברמה של AA- עם אופק יציב. הדוח כולל התייחסות לסיכונים הפוליטיים, חברתיים וביטחוניים שעלולים להשפיע על אופק הדירוג ו/או דירוג האשראי בעתיד.

סחר חוץ ונתוני יצוא השירותים

הגירעון המסחרי של ישראל, הסתכם ברבעון הראשון של השנה בכ-8.4 מיליארד דולר, בהשוואה לכ-10.1 מיליארד דולר בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון בגירעון מקורו בירידה מהירה יותר של היבוא לעומת היצוא. ירידת היבוא מקורה בעיקר בירידה של יבוא חומרי גלם וירידה מתונה יותר בקבוצת היבוא של מוצרי צריכה. זאת, ברקע הירידה במחירי הסחורות בעולם ברבעון הראשון של השנה, לצד ציפיות להאטה בפעילות בקרב חברות בענפי התעשייה והמסחר, כפי שעולה מסקר המגמות בעסקים של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

נתוני יצוא השירותים לחודשיים הראשונים של השנה מצביעים על ירידה, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. זאת, עקב ירידה ביצוא של שירותי תחבורה, ומנגד, יצוא השירותים העסקיים, שמרביתם של ענפי ההייטק, רשם עלייה מתונה.

שער החליפין ויתרות מט"ח

בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2023, פוחת השקל ביחס לדולר בשיעור של כ-2.7%, ביחס לאירו פוחת השקל בשיעור של כ-4.8% ואילו ביחס לסל המטבעות נרשם פיחות של כ-3.3%. כמו כן, ציין בנק ישראל כי בתקופה זו שערי החליפין אופיינו בתנודתיות גבוהה. חלק מן ההסבר לפיחות נובע מהעלאות הריבית בעיקר בארה"ב אך גם באזור האירו, וכן בגידול בביקוש למטבעות הנתפסים כ"עוגן" בינלאומי מבחינת רמת הסיכון הגלומה בהחזקתם, כמו הדולר האמריקאי, בפרט בעת בה השווקים הפיננסיים תנודתיים. יתרות מטבע החוץ בבנק ישראל עמדו בסוף חודש מרס 2023, על כ-200.5 מיליארד דולר, בהשוואה לכ-194.2 מיליארד דולר בסוף חודש דצמבר 2022. העלייה ביתרות מוסברת בעיקר בשערוך. בתקופה זו בנק ישראל לא רכש כלל מט"ח בשוק.

אינפלציה ומדיניות מוניטרית

מדד המחירים לצרכן ("המדד "בגין") עלה ברבעון הראשון של שנת 2023, ב-1.2%, ואילו ב-12 החודשים אשר הסתיימו בחודש מרס 2023, הסתכמה עלייתו ב-5.0%, קצב החורג מתחום יעד יציבות המחירים (1%-3%), אך נמוך מהשיא שנרשם בחודש ינואר 2023 (5.4%). המדד ללא מחירי האנרגיה עלה ב-1.1% ו-5.0%, בהתאמה. החריגה המתמשכת של האינפלציה מתחום היעד משקפת התייקרויות בחלק ניכר מסעיפי המדד, בדגש על רכיבי השירותים במדד, זאת בדומה למצב הנוכחי במדינות מערביות אחרות. ההסברים העיקריים לעלייה המהירה באינפלציה, הם התאמות מחירים רוחביות לעלייה בסביבת האינפלציה, וגורמים נוספים אשר השפעתם התמתנה במידה ניכרת בחודשים האחרונים, בהם: התרחבות הביקושים במשק (אשר בחלקם היו "כבושים") לאור פתיחתו המלאה והשיפור בשוק העבודה הבא לידי ביטוי בעלויות שכר בחלק מענפי המשק, לצד התגברות המגמות העולמיות של התייקרות חומרי גלם ותובלה ("השפעות היצע"), בפרט מחירי מזון ואנרגיה, בהשפעת המלחמה בין רוסיה ואוקראינה אך גם בשל צווארי בקבוק בשרשראות האספקה בעולם ובפרט בסין.

מדד המחירים לצרכן ("הידוע") עלה ברבעון הראשון של שנת 2023, ב-1.1%.

ברבעון הראשון של שנת 2023 ריבית בנק ישראל הועלתה ב-1.00% והיא עמדה בסוף הרבעון על 4.25%.

בהחלטת הוועדה המוניטרית מיום 22 במאי 2023, הועלתה הריבית ב-0.25% לרמה של 4.75%, אשר הינה הגבוהה ביותר מאז חודש ינואר 2007. בישיבה זו ציינה הוועדה המוניטרית כי הפעילות הכלכלית במשק הישראלי מצויה ברמה גבוהה ומלווה בשוק עבודה הדוק, אם כי ישנה התמתנות מסוימת במספר אינדיקטורים. האינפלציה רוחבית ועדיין מצויה ברמה גבוהה. לכן, הוועדה החליטה על העלאת הריבית. תוואי הריבית יקבע בהתאם לנתוני הפעילות והתפתחות האינפלציה, זאת על מנת להמשיך ולתמוך בהשגת יעדי המדיניות.

שוק ההון הישראלי

מדד המניות וניירות הערך הניתנים להמרה ירד ברבעון הראשון של שנת 2023 בכ-5.4% בהמשך לירידה של כ-15.5% בשנת 2022. שוק המניות הושפע בתקופת הדוח מהשלכות האינפלציה, שנותרה גבוהה מיעד יציבות המחירים בישראל ובמדינות רבות בעולם המפותח, שהביאה להימשכות תהליך העלאת ריבית על ידי בנקים מרכזיים בעולם, כולל בישראל. כמו כן, חוסר הוודאות הפוליטי בישראל, ברקע האירועים הציבוריים - חקיקתיים וחברתיים, תרם, כפי שנראה, אף הוא לחולשת שוק המניות.

מחזור המסחר היומי הממוצע של המניות וניירות הערך הניתנים להמרה, הסתכם ברבעון הראשון של שנת 2023 בכ-2.136 מיליארד ש"ח, ירידה של כ-6.9% ביחס לרמתו הממוצעת בשנת 2022.

מדד אגרות החוב הממשלתיות צמודות המדד עלה ברבעון הראשון של שנת 2023 בכ-0.7% ואילו מדד אגרות החוב הממשלתיות הלא-צמודות ירד בשיעור של כ-0.4%. עיקר הירידות היו באגרות לטווחים בינוניים וארוכים.

מדד אגרות החוב הלא-ממשלתיות (אג"ח חברות) צמודות המדד, עלה ברבעון הראשון של שנת 2023, בכ-0.3%.

מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים

בהמשך למפורט בביאור 15.א. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022 באשר להסכם המיזוג בין Bank Leumi Corporation עם ("BLC") Valley National Bancorp ("Valley"). מספרי ההשוואה המוצגים בדוח דירקטוריון זה כוללים את תוצאות הרבעון הראשון של שנת 2022 של בנק לאומי ארה"ב בסעיפים השונים, אלא אם צוין מפורשות אחרת. כאמור החל מרבעון שני 2022 רושם הבנק רווחי אקוויטי בגין ההשקעה ב-Valley.

לפרטים נוספים ראה [ביאור 16.א.](#)

להלן מדדי ביצוע עיקריים (ב-%)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	2023	2022 ⁽¹⁾	2022
17.0 ⁽¹⁾	15.6	7.8		תשואת הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק להון ⁽¹⁾
1.2	1.0	0.6		תשואת הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק לנכסים ממוצעים ⁽¹⁾⁽²⁾
2.72	2.35	2.92		יחס הכנסות ⁽²⁾ לנכסים ממוצעים ⁽¹⁾⁽²⁾
37.5	46.6	32.6		יחס יעילות
1.97	1.77	2.30		יחס הכנסות ריבית, נטו לנכסים ממוצעים ⁽¹⁾⁽²⁾
0.53	0.57	0.55		יחס עמלות לנכסים ממוצעים ⁽¹⁾⁽²⁾
32.7	23.1	30.0		שיעור הפרשה למס מהרווח לפני מיסים
2.21	1.96	2.59		הכנסות ריבית נטו, ליתרה ממוצעת של נכסים נושאי ריבית (NIM) ⁽¹⁾
0.89	0.72	1.02		סך כל ההכנסות לסך כל הנכסים הממוצעים בניהול הקבוצה ⁽¹⁾⁽²⁾⁽³⁾
0.33	0.33	0.33		סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות לסך כל הנכסים הממוצעים בניהול הקבוצה ⁽¹⁾⁽²⁾

ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרס	2023	2022	2022
11.46	10.78	11.23		יחס הון עצמי רובד ⁽¹⁾
14.29	13.54	14.45		ההון הכולל לרכיבי סיכון ⁽¹⁾⁽²⁾
6.36	5.91	6.63		יחס מינוף ⁽¹⁾
131	120	128		יחס כיסוי נזילות ⁽¹⁾
128	127	118		יחס מימון יציב נטו (NSFR)
7.1	6.3	7.3		הון המיוחס לבעלי מניות הבנק למאזן

[ראה הערות בעמוד הבא.](#)

להלן מדדי איכות אשראי עיקריים (ב-%)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	
2022	2022 ^(א)	2023
0.13	(0.04)	0.41
0.25	0.14	0.39
1.28	1.36	1.30
0.51	0.78	0.57
0.07	– ^(א)	0.08

(א) הון - בתוספת זכויות שאינן מקנות שליטה והתאמות שונות.

(ב) סך כל ההכנסות - הכנסות ריבית נטו והכנסות שאינן מריבית.

(ג) על בסיס שנתי.

(ד) כולל פעילות חוץ מאזנית.

(ה) הנכסים הממוצעים הינם סך הנכסים המאזניים המניבים והאחרים. למידע נוסף ראה נספח 1 - [שיעורי הכנסות והוצאות וניתוח השינויים](#)

[בהכנסות והוצאות ריבית.](#)

(ו) למידע נוסף בנוגע ליחס כיסוי נזילות ראה פרק [חשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם](#).

(ז) למידע נוסף בנוגע ליחס המינוף ראה פרק המבנה וההתפתחות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימון ההון, סעיף [ההון והלימות ההון](#).

(ח) לפרטים נוספים, ראה פרק [הון והלימות ההון](#).

(ט) תשואת הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק להון בנטרול הרווח מעסקת המיזוג עם Valley הנה כ-15.6%.

(י) כולל יתרות שסווגו כנכסים והתחייבויות מוחזקים למכירה.

(יא) שיעור נמוך מ-0.01 אחוז.

להלן נתונים עיקריים מדוח רווח והפסד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	
2022	2022	2023
במיליוני ש"ח		
7,709	1,609	981
13,211	2,899	3,928
498	(40)	406
5,018	950	1,071
3,535	930	948
6,835	1,794	1,629
3,935	1,005	845
רווח נקי למניה המיוחס לבעלי מניות הבנק (בשקלים חדשים):		
5.14	1.11	0.64

להלן נתונים עיקריים מהמאזן

ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרס	
2022	2022 ^(א)	2023
במיליוני ש"ח		
699,166	669,431	682,477
186,569	166,227	134,381
82,950	98,791	99,374
384,782	368,690	403,817
649,723	626,570	632,681
557,084	539,247	532,906
22,306	26,570	24,042
27,805	21,459	28,288
49,438	42,433	49,791
נתונים נוספים:		
29.3	34.5	27.0
111.52	40.48	45.20

- (א) על פי מועד ההכרזה.
 (ב) כולל יתרות שסווגו כנכסים והתחייבויות מוחזקים למכירה.
 (ג) נתון מצטבר לתקופה.

מידע צופה פני עתיד בדוח הדירקטוריון וההנהלה

דוח הדירקטוריון וההנהלה כולל, בנוסף לנתונים המתייחסים לעבר, גם מידע והערכות המתייחסים לעתיד, המוגדרים בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968 (להלן - החוק) כ"מידע צופה פני עתיד". מידע צופה פני עתיד מתייחס לאירוע או לעניין עתידיים שהתממשותם אינה ודאית ואינה בשליטתו של הבנק בלבד.

מידע צופה פני עתיד מנוסח בדרך כלל באמצעות מילים או ביטויים כגון "הבנק מאמין", "הבנק צופה", "הבנק מצפה", "הבנק מתכוון", "הבנק מתכנן", "הבנק מעריך", "מדיניות הבנק", "תכניות הבנק", "תחזית הבנק", "צפוי", "אסטרטגיה", "יעדים", "עלול להשפיע", "אומדן", "תרחיש", "עשוי", "יכול", "והיה", "אופטימי", פסימי" וביטויים נוספים המעידים על כך שמדובר בתחזית לעתיד ולא בעובדות עבר.

מידע צופה פני עתיד הנכלל בדוח הדירקטוריון וההנהלה ונסמך, בין השאר, על תחזיות לעתיד בנושאים שונים הקשורים להתפתחות הכלכלית בארץ ובעולם ובמיוחד לשוקי המטבע ושוקי ההון, לחקיקה, להוראות גורמי פיקוח, להתנהגות המתחרים, להתפתחויות טכנולוגיות ולנושאי כח אדם.

כתוצאה מאי היכולת לחזות בוודאות את התממשותן של תחזיות אלה ומכך שבפועל האירועים יכולים להיות שונים מאלו שנחזו, קוראי הדוח צריכים להתייחס בזהירות למידע המוגדר כ"צופה פני עתיד", שכן הסתמכות על מידע כאמור כרוכה בסיכונים ובאי וודאות והתוצאות הכספיות והעסקיות העתידיות של קבוצת לאומי עשויות להיות שונות באופן מהותי.

הבנק אינו מתחייב לפרסם עדכון למידע צופה פני עתיד הכלול בדוחות אלה. האמור אינו גורע מחובות הדיווח של הבנק על פי כל דין.

מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים

שינויים עיקריים בתקופה החולפת

ירידת ערך השקעה במניות Valley

ביום 23 בספטמבר 2021 התקשר "BLC", תאגיד אמריקאי (המוחזק בשיעור של 85% בידי הבנק) המחזיק בשליטה מלאה ב-BLUSA, בהסכם מיזוג עם "Valley". ביום 1 באפריל 2022 הושלמה עסקת המיזוג.

כתוצאה מהמיזוג נרשם במחצית הראשונה של שנת 2022 רווח נטו ממס בסך של כ-645 מיליון ש"ח. השקעה הבנק ב-Valley רשומה בדוחות הכספיים לפי שיטת השווי המאזני.

למידע בדבר העסקה ראה פרק [חברות מוחזקות עיקריות בדוח הדירקטוריון והנהלה לשנת 2022](#).

לאור ירידות משמעותיות במחיר מניות מגזר הבנקאות בארה"ב בכלל, והבנקים הבינוניים ובכללם Valley בפרט, הבנק בחן את הצורך בהפחתת שווי מניות Valley הרשומות כהשקעה בספרי הבנק. בהתאם לכך, רשם הבנק ירידת ערך בגין שווי ההשקעה ב-Valley נכון ל-31 במרס 2023 בסך של כ-1.1 מיליארד ש"ח לאחר השפעת המס. ההפסד מירידת הערך נזקף לדוח רווח והפסד לסעיף "חלקו של הבנק ברווחים (הפסדים) של חברות כלולות".

להפחתת השווי לא היתה השפעה משמעותית על הלימות ההון הרגולטורית של הבנק.

לפרטים נוספים ראה [ביאור 16.א](#).

הבנק ממשיך לראות ב-Valley השקעה אסטרטגית ארוכת טווח, שהינה נדבך באסטרטגיה הכוללת של הבנק.

בסמוך למועד פרסום הדוח, שווי השוק של מניות Valley שמוחזקות על ידי הבנק עומד על כ-1.9 מיליארד ש"ח.

להלן דוח רווח והפסד מאוחד המציג את תוצאות בנק לאומי ארה"ב^(א) בשורה נפרדת במספרי ההשוואה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	2023	
2022	2022	2023	במיליוני ש"ח
18,590	3,156	7,572	הכנסות ריבית
5,579	457	3,644	הוצאות ריבית
13,011	2,699	3,928	הכנסות ריבית, נטו
483	(55)	406	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
12,528	2,754	3,522	הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
			הכנסות שאינן מריבית
1,388	(6)	25	הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית
3,487	882	948	עמלות
74	5	98	הכנסות אחרות
4,949	881	1,071	סך כל ההכנסות שאינן מריבית
			הוצאות תפעוליות ואחרות
3,842	912	845	משכורות והוצאות נלוות
1,323	330	341	אחזקה ופחת בניינים וציוד
1,512	394	443	הוצאות אחרות
6,677	1,636	1,629	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
10,800	1,999	2,964	רווח לפני מיסים
3,537	456	889	הפרשה למיסים על הרווח
7,263	1,543	2,075	רווח לאחר מיסים
446	66	(1,094)	חלקו של הבנק ב (הפסדים) רווחים של חברות כלולות לאחר מס*
7,709	1,609	981	רווח המיוחס לבעלי מניות הבנק
59	59	-	*מזה: חלקו של הבנק ברווחים של בנק לאומי ארה"ב ^(א)

(א) לא כולל קיזוז עסקאות בינבנתיות בין הבנק ללאומי ארה"ב.
(ב) בנק לאומי ארה"ב כולל את תוצאות פעילות BLC ו-BLUSA.

להלן דוח מאזן מאוחד המציג את יתרות בנק לאומי ארה"ב^(א)^(ב) בשורה נפרדת במספרי ההשוואה

31 בדצמבר		31 במרס	
2022	2022	2023	
במיליוני ש"ח			
נכסים			
186,569	165,047	134,381	
82,950	94,360	99,374	
389,768	354,578	409,136	
(4,986)	(4,803)	(5,319)	
384,782	349,775	403,817	
1,109	1,153	1,123	
^(א) 4,947	1,027	^(א)3,786	
2,735	2,640	2,767	
26,638	19,997	26,959	
6,402	6,727	6,988	
3,034	2,882	3,282	
	2,267		
699,166	645,875	682,477	
התחייבויות והון			
557,084	516,711	532,906	
22,306	26,651	24,042	
247	316	383	
3,952	2,055	4,739	
27,805	21,459	28,288	
23,311	20,445	25,601	
15,018	15,800	16,722	
649,723	603,437	632,681	
5	5	5	
49,438	42,433	49,791	
49,443	42,438	49,796	
699,166	645,875	682,477	

(א) לא כולל קיזוז עסקאות בינבנתיות בין הבנק ללאומי ארה"ב.

(ב) בנק לאומי ארה"ב כולל את תוצאות פעילות BLC ו-BLUSA.

(ג) החל מיום 1 באפריל 2022 כוללת יתרת השקעות בחברות כלולות את יתרת ההשקעה ב-Valley, אשר עומדת לימים 31 במרס 2023 ו-31 בדצמבר 2022 על כ-2,401 מיליון ש"ח וכ-3,567 מיליון ש"ח. למידע נוסף בנוגע להשקעה ב-Valley [ראה ביאור 15.א. בדוחות הכספיים של הבנק ליום 31 בדצמבר 2022 וביאור 16.א.](#)

מכירת "בית לין"

ביום 28 במרס 2023 התקשר הבנק (באמצעות חברה בת בבעלותו המלאה) בהסכם עם ג'. טי. אל. וי 3 (בית לין) שותפות מוגבלת ("הרוכשת") למכירה של 50% מזכויותיו במגדל משרדים ברחוב יהודה הלוי 35 ו-37 תל אביב, הידוע כ-"בית לין" המשמש כיום את הבנק ("הנכס") לפי שווי כולל לנכס (100%) של 650 מיליון ש"ח. התמורה שתשולם לבנק הינה 325 מיליון ש"ח בתוספת מע"מ ("התמורה"; "הסכם המכר"). במקביל התקשרו הצדדים בהסכם להסדרת יחסי שיתוף בנכס לשם השבחתו.

אם וככל שהעסקה תושלם, צפוי הבנק לרשום בגינה רווח (לפני מס) בסך של כ-265 מיליון ש"ח, שיירשמו בדוחות הכספיים שצפויים להתפרסם בסמוך למועד מסירת הנכס, שצפוי להיות ברבעון הרביעי של שנת 2023, עם השלמת מעבר יחידות המטה וההנהלה הראשית של הבנק ללוד, או במועד נדחה, עד לא יאוחר מ-24 במרס 2024, לפי שיקול דעת הבנק.

המידעים בדבר השלמת העסקה, השפעותיה על הדוחות הכספיים של הבנק ומועד פינוי הנכס והמעבר של ההנהלה הראשית ויחידות המטה הינם בבחינת מידע צופה פני עתיד, שעלול שלא להתממש במלואו או בחלקו או במועדים האמורים לעיל, בנסיבות שאינן בשליטת הבנק, ובכלל זאת אי קיומו של הסכם המכר על ידי הרוכשת או שינויים בנתונים הסופיים הרלוונטים לחישוב רווח הבנק.

שינויים מהותיים בסעיפים בדוחות הכספיים

במהלך החודשים אפריל 2022 ומרס 2023 התקשר הבנק בהסכמים למכירת שני בנייני המטה בתל אביב. שתי המכירות האמורות צפויות להניב לבנק רווח הון לפני מס של כ-524 מיליון ש"ח וכ-265 מיליון ש"ח, בהתאמה, רווחי ההון יירשמו בספרי הבנק בסמוך למועד מסירת הנכס שצפוי להיות ברבעון האחרון של שנת 2023 עם השלמת מעבר יחידות המטה וההנהלה הראשית של הבנק ללוד, או במועד נדחה, עד לא יאוחר מיום 24 במרס 2024.

לפרטים נוספים ראה פרק [שינויים עיקריים בתקופה החולפת וביאור 16.ב.](#)

במהלך הרבעון הראשון של שנת 2023 החלו אירועים ציבוריים - חקיקתיים וחברתיים, אשר קיימת אי וודאות לגבי אופן התפתחותם ומידת השפעתם על הכלכלה הישראלית בטווח הבינוני והארוך, וכנגזרת מכך על תוצאות הבנק.

לפרטים נוספים ראה פרק [התפתחויות עיקריות במשק.](#)

ביום 16 באפריל 2023 חתם הבנק עם ארגון העובדים על הסכם קיבוצי מיוחד לשנים 2023-2026.

לפרטים נוספים ראה [ביאור 8.א.](#)

להלן ניתוח התוצאות לרבעון הראשון של שנת 2023:

הרווח הנקי המיוחס לבעלי המניות (להלן - "הרווח הנקי") ברבעון הראשון של שנת 2023 (להלן - "הרבעון הראשון") הסתכם לסך של כ-981 מיליון ש"ח בהשוואה לרווח בסך של כ-1,609 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

התשואה להון ברבעון הראשון עמדה על שיעור של כ-7.8% בהשוואה לשיעור של כ-15.6% ברבעון המקביל אשתקד.

הכנסות הריבית נטו ברבעון הראשון הסתכמו לסך כ-3,928 מיליון ש"ח, בהשוואה לסך של כ-2,699 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד בנטרול תוצאות בנק לאומי ארה"ב, גידול בשיעור של כ-45.54%. הגידול בהכנסות הריבית הינו תוצאה של הגידול בתיק האשראי של הבנק ופערי הריבית בין התקופות.

ההוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי ברבעון הראשון משקפות הוצאה בשיעור של כ-0.41% מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור לעומת הכנסה בשיעור של כ-0.07% ברבעון המקביל אשתקד בנטרול תוצאות בנק לאומי ארה"ב, ההוצאה ברבעון הראשון נבעה בעיקר מגידול בהפרשה הקבוצתית. שיעור ההוצאה הפרטנית בגין הפסדי אשראי ברבעון הראשון של השנה עמד על שיעור של 0.02%. שיעור ההוצאה הקבוצתית בגין הפסדי אשראי עמד ברבעון הראשון של השנה על שיעור של 0.39%. שיעור ההפרשה להפסדי אשראי ביחס ליתרת האשראי ליום 31 במרס 2023 הינו 1.30%.

הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית ברבעון הראשון הסתכמו להכנסה בסך של כ-25 מיליון ש"ח בהשוואה להוצאה בסך של כ-(6) מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד בנטרול תוצאות בנק לאומי ארה"ב.

העמלות התפעוליות והאחרות עלו ברבעון הראשון לעומת הרבעון המקביל אשתקד בנטרול תוצאות בנק לאומי ארה"ב בסך של כ-66 מיליון ש"ח. עיקר העלייה מקורה בעמלות מהפרשי המרה, עמלות מעסקי מימון ועמלות ניהול חשבון. עלייה זו קוזזה בחלקה מירידה בעמלות מניירות ערך.

ההוצאות התפעוליות והאחרות ירדו ברבעון הראשון לעומת הרבעון המקביל אשתקד בנטרול תוצאות בנק לאומי ארה"ב בסך של כ-7 מיליון ש"ח.

יחס היעילות לרבעון הראשון עומד על כ-32.6% בהשוואה ל-45.7% ברבעון המקביל אשתקד בנטרול תוצאות בנק לאומי ארה"ב. יחס היעילות נבע מהצמיחה בפעילות העסקית של הבנק.

הרווח הבסיסי הנקי למניה המיוחס לבעלי המניות ברבעון הראשון הסתכם לרווח של כ-0.64 ש"ח לעומת רווח של כ-1.11 ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון עמד ליום 31 במרס 2023 על שיעור של 11.23%. יחס ההון הכולל ליום 31 במרס 2023 עמד על שיעור של 14.45%.

לפרטים נוספים, לרבות שינויים רגולטוריים צפויים בנוגע למדידת הלימות ההון, ראה פרק [הון והלימות ההון.](#)

ביום 22 במאי אישר דירקטוריון הבנק רכישה עצמית וחלוקת דיבידנד בסך של 294 מיליון ש"ח, המהווים כ-30% מהרווח לרבעון הראשון של שנת 2023. לפרטים ראה [פרק הון והלימות ההון.](#)

התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח כולל אחר

בהמשך למפורט [ביאור 15.א. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#) באשר להסכם המיזוג בין ("BLC") עם Valley. מספרי ההשוואה המוצגים בדוח דירקטוריון זה כוללים את תוצאות הרבעון הראשון של שנת 2022 של בנק לאומי ארה"ב בסעיפים השונים, אלא אם צוין מפורשות אחרת. כאמור החל מרבעון שני 2022 רושם הבנק רווחי אקוויטי בגין ההשקעה ב-Valley. לפרטים נוספים בדבר ההשקעה ב-Valley ראה [ביאור 16.א.](#)

הלן השינוי ברווח הנקי ברבעון הראשון לעומת הרבעון המקביל אשתקד

		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		
		2022	2023	
		במיליוני ש"ח		השינוי
		במיליוני ש"ח		באחוזים
	הכנסות ריבית, נטו	2,899	3,928	35.5
	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	(40)	406	+
	הכנסות שאינן מריבית	950	1,071	12.7
	הוצאות תפעוליות ואחרות	1,794	1,629	(9.2)
	רווח לפני מיסים	2,095	2,964	41.5
	הפרשה למס	483	889	84.1
	רווח לאחר מס	1,612	2,075	28.7
	חלק הבנק ב (הפסדי) רווחי חברות כלולות	7	(1,094)	-
	רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	(10)	-	100.0
	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק	1,609	981	(39.0)
	תשואה להון (באחוזים)	15.6	7.8	
	רווח בסיסי למניה (בשקלים חדשים)	1.11	0.64	

הלן התפתחות הרווח הנקי לפי רבעונים

		2022		2023		
		רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון
		במיליוני ש"ח				
	הכנסות ריבית, נטו	2,899	3,125	3,414	3,773	3,928
	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	(40)	126	99	313	406
	הכנסות שאינן מריבית	950	1,557	855	1,656	1,071
	הוצאות תפעוליות ואחרות	1,794	1,641	1,671	1,729	1,629
	רווח לפני מיסים	2,095	2,915	2,499	3,387	2,964
	הפרשה למס	483	1,007	908	1,166	889
	רווח לאחר מס	1,612	1,908	1,591	2,221	2,075
	חלק הבנק ב (הפסדי) רווחי חברות כלולות	7	84	191	105	(1,094)
	רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	(10)	-	-	-	-
	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק	1,609	1,992	1,782	2,326	981
	תשואה להון (באחוזים)	15.6	18.5	14.9	19.0	7.8
	רווח בסיסי למניה (בשקלים חדשים)	1.11	1.36	1.15	1.51	0.64

בתוצאות הרבעון הראשון של שנת 2023 נכללה ירידת ערך בגין השקעה בחברה כלולה Valley בסכום של כ-1.1 מיליארד ש"ח. למידע נוסף ראה [ביאור 16.א.](#)

הכנסות ריבית, נטו

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס			
2022 ^(א)		2023	
שיעור הכנסות (הוצאות) ריבית	הכנסות (הוצאות) ריבית	שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	באחוזים	במיליוני ש"ח
2.23	3,156	4.99	7,572
(0.61)	(457)	(3.51)	(3,644)
1.62	2,699	1.48	3,928
1.91		2.59	(NIM)

(א) בנטרול יתרות ותוצאות בנק לאומי ארה"ב אשר החל מיום 1 באפריל 2022 אינו מאוחד בדוחותיו הכספיים המאוחדים של הבנק כתוצאה מעסקת המיזוג עם Valley. למידע נוסף ראה [ביאור 15.א. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#).

ברבעון הראשון של שנת 2023 חלה עלייה בהכנסות הריבית נטו לעומת הרבעון המקביל אשתקד אשר נבעה בעיקר מהצמיחה בתיק האשראי ומעליית הריביות.

המדד ברבעון הראשון של 2023 עמד על שיעור חיובי של 1.1% בהשוואה למדד חיובי בשיעור של 1.2% ברבעון המקביל אשתקד. הכנסות הריבית נטו ברבעון הראשון הושפעו לטובה מהמדד החיובי בסך של כ-374 מיליון ש"ח בדומה לרבעון המקביל אשתקד.

הגידול בתשואה נטו על נכסים נושאי ריבית (NIM) ברבעון הראשון של 2023 נובע בעיקר מההשפעה החיובית של השינוי בריביות על הכנסות הריבית נטו.

פער הריבית הכולל ברבעון הראשון הינו 1.48% לעומת פער של 1.62% ברבעון המקביל אשתקד בנטרול יתרות בנק לאומי ארה"ב.

להלן נתונים על פערי הריבית מפעילות בישראל בחלוקה למגזרי הצמדה ברבעון הראשון:

במגזר השקלי הלא צמוד פער הריבית 2.03% לעומת 1.61% ברבעון המקביל אשתקד בנטרול יתרות ותוצאות בנק לאומי ארה"ב. במגזר המדדי פער הריבית עמד על שיעור של 1.73% לעומת 1.78% ברבעון המקביל אשתקד בנטרול יתרות בנק לאומי ארה"ב. במגזר המט"ח פער הריבית (0.76%) לעומת 0.80% ברבעון המקביל אשתקד בנטרול יתרות בנק לאומי ארה"ב.

למידע נוסף בנוגע להכנסות והוצאות ריבית ראה נספח 1 - [שיעורי הכנסות והוצאות וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית](#).

הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי

		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		
		2022 ^(ב)	2023	השינוי
באחוזים	במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח	
+	205	(188)	17	הוצאה (הכנסה) פרטנית בגין הפסדי אשראי
+	256	133	389	הוצאה קבוצתית בגין הפסדי אשראי
+	461	(55)	406	סך כל ההוצאה (הכנסה) בגין הפסדי אשראי
מזה:				
+	364	(13)	351	הוצאות (הכנסות) להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי מסחרי
+	21	(8)	13	הוצאות (הכנסות) להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי לדיור
+	122	(48)	74	הוצאות (הכנסות) להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי פרטי אחר
-	(46)	14	(32)	הוצאות (הכנסות) להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי לבנקים, ממשלות ואגרות חוב
+	461	(55)	406	סך כל ההוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
יחסים באחוזים^(א):				
+	0.24	(0.22)	0.02	שיעור ההוצאה (הכנסה) הפרטנית בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור
+	0.24	0.15	0.39	שיעור ההוצאה הקבוצתית בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור
+	0.48	(0.07)	0.41	שיעור ההוצאה (הכנסה) להפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור
+	0.13	(0.05)	0.08	שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור
+	9.49	(3.25)	6.24	שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מיתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור

(א) על בסיס שנתי.

(ב) בנטרול יתרות ותוצאות בנק לאומי ארה"ב אשר החל מיום 1 באפריל 2022 אינו מאוחד בדוחותיו הכספיים המאוחדים של הבנק כתוצאה מעסקת המיזוג עם Valley. למידע נוסף ראה [ביאור 15.א. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#).

התפתחות הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי לפי רבעונים

		2022		2023	
רבעון ראשון ^(א)	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון ראשון
במיליוני ש"ח					
(164)	(111)	(134)	(21)	17	הוצאה (הכנסה) פרטנית בגין הפסדי אשראי
124	237	233	334	389	הוצאה קבוצתית בגין הפסדי אשראי
(40)	126	99	313	406	סך כל ההוצאה (הכנסה) בגין הפסדי אשראי
מזה:					
1	42	(21)	218	351	הוצאות (הכנסות) להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי מסחרי
(7)	14	47	58	13	הוצאות (הכנסות) להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי לדיוור
(48)	63	70	27	74	הוצאות (הכנסות) להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי פרטי אחר
14	7	3	10	(32)	הוצאות (הכנסות) להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי לבנקים, ממשלות ואגרות חוב
(40)	126	99	313	406	סך כל ההוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
יחסים באחוזים:^(א)					
(0.18)	(0.12)	(0.14)	(0.02)	0.02	שיעור ההוצאה (הכנסה) הפרטנית בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור
0.14	0.26	0.25	0.34	0.39	שיעור ההוצאה הקבוצתית בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור
(0.04)	0.14	0.11	0.32	0.41	שיעור ההוצאה (הכנסה) להפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור
- ^(ב)	0.07	0.03	0.18	0.08	שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור
0.16	5.07	2.29	13.80	6.24	שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מיתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור

(א) על בסיס שנתי.

(ב) שיעור נמוך מ-0.01 אחוז.

(ג) כולל יתרות ותוצאות בנק לאומי ארה"ב אשר החל מיום 1 באפריל 2022 אינו מאוחד בדוחותינו הכספיים המאוחדים של הבנק כתוצאה מעסקת המיזוג עם Valley. למידע נוסף ראה [ביאור 15.א. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#).

למידע נוסף בנוגע להוצאות הפסדי אשראי ראה [ביאור 6 וביאור 13](#).

הכנסות שאינן מריבית

		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	
	השינוי	2022	2023
		במיליוני ש"ח	
הכנסות מימון שאינן מריבית ^(א)	במיליוני ש"ח	14	25
עמלות ^(ב)	במיליוני ש"ח	930	948
הכנסות אחרות ^(ג)	במיליוני ש"ח	6	98
סך הכל	במיליוני ש"ח	950	1,071

(א) בהתייחס לתוצאות ללא בנק לאומי ארה"ב במספרי ההשוואה, עלו הכנסות המימון שאינן מריבית בסך של כ-31 מיליון ש"ח ביחס לרבעון מקביל אשתקד.

(ב) בהתייחס לתוצאות ללא בנק לאומי ארה"ב במספרי ההשוואה, עלו העמלות בסך של כ-66 מיליון ש"ח ביחס לרבעון מקביל אשתקד.

(ג) תוצאות בנק לאומי ארה"ב מתוך סעיף זה אינן מהותיות במספרי ההשוואה.

משקל ההכנסות שאינן מריבית מסך כל ההכנסות (קרי, הכנסות מריבית, נטו והכנסות שאינן מריבית) ברבעון הראשון עמד על שיעור של 21.4% לעומת 24.6% ברבעון המקביל אשתקד ו-27.6% בכל שנת 2022, בנטרול תוצאות בנק לאומי ארה"ב במספרי ההשוואה.

התפתחות הכנסות שאינן מריבית לפי רבעונים

		2022	2023		
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	
במיליוני ש"ח					
14 ^(א)	688	(56)	762	25	הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית
930 ^(ב)	872	872	861	948	עמלות
6 ^(ג)	(3)	39	33	98	הכנסות (הוצאות) אחרות
950	1,557	855	1,656	1,071	סך הכל

(א) בהתייחס לתוצאות ללא בנק לאומי ארה"ב במספרי ההשוואה, עלו הכנסות המימון שאינן מריבית בסך של כ-31 מיליון ש"ח ביחס לרבעון מקביל אשתקד.

(ב) בהתייחס לתוצאות ללא בנק לאומי ארה"ב במספרי ההשוואה, עלו העמלות בסך של כ-66 מיליון ש"ח ביחס לרבעון מקביל אשתקד.

(ג) תוצאות בנק לאומי ארה"ב מתוך סעיף זה אינן מהותיות במספרי ההשוואה.

להלן פירוט הכנסות מימון שאינן מריבית

		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס			
		2022	2023		
באחוזים	במיליוני ש"ח	השינוי		במיליוני ש"ח	
					הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים והפרשי שער, נטו בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר
+	185	(55)	130		
-	(162)	(7)	(169)		הפסדים ממכירת אג"ח זמינות למכירה, נטו ^(א)
+	81	15	96		רווחים שמומשו ושטרם מומשו, נטו ^(א) ודיבידנד ממניות שאינן למסחר
(100.0)	(78)	78	-		רווחים ממכירת מניות של חברות מוחזקות
(100.0)	(15)	15	-		רווחים בגין הלוואות שנמכרו, נטו
-	(30)	24	(6)		(הוצאות) הכנסות נטו בגין מכשירים נגזרים בגין פעילויות למטרות מסחר ^(א)
53.6	30	(56)	(26)		הפסדים שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח ומניות למסחר, נטו ^(א) ודיבידנד ממניות למסחר
78.6	11	14	25		סך הכל

(א) רווחים שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח ומניות למסחר ושאינן למסחר, נטו כוללים גם השפעת הפרשי שער וירידות ערך.

(ב) בהתייחס לתוצאות ללא בנק לאומי ארה"ב במספרי ההשוואה, גדלו הפסדים ממכירת אג"ח זמינות למכירה נטו בסך של כ-152 מיליון ש"ח ביחס לרבעון מקביל אשתקד.

(ג) בהתייחס לתוצאות ללא בנק לאומי ארה"ב במספרי ההשוואה, גדלו ההוצאות נטו בגין מכשירים נגזרים בגין פעילויות למטרות מסחר בסך של כ-20 מיליון ש"ח ביחס לרבעון מקביל אשתקד.

להלן פירוט הכנסות מימון שאינן מריבית לפי רבעונים

		2022		2023	
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון ראשון
במיליוני ש"ח					
(55)	3	(76)	364	130	הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים והפרשי שער, נטו בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר
(7)	(76)	(80)	(15)	(169)	הפסדים ממכירת אג"ח זמינות למכירה, נטו
15	166	34	158	96	רווחים שמומשו ושטרם מומשו, נטו ^(א) ודיבידנד ממניות שאינן למסחר
78	752	-	-	-	רווחים ממכירת מניות של חברות מוחזקות ^(ב)
15	-	-	42	-	רווחים בגין הלוואות שנמכרו, נטו
24	(113)	122	221	(6)	הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים בגין פעילויות למטרות מסחר
(56)	(44)	(56)	(8)	(26)	הפסדים שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח ומניות למסחר, נטו ^(א) ודיבידנד ממניות למסחר
14	688	(56)	762	25	סך הכל

(א) רווחים שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח ומניות למסחר ושאין למסחר, נטו כוללים גם השפעת הפרשי שער וירידות ערך. (ב) ביום 1 באפריל 2022 הושלמה עסקת המיזוג ונרשמה השקעה ב-Valley לפי שיטת השווי המאזני. כתוצאה מהמיזוג במחצית הראשונה של שנת 2022 נרשם רווח ברוטו ממס בסך של כ-782 מיליון ש"ח, מתוכם 30 מיליון ש"ח מהכנסות מפעילות במכשירים נגזרים כתוצאה מגידור כלכלי של העסקה האמורה. לפרטים אודות ירידת ערך שנרשמה ברבעון הראשון של 2023 בגין ההשקעה ב-Valley ראה [ביאור 16.א](#).

להלן פירוט העמלות

		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	
		2022 ^(א)	2023
באחוזים	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח
	14.0	21	171
ניהול חשבון			
	(16.2)	(30)	155
פעילות בניירות ערך ובמכשירים נגזרים מסוימים			
	6.5	6	98
כרטיסי אשראי			
	19.3	11	68
טיפול באשראי			
	(13.8)	(9)	56
עמלות הפצת מוצרים פיננסיים			
	19.2	23	143
הפרשי המרה			
	24.6	32	162
עמלות מעסקי מימון			
	14.5	12	95
עמלות אחרות			
	7.5	66	948
סך כל העמלות			

(א) בנטרול תוצאות בנק לאומי ארה"ב אשר החל מיום 1 באפריל 2022 אינו מאוחד בדוחותיו הכספיים המאוחדים של הבנק כתוצאה מעסקת המיזוג עם Valley. למידע נוסף ראה [ביאור 15.א. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#).

העלייה בעמלות בשיעור של 7.5% בהשוואה לאשתקד בנטרול תוצאות בנק לאומי ארה"ב מקורה בעיקר בעמלות מהפרשי המרה, עמלות מעסקי מימון ומעמלות ניהול חשבון. עלייה זו קוזזה מירידה בעמלות מניירות ערך.

להלן פירוט העמלות לפי רבעונים

		2022		2023	
רבעון ראשון ^(א)	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון ראשון
במיליוני ש"ח					
150	163	159	167	171	ניהול חשבון
185	161	157	147	155	פעילות בניירות ערך ובמכשירים נגזרים מסוימים
92	94	102	94	98	כרטיסי אשראי
57	53	49	46	68	טיפול באשראי
65	63	61	61	56	עמלות הפצת מוצרים פיננסיים
120	122	124	111	143	הפרשי המרה
130	132	137	148	162	עמלות מעסקי מימון
83	84	83	87	95	עמלות אחרות
882	872	872	861	948	סך כל העמלות

(א) בנטרול תוצאות בנק לאומי ארה"ב אשר החל מיום 1 באפריל 2022 אינו מאוחד בדוחותיו הכספיים המאוחדים של הבנק כתוצאה מעסקת המיזוג עם Valley. למידע נוסף ראה [ביאור 15.א. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#).

להלן פירוט ההכנסות האחרות

		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	
	השינוי	2022 ^(א)	2023
במיליוני ש"ח			
הפסדים מיעודה לפיצויים	-	(3)	(3)
הכנסות אחרות ^(ב)	92	9	101
סך הכל	92	6	98

(א) תוצאות בנק לאומי ארה"ב אינן מהותיות.
 (ב) הגידול נובע בעיקר מהכנסות ממענקים מארגונים בינלאומיים וחברות כרטיסי אשראי.

להלן פירוט ההכנסות האחרות לפי רבעונים

		2022		2023	
רבעון ראשון ^(א)	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון ראשון
במיליוני ש"ח					
(3)	(4)	(6)	1	(3)	(הפסדים) רווחים מיעודה לפיצויים
9	1	45	32	101	הכנסות אחרות כולל מכירת בניינים וציוד
6	(3)	39	33	98	סך הכל

(א) תוצאות בנק לאומי ארה"ב אינן מהותיות.

הוצאות תפעוליות ואחרות

		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	
		2023	2022 ^(א)
		במיליוני ש"ח	
	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח
משכורות והוצאות נלוות	845	912	(67)
פחת והפחתות	147	157	(10)
הוצאות אחזקת בניינים וציוד	194	173	21
הוצאות אחרות	443	394	49
סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות	1,629	1,636	(7)
			(0.4)

(א) בנטרול תוצאות בנק לאומי ארה"ב אשר החל מיום 1 באפריל 2022 אינו מאוחד בדוחותיו הכספיים המאוחדים של הבנק כתוצאה מעסקת המיזוג עם Valley. למידע נוסף ראה [ביאור 15.א. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#).

ברבעון הראשון חל קיטון בסך של כ-7 מיליון ש"ח בהוצאות התפעוליות ואחרות לעומת רבעון המקביל אשתקד בנטרול תוצאות בנק לאומי ארה"ב, הירידה בהוצאות השכר נובעת בעיקרה מירידה בהוצאות המענקים. העלייה בהוצאות האחרות נובעת בעיקרה מגידול בהוצאות עלות הריבית בגין ההתחייבויות הפנסיוניות כתוצאה מעליית הריבית.

יחס היעילות ברבעון הראשון עומד על כ-32.6% בהשוואה ל-45.7% ברבעון המקביל אשתקד בנטרול תוצאות בנק לאומי ארה"ב. השיפור המהותי ביחס היעילות נובע בעיקר מגידול בהכנסות, בין היתר כתוצאה מעליית הריביות.

סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות (במונחים שנתיים) מהווה 0.95% מסך כל המאזן, לעומת 1.01% ברבעון המקביל אשתקד בנטרול יתרות ותוצאות בנק לאומי ארה"ב.

הוצאות תפעוליות ואחרות לפי רבעונים

		2023		2022	
		רבעון ראשון	רבעון רביעי	רבעון שלישי	רבעון שני
		במיליוני ש"ח			
משכורות והוצאות נלוות	845	971	998	961	912
פחת והפחתות	147	161	138	137	157
הוצאות אחזקת בניינים וציוד	194	194	185	178	173
הוצאות אחרות	443	403	350	365	394
סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות	1,629	1,729	1,671	1,641	1,636

(א) בנטרול תוצאות בנק לאומי ארה"ב אשר החל מיום 1 באפריל 2022 אינו מאוחד בדוחותיו הכספיים המאוחדים של הבנק כתוצאה מעסקת המיזוג עם Valley. למידע נוסף ראה [ביאור 15.א. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#).

הוצאות שכר

		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	
		2023	2022 ^(א)
		במיליוני ש"ח	
	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח
שכר ונלוות	754	829	(75)
הוצאות פנסיה, פיצויים ופרישה	91	83	8
סך הכל הוצאות שכר	845	912	(67)
			(9.0)

(א) בנטרול תוצאות בנק לאומי ארה"ב אשר החל מיום 1 באפריל 2022 אינו מאוחד בדוחותיו הכספיים המאוחדים של הבנק כתוצאה מעסקת המיזוג עם Valley. למידע נוסף ראה [ביאור 15.א. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#).

למידע נוסף אודות ההסכם הקיבוצי החדש שנחתם ראה [ביאור 8.א.](#)

הוצאות שכר לפי רבעונים

		2022		2023	
רבעון ראשון ^(א)	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון ראשון
במיליוני ש"ח					
829	882	918	882	754	שכר ונלוות
83	79	80	89	91	הוצאות פנסיה, פיצויים ופרישה
912	961	998	971	845	סך הכל הוצאות שכר

(א) בנטרול תוצאות בנק לאומי ארה"ב אשר החל מיום 1 באפריל 2022 אינו מאוחד בדוחותיו הכספיים המאוחדים של הבנק כתוצאה מעסקת המיזוג עם Valley. למידע נוסף ראה [ביאור 15.א. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#).

להלן תמצית דוח על הרווח הכולל

הרווח הכולל לרבעון הראשון הסתכם לסך של 1,050 מיליון ש"ח בהשוואה לסך של 1,890 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. ברבעון הראשון לשנת 2023 נרשמו התאמות חיוביות בגין אגרות חוב זמינות למכירה בסך של 253 מיליון ש"ח לפני מס חלק מהתאמות חיוביות אלו קוזזו מהתאמות שליליות של ההתחייבויות בגין הטבות לעובדים בסך של 176 מיליון ש"ח לפני מס אשר נובעות בעיקרן משינויים אקטואריים אשר קוזזו בחלקם מעלייה בריבית ההיוון. התאמות אלה נזקפות ישירות לרווח כולל אחר.

יצוין כי הירידה בשווי אגרות החוב נזקפת מיידית להון הפיקוחי. לגבי אופן מדידת ההתחייבויות הפנסיוניות והנכסים שיועדו מראש לגידור לצורכי ההון הפיקוחי החל מיום 1 ביולי 2022 ראה פרק [ההון והלימות ההון](#).

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2023 ו-2022 ולשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022

		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
		2022		2023	
במיליוני ש"ח					
		7,709	1,609	981	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר, המיוחס לבעלי המניות של הבנק					
(4,265)	(2,006)	253	נטו	התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן, נטו	
3,133	2,434	(176)		התאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים	
417	(66)	21		התאמות אחרות ^(א)	
335	(102)	(29)		השפעת המס המתייחס	
96	(21)	-		בניכוי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	
(476)	281	69		רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק, לאחר מיסים	
7,233	1,890	1,050		רווח כולל המיוחס לבעלי מניות הבנק	

(א) להרכב ההתאמות האחרות ראה [ביאור 4](#).

המבנה וההתפתחות של הנכסים, ההתייבויות, ההון והלימות ההון

המאזן של קבוצת לאומי הסתכם ב-31 במרס 2023 ב-682.5 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-699.2 מיליארד ש"ח לסוף 2022 - קיטון של 2.4%, ובהשוואה למרס 2022 גידול של 5.7% ללא יתרות בנק לאומי ארה"ב (המוצגות כנכסים והתייבויות המוחזקים למכירה בשורה נפרדת ליום 31 במרס 2022).

ערך הנכסים הכספיים הנקובים במטבע חוץ והצמודים למטבע חוץ מסך המאזן של הקבוצה ב-31 במרס 2023 הינו כ-121.2 מיליארד ש"ח, כ-17.8% מסך הנכסים. ברבעון הראשון של 2023 פוחת השקל ביחס לדולר של ארה"ב ב-2.7%, פוחת ביחס לאירו ב-4.8% ופוחת ביחס לליש"ט ב-5.4%. השינוי בשערי החליפין של השקל מול כלל מטבעות החוץ בתקופה המדווחת תרם לעלייה בשיעור של כ-0.5% בסך כל המאזן המאוחד של הקבוצה.

סך כל הנכסים בניהול הקבוצה, סך כל המאזן וכן תיקי ניירות ערך של הלקוחות וקופות גמל וקרנות השתלמות לגביהם ניתנים שירותי ניהול תפעולי וניהול פיקדון, מסתכמים בכ-1,937 מיליארד ש"ח ב-31 במרס 2023, בהשוואה לסך של כ-1,969 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2022.

1. להלן ההתפתחות בסעיפי המאזן העיקריים

	31 במרס 2023	31 בדצמבר 2022	השינוי מדצמבר 2022	ממרס 2022 ^(א)
	במיליוני ש"ח			
סך כל המאזן	682,477	699,166	(2.4)	5.7
מזומנים ופיקדונות בבנקים	134,381	186,569	(28.0)	(18.6)
ניירות ערך	99,374	82,950	19.8	5.3
אשראי לציבור, נטו	403,817	384,782	4.9	15.5
בניינים וציוד	2,767	2,735	1.2	4.8
פיקדונות הציבור	532,906	557,084	(4.3)	3.1
פיקדונות מבנקים	24,042	22,306	7.8	(9.8)
אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נדחים ^(ב)	28,288	27,805	1.7	31.8
הון המיוחס לבעלי מניות הבנק	49,791	49,438	0.7	17.3

(א) בנטרול יתרות בנק לאומי ארה"ב אשר החל מיום 1 באפריל 2022 אינו מאוחד בדוחותיו הכספיים המאוחדים של הבנק כתוצאה מעסקת המיזוג עם Valley. למידע נוסף ראה [ביאור 15.א. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#). נכון ליום 31 במרס 2022 בנק לאומי ארה"ב סווג כמוחזק למכירה. למידע נוסף ראה פרק [שינויים עיקריים בתקופה החולפת וביאור 16.ב. בדוחות הכספיים ליום 31 במרס 2022](#).
(ב) למידע נוסף ראה פרק [אגרות חוב, שטרי הון וכתבי התחייבות נדחים](#).

2. להלן התפתחות בסעיפים חוץ מאזניים עיקריים

	31 במרס 2023	31 בדצמבר 2022	השינוי מדצמבר 2022	ממרס 2022 ^(א)
	במיליוני ש"ח			
אשראי תעודות, נטו	1,154	1,150	0.3	(28.4)
ערבויות והתייבויות אחרות, נטו	70,198	69,003	1.7	24.1
מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו, נטו	9,800	8,377	17.0	16.0
מסגרות חו"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה, שלא נוצלו, נטו	17,799	16,420	8.4	6.5
התייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר ועדיין לא ניתן והתייבויות להוצאת ערבויות, נטו	78,664	75,291	4.5	11.8
מכשירים נגזרים ^(ב)	1,211,776	1,076,372	12.6	24.9
אופציות מכל הסוגים ^(ג)	216,817	170,427	27.2	33.8

(א) בנטרול יתרות בנק לאומי ארה"ב אשר החל מיום 1 באפריל 2022 אינו מאוחד בדוחותיו הכספיים המאוחדים של הבנק כתוצאה מעסקת המיזוג עם Valley. למידע נוסף ראה [ביאור 15.א. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#). נכון ליום 31 במרס 2022 בנק לאומי ארה"ב סווג כמוחזק למכירה. למידע נוסף ראה פרק [שינויים עיקריים בתקופה החולפת וביאור 16.ב. בדוחות הכספיים ליום 31 במרס 2022](#).
(ב) כולל עסקאות "פורוורד", חוזי החלפת פיננסיות, swaps, futures ונגזרי אשראי.
(ג) למידע נוסף ראה [ביאור 11](#).

האשראי לציבור, נטו

יתרת האשראי לציבור נטו בקבוצת לאומי הסתכמה ב-31 במרס 2023 לסך של כ-403.8 מיליארד ש"ח בהשוואה לסך של כ-384.8 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2022, גידול בשיעור של כ-4.9% ובהשוואה למרס 2022 בנטרול יתרות בנק לאומי ארה"ב גידול של 15.4%.

יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בקבוצת לאומי, הסתכמה לסך של כ-5.3 מיליארד ש"ח, בהשוואה לסך של כ-5.0 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2022.

בנוסף לאשראי לציבור משקיעה הקבוצה בניירות ערך של חברות המסתכמים ב-31 במרס 2023 ב-22,471 מיליון ש"ח בהשוואה לסך של כ-22,315 מיליון ש"ח בסוף 2022, והמגלמים גם הם סיכוני אשראי.

להלן התפתחות האשראי לציבור, לאחר הפרשה להפסדי אשראי לפי ענפי משק עיקריים

	31 בדצמבר		31 במרס	
	השינוי	2022	2023	2023
	במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח	
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	1.8	2,192	119,302	121,494
אנשים פרטיים - אחר	1.0	297	29,724	30,021
בינוי ונדל"ן	9.0	8,834	98,368	107,202
מסחרי	5.7	1,829	31,856	33,685
תעשייה	4.5	1,031	22,969	24,000
אחר	5.9	4,852	82,563	87,415
סך הכל	4.9	19,035	384,782	403,817

למידע נוסף בנוגע להתפתחות האשראי וסיכוני האשראי לפי ענפי משק ראה פרק [סיכוני אשראי](#).

סיכון אשראי בעייתי

להלן סיכון אשראי בעייתי לאחר הפרשות פרטניות וקבוצתיות

	31 בדצמבר		31 במרס	
	2022	2023	2023	2023
	חץ מאזני	חץ מאזני	סך הכל	חץ מאזני
	במיליוני ש"ח			
סיכון אשראי לא צובר, נטו	1,559	93	1,466	1,803
סיכון אשראי צובר, נטו	3,812	621	3,191	3,990
סך הכל	5,371	714	4,657	5,793

	31 בדצמבר		31 במרס	
	2022	2023	2023	2023
	במיליוני ש"ח			
סיכון אשראי בעייתי מסחרי	5,435	6,062		
סיכון אשראי בעייתי קמעונאי	1,395	1,374		
סך הכל	6,830	7,436		
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי	1,459	1,643		
אשראי בעייתי לאחר הפרשה להפסדי אשראי	5,371	5,793		

למידע נוסף בנוגע לאשראי בעייתי ראה פרק [סיכוני אשראי וביאור 13](#).

ניירות ערך

השקעות קבוצת לאומי בניירות ערך ב-31 במרס 2023 הסתכמו ב-99.4 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-83.0 מיליארד ש"ח בסוף 2022, גידול של 19.8%.

ניירות הערך בקבוצה מסווגים לארבע קטגוריות: ניירות ערך למסחר, מניות וקרנות שאינן למסחר, אגרות חוב זמינות למכירה ואגרות חוב מוחזקות לפדיון.

אופן חישוב השווי ההוגן

השווי ההוגן של ניירות ערך ישראליים מתבסס בעיקרו על מחירים מצוטטים מהבורסה לניירות ערך בתל אביב ובניירות ערך זרים על מחירים המתקבלים ממקורות חיצוניים. מניות וקרנות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין מוצגות לפי עלות בניכוי ירידת ערך, מותאמת מעלה או מטה למחירים נצפים בעסקאות דומות או זהות של אותו מנפיק.

אגרות החוב בישראל הנקובות בשקלים ואינן סחירות משוערכות באמצעות מודל, מכיוון שאין שוק פעיל לאגרות החוב הללו.

להלן סיווג וניתוח סעיף ניירות הערך במאזן המאוחד

		31 בדצמבר 2022				31 במרס 2023			
		מניות וקרנות	אגרות חוב	אגרות חוב מוחזקות לפדיון ^(ה)	מניות וקרנות	אגרות חוב	אגרות חוב מוחזקות לפדיון ^(ה)	מניות וקרנות	אגרות חוב מוחזקות לפדיון ^(ה)
		לא למסחר ^(ג)	לא למסחר ^(ג)	למכירה ^{(א)(ה)}	לא למסחר ^(ג)	לא למסחר ^(ג)	למכירה ^{(א)(ה)}	לא למסחר ^(ג)	למכירה ^{(א)(ה)}
		סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל
במיליוני ש"ח									
אגרות חוב									
	של ממשלת ישראל	32,736	1,263	21,842	9,631	49,158	2,408	37,018	9,732
	של ממשלות זרות ^(ד)	16,995	-	16,995	-	16,864	676	16,188	-
	של מוסדות פיננסיים בישראל	626	580	46	-	534	488	46	-
	של מוסדות פיננסיים זרים ^(ו)	11,001	53	9,627	1,321	10,341	20	8,959	1,362
	מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)	10,999	33	7,710	3,256	12,059	32	8,661	3,366
	של אחרים בישראל	927	257	670	-	947	249	698	-
	של אחרים זרים	5,310	71	4,919	320	5,102	58	4,714	330
	מניות וקרנות	4,356	3	4,353		4,369	2	4,367	
	סך כל ניירות הערך	82,950	2,260	4,353	61,809	99,374	3,933	4,367	76,284

- (א) כולל הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן בסך 3,407 מיליון ש"ח שנרשמו ברווח כולל אחר (31 בדצמבר 2022 - הפסדים בסך 3,812 מיליון ש"ח).
- (ב) כולל רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן בסך 304 מיליון ש"ח שנרשמו ברווח והפסד (31 בדצמבר 2022 - רווחים בסך 256 מיליון ש"ח).
- (ג) כולל הפסדים, נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן בסך 69 מיליון ש"ח שנרשמו ברווח והפסד (31 בדצמבר 2022 - הפסדים, נטו בסך 113 מיליון ש"ח).
- (ד) מזה: ממשלת ארה"ב בסך 12.7 מיליארד ש"ח (31 בדצמבר 2022 - 12.5 מיליארד ש"ח).
- (ה) יתרות אגרות חוב לפדיון מוצגות בניכוי הפרשה להפסדי אשראי בסך 3 מיליון ש"ח. יתרות אגרות חוב זמינות למכירה מוצגות בניכוי הפרשה להפסדי אשראי בסך 2 מיליון ש"ח.
- (ו) מרבית אגרות החוב של מוסדות פיננסיים זרים הינם מסוג Super-nationals, Sovereign and Agencies (SSA) או עם גיבוי מדינות.

ליום 31 במרס 2023 כ-76.8% מתיק הנוסטרו של הקבוצה סווג כזמין למכירה, כ-4.0% כתיק למסחר, כ-4.3% כמניות וקרנות שאינן למסחר וכ-14.9% כתיק לפדיון. כ-4.4% משווי ניירות הערך הינן השקעות במניות של חברות או קרנות שאינן מוצגות על בסיס השווי המאזני, אלא לפי עלות או שווי שוק של המניות והקרנות הנסחרות בבורסה.

למידע בנוגע לשווי ניירות ערך לפי אופן המדידה ראה [ביאור 5א](#).

התיק הזמין למכירה, בנטרול יתרות ותוצאות בנק לאומי ארה"ב במספרי ההשוואה^(א)

1. ברבעון הראשון של שנת 2023 חל גידול ברווח כולל אחר בגין אגרות חוב זמינות למכירה בסך 253 מיליון ש"ח (לפני השפעת המס) בהשוואה לקיטון בסך של 1,771 מיליון ש"ח (לפני השפעת המס) ברבעון המקביל אשתקד.
 2. ברבעון הראשון של שנת 2023 נזקפו לרווח והפסד הפסדים נטו ממכירת אגרות חוב זמינות למכירה בסך של 169 מיליון ש"ח (לפני השפעת המס) בהשוואה להפסדים נטו בסך 7 מיליון ש"ח (לפני השפעת המס) ברבעון המקביל אשתקד.
- היתרה המצטברת נטו של התאמות לשווי הוגן של אגרות חוב המוחזקות בתיק הזמין למכירה ליום 31 במרס 2023 מסתכמת בסכום שלילי של 1,783 מיליון ש"ח (לאחר השפעת המס), המייצג הפסד נטו שטרם מומש לתאריך הדוח, לעומת סכום שלילי של 1,944 מיליון ש"ח בסוף 2022 (לאחר השפעת המס), המייצג הפסד נטו שטרם מומש לתאריך הדוח.
- (א) החל מיום 1 באפריל 2022 בנק לאומי ארה"ב אינו מאוחד בדוחותיו הכספיים המאוחדים של הבנק כתוצאה מעסקת המיזוג עם Valley. למידע נוסף ראה [ביאור 15.א. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#), נכון ליום 31 במרס 2022 בנק לאומי ארה"ב סווג כמוחזק למכירה. למידע נוסף ראה פרק [שינויים עיקריים בתקופה החולפת וביאור 16.ב. בדוחות הכספיים ליום 31 במרס 2022](#).
- למידע בנוגע להתאמות לשווי הוגן של ניירות זמינים למכירה שנזקפו להון ראה [ביאור 5](#).

התיק למסחר

נכון ליום 31 במרס 2023, בתיק למסחר יש כ-3.9 מיליארד ש"ח אגרות חוב, לעומת 2.3 מיליארד ש"ח אגרות חוב ב-31 בדצמבר 2022. נכון ליום 31 במרס 2023 התיק למסחר מהווה כ-4.0% מסך תיק הנוסטרו של הקבוצה לעומת 2.7% ב-31 בדצמבר 2022. בגין אגרות חוב למסחר נרשמו ברבעון ראשון בדוח רווח והפסד הפסדים נטו שמומשו וטרם מומשו בסך של 26 מיליון ש"ח בהשוואה להפסדים נטו בסך 58 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

השקעות במניות ובקרנות

סך כל ההשקעות במניות ובקרנות מסתכמות ליום 31 במרס 2023 בכ-4,369 מיליון ש"ח, מזה מניות וקרנות סחירות בסך של 2,002 מיליון ש"ח ושאינן סחירות 2,367 מיליון ש"ח.

מסך כל ההשקעות כ-4,367 מיליון ש"ח מסווגים בתיק שאינו למסחר וכ-2 מיליון ש"ח מסווגים בתיק למסחר. ההון הפיקוחי הנדרש בגין השקעות אלה עומד ליום 31 במרס 2023 על סך של 364 מיליון ש"ח.

בגין המניות והקרנות נרשמו ברבעון הראשון של שנת 2023 בדוח רווח והפסד רווחים נטו שמומשו וטרם מומשו (כולל דיבידנד) בסך של 96 מיליון ש"ח בהשוואה לרווחים נטו בסך 17 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

למידע נוסף בנוגע להרכב התיק ראה [ביאור 5](#).

השקעות בניירות ערך שהונפקו בחו"ל

א. השקעות בניירות ערך מגובי נכסים שהונפקו בחו"ל, בנטרול יתרות בנק לאומי ארה"ב במספרי ההשוואה^(א)

תיק ניירות ערך מגובי נכסים של הקבוצה (משכנתאות ושאינם משכנתאות), שמדורג בדרוג השקעה (Investment Grade), מסתכם בכ-12.1 מיליארד ש"ח (כ-3.3 מיליארד דולר) ליום 31 במרס 2023 לעומת 11.0 מיליארד ש"ח בסוף 2022. מתוך התיק הנ"ל ליום 31 במרס 2023 כ-8.7 מיליארד ש"ח (כ-2.4 מיליארד דולר) מסווג בתיק הזמין למכירה והיתרה בתיק למסחר ובתיק לפדיון.

התיק הזמין למכירה של השקעות באגרות חוב מגובי נכסים בחו"ל ליום 31 במרס 2023 כולל השקעה באגרות חוב מגובות משכנתאות בסכום של כ-4.8 מיליארד ש"ח. 93.4% מסך אגרות החוב המגובות משכנתאות שבתיק הזמין הונפקו על ידי סוכנויות פדראליות בארה"ב (FNMA, FHLMC, GNMA) ומדורגות, נכון למועד הדוח, בדירוג AAA.

נכון ליום 31 במרס 2023 הסתכמה ירידת הערך המצטברת נטו שנזקפה להון עצמי הנובעת מתיק אגרות החוב המגובות משכנתאות בכ-478 מיליון ש"ח.

סך אגרות החוב המגובות משכנתאות שאינן בערבות מדינה (ארה"ב) ואינן בחסות מוסדות פדראליים אמריקאים, מסתכם בכ-337 מיליון ש"ח.

התקופה החזויה לפדיון של כל תיק אגרות החוב המגובות משכנתאות היא כ-5.26 שנים בממוצע (מח"מ). בנוסף לאגרות החוב המגובות משכנתאות, כולל התיק הזמין למכירה של הקבוצה גם אגרות חוב אחרות מגובות נכסים שאינם משכנתאות בסך של 3.9 מיליארד ש"ח, מתוכן אגרות חוב מסוג CLO בסך של כ-2.6 מיליארד ש"ח. התקופה החזויה לפדיון של תיק אגרות החוב המגובות נכסים שאינם משכנתאות היא כ-5.1 שנים בממוצע.

(א) החל מיום 1 באפריל 2022 בנק לאומי ארה"ב אינו מאוחד בדוחותיו הכספיים המאוחדים של הבנק כתוצאה מעסקת המיזוג עם Valley. למידע נוסף ראה [ביאור 15.א. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#), נכון ליום 31 במרס 2022 בנק לאומי ארה"ב סווג כמוחזק למכירה. למידע נוסף ראה פרק [שינויים עיקריים בתקופה החולפת וביאור 16.ב. בדוחות הכספיים ליום 31 במרס 2022](#).

למידע נוסף בנוגע להשקעות באגרות חוב מגובות נכסים ראה [ביאור 5](#).

ב.

השקעות בניירות ערך שאינם מגובי נכסים שהונפקו בחו"ל

בתיק ניירות הערך של הקבוצה ב-31 במרס 2023 כ-43.1 מיליארד ש"ח (11.9 מיליארד דולר) ניירות ערך שאינם מגובי נכסים שהונפקו בחו"ל. 35.0 מיליארד ש"ח (9.7 מיליארד דולר) הינן מאגרות החוב המסווגות בתיק הזמין למכירה והיתרה בתיק למסחר ובתיק לפדיון. 97.90% מסך ניירות הערך הינם בדירוג השקעה והם כוללים בעיקר ניירות ערך של ממשלת ארה"ב, בנקים ומוסדות פיננסיים, אגרות חוב של חברות בדרוג השקעה והיתר בעיקר ניירות ערך של ממשלת ישראל.

למידע נוסף בנוגע לחשיפה מוסדות פיננסיים זרים ראה פרק [סיכוני אשראי](#).

ליום 31 במרס 2023 הסתכמה יתרת ירידת הערך המצטברת בהון העצמי בגין אגרות חוב שאינם מגובות נכסים שהונפקו בחו"ל, ושהם בתיק הזמין למכירה ב-1,715 מיליון ש"ח (1,129 מיליון ש"ח לאחר מס).

כאמור, בנוסף לתיק הזמין למכירה קיימים ניירות ערך שאינם מגובים בנכסים גם בתיק למסחר ובתיק לפדיון. התיק למסחר כולל בעיקר ניירות ערך של מדינות, בנקים ומוסדות פיננסיים. 98.40% מניירות הערך שבתיק למסחר הינם בדירוג השקעה (Investment Grade).

שווי התיק למסחר שאינו מגובה בנכסים ב-31 במרס 2023 הסתכם ב-755 מיליון ש"ח (כ-208.9 מיליון דולר).

השקעות באגרות חוב - שהונפקו בישראל

ההשקעות באגרות חוב שהונפקו בישראל הסתכמו ב-31 במרס 2023 ב-43.0 מיליארד ש"ח, מזה סך של 41.5 מיליארד ש"ח אגרות חוב שהונפקו על ידי ממשלת ישראל בשקלים, והיתר אגרות חוב שהונפקו על ידי חברות. כ-50.2% מההשקעות באגרות חוב חברות שהם כ-0.7 מיליארד ש"ח נכללו בתיק הזמין למכירה, והיתר בתיק למסחר.

תיק אגרות החוב של חברות, שבתיק הזמין למכירה בהיקף של 0.7 מיליארד ש"ח כולל קרן הון שלילית בסך של 61 מיליון ש"ח. כל אגרות החוב של החברות שבתיק למסחר רשומות למסחר וסחירות בבורסה.

למידע נוסף ראה [ביאור 5](#).

פיקדונות הציבור

יתרת פיקדונות הציבור בקבוצת לאומי הסתכמה ב-31 במרס 2023 בכ-532.9 מיליארד ש"ח בהשוואה לסך של 557.1 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2022, קיטון בשיעור של כ-4.3%, ובהשוואה לסך של כ-516.7 מיליארד ש"ח ליום 31 במרס 2022 בנטרול יתרות בנק לאומי ארה"ב, גידול בשיעור של כ-3.1%.

פעילות חוץ-מאזנית בניירות ערך המוחזקים על ידי הציבור

	31 במרס		31 בדצמבר	
	2023	2022	השינוי	2022
	במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח	
תיקי ניירות ערך ^(א)	894,689	907,086	(12,397)	(1.4)
נכסים בגינם ניתנים שירותי תפעול: ^{(א)(ב)(ג)}				
קופות גמל ופנסיה	197,866	198,329	(463)	(0.2)
קרנות השתלמות	162,141	164,214	(2,073)	(1.3)

(א) לרבות שינוי בשווי השוק של ניירות ערך ושווי הניירות שבמשמרת (custody) של קרנות נאמנות וקופות גמל, לגביהם ניתנים שירותי ניהול תפעולי ומשמורת.

(ב) הקבוצה בארץ אינה מנהלת קרנות נאמנות, קופות גמל וקרנות השתלמות.

(ג) נכסי לקוחות לגביהם מעניקה הקבוצה שירותי ניהול תפעולי, כולל יתרות הקופות של לקוחות מיועצים בלאומי.

אגרות חוב, ניירות ערך מסחריים, שטרי הון וכתבי התחייבות נדחים

תשקיף מדף והנפקת אגרות חוב וניירות ערך מסחריים

ביום 27 במאי 2021 פרסם הבנק תשקיף מדף בהתאם להיתר שהתקבל מהרשות לניירות ערך. ביום 18 במאי 2023 החליטה הרשות לניירות ערך להאריך את התקופה להצעת ניירות ערך על פי תשקיף המדף עד ליום 26 במאי 2024.

ביום 18 בינואר 2023, הנפיק הבנק סך של 500 מיליון דולר ארה"ב ערך נקוב כתבי התחייבות נדחים "ורוקים" סדרה לאומי \$ 2033 רמ. הסדרה נרשמה למסחר ברצף מוסדיים בבורסה בתל אביב.

כתבי ההתחייבות הנדחים סדרה לאומי \$ 2033 רמ עומדים לפדיון בתשלום אחד, לאחר 10 שנים ושישה חודשים ממועד הנפקתם, כאשר לבנק עומדת האפשרות לבצע פדיון מוקדם בתקופה שבין 5 שנים ושלושה חודשים לבין 5 שנים ושישה חודשים ממועד הנפקתם, בכפוף לתנאים מסוימים.

כתבי ההתחייבות הנדחים סדרה לאומי \$ 2033 רמ נושאים ריבית שנתית קבועה בשיעור של 7.129% לשנה אשר תשולם בתשלומים חצי שנתיים עד ליום 18 ביולי 2028. במועד זה וכל שלא בוצע פדיון מוקדם, יעודכן שיעור הריבית בהתאם לתשואה הממשלתית בארה"ב באותו מועד בתוספת המרווח שהוסכם בהנפקה, כמפורט במסמכי ההנפקה.

בהתקיים נסיבות לאירוע מכונן (אירוע מכונן לאי קיימות או אירוע מכונן לספיגת הפסדי קרן, המוקדם מביניהם), יומרו כתבי ההתחייבות הנדחים סדרה לאומי \$ 2033 רמ למניות על פי ממוצע שערי הסגירה שנקבעו למניות הבנק בבורסה ב-14 ימי המסחר העוקבים האחרונים לפני היום בו נמסרה הודעת ההמרה (מתורגם לדולר ארה"ב לפי השער באותו מועד), או על פי שער הרצפה שנקבע (4.21053 דולר ארה"ב, כפוף להתאמות), כגבוה מביניהם.

כתבי התחייבות לאומי \$ 2033 רמ כשירים להכלל בהון רובד 2 החל ממועדי הנפקתם.

למידע נוסף ראה דיווח מידי מיום 11 בינואר 2023 ומיום 18 בינואר 2023.

הון והלימות ההון

ההון המיוחס לבעלי מניות הבנק הסתכם ב-31 במרס 2023 ב-49,791 מיליון ש"ח, לעומת 49,438 מיליון ש"ח בסוף 2022. הון זה מהווה בסיס לחישוב ההון הפיקוחי המשמש לחישוב יחס הלימות ההון של הבנק בתוספת מכשירים הוניים והתאמות פיקוחיות כפי שנקבע בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202 של הפיקוח על הבנקים. יחס הון למאזן ב-31 במרס 2023 הינו 7.3%.

מבנה הלימות ההון^(א)

31 בדצמבר		31 במרס	
2022	2022	2022	2023
במיליוני ש"ח			
הון לצורך חישוב יחס ההון			
48,797	42,563	50,205	הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים ^(א)
12,020	10,903	14,428	הון רובד 2, לאחר ניכויים
60,817	53,466	64,633	סך הכל הון כולל
יתרות משוקללות של נכסי סיכון			
392,658	365,454	413,535	סיכון אשראי ^{(א)(ד)(ה)}
6,610	6,178	5,778	סיכונים שוק
26,375	23,147	27,907	סיכון תפעולי
425,643	394,779	447,220	סך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון
יחס ההון לרכיבי סיכון			
11.46%	10.78%	11.23%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
14.29%	13.54%	14.45%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
10.21%	10.19%	10.21%	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי הפיקוח על הבנקים ^(א)
13.50%	13.50%	13.50%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי הפיקוח על הבנקים ^(א)

(א) למידע נוסף בגין מבנה הלימות ההון ראה [ביאור 9א](#).
 (ב) דרישות ההון המזעריות שחלות על הבנק הינן 10% ליחס הון עצמי רובד 1 (ליחס זה מתווספת דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת הלוואות לדיור וזאת למעט הלוואות לרכישת דירת מגורים שהועמדו מיום 19 במרס 2020 ועד 30 בספטמבר 2021 ולמעט הלוואות לדיור לכל מטרה שהועמדו החל מיום 19 במרס 2020) ו-13.5% ליחס הון כולל.
 (ג) נתונים אלה כוללים התאמות בגין השפעת היישום לראשונה של כללי החשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים, אשר פוחתות בהדרגה עד ליום 31 בדצמבר 2024. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1. כד.1 בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#).
 (ד) סיכון אשראי חושב לאחר יישום העדכונים להוראות ניהול בנקאי תקין 203 ו-203A בנושא "מדידה והלימות ההון - הגישה הסטנדרטית - סיכון אשראי". מספרי השוואה ל-31 במרס 2022 לא הוצגו מחדש. לפרטים נוספים ראה [הוראות הנוגעות להקצאת הון בגין מכשירים פיננסיים נגזרים בפרק זה](#).
 (ה) נתונים אלה כוללים התאמות בגין השפעת הלוואות בסיכון מוגבר לרכישת קרקע. לפרטים נוספים ראה סעיף [שינויים רגולטוריים ונוספים במדידת דרישות ההון בפרק זה](#).

יחסי הלימות ההון ברבעון הראשון של שנת 2023 הושפעו בעיקר מהגידול בתיק האשראי ומהנפקת כתבי התחייבות נדחים "ירוקים" בתחילת הרבעון. ירידת הערך שנרשמה הרבעון בגין ההשקעה במניית Valley השפיעה באופן לא מהותי על יחסי ההון של הבנק.

להרחבה ופרטים בגין [שינויים רגולטוריים נוספים בתקופת הדיווח ושינויים צפויים בנוגע למדידת הלימות ההון](#) ראה להלן בהמשך הפרק.

מבנה ההון הפיקוחי

במאי 2013 פרסם הפיקוח על הבנקים את ההוראות הסופיות ליישום באזל 3 בישראל, וזאת על ידי תיקון הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 210-201 (להלן בפרק זה: "ההוראות"). הוראות אלה נכנסו לתוקף ביום 1 בינואר 2014 בכפוף להוראות המעבר שנכללו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 299 של הפיקוח על הבנקים.

על פי הוראות אלו, רכיבי ההון בקבוצה לצורך חישוב הלימות ההון משויכים לשני רבדים:

1. הון רובד 1, הכולל הון עצמי רובד 1 והון רובד 1 נוסף.
2. הון רובד 2.

סיכום הרבדים האלו מכונה "בסיס ההון לצורך הלימות ההון" או "ההון הפיקוחי" או "ההון הכולל".

הון עצמי רובד 1

הון עצמי רובד 1 (Common Equity Tier 1) כולל את ההון המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי בתוספת חלק מזכויות המיעוט (זכויות שאינן מקנות שליטה בהון של חברות בת שאוחדו) ובניכוי מוניטין, נכסים בלתי מוחשיים אחרים, והתאמות פיקוחיות וניכויים נוספים.

בנוסף לאלו, נכללות התאמות להון עצמי רובד 1, אשר נובעות מיישום תכניות התייעלות תפעולית, מדידת ההתחייבות הפנסיונית והנכסים שיועדו מראש לגידור לצורכי ההון הפיקוחי החל מיום 1 ביולי 2022, כאמור לעיל, וכן מיישומן של הוראות רגולטוריות שונות המפורטות בהמשך.

פירוט לגבי הדרישה הרגולטורית ליחס הון עצמי רובד 1 מזערי מופיע להלן בפסקת [הלימות ההון](#).

הון רובד 1

על פי הוראות הפיקוח על הבנקים, הון רובד 1 יכלול, בנוסף להון עצמי רובד 1, גם הון רובד 1 נוסף (Additional Tier 1), אשר מורכב ממכשירי הון העומדים בקריטריונים שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202.

עד כה לא נקבעה בישראל דרישה רגולטורית ליחס הון רובד 1 מזערי, ובקבוצת לאומי לא קיימים מכשירי הון רובד 1 נוסף.

הון רובד 2

הון רובד 2 (Tier 2) כולל מכשירי הון ויתרת הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי בכפוף לתקרה שנקבעה בהוראות.

מכשירי הון נדרשים לעמוד בקריטריונים המפורטים בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202 לצורך הכללתם בהון. הקריטריונים העיקריים שעל המכשיר לכלול הינם: (1) מנגנון לספיגת הפסדי קרן על ידי המרה למניות רגילות או הפחתת המכשיר כאשר יחס הון עצמי רובד 1 של התאגיד הבנקאי יורד מ-5%; (2) סעיף הקובע שבהתרחש האירוע המכונן לאי-קיימות (כמוגדר בנספח ה' להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202), יומר המכשיר באופן מיידי למניות רגילות או יימחק.

תיאור המאפיינים העיקריים של מכשירי הון פיקוחי שהונפקו מוצג באתר האינטרנט של הבנק בכתובת: www.leumi.co.il בפרק אודות > מידע כספי > גילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים.

הלימות ההון

יחסי ההון מחושבים כיחס שבין ההון לנכסי המשוקללים. יחס הון עצמי רובד 1 מחושב כיחס שבין סכום הון עצמי רובד 1 לנכסי הסיכון המשוקללים, ויחס ההון הכולל מחושב כיחס שבין סכום ההון הכולל לנכסי הסיכון המשוקללים.

יעדי הלימות ההון שנקבעו על ידי בנק ישראל

לפי הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 201 "מדידה והלימות הון - מבוא, תחולה וחישוב דרישות", תאגיד בנקאי גדול, שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה לפחות 24% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית בישראל, נדרש לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מזערי בשיעור של 10%, וביחס הון כולל מזערי בשיעור של 13.5%. דרישה זו חלה על לאומי.

ליחס הון עצמי רובד 1 מתווספת דרישות הון בשיעור המבטא 1% מיתרת הלוואות לדיור לתאריכי הדוחות הכספיים, למעט הלוואות לדיור לגביהן ניתנה הקלה במסגרת הוראת השעה להתמודדות עם משבר הקורונה.

חוזר להתאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם משבר הקורונה (הוראת שעה) - הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 250

בהתאם לחוזר שפרסם הפיקוח על הבנקים ביום 30 בספטמבר 2021, החל מיום 1 באוקטובר 2021, נותרה ההקלה כאמור רק בהתייחס לדרישת ההון בגין הלוואות לדיור שלא לצורך רכישת זכות במקרקעין (הלוואות לכל מטרה). ליום 31 במרס 2023, דרישת ההון הנוספת בגין יתרת הלוואות לדיור, הינה 0.21% במונחי יחס הון עצמי רובד 1.

בהתאם, דרישות ההון המזעריות שחלו על הבנק ליום 31 במרס 2023 הינן 10.21% ליחס הון עצמי רובד 1 (כולל דרישת ההון בגין יתרת הלוואות לדיור) ו-13.50% ליחס ההון הכולל.

בנוגע ליחס המינוף, בהוראת השעה להתמודדות עם משבר הקורונה נקבע שתאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא 24% או יותר מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית, יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5.5% (חלף 6% קודם לכן). ביום 15 במאי 2022 פורסם חוזר לתיקון הוראת השעה, ולפיו תוקף ההקלה יוארך עד ליום 31 בדצמבר 2023. תאגיד שינצל את ההקלה עד למועד זה יידרש לשוב ולעמוד ביחס המינוף הנדרש טרום הוראת השעה תוך שני רבעונים, עד ליום 30 ביוני 2024. עוד נקבע כי ניצול ההקלה לא יהווה חסם לחלוקת דיבידנד בכפוף לתכנון הון הכולל חזרה ליחס המינוף הנדרש.

תכנון ההון ויעדי הלימות ההון שנקבעו על ידי הבנק

תכנון ההון בקבוצת לאומי משקף ראייה צופה פני עתיד של תיאבון ופרופיל הסיכון, האסטרטגיה העסקית והלימות ההון הנדרשת כתוצאה מכך. תכנון ההון מאושר על ידי ההנהלה ודירקטוריון הבנק ולוקח בחשבון את הצמיחה בפעילות של מרכזי הרווח השונים בקבוצה וגורמים נוספים המשפיעים על עמידת הבנק בדרישות ההון, כגון: תחזיות רווח, שינויים ברווח כולל אחר, התאמות פיקוחיות, השפעת הוראות מעבר ושיעור הגידול בנכסי הסיכון. תחזית יחסי ההון נבחנת גם תחת מבחני רגישות ותרחישי קיצון שונים.

מדיניות הקבוצה שאושרה על ידי הדירקטוריון, הינה להחזיק רמת הלימות הון הגבוהה מהסף המצרי שיוגדר מעת לעת על ידי בנק ישראל ואשר לא תפחת משיעור ההון הנדרש לכיסוי הסיכונים כפי שהם מוערכים בתהליך ה-ICAAP. בנוסף, הוגדרו יעדי הון לעת אירוע תרחיש קיצון. לפירוט תהליך ה-ICAAP השימוש במבחני קיצון, ראה [דוח על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2022](#).

במסגרת הליך הסקירה הפיקוחי, הנחה הפיקוח על הבנקים על קביעת יעדי הון פנימיים אשר יהלמו את פרופיל הסיכון של הבנק. בהמשך לכך, דירקטוריון הבנק אישר להגדיל את יעד ההון העצמי רוברד 1 הפנימי של הבנק באופן שמיום 31 בדצמבר 2017 יעמוד על 10.5%.

למידע אודות ההקלה ביעד הון עצמי רוברד 1 הפנימי בהמשך להוראות השעה לצורך התמודדות עם משבר הקורונה ראה פרק [הון והלימות ההון](#) [דוח הדירקטוריון וההנהלה ליום 31 בדצמבר 2022](#).

מדיניות חלוקת דיבידנד

מדיניות חלוקת הדיבידנד של הבנק, שאושרה על ידי דירקטוריון הבנק ביום 6 במרס 2019, קובעת כי מדי רבעון יחולק דיבידנד בגובה של עד 50% מהרווח הנקי של הבנק, בהתאם לדוחות הכספיים של הבנק לרבעון שחלף. זאת בכפוף, בין היתר, לכך שהבנק יעמוד ביעדי הלימות ההון שלו גם לאחר חלוקת הדיבידנד. חלוקת הדיבידנד בפועל כפופה להחלטות פרטניות של הדירקטוריון בטרם כל חלוקה, ובכפוף להוראות הדין שחלות על חלוקת דיבידנד ובכלל זה הוראות חוק החברות והוראות בנק ישראל.

ביום 22 במאי 2023 אישר הדירקטוריון חלוקת דיבידנד בסך של כ-294 מיליון ש"ח, המהווים כ-30% מהרווח הנקי לרבעון הראשון של שנת 2023, סכום הדיבידנד שאושר לכל מניה בת 1 ש"ח ע.נ. הינו כ-19.07 אגורות. סכום הדיבידנד הסופי למניה כפוף לשינויים עקב רכישה עצמית של מניות. הדירקטוריון קבע את יום 7 ביוני 2023 כיום הקובע לעניין תשלום דיבידנד ואת יום 15 ביוני 2023 כיום התשלום.

פרטים בדבר דיבידנד ששולם

מועד ההכרזה	מועד תשלום	דיבידנד למניה	דיבידנד ששולם במזומן
		באגורות	במיליוני ש"ח
12 באוגוסט 2021	2 בספטמבר 2021	43.36	630
15 בנובמבר 2021	12 בדצמבר 2021	94.11	1,367
9 במרס 2022	6 באפריל 2022	40.48	588
24 במאי 2022	15 ביוני 2022	22.14	322
16 באוגוסט 2022	6 בספטמבר 2022	25.82	399
29 בנובמבר 2022	19 בדצמבר 2022	23.08	356
14 במרס 2023	4 באפריל 2023	45.20	698

תכנית לרכישה עצמית של מניות הבנק

ביום 22 במאי 2023 אישר דירקטוריון הבנק תכנית לרכישה עצמית של מניות הבנק בהיקף שלא יעלה על 800 מיליון ש"ח, החל מיום 24 במאי 2023 ועד ליום 15 במאי 2024 או עד לרכישת כל סכום התכנית, כמוקדם ביניהם.

תכנית הרכישה תבוצע במסגרת המסחר בבורסה ו/או בעסקאות מחוץ לבורסה, באמצעות חבר בורסה חיצוני ובלתי תלוי שיפעל על פי יפוי כח בלתי חוזר, בהתאם למנגנון הגנת נמל מבטחים שפרסמה רשות ניירות ערך. תכנית הרכישה תתבצע בשלושה שלבים נפרדים, שכל אחד מהם יהיה בלתי הדיר, בהתאם לתנאי מנגנון נמל מבטחים (להלן: "שלב א" ו-"שלב ב" ו-"שלב ג").

ביצוע שלב א' יחל ביום 24 במאי 2023, ויסיים במוקדם מבין (א) יום 2 באוגוסט 2023; או (ב) השלמת רכישת מניות הבנק בהיקף של 300 מיליון ש"ח. לאחר סיום שלב א', אם יחליט הבנק לבצע את שלב ב', ייתן הבנק לחבר הבורסה הוראה בלתי הדירה להתחיל בביצוע שלב ב' ביום המסחר השני ממועד פרסום הדוח הכספי הראשון שלאחר מועד קבלת ההחלטה בדבר ביצוע שלב ב'. במקרה כזה, יסתיים שלב ב' במוקדם מבין: (א) יום 2 בנובמבר 2023; או (ב) השלמת רכישת מניות הבנק בהיקף של 300 מיליון ש"ח. לאחר סיום שלב ב', אם יחליט הבנק לבצע את שלב ג', ייתן הבנק לחבר הבורסה הוראה בלתי הדירה להתחיל בביצוע שלב ג' ביום המסחר השני ממועד פרסום הדוח הכספי הראשון שלאחר מועד קבלת ההחלטה בדבר ביצוע שלב ג'. במקרה כזה, יסתיים שלב ג' במוקדם מבין: (א) יום 15 במאי 2024; או (ב) השלמת רכישת מניות הבנק בהיקף של 800 מיליון ש"ח, בניכוי סך הרכישות שבוצעו בפועל במסגרת שלב א' ושלב ב'. אם לאחר סיום שלב א' או שלב ב', תתקבל החלטה שלא לבצע את שלב ב' או שלב ג', לפי העניין, יפרסם על כך הבנק דיווח מיידי.

אישור הפיקוח על הבנקים לביצוע תכנית הרכישה, כנדרש בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 332, התקבל ביום 17 במאי 2023, בכפוף לעמידה במגבלות וביעדי ההון, ובכלל זאת התנאי לפיו התכנית תופסק לאלתר אם במהלך תקופת התכנית יתברר כי על פי הדוחות הכספיים האחרונים שפורסמו הבנק אינו עומד ביחס הון עצמי רובד 1 של 10.9% לפחות.

התאמות להון עצמי רובד 1

מדידת ההתחייבות בגין זכויות עובדים ונכסים מגדרים

החל מיום 1 ביולי 2022 מדידת ההתחייבויות הפנסיוניות לצורכי ההון הפיקוחי מבוצעת כדלקמן: בכל רבעון הבנק מחשב את השינוי בהתחייבות לפנסיה כתוצאה משינויים בריבית ההיוון בניכוי השינוי בשווי הנכסים שיועדו מראש לגידור התחייבויות אלו. השינוי בהתחייבות לפנסיה נטו, לאחר השפעת המס, נפרס באופן לינארי על פני ארבעה רבעונים, החל מהרבעון עבורו בוצע החישוב. שיטה זו הינה בתוקף עד המוקדם מבין השניים: (א) דוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2029 (כולל או ב) מועד הדוח הכספי בו הממוצע לאורך ארבעה רבעונים האחרונים של סכום ההתחייבויות הפנסיוניות יהיה נמוך מסך של 10 מיליארד ש"ח, צמוד למדד (מהמדד הידוע ביום 1 ביולי 2022 ועד למדד הידוע בתאריך הדוח הכספי הרלוונטי).

למידע בנוגע למתודולוגית ההיוון ראה פרק [מדיניות חשבונאית ואומדנים בנושאים קריטיים](#).

הקלה בגין תכניות התייעלות תפעולית

בשנים 2016 ו-2017 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתבים בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל" בכח אדם ובתחום הנדל"ן. על פי המכתבים, תאגיד בנקאי שיעמוד בתנאים שהוגדרו, יקבל הקלה לפיה יוכל לפרוס את השפעתן של תכניות התייעלות על ההון הפיקוחי על פני חמש שנים בקו ישר.

במסגרת ההבנות הנוגעות להסכם הקיבוצי המיוחד שנחתם עם ארגון העובדים ביולי 2019, אישר דירקטוריון הבנק תכנית פרישה מרצון, שעלותה הסתכמה בכ-167 מיליון ש"ח (לאחר מס). נכון ליום 31 במרס 2023 מיוחסים להון הפיקוחי 75% מעלויות תכנית זו.

שינויים רגולטוריים ונוספים במדידת דרישות ההון

התפתחויות בהוראות ועדת באזל לפיקוח על הבנקים בנוגע למדידת הלימות ההון

בשנת 2017 סיימה ועדת באזל לפיקוח על הבנקים את עבודתה לעדכון המסגרת הכוללת של "באזל 3" להלימות ההון. במסגרת העדכונים, אשר לעתים מקבלים את הכינוי "באזל 4", נקבעו עדכונים משמעותיים בנוגע לאופן החישוב של נכסי סיכון שבגינם נדרש לחשב את דרישות ההון בנדבך הראשון. היישום של הסטנדרטים השונים הכלולים במסגרת העדכון הכוללת, כפי שנקבע על ידי ועדת באזל, היה 1 בינואר 2023, אולם באיחוד האירופי היישום צפוי להתחיל בשנת 2025.

בהתאם למדיניות האימוץ של סטנדרטים בינלאומיים מקובלים, הפיקוח על הבנקים מאמץ את הוראות ועדת באזל משנת 2017 בנושא חישוב דרישות הון בגין סיכון תפעולי. ביום 29 בדצמבר 2022 פרסם הפיקוח על הבנקים טיוטת עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 206 "מדידה והלימות הון - סיכון תפעולי" במסגרת הטיטה נקבעה הגדרה מעודכנת של חישוב הקצאת ההון בגין סיכון תפעולי כך שהיא מבוססת, בין השאר, על רכיבי האינדיקטור העסקי המפורטים בטיטה ועל מכפיל ההפסד הפנימי שמבוסס על ממוצע ההפסדים ההיסטוריים של התאגיד הבנקאי. יישום ההוראה יחול ביום 1 בינואר 2026. עם זאת, בהתאם לטיטוט עדכון ההוראה מיום 13 במרס 2023, עד ליום 31 בדצמבר 2027 מכפיל ההפסד הפנימי יקבע על אחד.

הוראות הנוגעות להקצאת הון בגין מכשירים פיננסיים נגזרים

ביום 1 בדצמבר 2021 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר לעדכון הוראות הנוגעות להקצאת הון בגין מכשירים פיננסיים נגזרים (יישום הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 203A ו-208A) במטרה להתאים את הוראות בנק ישראל לעדכון הוראות ועדת באזל בכל הקשור לסיכון אשראי צד נגדי.

החל מיום 1 ביולי 2022 מיישם הבנק את הוראה 203A "טיפול בסיכון אשראי של צד נגדי".

תאריך היישום של הוראה 208A "התאמת שווי בגין סיכון אשראי (CVA)" יחול ב-1 בינואר 2025.

חוזר בנושא "הון פיקוחי - השפעת יישום כללי חשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים" לעדכון הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 299, וחוזר בנושא "הפסדי אשראי צפויים ממכשירים פיננסיים"

החל מיום 1 בינואר 2022 מיישם הבנק את הוראות המעבר שפרסם הפיקוח על הבנקים בנושא "הון פיקוחי - השפעת יישום כללי החשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים" מיום 1 בדצמבר 2020 וכן עדכונים נוספים במסגרת התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין נוספות שהותאמו לכללים החדשים בנושא הפסדי אשראי צפויים. בין היתר, מיישם הבנק החל מיום 1 בינואר 2022 את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202 בנושא "מדידה והלימות הון - הון פיקוחי", ומנכה מהון עצמי רובד 1 סכומים בגין הלוואות לדירור שמסווגות לאורך זמן כהלוואות שאינן צוברות.

בהתאם להוראות המעבר שפרסם הפיקוח על הבנקים, מאחר וכתוצאה מהיישום לראשונה חל קיטון בהון עצמי רובד 1 של הבנק ל-1 בינואר 2022, הוסיף הבנק באופן חלקי בהון עצמי רובד 1 75% מהקיטון בהון העצמי רובד 1 שבמועד היישום לראשונה (בהתאם לכך, כל תחילת שנה ממועד היישום לראשונה יחול קיטון של 25% בתוספת להון עצמי רובד 1, עד לתוספת של 0% ב-1 בינואר של שנת היישום הרביעית). בהתאם, ביום 1 בינואר 2023 50% מהקיטון בהון עצמי רובד 1 שבמועד היישום לראשונה התווסף להון עצמי רובד 1.

למידע נוסף אודות השפעת היישום על דוחותיו הכספיים של הבנק ועל יחסי ההון של הבנק ראה [ביאור נ.כד.1 בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#).

חוזר לתיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203 - הגישה הסטנדרטית - סיכונים אשראי

הבנק יישם לראשונה בדוחותיו הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022 את החוזר לתיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203 "הגישה הסטנדרטית - סיכון אשראי", לפיו הועלה ל-150% משקל הסיכון המיוחס לאשראי הניתן לרכישת קרקע למטרות פיתוח או בנייה בשיעור העולה על 80% משווי הנכס הנרכש (LTV). השפעת היישום לראשונה על יחס הון עצמי רובד 1 היתה קיטון בשיעור של 0.15%. על פי הבהרת הפיקוח על הבנקים, פריסת היישום תעשה מהרבעון השלישי של שנת 2022, על פני 4 רבעונים, כך שברבעון המסתיים ביום 30 ביוני 2023 דרישת ההון תבוא לידי ביטוי באופן מלא.

למידע נוסף ראה פרק [הון והלימות ההון בדוח הדירקטוריון וההנהלה ליום 31 בדצמבר 2022](#).

להלן ניתוח רגישות לגורמים העיקריים המשפיעים על הלימות ההון של קבוצת לאומי

- שינוי היקף נכסי סיכון - נכסי הסיכון של לאומי מסתכמים ליום 31 במרס 2023 בכ-447.2 מיליארד ש"ח. גידול של 1 מיליארד ש"ח בנכסי הסיכון יקטין את יחס הון עצמי רובד 1 ואת יחס הון כולל בכ-0.03%.
- שינוי הון עצמי רובד 1 - הון עצמי רובד 1 ליום 31 במרס 2023 מסתכם בכ-50.2 מיליארד ש"ח. קיטון ב-100 מיליון ש"ח בהון עצמי רובד 1 יקטין את יחס הון עצמי רובד 1 ואת יחס הון כולל בכ-0.02%.
- שינוי בשער החליפין - פיחות של 1% בשער החליפין של השקל מול כל המטבעות יקטין את יחס הון עצמי רובד 1 בכ-0.02% ואת יחס הון כולל בכ-0.01%.
- עלייה של 1% בעקום הריבית חסרת הסיכון בכלל המטבעות על חשיפת ההון הפיקוחי, משמעה קיטון של כ-0.07% ביחס הון עצמי רובד 1 וביחס הון כולל.

המידע הנ"ל לגבי הלימות ההון וניהולה מתייחס לפעולות עתידיות של הבנק, והוא בגדר "מידע צופה פני עתיד". למשמעות מושג זה ראה פרק [מידע צופה פני עתיד](#).

יחס מינוף

יחס המינוף מחושב באחוזים ומוגדר כמדידת ההון הרגולטורי מחולק במדידת החשיפה. ההון הרגולטורי לצורך מדידת יחס המינוף הוא הון רובד 1 כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202, בהתאם להתאמות פיקוחיות לעניין חישוב ההון. מדידת החשיפה של תאגיד בנקאי היא סכום החשיפות המאזניות, החשיפות לנגזרים, החשיפות לעסקאות מימון ניירות ערך ופריטים חוץ מאזניים. יחס המינוף הינו מדד משלים ליחס ההון ומהווה מגבלה נוספת על רמת המינוף של המגזר הבנקאי.

	31 בדצמבר	31 במרס	
	2022	2022	2023
	במיליוני ש"ח		
בנתוני המאוחד			
הון רובד 1 ^(א)	48,797	42,563	50,205
סך החשיפות ^(ב)	766,895	720,542	756,692
יחס מינוף			
יחס מינוף	6.36%	5.91%	6.63%
יחס מינוף מזערי הנדרש על ידי הפיקוח על הבנקים ^(א)	5.50%	5.50%	5.50%

למידע נוסף בנושא הלימות הון ומינוף ראה סעיף [הוראות הנוגעות להקצאת הון בנין מכשירים פיננסיים נגזרים](#) לעיל [וביאור 9](#).

- (א) למידע נוסף אודות התאמות להוראת השעה בנושא יחס המינוף, ראה סעיף [יעדי הלימות ההון שנקבעו על ידי בנק ישראל](#) לעיל.
- (ב) סך החשיפות חושב לאחר יישום העדכונים להוראת ניהול בנקאי תקין 218 "יחס המינוף" בעקבות עדכון הוראות 203, 203A בנושא "מדידה והלימות ההון - הגישה הסטנדרטית - סיכון אשראי". מספרי השוואה ל-31 במרס 2022 לא הוצגו מחדש. לפרטים נוספים ראה סעיף [הוראות הנוגעות להקצאת הון בנין מכשירים פיננסיים נגזרים](#) לעיל.
- (ג) בחישוב יחס המינוף הובאו בחשבון השפעה של יישום תכנית ההתייעלות והתאמות מיישום שיטת המדידה החדשה בקשר להתחייבויות אקטואריות מסוימות. לפרטים נוספים אודות השפעת המעבר לשיטה החדשה ראה [ביאור 9](#).

מגזרי פעילות - גישת ההנהלה

דיווח מגזרי פעילות על פי גישת ההנהלה מציג את תוצאות הבנק בחלוקה לקווי עסקים, בהתאם למבנה הארגוני של הבנק. קווי העסקים מתמחים במתן שירות למגזרי לקוחות בעלי מאפיינים וצרכים דומים.

למידע נוסף בדבר קווי עסקים בגישת הנהלה ראה פרק [מגזרי פעילות בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#).

להלן תמצית תוצאות הפעילות לפי גישת הנהלה

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2023												
בנק	אנשים פרטיים	עסקים קטנים	סך הכל בנקאית	משכנתאות מסחרית	עסקית	נדל"ן	שוקי הון	אחר והתאמות	חברות בנות בארץ	חברות בנות בחו"ל	סך הכל	
במיליוני ש"ח												
הכנסות ריבית, נטו:												
מחיצוניים	(252)	320	68	1,633	376	410	772	440	86	30	113	3,928
בינמגזרי	1,674	249	1,923	(1,241)	371	(130)	(442)	(336)	(84)	3	(64)	-
הכנסות ריבית, נטו	1,422	569	1,991	392	747	280	330	104	2	33	49	3,928
הכנסות (הוצאות) שאינן מריבית	492	147	639	20	169	97	99	(5)	(5)	51	6	1,071
סך כל ההכנסות	1,914	716	2,630	412	916	377	429	99	(3)	84	55	4,999
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	127	88	215	25	66	15	92	(21)	2	7	5	406
סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות	634	219	853	91	171	68	37	82	239	52	36	1,629
רווח מפני מס (הפסד)	1,153	409	1,562	296	679	294	300	38	(244)	25	14	2,964
הפרשה (הטבה) למס	394	140	534	101	232	101	103	12	(205)	8	3	889
רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק	759	269	1,028	195	447	193	197	(1,083)	(39)	32	11	981
יתרות ליום 31 במרס 2023												
אשראי לציבור, נטו	31,748	25,930	57,678	123,305	63,010	59,422	61,527	24,291	6,233	1,123	7,228	403,817
פיקדונות הציבור	209,443	53,510	262,953	-	95,370	35,180	10,543	128,852	8	-	-	532,906

(א) כולל הפסד מירידת ערך השקעה במניות Valley בסך של כ-1.1 מיליארד ש"ח. למידע נוסף ראה [ביאור 16.א.](#)

להלן תמצית תוצאות הפעילות לפי גישת הנהלה (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2022												
סך הכל	חברות בנות בחו"ל	חברות בנות בארץ	אחר והתאמות	שוקי הון	נדל"ן	עסקית	מסחרית	משכנתאות	סך הכל בנקאית	עסקים קטנים	אנשים פרטיים	בנק
במיליוני ש"ח												
הכנסות ריבית, נטו:												
2,899	256	33	3	46	307	276	365	1,065	548	269	279	מחיצוניים
-	(8)	(2)	(1)	587	(36)	(80)	7	(707)	240	25	215	בינמגזרי
2,899	248	31	2	633	271	196	372	358	788	294	494	הכנסות ריבית, נטו
950	73	154	(9)	(78)	104	59	148	5	494	121	373	הכנסות (הוצאות) שאינן מריבית
3,849	321	185	(7)	555	375	255	520	363	1,282	415	867	סך כל ההכנסות
(40)	(11)	3	(3)	10	(51)	3	104	(1)	(94)	(44)	(50)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
1,794	187	49	210	96	35	66	178	85	888	241	647	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
2,095	145	133	(214)	449	391	186	238	279	488	218	270	רווח (הפסד) לפני מס
483	41	33	(286)	154	134	64	81	95	167	75	92	הפרשה (הטבה) למס
1,609	94	107	72	295	257	122	157	184	321	143	178	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
יתרות ליום 31 במרס 2022												
349,775	(א) 5,675	1,099	5,646	20,258	48,088	46,526	56,419	108,947	57,117	25,824	31,293	אשראי לציבור, נטו
516,711	(ב) 2,787	-	3	141,674	13,223	29,861	90,840	-	238,323	51,158	187,165	פיקדונות הציבור

(א) לא כולל יתרות שסווגו כנכסים מוחזקים למכירה בסך 18,915 מיליון ש"ח.
 (ב) לא כולל יתרות שסווגו כהתחייבויות מוחזקות למכירה בסך של 22,536 מיליון ש"ח.

להלן תמצית תוצאות הפעילות לפי גישת הנהלה (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022												
בנק												בנק
סך הכל	חברות בנות בחו"ל	חברות בנות בארץ	אחר והתאמות	שוקי הון	נדל"ן	עסקית	מסחרית	משכנתאות	סך הכל בנקאית	עסקים קטנים	אנשים פרטיים	במיליוני ש"ח
הכנסות ריבית, נטו:												
13,211	480	121	14	741	1,776	1,336	1,535	5,168	2,040	1,254	786	מחיצוניים
-	(101)	6	(5)	1,642	(659)	(471)	539	(3,745)	2,794	314	2,480	בימגזרי
13,211	379	127	9	2,383	1,117	865	2,074	1,423	4,834	1,568	3,266	הכנסות ריבית, נטו
5,018	103	484	(778) ^(א)	125	406	298	612	87	2,125	533	1,592	הכנסות שאינן מריבית
18,229	482	611	787	2,508	1,523	1,163	2,686	1,510	6,959	2,101	4,858	סך כל ההכנסות
498	-	(7)	(21)	113	(57)	(16)	115	114	257	126	131	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
6,835	310	199	682	415	148	278	723	377	3,703	1,006	2,697	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
10,896	172	419	126	1,980	1,432	901	1,848	1,019	2,999	969	2,030	רווח לפני מס
3,564	46	101	(63)	677	490	308	632	348	1,025	331	694	הפרשה (הטבה) למס
7,709	116	396	189	1,612	942	593	1,216	671	1,974	638	1,336	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
יתרות ליום 31 בדצמבר 2022												
384,782	6,445	871	5,747	21,310	54,669	54,807	60,820	120,927	59,186	26,688	32,498	אשראי לציבור, נטו
557,084	19	-	7	148,773	14,423	39,617	95,839	-	258,406	55,415	202,991	פיקדונות הציבור

(א) כולל הכנסות בסך של 782 מיליון ש"ח בגין עסקת המיזוג עם Valley.

מגזרי פעילות פיקוחיים

לגבי תיאור מגזרי הפעילות העיקריים ראה פרק [מגזרי פעילות פיקוחיים בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#).

להלן תמצית הפעילות לפי מגזרי פעילות פיקוחיים

שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2023											
סך הכל	פעילות חו"ל	פעילות ישראל									
		משקי בית									
		אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	אחר	הלוואות לדיוור	
במיליוני ש"ח											
3,928	49	8	(56)	183	727	521	996	107	1,010	383	הכנסות ריבית, נטו
1,071	6	(2)	83	49	212	99	247	40	326	11	הכנסות שאינן מריבית
4,999	55	6	27	232	939	620	1,243	147	1,336	394	סך כל ההכנסות
406	5	-	(6)	(8)	123	(22)	227	-	74	13	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
1,629	36	220	72	54	122	101	370	22	541	91	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
2,964	14	(214)	(39)	186	694	541	646	125	721	290	רווח (הפסד) לפני מס
889	3	(167)	(56)	65	240	186	224	43	251	100	הפרשה (הטבה) למס
981	11	(47)	(1,077) ^(א)	121	454	355	422	82	470	190	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק
יתרה ליום 31 במרס 2023											
409,136	7,286	-	-	4,087	137,474	41,394	65,877	376 ^(ב)	30,945	121,697	אשראי לציבור, ברוטו
532,906	-	-	-	109,872	90,586	68,206	101,113	31,136	131,993	-	פיקדונות הציבור

(א) כולל הפסד מירידת ערך השקעה במניות Valley בסך של כ-1.1 מיליארד ש"ח. למידע נוסף ראה [ביאור 16.א](#).

(ב) כולל יתרת הלוואות לדיוור ליום 31 במרס 2023 בסך 151 מיליון ש"ח.

להלן תמצית הפעילות לפי מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2022											
סך הכל	פעילות חו"ל	פעילות ישראל									
		משקי בית									
		הלוואות לדיוור	אחר	בנקאות פרטית	עסקים וזעירים	עסקים קטנים בינוניים	עסקים גדולים	גופים מוסדיים	ניהול פיננסי	אחר	
במיליוני ש"ח											
2,899	248	309	352	11	470	217	451	21	818	2	הכנסות ריבית, נטו
950	73	12	242	44	223	99	158	52	50	(3)	הכנסות שאינן מריבית
3,849	321	321	594	55	693	316	609	73	868	(1)	סך כל ההכנסות
(40)	(11)	(7)	(48)	-	(16)	20	-	(2)	24	-	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
1,794	187	85	577	27	384	111	126	59	79	159	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות ⁽¹⁾
2,095	145	243	65	28	325	185	483	16	765	(160)	רווח (הפסד) לפני מס
483	41	86	26	10	116	66	171	5	270	(308)	הפרשה (הטבה) למס
1,609	94	157	39	18	209	119	312	11	502	148	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
יתרה ליום 31 במרס 2022											
373,765	24,899 ^(ב)	-	28,691	450 ^(א)	60,338	37,399	105,229	9,058	-	-	אשראי לציבור, ברוטו
539,247	25,323 ^(א)	-	121,895	26,620	89,821	63,410	93,504	118,674	-	-	פיקדונות הציבור

- (א) כולל יתרת הלוואות לדיוור ליום 31 במרס 2022 בסך 200 מיליון ש"ח.
- (ב) כולל יתרות שסווגו כנכסים מוחזקים למכירה בסך 19,187 מיליון ש"ח.
- (ג) כולל יתרות שסווגו כהתחייבויות מוחזקות למכירה בסך 22,536 מיליון ש"ח.
- (ד) סווג מחדש.

להלן תמצית הפעילות לפי מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022											
סך הכל	פעילות חו"ל	פעילות ישראל									
		משקי בית									
		הלוואות לדירור	אחר	בנקאות פרטית	עסקים וזעירים	עסקים קטנים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	גופים מוסדיים	ניהול פיננסי	אחר
במיליוני ש"ח											
13,211	379	24	1,964	335	2,430	1,365	2,720	206	2,423	1,365	הכנסות ריבית, נטו
5,018	103	(^א)849	798	186	700	344	894	148	947	49	הכנסות שאינן מריבית
18,229	482	873	2,762	521	3,130	1,709	3,614	354	3,370	1,414	סך כל ההכנסות
498	-	-	84	(1)	20	(12)	184	-	111	112	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
6,835	310	566	358	254	511	435	1,626	91	2,307	377	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
10,896	172	307	2,320	268	2,599	1,286	1,804	263	952	925	רווח לפני מס
3,564	46	(93)	777	95	907	451	634	93	334	320	הפרשה (הטבה) למס
7,709	116	400	1,930	173	1,692	835	1,170	170	618	605	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
יתרה ליום 31 בדצמבר 2022											
389,768	6,487	-	-	759	126,628	39,473	65,803	(^א)440	30,683	119,495	אשראי לציבור, ברוטו
557,084	18	-	-	130,685	97,741	70,077	100,557	29,612	128,394	-	פיקדונות הציבור

(א) כולל יתרת הלוואות לדירור ליום 31 בדצמבר 2022 בסך 195 מיליון ש"ח.
 (ב) כולל הכנסות בסך של 782 מיליון ש"ח בגין עסקת המיזוג עם Valley.

שינויים עיקריים בתוצאות פעילות המגזרים הפיקוחיים

מגזר משקי בית

הרווח הנקי המיוחס לבעלי המניות של מגזר משקי בית לרבעון הראשון של 2023 הסתכם בכ-660 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-196 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול נבע בעיקר מגידול בהכנסות ריבית, נטו, אשר קוזז בחלקו מעלייה בהוצאות להפסדי אשראי, בין היתר, לאור החמרה בתחזיות המאקרו כלכליות.

הכנסות ריבית, נטו לרבעון הראשון של 2023 הסתכמו בכ-1,393 מיליון ש"ח בהשוואה לכ-661 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול נובע בעיקר מעליית הריביות.

ההכנסות שאינן מריבית לרבעון הראשון של 2023 הסתכמו בכ-337 מיליון ש"ח בהשוואה ל-254 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, עיקר הגידול נובע מגידול בהכנסות מעמלות.

ברבעון הראשון של 2023 נרשמה הוצאה להפסדי אשראי בסך כ-87 מיליון ש"ח בהשוואה להכנסה של כ-55 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול נובע הן מההוצאה הקבוצתית והן מההוצאה הפרטנית.

ההוצאות התפעוליות והאחרות ברבעון הראשון של שנת 2023 הסתכמו בכ-632 מיליון ש"ח בהשוואה ל-662 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

יתרת האשראי לציבור ליום 31 במרס 2023 הסתכמה לסך של 152.6 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-150.2 מיליארד ש"ח לסוף שנת 2022. מרבית הגידול מקורו מצמיחה בתיק הלוואות לדירור.

יתרת פיקדונות הציבור ליום 31 במרס 2023 הסתכמה לסך של 132.0 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-128.4 מיליארד ש"ח לסוף שנת 2022.

מגזר בנקאות פרטית

הרווח הנקי המיוחס לבעלי המניות של מגזר הבנקאות הפרטית לרבעון הראשון של שנת 2023 הסתכם בכ-82 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-18 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול נובע בעיקר מהכנסות ריבית, נטו.

הכנסות ריבית, נטו לרבעון הראשון לשנת 2023 הסתכמו בכ-107 מיליון ש"ח בהשוואה לכ-11 מיליון ש"ח לתקופה מקבילה אשתקד. הגידול נובע בעיקר מעליית הריביות.

ההכנסות שאינן מריבית לרבעון הראשון של שנת 2023 הסתכמו בכ-40 מיליון ש"ח, בהשוואה לכ-44 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

מגזר עסקים זעירים וקטנים

הרווח הנקי המיוחס לבעלי המניות של מגזר עסקים זעירים וקטנים לרבעון הראשון של שנת 2023 הסתכם בכ-422 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-209 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול נבע בעיקר מגידול בהכנסות ריבית, נטו, אשר קוזז בחלקו מעלייה בהוצאות להפסדי אשראי.

הכנסות ריבית, נטו לרבעון הראשון לשנת 2023 הסתכמו בכ-996 מיליון ש"ח בהשוואה לכ-470 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול נובע בעיקר מעליית הריביות.

ההכנסות שאינן מריבית לרבעון הראשון לשנת 2023 הסתכמו בכ-247 מיליון ש"ח בהשוואה לכ-223 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

ברבעון הראשון לשנת 2023 נרשמה הוצאה להפסדי אשראי בסך של כ-227 מיליון ש"ח בהשוואה להכנסה של כ-16 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

ההוצאות התפעוליות והאחרות ברבעון הראשון של שנת 2023 הסתכמו בכ-370 מיליון ש"ח בהשוואה ל-384 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

יתרת האשראי לציבור ליום 31 במרס 2023 הסתכמה לסך של 65.9 מיליארד ש"ח בדומה ליתרה לסוף שנת 2022.

יתרת פיקדונות הציבור ליום 31 במרס 2023 הסתכמה לסך של 101.1 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-100.6 מיליארד ש"ח לסוף שנת 2022.

מגזר עסקים בינוניים

הרווח הנקי המיוחס לבעלי המניות של מגזר עסקים בינוניים לרבעון הראשון לשנת 2023 הסתכם בכ-355 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-119 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול נבע בעיקר מגידול בהכנסות ריבית, נטו.

הכנסות ריבית, נטו לרבעון הראשון לשנת 2023 הסתכמו בכ-521 מיליון ש"ח בהשוואה לכ-217 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול נובע בעיקר מעליית הריביות.

ההכנסות שאינן מריבית לרבעון הראשון לשנת 2023 הסתכמו בכ-99 מיליון ש"ח בדומה לרבעון המקביל אשתקד.

יתרת האשראי לציבור ליום 31 במרס 2023 הסתכמה לסך של 41.4 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-39.5 מיליארד ש"ח לסוף שנת 2022.

יתרת פיקדונות הציבור ליום 31 במרס 2023 הסתכמה לסך של 68.2 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-70.1 מיליארד ש"ח לסוף שנת 2022.

מגזר עסקים גדולים

הרווח הנקי המיוחס לבעלי המניות של מגזר עסקים גדולים לרבעון הראשון של שנת 2023 הסתכם בכ-454 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-312 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול נבע הן מגידול בהכנסות ריבית, נטו והן מגידול הכנסות מעמלות. גידול זה קוזז בחלקו מעלייה בהוצאות להפסדי אשראי.

הכנסות ריבית, נטו לרבעון הראשון של שנת 2023 הסתכמו בכ-727 מיליון ש"ח בהשוואה לכ-451 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול נובע בעיקר מעליית הריביות וכן מצמיחה בפעילות האשראי, בעיקר בענפי הבינוני והנדל"ן.

ההכנסות שאינן מריבית לרבעון הראשון של שנת 2023 הסתכמו בכ-212 מיליון ש"ח בהשוואה לכ-158 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול נובע בעיקר מעמלות מעסקי מימון ועמלות מטיפול באשראי, לאור הגידול בהיקף הפעילות.

ברבעון הראשון של שנת 2023 נרשמה הוצאה להפסדי אשראי בסך של כ-123 מיליון ש"ח בהשוואה לרבעון המקביל אשתקד בה הוצאות להפסדי אשראי היו אפס. עיקר הגידול נובע מההוצאה הקבוצתית, בין היתר, לאור החמרה בתחזיות המאקרו כלכליות.

ההוצאות התפעוליות והאחרות לרבעון הראשון של שנת 2023 הסתכמו בכ-122 מיליון ש"ח בהשוואה ל-126 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

יתרת האשראי לציבור ליום 31 במרס 2023 הסתכמה לסך של 137.5 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-126.6 מיליארד ש"ח לסוף שנת 2022.

יתרת פיקדונות הציבור ליום 31 במרס 2023 הסתכמה לסך של 90.6 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-97.7 מיליארד ש"ח לסוף שנת 2022.

מגזר ניהול פיננסי

ההפסד המיוחס לבעלי מניות הבנק של מגזר ניהול פיננסי לרבעון הראשון של שנת 2023 הסתכם בכ-1,077 מיליון ש"ח, בהשוואה לרווח נקי שהסתכם בכ-502 מיליון ש"ח ברבעון הראשון אשתקד. תוצאות מגזר זה כוללות הרבעון הפרשה לירידת ערך מההשקעה בחברה כלולה Valley, למידע נוסף ראה [ביאור 16.א](#). בהשוואה לרווח בסך של כ-7 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

סך הוצאות הריבית, נטו ברבעון הראשון לשנת 2023 הסתכמו בכ-56 מיליון ש"ח בהשוואה להכנסות ריבית, נטו בסך של כ-818 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

ההוצאות התפעוליות והאחרות לרבעון הראשון של שנת 2023 הסתכמו בכ-72 מיליון ש"ח בהשוואה ל-79 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

חברות מוחזקות עיקריות

קבוצת לאומי פועלת נכון למועד פרסום הדוח בעיקר בישראל, באמצעות הבנק וחברות בנות שהינן חברות לשירותים פיננסיים. בנוסף, הקבוצה משקיעה הן בתאגידים פיננסיים והן בתאגידים ריאליים העוסקים בפעילות לא בנקאית.

למידע אודות מיזוג חברת הבת לאומי ארה"ב עם Valley ב-1 באפריל 2022 ראה פרק [חברות מוחזקות עיקריות בדוח הדיסקטוריון וההנהלה לשנת 2022](#) ולמידע אודות שינוי ארגוני בבנק לאומי בריטניה (BLUK) ראה פירוט בהמשך פרק זה בחלק המתייחס לחברות מאוחדות בחו"ל.

סך כל השקעות הבנק בחברות מוחזקות (כולל השקעות בשטרי הון) הסתכם ליום 31 במרס 2023 בכ-15.9 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-13.7 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2022, הגידול הרבעוני נובע בעיקר מהנפקת שטר הון בסך של כ-701 מיליון ליש"ט לחברת LABL מקבוצת Leumi UK, אשר קוזז מירידת ערך השקעת הבנק בכלולה Valley, למידע נוסף ראה [ביאור 16.A](#). והתרומה של החברות המוחזקות ברבעון הראשון של שנת 2023 לרווח הנקי של הקבוצה הסתכמה בהפסד בסך 978 מיליון ש"ח לעומת רווח בסך 196 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. ההפסד נובע מירידת ערך השקעת הבנק ב-Valley כאמור לעיל.

חברות מאוחדות בארץ

סך כל השקעות הבנק (כולל השקעות בשטרי הון) בחברות המאוחדות בארץ הסתכם ליום 31 במרס 2023 ב-8,341 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-8,292 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2022. התרומה של החברות המאוחדות בארץ לרווח הנקי של הקבוצה הסתכמה ברבעון הראשון של שנת 2023 ברווח בסך 32 מיליון ש"ח, בהשוואה לרווח בסך 107 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

לאומי פרטנרס בע"מ

לאומי פרטנרס מהווה את זרוע הבנקאות להשקעות של קבוצת לאומי.

ביום 19 ביולי 2020 הודיע בנק ישראל לבנק כי בנוגע למגבלה הקבוצתית על ההשקעות הריאליות, על הבנק לפעול בהתאם לתיאבון הסיכון שיקבע בנושא, בכפוף להליכי בחינה ואתגור שיבוצעו על ידי קווי ההגנה לרבות הביקורת הפנימית ובכפוף לעמידה במגבלת השקעות ראליות, בהתאם לסעיף 23' לחוק הבנקאות רישוי.

חברות מאוחדות (שלוחות) בחו"ל

סך כל ההשקעות של הבנק (כולל השקעות בשטרי הון) בשלוחות בחו"ל ליום 31 במרס 2023 הסתכם ב-5,014 מיליון ש"ח בהשוואה ל-1,772 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2022.

התרומה של השלוחות בחו"ל לרווח הנקי בשקלים של הקבוצה ברבעון הראשון של 2023 הסתכמה ברווח בסך 99 מיליון ש"ח לעומת רווח בסך 88 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

שלוחת הבנק בבריטניה

ביום 8 במרס 2022 אישר דירקטוריון הבנק את המלצת דירקטוריון BLUK ליישום מהלך, הכולל את החזרת הרישיון הבנקאי הרגולטורי של BLUK, כך שלאחר השלמת המהלך BLUK תהא חברה למתן אשראי. לשם כך, פעילותה של BLUK תמוזג לתוך LABL, חברת בת של BLUK (להלן: "Leumi UK Group").

Leumi UK Group עוסקת במתן אשראי בעיקר בתחומים הנדל"ן, מלונאות ו-ABL, וזאת ללקוחות מסחריים בלבד בבריטניה ובאירופה, לרבות לקוחות ישראלים הפועלים באזורים אלה, ובכלל זה השקעות ופיתוח של נדל"ן למגורים ומימון נדל"ן מסחרי (בתי אבות ומעונות סטודנטים). המימון ניתן הן ללקוחות בבריטניה והן מחוץ לבריטניה (בעיקר ישראלים).

ליום 31 במרס 2023 התמלאו כל התנאים שנדרשו לביצועו של מהלך השינוי הארגוני, ובכלל זה העברת כל הפעילות העסקית מ-BLUK ל-Leumi UK Group, והכרזה על פירוק מרצון של BLUK. במהלך חודש מאי 2023 התקבל אישור הרגולטור בבריטניה לביטול הרישיון הבנקאי של BLUK, ובכך הושלם מהלך השינוי הארגוני האמור.

החשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם

המידע בפרק זה אינו כולל את כל המידע הנדרש בדוחות שנתיים מלאים ויש לעיין בפרק זה ביחד עם המידע הניתן בפירוט רחב [בדוח הדירקטוריון](#) [ההנהלה ליום 31 בדצמבר 2022 ובדוח על הסיכונים לשנת 2022](#).

הפעילות העסקית של הבנק כרוכה בניהול סיכונים פיננסיים ושאינם פיננסיים. הסיכונים הפיננסיים המרכזיים אותם מנהל הבנק הינם: סיכוני אשראי שהינם אינטגרליים בעיסוק הליבה של הבנק וכן סיכוני שוק ונזילות. לצד ניהול הסיכונים הפיננסיים, פעילות הבנק כרוכה בסיכונים שאינם פיננסיים אשר ניהולם הינו תנאי הכרחי לעמידה במטרות השוטפות ובמטרות ארוכות הטווח של הקבוצה. בין סיכונים אלה נכללים סיכונים תפעוליים, לרבות סיכונים טכנולוגיים, סיכון סייבר, סיכון רגולציה, סיכון ציות, סיכון משפטי, סיכון מוניטין, סיכון אסטרטגי, סיכון מודלים, סיכון סביבתי, סיכון הבנקאות ההוגנת (conduct) וסיכון מאקרו כלכלי.

אסטרטגיית ניהול הסיכונים בלאומי הינה שמירה על יציבות הקבוצה ותמיכה בהשגת היעדים העסקיים. מטרות אלו מושגות תוך עמידה בתיאבון הסיכון שהוגדר, במדיניות ובמגבלות הנגזרות מהם, אשר יוצרות גבולות גזרה לפעילות העסקית. מסגרת ניהול הסיכונים כוללת מנגנונים לזיהוי סיכונים ואמידתם, הגדרת מבנה ארגוני ותחומי אחריות לניהולם לרבות מנגנוני בקרה ודיווח נאותים.

בבנק מתבצעת פעילות מתמדת לשדרוג תשתית ניהול הסיכונים וניתוח תמונת הסיכון, דבר המאפשר קבלת החלטות באופן מושכל.

סיכוני אשראי

אשראי הינו פעילות ליבה של הבנק והקבוצה, המתקיימת באופן מבוזר במספר קווי עסקים.

סיכון האשראי הינו סיכון של הבנק להפסד כתוצאה מהאפשרות שצד נגדי לא יעמוד בהתחייבויותיו כלפי התאגיד הבנקאי כפי שסוכמו.

פעילויות היוצרות סיכון אשראי כוללות סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות: אשראי לציבור, אשראי לבנקים, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים, השקעות באגרות חוב וחשיפות בגין פעילות בנגזרים.

הבנק מיישם מדיניות כוללת לניהול סיכון האשראי בהתאם לנדרש בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 311 בנושא ניהול סיכון אשראי, ניהול בנקאי תקין מספר 311A בנושא ניהול אשראי צרכני ובהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 314 בנושא הערכה נאותה של סיכונים אשראי ומדידה נאותה של חובות, ובכלל זה האחריות של ההנהלה והדירקטוריון. כמו כן, הבנק מקפיד על ניהול הסיכון בהתאם להנחיות ודרישות נוספות שנכללות בהוראות הפיקוח על הבנקים תוך יישום ממשל תאגידי שכולל שלושה "קווי הגנה".

במסגרת ניהול סיכונים אשראי הבנק מנטר את איכות תיק האשראי, לרבות נאותות כוללת של הפרשה להפסדי אשראי לכיסוי ההפסדים הגלומים בתיק האשראי, ריכוזיות תיק האשראי ופעילות לפי מוצרים עיקריים, כגון: אשראי לענף בינוי ונדל"ן, הלוואות לדיור, אשראי לאנשים פרטיים ואשראי ממונף.

במסגרת ניהול סיכון האשראי מבוצעות באופן שוטף התאמות בניהול סיכון האשראי ובתיאבון הסיכון, ככל שנדרש.

ברבעון הראשון של שנת 2023 לא חלו שינויים מהותיים במבנה הממשל התאגידי הקשור לסיכון אשראי.

השפעות מאקרו כלכליות

פעילות הבנק מושפעת, בין היתר, מהתפתחויות מאקרו כלכליות, בסביבה העסקית המקומית ומההאטה בפעילות הכלכלית העולמית.

הפעילות הכלכלית במשק המקומי ממשיכה לצמוח, אך תוך האטה בקצב. ההאטה באה לידי ביטוי, בין היתר, בירידה ממשית בקצב מכירת דירות חדשות, כמו גם השלכות של עליית הריבית על לווים, בדגש על לווים ממונפים ואנשים פרטיים. כמו כן, ישנה ירידה בפעילות יצוא ההיי-טק של ישראל.

במסגרת המעקבים השוטפים שהבנק מבצע בכל קווי העסקים אחר מוקדי הסיכון, הבנק בוחן באופן שוטף גם את השפעת עליית הריבית במשק על סיכון האשראי בתיק, לרבות באמצעות תרחישי רגישות שונים.

בישראל מתרחשים אירועים ציבוריים – חקיקתיים וחברתיים, אשר קיימת אי וודאות לגבי אופן התפתחותם ומידת השפעתם על הכלכלה הישראלית בטווח הבינוני והארוך, וכנגזרת מכך על תוצאות הבנק. ככל שהשפעות המאקרו כלכליות והאירועים הציבוריים – חקיקתיים וחברתיים יתמשכו לאורך זמן גדל החשש מהשפעה שלילית.

בנוסף, מספר בנקים בעולם חוו קשיים ניכרים, עד כדי התמוטטות והרשויות התערבו על מנת לייצב את השווקים. נראה שמדובר באירועים ספציפיים ולא באירוע כלל מערכתי.

למידע נוסף בנושא זה ראה פרק [התפתחויות עיקריות במשק בדוח הדירקטוריון וההנהלה](#) וכן [סיכון מאקרו כלכלי בפרק סיכונים אחרים](#) בהמשך דוח זה.

ההוצאה להפסדי אשראי ברבעון הראשון של שנת 2023 הסתכמה ב-406 מיליון ש"ח מתוכה הוצאה של 17 מיליון ש"ח בהפרשה הפרטנית והוצאה של 389 מיליון ש"ח בהפרשה הקבוצתית. ההוצאה הקבוצתית בתקופה המדווחת הושפעה הן מהמשך הצמיחה בתיק האשראי והן מהחמרה בתחזיות המאקרו כלכליות שתוארו לעיל. ההפרשה להפסדי אשראי מהווה אומדן המבוסס על שיקול דעת משמעותי שהופעל ברבעון הראשון של 2023 בסביבה משתנה.

למידע נוסף ראה פרק [התפתחויות עיקריות במשק בדוח הדירקטוריון וההנהלה](#).

מתודולוגיית ההפרשה להפסדי אשראי מורכבת, בין היתר, מניסיון העבר, מנדבך איכותי, הכולל מסגרת מקיפה להתאמות איכותיות (Q Factor) ותחזיות מאקרו כלכליות ומטבעה מבוססת על שיקול דעת משמעותי.

לאור אי הוודאות הקיימת היום בשווקים וההשפעות שעשויות להיות לה על מצבם של משקי הבית והעסקים בישראל, כמתואר לעיל, יכול שההפרשה תשתנה בעתיד בהתאם להתפתחויות.

חלק מהמידע המובא לעיל הינו "מידע צופה פני עתיד". למשמעות מושג זה והתוצאות הנובעות ממשמעות זו ראה פרק [מידע צופה פני עתיד](#).

למידע נוסף ופירוט לגבי התפתחויות שחלו בתיק האשראי ומדדים איכותיים המאפיינים את התיק ניתן לראות בהמשך פרק זה וכן [בדוח על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2022](#).

הלוואות בערבות מדינה (קרן קורונה)

על רקע התפרצות נגיף הקורונה, הבנק חתם על הסכמים עם המדינה (שעודכנו מעת לעת) להעמדת הלוואות בערבות מדינה במסגרת "קרנות קורונה", שייעודן סיוע לעסקים (קטנים, בינוניים וגדולים), שנקלעו לקשיים תזרימיים כתוצאה מהמשבר. תנאי הלוואות נקבעו על ידי משרד האוצר והיו אחידים לכל הלווים.

קבלת ערבות המדינה סייעה לבנק לתמוך בצרכי לקוחותיו ותרמה באופן חיובי לאיכות תיק האשראי של הבנק.

ליום 31 במרס 2023 יתרת הלוואות בערבות מדינה הינה 3,123 מיליון ש"ח.

סיכון אשראי ונכסים שאינם מבצעים

31 במרס 2023			
מסחרי	לדיוור	פרטי אחר	סך הכל
במיליוני ש"ח			
סיכון אשראי בדירוג ביצוע אשראי^(א):			
267,877	120,485	28,358	416,720
סיכון אשראי מאזני			
131,610	5,036	14,366	151,012
סיכון אשראי חוץ מאזני ^(ב)			
399,487	125,521	42,724	567,732
סך סיכון אשראי בדירוג ביצוע אשראי			
סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי			
1,268	906	1,574	3,748
א. לא בעייתי			
5,273	532	812	6,617
ב. סך הכל בעייתי			
3,878	18	557	4,453
בעייתי צובר			
1,395	514	255	2,164
בעייתי לא צובר			
6,541	1,438	2,386	10,365
סך הכל סיכון אשראי מאזני			
1,063	-	163	1,226
סיכון אשראי חוץ מאזני ^(ב)			
7,604	1,438	2,549	11,591
סך סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי			
74	-	74	148
מזה: חובות צוברים הכנסות ריבית, בפיגור של 90 ימים או יותר			
407,091	126,959	45,273	579,323
סך הכל סיכון אשראי כולל של הציבור			
מידע נוסף על סך נכסים שאינם מבצעים			
1,395	514	255	2,164
א. חובות לא צוברים			
9	-	-	9
ב. נכסים שהתקבלו בגין אשראים שסולקו			
1,404	514	255	2,173
סך הכל נכסים שאינם מבצעים של הציבור			
שיעור אשראי לציבור שאינו צובר הכנסות ריבית (NPL) מסך האשראי לציבור			
0.53%			

(א) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
 (ב) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.

סיכון אשראי ונכסים שאינם מבצעים (המשך)

31 במרס 2022			
מסחרי	לדיוור	פרטי אחר	סך הכל
במיליוני ש"ח			
סיכון אשראי בדירוג ביצוע אשראי^(א):			
267,682	105,502	26,932	400,116
סיכון אשראי מאזני			
113,230	4,275	12,743	130,248
סיכון אשראי חוץ מאזני ^(ב)			
(25,567)	(50)	(299)	(25,916)
בניכוי יתרות שסווגו כנכסים המוחזקים למכירה ^(ג)			
355,345	109,727	39,376	504,448
סך סיכון אשראי בדירוג ביצוע אשראי			
סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי			
2,342	1,892	1,272	5,506
א. לא בעייתי			
4,923	570	626	6,119
ב. סך הכל בעייתי			
2,800	52	439	3,291
בעייתי צובר			
2,123	518	187	2,828
בעייתי לא צובר			
7,265	2,462	1,898	11,625
סך הכל סיכון אשראי מאזני			
1,235	-	209	1,444
סיכון אשראי חוץ מאזני ^(ב)			
(1,499)	-	-	(1,499)
בניכוי יתרות שסווגו כנכסים המוחזקים למכירה ^(ג)			
7,001	2,462	2,107	11,570
סך סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי			
33	-	48	81
מזה: חובות צוברים הכנסות ריבית, בפיגור של 90 ימים או יותר			
362,346	112,189	41,483	516,018
סך הכל סיכון אשראי כולל של הציבור			
מידע נוסף על סך נכסים שאינם מבצעים			
2,123	518	187	2,828
א. חובות לא צוברים			
12	-	-	12
ב. נכסים שהתקבלו בגין אשראים שסולקו			
(281)	-	-	(281)
בניכוי יתרות שסווגו כנכסים המוחזקים למכירה ^(ג)			
1,854	518	187	2,559
סך הכל נכסים שאינם מבצעים של הציבור			
שיעור אשראי לציבור שאינו צובר הכנסות ריבית (NPL) מסך האשראי לציבור			
0.76%			

(א) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.

(ב) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.

(ג) החל מיום 1 באפריל 2022 בנק לאומי ארה"ב אינו מאחד בדוחותיו הכספיים המאוחדים של הבנק כתוצאה מעסקת המיזוג עם Valley. למידע נוסף ראה [ביאור 15.א. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#), נכון ליום 31 במרס 2022 בנק לאומי ארה"ב סוג כמוחזק למכירה. למידע נוסף ראה פרק [שינויים עיקריים בתקופה החולפת וביאור 16.ב. בדוחות הכספיים ליום 31 במרס 2022](#).

סיכון אשראי ונכסים שאינם מבצעים (המשך)

31 בדצמבר 2022			
מסחרי	לדיוור	פרטי אחר	סך הכל
במיליוני ש"ח			
סיכון אשראי בדירוג ביצוע אשראי^(א):			
251,751	118,050	28,305	398,106
סיכון אשראי מאזני			
127,164	5,140	13,089	145,393
סיכון אשראי חוץ מאזני ^(ב)			
378,915	123,190	41,394	543,499
סך סיכון אשראי בדירוג ביצוע אשראי			
סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי			
1,295	1,044	1,394	3,733
א. לא בעייתי			
4,629	626	739	5,994
ב. סך הכל בעייתי			
3,502	67	517	4,086
בעייתי צובר			
1,127	559	222	1,908
בעייתי לא צובר			
5,924	1,670	2,133	9,727
סך הכל סיכון אשראי מאזני			
1,285	-	116	1,401
סיכון אשראי חוץ מאזני ^(ב)			
7,209	1,670	2,249	11,128
סך סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי			
31	-	44	75
מזה: חובות צוברים הכנסות ריבית, בפיגור של 90 ימים או יותר			
386,124	124,860	43,643	554,627
סך הכל סיכון אשראי כולל של הציבור			
מידע נוסף על סך נכסים שאינם מבצעים			
1,127	559	222	1,908
א. חובות לא צוברים			
8	-	-	8
ב. נכסים שהתקבלו בגין אשראים שסולקו			
1,135	559	222	1,916
סך הכל נכסים שאינם מבצעים של הציבור			
שיעור אשראי לציבור שאינו צובר הכנסות ריבית (NPL) מסך האשראי לציבור			
0.49%			

(א) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
 (ב) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.

תנועה באשראי לציבור לא צובר

תנועה באשראי לציבור לא צובר¹

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2023			
מסחרי	פרטיו ^(א)	סך הכל	
במיליוני ש"ח			
1,127	781	1,908	יתרת חובות לא צוברים לתחילת התקופה
533	225	758	חובות שסווגו כחובות לא צוברים במהלך התקופה
(106)	(138)	(244)	חובות שחזרו לסיווג צובר
(60)	(35)	(95)	חובות לא צוברים שנמחקו
(108)	(64)	(172)	חובות לא צוברים שנפרעו
9	-	9	הפרשי שער בגין לקוחות של חברה בת
1,395	769	2,164	יתרת חובות לא צוברים לסוף התקופה

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2022 ^(א)			
מסחרי	פרטיו ^(א)	סך הכל	
במיליוני ש"ח			
2,047	225	2,272	יתרת חובות לא צוברים לתחילת התקופה
21	583	604	השפעת יישום לראשונה של כללי זיהוי וסיווג של חובות בעייתיים ^(א)
2,068	808	2,876	יתרת חובות לא צוברים ליום 1 בינואר 2022
225	159	384	חובות שסווגו כחובות לא צוברים במהלך התקופה
(80)	(113)	(193)	חובות שחזרו לסיווג צובר
(88)	(17)	(105)	חובות לא צוברים שנמחקו
(283)	(132)	(415)	חובות לא צוברים שנפרעו
1,842	705	2,547	יתרת חובות לא צוברים לסוף התקופה

- (א) השפעה מצטברת בגין יישום לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא הפרשות להפסדי אשראי צפויים כפי שפורסמו בעדכון תקינה 13-2016 ASU. ראה [ביאור 1.ח. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#).
- (ב) כולל יתרת חובות של פרטי אחר והלוואות לדיור.
- (ג) בנטרול יתרות בנק לאומי ארה"ב אשר החל מיום 1 באפריל 2022 אינו מאוחד בדוחותיו הכספיים המאוחדים של הבנק כתוצאה מעסקת המיזוג עם Valley. למידע נוסף ראה [ביאור 15.א. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#). נכון ליום 31 במרס 2022 בנק לאומי ארה"ב סווג כמוחזק למכירה. למידע נוסף ראה פרק [שינויים עיקריים בתקופה החולפת וביאור 16.ב. בדוחות הכספיים ליום 31 במרס 2022](#).

ימזה: תנועה באשראי לא צובר בארגון מחדש

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2023			
מסחרי	פרטי ^(א)	סך הכל	
במיליוני ש"ח			
617	284	901	יתרת חובות לא צוברים בארגון מחדש לתחילת התקופה
69	110	179	ארגונים מחדש לא צוברים שבוצעו במהלך התקופה
(102)	(42)	(144)	חובות בארגון מחדש שחזרו לסיווג צובר
(26)	(21)	(47)	חובות לא צוברים בארגון מחדש שנמחקו
(41)	(18)	(59)	חובות לא צוברים בארגון מחדש שנפרעו
517	313	830	יתרת חובות לא צוברים בארגון מחדש לסוף התקופה

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2022 ^(א)			
מסחרי	פרטי ^(א)	סך הכל	
במיליוני ש"ח			
1,570	185	1,755	יתרת חובות לא צוברים בארגון מחדש לתחילת התקופה
1	94	95	השפעת יישום לראשונה של כללי זיהוי וסיווג של חובות בעייתיים ^(א)
1,571	279	1,850	יתרת חובות לא צוברים בארגון מחדש ליום 1 בינואר 2022
67	78	145	ארגונים מחדש לא צוברים שבוצעו במהלך התקופה
(75)	(49)	(124)	חובות בארגון מחדש שחזרו לסיווג צובר
(58)	(15)	(73)	חובות לא צוברים בארגון מחדש שנמחקו
(195)	(24)	(219)	חובות לא צוברים בארגון מחדש שנפרעו
1,310	269	1,579	יתרת חובות לא צוברים בארגון מחדש לסוף התקופה

- (א) השפעה מצטברת בגין יישום לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא הפרשות להפסדי אשראי צפויים כפי שפורסמו בעדכון תקינה 13-2016 ASU. ראה [ביאור 1.ח. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#).
- (ב) כולל יתרת חובות של פרטי אחר והלוואות לדיור.
- (ג) בנטרול יתרות בנק לאומי ארה"ב אשר החל מיום 1 באפריל 2022 אינו מאוחד בדוחותיו הכספיים המאוחדים של הבנק כתוצאה מעסקת המיזוג עם Valley. למידע נוסף ראה [ביאור 15.א. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#). נכון ליום 31 במרס 2022 בנק לאומי ארה"ב סווג כמוחזק למכירה. למידע נוסף ראה פרק [שינויים עיקריים בתקופה החולפת וביאור 16.ב. בדוחות הכספיים ליום 31 במרס 2022](#).

גילוי, הערכה, סיווג וכללי הפרשה להפסדי אשראי

בנושא הוצאות בגין הפסדי אשראי וסיווג חובות בעייתיים הבנק מיישם את הוראות הפיקוח על הבנקים שנכנסו לתוקף ביום 1 בינואר 2022 המאמצות את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא הפרשות להפסדי אשראי (CECL) והוראות ספציפיות נוספות בנושא הלוואות לדיור ועדכונים של הוראות נוספות ממועד זה בנושא סיווג חובות. בהתאם למתודולוגיה המעודכנת, ההפרשה להפסדי אשראי מורכבת הן מנדבך כמותי והן מנדבך איכותי. ככלל, אומדני הבנק מבוססים על הפסדי עבר לאחר התאמתם בגין השתנות מאפייני האשראי, התאמה בגין התנאים הכלכליים הנוכחיים ותחזיות סבירות לעתיד. כתלות בתיק האשראי, הרכיבים הכמותיים מבוססים בין היתר, על מחיקות חשבונאיות נטו (net charge-offs), הסתברויות לכשל (Probability of Default) והפסד בהינתן כשל (Loss Given Default). אומדנים אלה מתחשבים בשורה של מאפייני סיכון ומאפיינים כלכליים כגון היקף הפסדי העבר, פרופיל הסיכון של קבוצות הסיכון, סיווג החוב, הרכב תיק האשראי, מצב הביטחונות, תיאבון הסיכון, תנאי הכלכלה הקיימים והחזויים וכיוצא באלה. אומדני הבנק כוללים הערכות המשקפות, בין היתר, תנאי אי וודאות ומטבעם יכולים להשתנות מעת לעת. למידע נוסף בנושא יישום כללי החשבונאות החדשים ראה [ביאור 1.ד.1 בדוח הכספי ליום 31 בדצמבר 2022](#).

להלן פירוט מדדי ניתוח איכות האשראי לציבור, ההוצאות וההפרשה להפסדי אשראי

31 במרס 2023 ^(*)			
מסחרי	דיור	פרטי אחר	סך הכל
באחוזים			
ניתוח איכות האשראי לציבור			
0.54	0.42	0.83	0.53
שיעור יתרת אשראי לציבור שאינו צובר הכנסות ריבית (NPL) מיתרת האשראי לציבור			
0.57	0.42	1.07	0.57
שיעור יתרת אשראי לציבור שאינו צובר או בפיגור של 90 ימים או יותר מיתרת האשראי לציבור			
2.06	0.44	2.64	1.62
שיעור אשראי בעייתי מיתרת האשראי לציבור			
2.55	1.18	7.76	2.53
שיעור אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי מיתרת האשראי לציבור			
ניתוח ההוצאות בגין הפסדי האשראי לתקופת הדיווח^(*)			
0.58	0.04	0.96	0.41 ^(א)
שיעור ההוצאות להפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור			
0.03	0.01	0.80	0.08
שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור הממוצעת			
ניתוח ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור			
1.63	0.35	2.34	1.30
שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור			
298.92	83.46	282.35	245.79
שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור שאינו צובר			
283.87	83.46	218.84	230.06
שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור, מיתרת אשראי לציבור שאינו צובר או נמצא בפיגור של 90 ימים או יותר			
52.13	53.63	2.95	16.02
יחס יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מהמחיקות נטו בגין אשראי לציבור ^(א)			

(א) על בסיס שנתי.

(ב) כולל הוצאות להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור, בנקים, ממשלות ואג"ח.

(ג) במיליוני ש"ח.

להלן פירוט מדדי ניתוח איכות האשראי לציבור, ההוצאות וההפרשה להפסדי אשראי (המשך)

31 במרס 2022 ⁽¹⁾			
מסחרי	דיור	פרטי אחר	סך הכל
באחוזים			
ניתוח איכות האשראי לציבור			
0.84	0.48	0.65	0.72
שיעור יתרת אשראי לציבור שאינו צובר הכנסות ריבית (NPL) מיתרת האשראי לציבור			
0.86	0.48	0.82	0.74
שיעור יתרת אשראי לציבור שאינו צובר הכנסות ריבית או שנמצא בפיגור של 90 ימים או יותר מיתרת האשראי לציבור			
1.93	0.53	2.19	1.52
שיעור אשראי בעייתי מיתרת האשראי לציבור			
2.64	2.28	6.65	2.86
שיעור אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי מיתרת האשראי לציבור			
ניתוח ההכנסות בגין הפסדי האשראי לתקופת הדיווח⁽²⁾			
(0.03)	(0.03)	(0.71)	(0.07) ⁽³⁾
שיעור ההכנסות להפסדי אשראי בגין הציבור מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור			
(0.08)	-	0.03	(0.05)
שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור הממוצעת			
ניתוח ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור			
1.74	0.29	2.38	1.35
שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור			
206.62	60.81	364.17	188.54
שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת אשראי לציבור שאינו צובר הכנסות ריבית			
202.99	60.81	289.79	182.72
שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור, מיתרת אשראי לציבור שאינו צובר הכנסות ריבית או בפיגור של 90 ימים או יותר			
(23.21)	-	85.13	(30.78)
יחס יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מהמחיקות נטו בגין אשראי לציבור ⁽⁴⁾			

(א) על בסיס שנתי.

(ב) במיליוני ש"ח.

(ג) כולל הוצאות להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור, בנקים, ממשלות ואג"ח.

(ד) בנטרול תוצאות בנק לאומי ארה"ב אשר החל מיום 1 באפריל 2022 אינו מאוחד בדוחותיו הכספיים המאוחדים של הבנק כתוצאה מעסקת המיזוג עם Valley. למידע נוסף ראה **ביאור 15.א. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022**, נכון ליום 31 במרס 2022 בנק לאומי ארה"ב סווג כמוחזק למכירה. למידע נוסף ראה פרק **שינויים עיקריים בתקופה החולפת וביאור 16.ב. בדוחות הכספיים ליום 31 במרס 2022**.

להלן פירוט מדדי ניתוח איכות האשראי לציבור, ההוצאות וההפרשה להפסדי אשראי (המשך)

31 בדצמבר 2022			
מסחרי	דיור	פרטי אחר	סך הכל
באחוזים			
ניתוח איכות האשראי לציבור			
0.47	0.47	0.73	0.49
שיעור יתרת אשראי לציבור שאינו צובר הכנסות ריבית (NPL) מיתרת האשראי לציבור			
0.48	0.47	0.87	0.51
שיעור יתרת אשראי לציבור שאינו צובר הכנסות ריבית או שנמצא בפיגור של 90 ימים או יותר מיתרת האשראי לציבור			
1.93	0.52	2.43	1.54
שיעור אשראי בעייתי מיתרת האשראי לציבור			
2.47	1.39	7.01	2.50
שיעור אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי מיתרת האשראי לציבור			
ניתוח ההוצאות בגין הפסדי האשראי לתקופת הדיווח^(א)			
0.10	0.10	0.38	0.13 ^(א)
שיעור ההוצאות להפסדי אשראי בגין הציבור מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור			
0.03	0.02	0.44	0.06
שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור הממוצעת			
ניתוח ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור			
1.61	0.35	2.34	1.28
שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור			
342.24	74.78	320.27	261.32
שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין הכנסות ריבית מיתרת אשראי לציבור שאינו צובר הכנסות ריבית			
333.07	74.78	267.29	251.44
שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור, מיתרת אשראי לציבור שאינו צובר הכנסות ריבית או בפיגור של 90 ימים או יותר			
49.41	24.53	5.51	22.24
יחס יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מהמחיקות נטו בגין אשראי לציבור ^{(א)(ב)}			

(א) כולל הוצאות להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור, בנקים, ממשלות ואג"ח.

(ב) במיליוני ש"ח.

(ג) בנטרול תוצאות בנק לאומי ארה"ב אשר החל מיום 1 באפריל 2022 אינו מאוחד בדוחותיו הכספיים המאוחדים של הבנק כתוצאה מעסקת המיזוג עם Valley. למידע נוסף ראה [ביאור 15.א. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#). נכון ליום 31 במרס 2022 בנק לאומי ארה"ב סווג כמוחזק למכירה. למידע נוסף ראה פרק [שינויים עיקריים בתקופה החולפת וביאור 16.ב. בדוחות הכספיים ליום 31 במרס 2022](#).

סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק

31 במרס 2023

הפסדי אשראי ^(א)						
יתרת	מחיקות	הוצאות	מזה:	מזה:	מזה:	סיכון
הפרשה	חשבונאיות	(הכנסות)	סיכון	סיכון	דירוג	אשראי
להפסדי	לחשבונאיות	בגין הפסדי	אשראי	אשראי	ביצוע	אשראי
אשראי	נטו	אשראי	לא צובר	בעייתי ^(ד)	אשראי ^(ה)	כולל ^(א)
במיליוני ש"ח						
בגין פעילות לווים בישראל						
ציבור-מסחרי						
(545)	(3)	65	141	1,099	34,831	36,030
(1,184)	7	105	187	1,227	107,983	109,529
(886)	(2)	44	59	654	46,923	47,626
(561)	-	74	172	592	40,673	41,303
(240)	-	21	52	92	50,919	51,012
(1,075)	18	39	347	984	56,897	58,377
(4,491)	20	348	958	4,648	338,226	343,877
(430)	2	13	514	532	125,443	126,881
(744)	61	74	255	841	42,657	45,204
(5,665)	83	435	1,727	6,021	506,326	515,962
(2)	-	(2)	-	-	52,322	52,323
(5,667)	83	433	1,727	6,021	558,648	568,285
בגין פעילות לווים בחו"ל						
(266)	-	(5)	612	1,415	61,406	63,361
(15)	-	(22)	-	-	55,907	55,907
(281)	-	(27)	612	1,415	117,313	119,268
(5,948)	83	406	2,339	7,436	675,961	687,553

- (א) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני כפי שעודכנו בהוראות הדיווח לציבור בחוזר מיום 24 ביולי 2022, בעקבות פרסום הוראה 203A (לפרטים נוספים ראה: פרק [ההון והלימות ההון](#)), לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות^(ב), אג"ח, ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, סיכון אשראי (מאזני וחוץ מאזני) בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך 420,031, 95,008, 3,282, 41,694, 127,538 מיליון ש"ח בהתאמה.
- (ב) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
- (ג) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").
- (ד) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני לא צובר, נחות או בהשגחה מיוחדת.
- (ה) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (ו) כולל הלוואות לדיר, שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.

סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק (המשך)

31 במרס 2022						
הפסדי אשראי ^(א)						
סיכון אשראי כולל ^{(א)(ח)}	מזה: דירוג ביצוע אשראי ^(ה)	מזה: סיכון אשראי בעייתי ^(ד)	מזה: סיכון אשראי לא צובר	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	יתרת מחיקות חשבונאיות נטו	יתרת הפרשה להפסדי אשראי
במיליוני ש"ח						
בגין פעילות לווים בישראל						
ציבור-מסחרי						
31,352	30,739	478	109	(1)	(4)	(337)
88,422	87,839	375	72	32	2	(865)
43,357	42,906	209	136	37	(81)	(1,058)
36,246	35,716	380	117	(7)	5	(411)
51,341	51,308	33	20	-	(1)	(138)
53,372	51,543	1,573	714	(31)	38	(1,114)
304,090	300,051	3,048	1,168	30	(41)	(3,923)
112,163	109,701	570	518	(7)	-	(317)
41,363	39,260	646	186	(48)	2	(699)
(234)	(234)	-	-	-	-	-
457,382	448,778	4,264	1,872	(25)	(39)	(4,939)
42,525	42,525	-	-	7	-	(24)
(82)	(82)	-	-	-	-	-
42,443	42,443	-	-	7	-	(24)
499,825	491,221	4,264	1,872	(18)	(39)	(4,963)
בגין פעילות לווים בחו"ל						
סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל - כולל יתרות שסווגו כנכסים מוחזקים למכירה						
85,817	81,352	2,825	1,145	(29)	41	(664)
(27,181)	(25,682)	(717)	(281)	-	-	285
58,636	55,670	2,108	864	(29)	41	(379)
59,627	59,626	-	-	7	-	(7)
(2,296)	(2,296)	-	-	-	-	-
57,331	57,330	-	-	7	-	(7)
115,967	113,000	2,108	864	(22)	41	(386)
615,792	604,221	6,372	2,736	(40)	2	(5,349)

(א) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות^(א), אג"ח, ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך 367,227, 90,171, 2,882, 19,869, 135,643 מיליון ש"ח בהתאמה.

(ב) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(ג) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").

(ד) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני צובר, נחות או בהשגחה מיוחדת.

(ה) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.

(ו) כולל הלוואות לדיו, שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.

(ז) החל מיום 1 באפריל 2022 בנק לאומי ארה"ב אינו מאוחד בדוחותיו הכספיים המאוחדים של הבנק כתוצאה מעסקת המיזוג עם Valley. למידע נוסף ראה **ביאור 15.א. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022**. נכון ליום 31 במרס 2022 בנק לאומי ארה"ב סווג כמוחזק למכירה. למידע נוסף ראה פרק **שינויים עיקריים בתקופה החולפת וביאור 16.ב. בדוחות הכספיים ליום 31 במרס 2022**.

(ח) מספרי ההשוואה ליום 31 במרס 2022 לא הוצגו מחדש בהתאם למתכונת הגילוי החדשה של הגדרות סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני אשר עודכנו בהוראות הדיווח לציבור בחוזר מיום 24 ביולי 2022, בעקבות פרסום הוראה 203A (לפרטים נוספים ראה פרק **ההון והלימות ההון**).

סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק (המשך)

31 בדצמבר 2022						
הפסדי אשראי ^(א)						
יתרת	הוצאות	מזה:	מזה:	מזה:	סיכון	
הפרשה	(הכנסות)	סיכון	סיכון	דירוג	אשראי	אשראי
מחיקות	בגין הפסדי	אשראי לא	אשראי	ביצוע	אשראי ^(ה)	כולל ^(א)
אשראי	אשראי	צובר	בעייתי ^(ד)	אשראי ^(ה)		
נטו	נטו					
במיליוני ש"ח						
בנין פעילות לווים בישראל						
ציבור-מסחרי						
(471)	(24)	106	143	903	34,410	35,409
(1,041)	(2)	217	154	1,259	101,088	102,609
(884)	(122)	(188)	67	151	45,000	45,236
(501)	51	148	128	545	38,946	39,513
(219)	(15)	64	54	73	45,916	45,990
(1,056)	54	(83)	435	1,082	55,919	57,579
(4,172)	(58)	264	981	4,013	321,279	326,336
(419)	17	112	559	626	123,158	124,827
(732)	129	111	222	768	41,326	43,572
(5,323)	88	487	1,762	5,407	485,763	494,735
(3)	-	-	-	-	35,329	35,329
(5,326)	88	487	1,762	5,407	521,092	530,064
בנין פעילות לווים בחו"ל						
(260)	176 ^(ז)	(11) ^(ז)	300	1,423	57,736	59,892
(39)	-	22	-	-	53,523	53,523
(299)	176	11	300	1,423	111,259	113,415
(5,625)	264	498	2,062	6,830	632,351	643,479

- (א) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני כפי שעודכנו בהוראות הדיווח לציבור בחוזר מיום 24 ביולי 2022, בעקבות פרסום הוראה 203A (לפרטים נוספים ראה: פרק **ההון והלימות ההון**), לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות^(ב), אג"ח, ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, סיכון אשראי (מאזני וחוף מאזני) בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך 3,034,78,597,397,991, 38,804,125,053 מיליון ש"ח בהתאמה.
- (ב) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
- (ג) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").
- (ד) סיכון אשראי מאזני וחוף מאזני לא צובר, נחות או בהשגחה מיוחדת.
- (ה) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (ו) כולל הלוואות לדיור, שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.
- (ז) בהתייחס לתוצאות ללא בנק לאומי ארה"ב, הכנסות מהפסדי אשראי מסך פעילות חו"ל - ציבור הסתכמו בכ-25 מיליון ש"ח ומחיקות חשבונאיות נטו הסתכמו בכ-136 מיליון ש"ח.

סיכונים בענפי הבינוי והנדל"ן

הפעילות ומגבלות הסיכון בענף הבינוי והנדל"ן

ענף הבינוי והנדל"ן הינו תחום פעילות שבו לבנק חשיפת אשראי משמעותית. בדומה לענפי המשק האחרים, מוגדרים במדיניות האשראי של הבנק מתודולוגיות ופרמטרים פנימיים למימון עסקאות בכל אחד מענפי המשנה של תחום הנדל"ן.

האשראי לענף הנדל"ן תואם את תיאבון הסיכון של הבנק, לאור חיתום קפדני, שיטת המימון והפיקוח ההדוקה, הגיבוי בביטחונות נדל"ן והתמחור ההולם.

בשל כך, ומתוך רצון להמשיך ולהיות דומיננטיים במימון הענף, הבנק פועל לניצול מיטבי ואפקטיבי של המגבלות הפנימיות והרגולטוריות ובראי התחזיות המאקרו כלכליות.

המעקב אחר תיק האשראי בתחום הנדל"ן מבוצע באופן הדוק תוך ניטור המגמות בנתונים המאקרו כלכליים במשק וניטור התפתחות מאפייני הסיכון של סגמנט זה בבנק.

לאומי ממשיך לפעול באופן אקטיבי להרחבת הייזום בתיק הנדל"ן, תוך מיקוד בסגמנט המגורים ובלקוחות נבחרים בעלי חוסן פיננסי גבוה. הבנק מקפיד על פיזור בין אזורים גיאוגרפיים שבהם מוקמים הפרויקטים בהתאם לביקושים ובהתאם לתחזיות מאקרו כלכליות.

בהתאם לתנאי התחרות בשוק, בשנים האחרונות לוותה הצמיחה בתיק האשראי לנדל"ן בלאומי בעלייה מסוימת בשיעורי המימון, בעיקר במימון קרקעות ובמימון פרויקטים למגורים באזורי ביקוש.

החל משנת 2016 מבטח הבנק את תיק הערבויות מכח חוק המכר (דירות).

החל מיום 31 בדצמבר 2021 מבטח הבנק גם חלק מתיק האשראי הכספי למימון קרקעות, וכן החל מרבעון רביעי 2022, מבטח הבנק גם חלק מתיק ערבויות הביצוע והפורמאליות המשויך לענפי המשק בינוי ונדל"ן.

נכון ליום 31 במרס 2023 הבנק עומד במגבלה הרגולטורית הקבועה בחוק. בנוסף, הבנק קבע מגבלות פנימיות שהינן בהלימה להערכת הבנק את הסיכון בענפי המשנה השונים. יחד עם זאת, בשים לב לצרכי האשראי המשמעותיים בענף מחד, ולמגבלה הרגולטורית מאידך, פועל הבנק ליישום תכנית להפחתת יחס הריכוזיות בענף.

חלק מהמידע המובא לעיל הינו "מידע צופה פני עתיד". למשמעות מושג זה והתוצאות הנובעות ממשמעות זו ראה פרק [מידע צופה פני עתיד](#).

למידע נוסף אודות הפעילות ומגבלות הסיכון בענף הבינוי והנדל"ן ראה פרק [סיכונים אשראי בדוח הדירקטוריון וההנהלה ליום 31 בדצמבר 2022](#).

השפעות מאקרו כלכליות

בשנים 2020-2021 וכן במחצית הראשונה של שנת 2022 ענף "הבנייה למגורים" התאפיין בגאות משמעותית בעסקאות לרכישת דירות מגורים וזאת כתוצאה מביקוש קשיח יחסית שנבע מגידול באוכלוסייה, סביבת מאקרו תומכת (התאוששות חזקה ממשבר הקורונה וסביבת הריבית) והקלות רגולטוריות.

עם זאת, במחצית השנייה של שנת 2022 וברבעון הראשון של שנת 2023, חלה היחלשות ממשית בביקוש לרכישת דור, זאת ברקע סביבת מאקרו אשר הולכת ונעשית פחות תומכת בביקוש לנדל"ן כתוצאה מעלייה מהירה באינפלציה ובריבית וצפי להאטה בצמיחה. יחד עם זאת, ההערכה היא כי קצב גידול האוכלוסין הגבוה בישראל ימשיך לייצר ביקושים בטווח הבינוני והארוך. בצד ההיצע, מספר הדירות הגמורות המשיך בשנה האחרונה להיות נמוך יחסית לצרכי הדיור השוטפים השנתיים של המשק, בעוד שהתחלות הבנייה והיתרי הבנייה עלו על היקף הדירות הדרוש לפי צרכים שוטפים שנתיים אלה.

היחלשות הביקוש, לצד העלייה שנרשמה עד לאחרונה בהתחלות הבנייה, הביאו לאחרונה לעצירת העלייה במחירי הדירות ואף לירידה במחירי הדירות החדשות ב"שוק החופשי" (כלומר לא כולל עסקאות "דירה בהנחה"). בהמשך לכך, להערכתנו, בשנה הקרובה צפויה ירידה בשיעור חד-ספרתי במחירי הדירות. גם החשש מפני השפעה שלילית כתוצאה מאירועים פוליטיים-חוקיקתיים וחברתיים עלולה להכביד על הפעילות בשוק הדיור ועל המחירים בו בתקופה הקרובה.

הבנק בוחן את השלכות עליית הריבית והיחלשות שנרשמה בחודשים האחרונים בביקושים לדיור, על נזילות חברות הנדל"ן. ההערכה היא כי ברוב החברות לא צפויה השפעה מהותית.

בתחום הנדל"ן למסחר, במהלך שנת 2022 חלה האטה בפעילות ענפי המסחר הקמעונאי, ברקע הגידול בנסיעות ישראלים לחו"ל ולנוכח דעיכת ההשפעה של התפרצות "הביקוש הכבוש" עם הסרת מגבלות הקורונה. במבט קדימה, ההרעה בסביבת המאקרו (פגיעת האינפלציה ועליית הריבית בכח הקנייה של הציבור, לצד התגברות חוסר הוודאות הכלכלית והיחלשות הסנטימנט הצרכני), כניסת היצע רחב של שטחי מסחר והמשך התרחבות נתח הסחר המקוון) עשויים להוביל להמשך האטה בצמיחת פעילות המרכזים המסחריים בשנה הקרובה. עיקר האטה עשוי להיות מורגש במרכזים המסחריים הגדולים, בעוד שמרכזים שכונתיים עשויים להפגין המשך ביצועים טובים.

בתחום המשרדים, החל מהמחצית השנייה של 2022, הורגשה האטה בפעילות השוק, לרבות ירידה במחירי השכירות בתל אביב. האטה זו צפויה להימשך בשנה הקרובה, ברקע ההרעה בסביבת המאקרו, בפרט בפעילות ענף שירותי ההייטק. צפי להמשך גידול משמעותי בהיצע המשרדים החדשים (בפרט בפרברי תל אביב), לצד מגמת ההאטה בפעילות המשק, הם גורמים שעשויים להכביד על המשך העלייה במחירים ובהיקפי התפוסות בשוק בשנה הקרובה וייתכן אף להוביל לירידה בהם. בהקשר זה, גם הדוח שפרסמה חברת דירוג האשראי הבינלאומית S&P במאי 2023 התריע מפני השפעות ההאטה בענף ההייטק על ענף הנדל"ן והצביע על סיכון לעודף היצע בתחום הנדל"ן למשרדים.

כאמור בתחילת פרק האשראי, בישראל מתרחשים אירועים ציבוריים – חקיקתיים וחברתיים, אשר קיימת אי וודאות לגבי אופן התפתחותם ומידת השפעתם בטווח הבינוני והארוך על הכלכלה הישראלית בכלל ועל ענפי הבינוני והנדל"ן בפרט וכפועל יוצא מכך על לקוחות הבנק.

חלק מהמידע המובא לעיל הינו "מידע צופה פני עתיד". למשמעות מושג זה והתוצאות הנובעות ממשמעות זו ראה פרק [מידע צופה פני עתיד](#).

התפתחות סיכון אשראי כולל לענף בינוי ונדל"ן (בישראל ובחו"ל)

	31 בדצמבר		31 במרס		
שינוי בהשוואה ל-31 בדצמבר 2022	2022	2022 ^(ב)	2023	2023	
באחוזים	במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		
9.1%	9,137	100,500	99,806	109,637	סיכון אשראי מאזני
6.7%	651	9,767	8,418	10,418	ערבויות לרוכשי דירות ^(א)
0.1%	63	47,127	41,498	47,190	סיכון אשראי חוץ מאזני אחר ^(א)
6.3%	9,851	157,394	149,722	167,245	סך הכל סיכון אשראי כולל

(א) במונחי סיכון אשראי.

(ב) בנטרול יתרות בנק לאומי ארה"ב, סיכון האשראי המאזני הסתכם לכ-90,442 מיליון ש"ח וסיכון האשראי החוץ מאזני האחר לכ-40,135 מיליון ש"ח.

להלן פרטים על סיכון אשראי כולל בענף משק בינוי ונדל"ן בישראל לפי שיעור המימון וכושר ספיגה – הבנק

31 במרס 2023			
סיכון אשראי ^(א) כולל			
קרקעות	נדל"ן בתהליכי בנייה למגורים	נדל"ן שבנייתו הושלמה	סך הכל
במיליוני ש"ח			
שיעור המימון^(ב)			
עד 45%	1,617	11,165	12,782
מעל 45% עד 65%	4,699	12,294	16,993
מעל 65% עד 80%	18,109	12,266	30,375
מעל 80%	12,499 ^(ד)	6,792	19,291
כושר ספיגה^(ג)			
כושר ספיגה מעל 25 עד 50	11,103	11,103	11,103
כושר ספיגה מעל 50 עד 75	5,599	5,599	5,599
כושר ספיגה 75 ומעלה	12,275	12,275	12,275
פרוייקטים בתחילת בנייה	6,474	6,474	6,474
אחר^(ה)			
			41,777
סך הכל סיכון אשראי לבינוי ונדל"ן בישראל			156,669

[ראה הערות בעמוד הבא.](#)

להלן פרטים על סיכון אשראי כולל בענף משק בינוי ונדל"ן בישראל לפי שיעור המימון וכושר ספיגה - הבנק (המשך)

31 בדצמבר 2022			
סיכון אשראי ^(א) כולל			
קרקעות	נדל"ן בתהליכי בנייה למגורים	נדל"ן שבנייתו הושלמה	סך הכל
במיליוני ש"ח			
שיעור המימון^{(ב)(ג)}			
עד 45%	1,378	10,848	12,226
מעל 45% עד 65%	4,523	12,018	16,541
מעל 65% עד 80%	12,755	12,041	24,796
מעל 80%	14,224 ^(ד)	5,598	19,822
כושר ספיגה^(ה)			
כושר ספיגה עד 25	883	883	883
כושר ספיגה מעל 25 עד 50	6,959	6,959	6,959
כושר ספיגה מעל 50 עד 75	4,346	4,346	4,346
כושר ספיגה 75 ומעלה	13,011	13,011	13,011
פרוייקטים בתחילת בנייה	6,278	6,278	6,278
אחר^(ו)			
			42,984
סך הכל סיכון אשראי לבינוי ונדל"ן בישראל			147,846

- (א) סיכון אשראי מאזני וחוף מאזני מוצגים לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת הביטחונות המותרים לצורך חבות של לווה.
 (ב) שיעור המימון - היחס בין יתרת סיכון האשראי הכולל למועד הדיווח לבין השווי של ביטחון הנדל"ן המבטיח את סיכון האשראי למועד הדיווח.
 (ג) כושר ספיגה - מדד המבטא את השיעור המירבי של שחיקת מחירי מלאי הדירות, כך שעדיין יהיה מקור כיסוי מספק לעלויות הפרוייקט וזאת בהתחשב בהון העצמי שהושקע ובמכירה מוקדמת.
 (ד) מרבית היתרה מתייחסת לאשראי שמגובה גם בביטחון שאינו קרקע ו/או מקור סילוק אחר.
 (ה) החל מהדוחות השנתיים לשנת 2022 מיישם הבנק את העדכון לחוזר בנק ישראל בנושא סיכון אשראי, בהתייחס לחישוב שיעורי המימון של קרקעות. לפרטים נוספים ראה סעיף [שינויים רגולטוריים ונוספים במדידת דרישות ההון](#).
 (ו) אשראי אחר מתייחס לכל אשראי שאינו עונה להגדרות לעיל וכולל, בין היתר, אשראי שניתן כנגד ביטחונות שאינם נדל"ן, נדל"ן בתהליכי בנייה שאינם למגורים ונדל"ן שאינו מיועד למכירה במהלך הבנייה.

להלן הרכב ייעוד האשראי בביטחון נדל"ן בישראל - הבנק

	31 במרס 2023	31 בדצמבר 2022
	סיכון אשראי ^(א) כולל	
	במיליוני ש"ח	
דיוור	74,891	69,002
משרדים	21,991	20,803
תעשייה	7,083	6,542
מסחר ושירותים	23,848	23,200
סך הכל סיכון אשראי כולל בביטחון נדל"ן בישראל		
	127,813	119,547

- (א) סיכון אשראי מאזני וחוף מאזני מוצגים לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת הביטחונות המותרים לצורך חבות של לווה.

ניתוח איכות האשראי של קבוצת הבנק בענפי הבינוי והנדל"ן

	31 בדצמבר	31 במרס	
	2022	2023	
	שינוי באחוזים	במיליוני ש"ח	
סיכון אשראי בדירוג ביצוע אשראי			
סיכון אשראי שאינו בעייתי	155,309	164,744	6.1
סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי			
שאינו בעייתי	407	368	(9.6)
בעייתי צובר	1,363	1,792	31.5
לא צובר	315	341	8.3
סך הכל סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי	2,085	2,501	20.0
סך הכל	157,394	167,245	6.3

קבוצות לווים¹

הבנק מקיים תהליכי מעקב סדורים על מנת לוודא כי הוא ממלא אחר מגבלות הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 313 בנושא מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

נכון ליום 31 במרס 2023, הבנק עומד במגבלות הקבועות בהוראה.

בהתאם למדיניות האימוץ של סטנדרטים בינלאומיים מקובלים, הפיקוח על הבנקים מאמץ את הוראות ועדת באזל משנת 2014 שעודכנה בשנת 2019 בנושא פיקוח על חשיפות גדולות. ביום 17 בנובמבר 2022 פרסם הפיקוח על הבנקים טיוטת עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 313 "מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים". בהתאם לטייטה זו, תיקבענה הגדרות חדשות ללווה/קבוצת לווים, וכמו כן יבוצעו התאמות למדידת החשיפה. בהתאם לדרישת הפיקוח, הבנק ערך סקר כמותי אשר דווח לפיקוח על הבנקים ונמצא בתהליך בחינת ההשלכות של אימוץ ההוראה על החשיפות לצד נגדי או קבוצת צדדים נגדיים קשורים.

¹ קבוצת לווים הם כל אלה יחד: הלווה, אדם השולט בו וכל מי שנשלט על ידי אלה. כאשר תאגיד נשלט על ידי יותר מאדם אחד יש לכלול בקבוצת לווים אחת את אותם שולטים שהתאגיד הנשלט הוא מהותי עבורם (כגון: מבחינה הונית), לרבות התאגיד הנשלט וכל מי שנשלט על ידם. תאגיד מוחזק שהיווה מהותי עבור מחזיק שאין לו שליטה, וכל הנשלט על ידם. לווים הקשורים באופן שפגיעה ביציבות הפיננסית של אחד מהם עלולה להשליך על היציבות הפיננסית של האחר, או שאותם גורמים עלולים להשליך על היציבות הפיננסית של שניהם.

חשיפה למדינות זרות

חלק א' - מידע בדבר סך כל החשיפות למדינות זרות, ובדבר חשיפות למדינות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך הנכסים במאוחד או מעל 20% מסך ההון לצורך חישוב יחס ההון, לפי הנמוך ביניהם:

31 במרס 2023			
חשיפה ^(א) (ב) ^(ג) (ח)			
מאזנית	חוץ מאזנית ^(י)	סך הכל	
במיליוני ש"ח			
32,060	12,029	44,089	ארה"ב
17,119	18,118	35,237	בריטניה
738	1,540	2,278	צרפת
3,690	4,187	7,877	שוויץ
7,289	4,044	11,333	גרמניה
23,884	6,971	30,855	אחרות
84,780	46,889	131,669	סך הכל החשיפה למדינות זרות
363	189	552	מזה: סך החשיפות למדינות ה-GIPS ^(ח)
1,184	1,700	2,884	מזה: סך החשיפות למדינות ה-LDC ^(ח)
335	400	735	מזה: סך החשיפות למדינות עם בעיות נזילות ^(ח)
31 במרס 2022			
חשיפה ^(א) (ב) ^(ג) (ח)			
מאזנית	חוץ מאזנית ^(י)	סך הכל	
במיליוני ש"ח			
36,891	8,222	45,113	ארה"ב
23,380	11,689	35,069	בריטניה
3,258	2,334	5,592	צרפת
1,228	3,033	4,261	שוויץ
7,375	2,249	9,624	גרמניה
23,388	4,936	28,324	אחרות
95,520	32,463	127,983	סך הכל החשיפה למדינות זרות ^(ח)
455	273	728	מזה: סך החשיפות למדינות ה-GIPS ^(ח)
1,339	1,179	2,518	מזה: סך החשיפות למדינות ה-LDC ^(ח)
215	35	250	מזה: סך החשיפות למדינות עם בעיות נזילות ^(ח)

[ראה הערות בעמוד הבא.](#)

חשיפה למדינות זרות (המשך)

31 בדצמבר 2022			
חשיפה ^(א) (ב)(ג)(ח)			
מאזנית	חוץ מאזנית ^(י)	סך הכל	
במיליוני ש"ח			
30,031	9,930	39,961	ארה"ב
16,860	21,602	38,462	בריטניה
748	1,582	2,330	צרפת
2,942	3,880	6,822	שוויץ
6,334	3,590	9,924	גרמניה
22,019	6,402	28,421	אחרות
78,934	46,986	125,920	סך הכל החשיפה למדינות זרות
427	170	597	מזה: סך החשיפות למדינות ה-GIPS ^(ח)
1,175	1,445	2,620	מזה: סך החשיפות למדינות ה-LDC ^(ט)
250	317	567	מזה: סך החשיפות למדינות עם בעיות נזילות ^(ז)

- (א) החשיפה למדינות זרות מוצגת על בסיס סיכון סופי.
- (ב) סיכון אשראי מאזני וחוף מאזני, מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת הביטחונות המותרים לניכוי לצורך מגבלות על חבות של לווה וקבוצת לווים.
- (ג) סיכון אשראי מאזני וחוף מאזני בגין מכשירים נגזרים מוצג לאחר הפחתת סיכון אשראי.
- (ד) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוף מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.
- (ה) החשיפה למדינות ה-GIPS כוללת את המדינות: יוון, איטליה, פורטוגל וספרד.
- (ו) החשיפה למדינות ה-LDC כוללת את המדינות המוגדרות כמדינות פחות מפותחות, שהינן ארצות המסווגות על ידי הבנק העולמי כבעלות הכנסה נמוכה או בינונית.
- (ז) הבנק קבע מספר קריטריונים שעל פיהם נקבעה רשימת המדינות אשר התנאים הנוכחיים בהן עשויים להעיד על בעיות נזילות ויתכן שיהיו בעלי השפעה על יכולת הפירעון שלהן. היתרה מתייחסת ל-21 מדינות (ליום 31 במרס 2022 ל-12 מדינות, ליום 31 בדצמבר 2022 ל-16 מדינות). לא נכללות במדידה חשיפות למדינות בדירוגי השקעה, אלא אם אזהו פרטניות ככאלה עם בעיות נזילות הצפויות להיות בעלות השפעה מהותית על כושר הפירעון שלהן.
- (ח) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוף מאזני כפי שעודכנו בהוראות הדיווח לציבור בחוזר מיום 24 ביולי 2022, בעקבות פרסום הוראה 203A (לפרטים נוספים ראה: פרק [ההון והלימות ההון](#)). מספרי השוואה ליום 31 במרס 2022 לא הוצגו מחדש.
- (ט) כולל יתרות מאזניות בסך 1,823 מיליון ש"ח ויתרות חוף מאזניות בסך 4,803 מיליון ש"ח, בגין נכסים מוחזקים למכירה.

חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים

חשיפת האשראי למוסדות פיננסיים זרים מתייחסת לבנקים, לבנקים להשקעות, דילרים/ברוקרים, חברות ביטוח וגופים מוסדיים.

הבנק מנהל מעקב הדוק אחר מצבם של בנקים בעולם ומנתח באופן תדיר את איתנותם הפיננסית. הבנק מנהל רשימה מצומצמת של בנקים איכותיים שמולם יש חשיפות אשראי קבוצתיות וככלל דואג לפיזור חשיפות נאות בין הבנקים השונים.

האירועים הגיאו-פוליטיים כמו גם צעדי הבנקים המרכזיים בעולם עשויים להשפיע על יציבותם הפיננסית של המוסדות הפיננסיים מולם פועל הבנק, בדגש וברקע קריסת שלושה בנקים בארה"ב ובנק קרדיט סוויס באירופה. אירועים אלו הביאו לידידות חדות במניות הבנקים בעולם ולחשש מפשיטות רגל נוספות.

הבנק מנטר אחר מצבם הפיננסי של המוסדות הפיננסיים הזרים זאת כחלק מאופן ניהול החשיפה למוסדות פיננסיים זרים ומתאים את החשיפה בהתאם לשינויים בסביבת הסיכון והערכת השפעת שינויים אלו על המוסדות הפיננסיים השונים.

להלן חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים^(א)

ליום 31 במרס 2023 ^(ה)			
סיכון אשראי מאזני ^(א)	סיכון אשראי חוץ מאזני נוכח ^(ב)	חשיפת אשראי נוכחית	במיליוני ש"ח
חשיפת אשראי נוכחית למוסדות פיננסיים זרים^(ה)			
29,111	1,308	30,419	AA- עד AAA
3,361	1,158	4,519	A- עד A+
77	183	260	BBB- עד BBB+
32	20	52	B- עד BB+
12	-	12	נמוך מ: B-
346	-	346	ללא דרוג
32,939	2,669	35,608	סך הכל חשיפת אשראי נוכחית למוסדות פיננסיים זרים ^(ה)

ליום 31 במרס 2022 ^(ה)			
סיכון אשראי מאזני ^(א)	סיכון אשראי חוץ מאזני נוכח ^(ב)	חשיפת אשראי נוכחית	במיליוני ש"ח
חשיפת אשראי נוכחית למוסדות פיננסיים זרים^(ה)			
23,236	1,133	24,369	AA- עד AAA
10,185	1,194	11,379	A- עד A+
204	172	376	BBB- עד BBB+
31	24	55	B- עד BB+
11	-	11	נמוך מ: B-
107	-	107	ללא דרוג
33,774	2,523	36,297	סך הכל חשיפת אשראי נוכחית למוסדות פיננסיים זרים ^(ה)

ליום 31 בדצמבר 2022 ^(ה)			
סיכון אשראי מאזני ^(א)	סיכון אשראי חוץ מאזני נוכח ^(ב)	חשיפת אשראי נוכחית	במיליוני ש"ח
חשיפת אשראי נוכחית למוסדות פיננסיים זרים^(ה)			
28,509	1,233	29,742	AA- עד AAA
3,605	1,247	4,852	A- עד A+
204	221	425	BBB- עד BBB+
31	21	52	B- עד BB+
10	-	10	נמוך מ: B-
572	-	572	ללא דרוג
32,931	2,722	35,653	סך הכל חשיפת אשראי נוכחית למוסדות פיננסיים זרים

- (א) מוסדות פיננסיים זרים כוללים: בנקים, בנקים להשקעות, דילרים/ברוקרים, חברות ביטוח וגופים מוסדיים וגופים בשליטת הגופים הללו.
- (ב) סיכון אשראי מאזני כולל: פיקדונות בבנקים, אשראי לציבור, ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, סיכון אשראי מאזני אחר בגין מכשירים נגזרים והשקעות באגרות חוב כולל אגרות חוב של בנקים מסוג Subordinated ב-31 במרס 2023 בשווי של 648 מיליון ש"ח (ב-31 במרס 2022 - 576 מיליון ש"ח וב-31 בדצמבר 2022 - 603 מיליון ש"ח).
- (ג) בעיקר ערבויות והתחייבויות למתן אשראי (ללא נגזרים חוץ מאזניים).
- (ד) הבנק משתמש בדירוג של סוכנויות הדירוג המוכרות - ECAI.
- (ה) נכון לימים 31 במרס 2023, 31 במרס 2022 ו-31 בדצמבר 2022, לא קיים סיכון אשראי בעייתי מול מוסדות פיננסיים זרים.
- (ו) סיכון אשראי מאזני כפי שעודכן בהוראות הדיווח לציבור בחוזר מיום 24 ביולי 2022, בעקבות פרסום הוראה 203A (לפרטים נוספים ראה: פרק [ההון והלימות ההון](#)). מספרי השוואה לא הוצגו מחדש.
- (ז) כולל יתרות בגין נכסים מוחזקים למכירה בסך 197 מיליון ש"ח.
- (ח) מזה: לארה"ב - סיכון אשראי מאזני 5,158 מיליון ש"ח וסיכון אשראי חוץ מאזני 377 מיליון ש"ח. רובם המכריע של המוסדות בגינם קיים סיכון האשראי הינם בדירוג A- ומעלה ואינם בנקים אזורים.

הערות:

- חשיפות האשראי אינן כוללות השקעות בניירות ערך מגובי נכסים (למידע נוסף ראה [ביאור 5](#)).
- חלק מהבנקים קיבלו תמיכות ממשלתיות באופנים שונים, ובכלל זה בהשקעה ישירה בהון הבנק, בערבות ממשלתית לתיקי נכסים מסוימים של הבנקים, בערבויות לגיוס מקורות לבנקים, וכו'.
- למידע נוסף לגבי הרכב חשיפות האשראי בגין מכשירים נגזרים מול בנקים ודילרים/ברוקרים (מקומיים וזרים) ראה [ביאור 11](#).

סיכונים בתיק הלוואות לדיור

התפתחויות בסיכוני אשראי

מגמת עליית הריבית בשנה האחרונה והאינפלציה הגבוהה, בשילוב עם מחירי הדיור הגבוהים, הובילו בחודשים האחרונים לירידה בפעילות בשוק הדיור בישראל. הראשונים למתן את פעילותם בשוק היו המשקיעים ואחר כך שאר משקי הבית בדגש על זוגות צעירים שממתינים לתכניות ממשלתיות חדשות. בהתאם לכך, ברבעון הראשון של שנת 2023 חל קיטון בהעמדות אשראי חדש לדיור בישראל ("ביצועים") לעומת הרבעון המקביל אשתקד.

שוק המשכנתאות מאופיין בתחרות רבה שעלתה מדרגה בתקופה זו לאור "התכווצות" השוק.

למרות התמורות בשוק ועליית הריבית, נכון למועד פרסום הדוח רמת הסיכון בתיק נותרה נמוכה. הבנק ממשיך להקפיד על מדיניות חיתום מאוזנת המתחשבת ביכולת ההחזר של הלווה, בסיס ההצמדה והריבית, שיעור המימון ועוד, זאת תוך עמידה בכל דרישות הפיקוח על הבנקים.

תיק הלוואות לדיור מנוטר באופן שוטף לרבות ניתוח מגמות במאפייני ובמוקדי הסיכון ובכלל זה ניתוח השפעת עליית הריבית והאינפלציה הצפויה.

על מנת להקל על הלקוחות, לאור עליית הריבית בהחזרים החודשיים נעשתה פניה יזומה ללקוחות בפרסום פומבי ובפניה ממוקדת ללקוחות שהשינוי בריבית השפיע על גובה ההחזר שלהם בהצעה לבחינת הקפאה/מיחזור. כפועל יוצא, ניכרת עלייה בכמות ההקפאות. עם זאת, באופן אבסולוטי הכמות אינה גדולה (כ-1.1 מליארד ש"ח לסוף מרס 2023).

להלן נתונים על ביצועי הלוואות חדשות שניתנו והלוואות שמוחזרו לרכישת דירת מגורים ובמשכון דירת מגורים בישראל

	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		שיעור השינוי
	2022	2023	
	במיליוני ש"ח		ב-%
מכספי הבנק	7,747	5,322	(31.3)
מכספי האוצר	30	41	36.7
סך כל הלוואות חדשות	7,777	5,363	(31.0)
הלוואות ישנות שמוחזרו, מכספי הבנק	903	181	(80.0)
סך כל ביצועים	8,680	5,544	(36.1)

ההלוואה הממוצעת שהועמדה על ידי הבנק ברבעון ראשון שנת 2023 הייתה 959 אלפי ש"ח, לעומת 971 אלפי ש"ח ברבעון רביעי 2022 ולעומת 988 אלפי ש"ח בשנת 2022 ו-900 אלפי ש"ח בשנת 2021.

התפתחות יתרת האשראי לדיור נטו בישראל

	יתרת תיק האשראי		שיעור השינוי
	במיליוני ש"ח		
31 בדצמבר 2021	103,109		15.1
31 בדצמבר 2022	119,272		15.7
31 במרס 2023	121,418		1.8

כאמור, בשנת 2021 חל גידול בהיקף האשראי לדיור בין היתר על רקע ההתעוררות בשוק הנדל"ן כתוצאה מהבשלת פרויקטים של מחיר למשתכן וחזרה חלקית של משקיעים. הגידול נמשך בשנת 2022 אם כי החל מרבעון רביעי לשנת 2022 ניכרת התמתנות בהיקפי הגידול באשראי לדיור.

במסגרת הניטור אחר מוקדי הסיכון בתיק ההלוואות לדיור נערך מעקב גם על מאפייני התיק ומאפייני האשראי החדש, וביניהם על התפלגות האשראי החדש לפי שיעורי מימון (שיעור מימון הינו היחס בין סך האשראי שאושר ללווה, אף אם טרם הועמד כולו או חלקו בפועל, לבין שווי הנכס המשועבד בעת העמדת מסגרת האשראי) ויחס ההחזר (יחס החזר מוגדר כיחס בין ההכנסה החודשית הפנויה ובין ההחזר החודשי).

התפתחות יתרת תיק האשראי לדיור על פי בסיסי הצמדה וכשיעור מיתרת תיק האשראי של הבנק

סך כל תיק האשראי במיליוני ש"ח	מגזר לא צמוד		מגזר צמוד מדד				מגזר מט"ח	
	ריבית קבועה		ריבית משתנה		ריבית קבועה		ריבית משתנה	
	שיעור מתיק האשראי במיליוני ש"ח	יתרה במיליוני ש"ח	שיעור מתיק האשראי במיליוני ש"ח	יתרה במיליוני ש"ח	שיעור מתיק האשראי במיליוני ש"ח	יתרה במיליוני ש"ח	שיעור מתיק האשראי במיליוני ש"ח	יתרה במיליוני ש"ח
103,109	41.4	42,655	14.7	21,440	20.8	486	0.5	
119,272	41.9	49,991	13.5	23,694	19.9	476	0.4	
121,418	41.7	50,519	13.6	24,183	19.9	477	0.4	

הלוואות בריבית משתנה החשופות להשפעות עליית ריבית והאינפלציה עלולים להשפיע על יכולת ההחזר של הלווים.

התפתחות האשראי החדש לדיור על פי מסלולי ריבית בישראל

להלן התפתחות ביצוע האשראי החדש על פי מסלולי ריבית משתנה וקבועה (הלוואה בריבית משתנה הינה הלוואה שהריבית שהיא נושאת עשויה להשתנות לאורך תקופת חייה הלוואה):

2021		2022		2023	
ממוצע שנתי	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון
שיעור מביצוע					
באחוזים					
13.9	9.2	8.6	9.1	12.7	16.8
15.3	12.4	9.3	5.9	6.0	9.8
1.2	4.5	6.6	8.9	9.8	6.9
28.2	32.4	32.4	30.8	29.0	25.0
1.5	1.3	1.0	0.6	1.7	5.3
39.8	40.0	42.0	44.6	40.6	35.9
0.1	0.2	0.1	0.1	0.2	0.3

שיעור האשראי החדש שהעמיד הבנק בהלוואות לדיור בריבית משתנה ברבעון הראשון של שנת 2023 עמד על 58.2% לעומת כ-58.9% במהלך שנת 2022.

להלן יתרת תיק ההלוואות לדיור והיתרות של חובות לא צוברים או בפיגור מעל 90 יום פיגור בישראל

שיעור מיתרת החוב הרשומה במיליוני ש"ח	סכום בפיגור או שאינו צובר	יתרת חוב רשומה	
0.59	609	103,599	31 בדצמבר 2021
0.47	559	119,690	31 בדצמבר 2022
0.42	514	121,848	31 במרס 2023

יתרת ההפרשה להפסדי אשראי ליום 31 במרס 2023, בגין תיק ההלוואות לדיור הינה 430 מיליון ש"ח המהווה 0.35% מיתרת האשראי לדיור לאותו מועד, לעומת יתרת ההפרשה ליום 31 בדצמבר 2022, בסך של 419 מיליון ש"ח המהווה גם היא 0.35% מיתרת האשראי לדיור לאותו מועד.

התפתחות שיעור מימון, באשראי חדש, מעל 60% בישראל

הלך התפתחות האשראי החדש שהעמיד הבנק בשיעור מימון הגבוה מ-60% (שיעור מימון הינו היחס בין שיעור האשראי שאושר ללווה, אף אם טרם הועמד כולו או חלקו בפועל, לבין שווי הנכס המשועבד, בעת העמדת מסגרת האשראי):

2021		2022		2023		
ממוצע שנתי	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	שיעור מימון
באחוזים ^(א)						
21.6	23.2	22.7	22.4	21.9	20.9	מעל 60 ועד 70 כולל
23.1	25.4	25.8	25.6	24.4	25.0	מעל 70 ועד 75 כולל
0.1	0.2	0.2	0.3	0.3	0.2	מעל 75

(א) מסך האשראי החדש לדיור שהעמיד הבנק.

התפתחות שיעור מימון, יתרת תיק האשראי בישראל

שיעור המימון הממוצע של יתרת תיק האשראי ליום 31 במרס 2023 עומד על 48.6% בדומה לשנת 2022.

התפתחות באשראי חדש, בו יחס ההחזר נמוך מ-2.5 בישראל

יחס ההחזר מוגדר כיחס בין ההכנסה החודשית הפנויה ובין ההחזר החודשי. שיעור ההלוואות שהועמדו ברבעון הראשון לשנת 2023 בהן יחס ההחזר נמוך מ-2.5 במועד אישור האשראי, עמד על 0.54%. מסך העמדות האשראי החדשות לעומת 0.36% בשנת 2022. חישוב זה תואם את הנחיות בנק ישראל לצורך הדיווח על פי הוראה 876.

התפתחות באשראי חדש, בו מועדי הפירעון ארוכים מ-25 שנה בישראל

שיעור האשראי החדש של הלוואות לדיור ברבעון הראשון של שנת 2023, בהן מועדי הפירעון על פי חוזי ההלוואה ארוכים מ-25 שנה, עמד בממוצע על כ-59.1% מסך האשראי החדש שהועמד, לעומת שיעור ממוצע של כ-49.6% במהלך שנת 2022. למידע נוסף ראה פרק [סיכוני אשראי בדוח הדירקטוריון וההנהלה ליום 31 בדצמבר 2022](#).

סיכון אשראי לאנשים פרטיים (ללא הלוואות לדיור)

האשראי הפרטי, אשר יכולת ההחזר שלו מבוססת בעיקרה על כושר ההשתכרות של משקי הבית, מאופיין בפיזור נרחב מאוד של לווים, במגוון של מוצרי אשראי (הלוואות לסוגיהן, עו"ש, כרטיסי אשראי) ובהיקף נמוך (בממוצע) של אשראי ללקוח בודד. פעילות הלקוחות הפרטיים מרוכזת, רובה ככולה, בחטיבה הבנקאית.

מדיניות האשראי הפרטי, אותה מגבשת החטיבה לניהול סיכונים בשיתוף החטיבה הבנקאית, מהווה נדבך מרכזי בהתוויית תיאבון הסיכון ובהכוונת הניהול השוטף של פעילות זאת.

בנוסף להקפדה על תהליכי החיתום, הניהול והבקרה ברמת הלווה הבודד, מתקיים ניטור שוטף אחר האשראי הפרטי ברמה האגרגטיבית, בין השאר על בסיס סט מדדים פנימי.

לאור המגמות במשק הישראלי ברמת הצריכה הפרטית, חזרה לדפוסי צריכה טרום משבר הקורונה ועל רקע השינויים המאקרו כלכליים המשפיעים על משקי הבית, בדגש על עליית הריבית והאינפלציה, הבנק מנטר באופן שוטף את תיק האשראי ואת השפעות התפתחויות אלה על פרופיל הסיכון בתיק.

ככל שהשפעות המאקרו כלכליות יתמשכו לאורך זמן, קיים חשש להשפעה שלילית על יכולת ההחזר של הלווים, בעיקר לווים ממנופים ולווים בריבית משתנה החשופים יותר להשפעת עליית הריבית.

למידע נוסף ופירוט לגבי השפעות מאקרו כלכליות ראה סעיף [השפעות מאקרו כלכליות](#) בתחילת פרק זה.

לפירוט נוסף בגין סגמנט זה ראה פרק [סיכוני אשראי בדוח הדירקטוריון וההנהלה ליום 31 בדצמבר 2022](#).

להלן התפתחות יתרות סיכון האשראי הכולל (למעט נגזרים) לאנשים פרטיים בבנק (פעילות בישראל, ללא הלוואות לדיור)

יתרת סיכון אשראי	
במיליוני ש"ח	
40,121	31 בדצמבר 2021
43,561	31 בדצמבר 2022
45,191	31 במרס 2023

להלן התפלגות של סיכון האשראי המאזני (למעט נגזרים) לאנשים פרטיים בבנק לפי התקופה הנותרת לפירעון (פעילות בישראל, ללא הלוואות לדיור)

31 בדצמבר 2022		31 במרס 2023		
שיעור מהתיק ב-%	במיליוני ש"ח	שיעור מהתיק ב-%	במיליוני ש"ח	
17.9	5,443	19.8	6,072	עד שנה
16.8	5,113	16.3	5,002	מעל שנה עד 3 שנים
25.3	7,675	24.6	7,552	מעל 3 שנים עד 5 שנים
21.8	6,618	20.9	6,396	מעל 5 שנים עד 7 שנים
8.7	2,624	9.4	2,896	מעל 7 שנים
9.5	2,896	9.0	2,760	ללא תקופת פירעון ^(א)
100.0	30,369	100.0	30,678	סך הכל

(א) יתרה זאת כוללת יתרות חובה בחשבונות עובר ושב ויתרות אשראי בפיגור.

להלן התפלגות סיכון האשראי הכולל (למעט נגזרים) לאנשים פרטיים בבנק לפי גודל החבות ללווה בודד (פעילות בישראל, ללא הלוואות לדיור)

31 בדצמבר 2022		31 במרס 2023		גודל סיכון האשראי באלפי ש"ח	
שיעור מהתיק ב-%	במיליוני ש"ח	שיעור מהתיק ב-%	במיליוני ש"ח	עד	מ-
15.2	6,654	15.4	6,984	25	-
13.8	5,990	14.2	6,430	50	25
11.7	5,077	11.6	5,221	75	50
9.2	4,027	9.3	4,185	100	75
14.9	6,471	14.6	6,584	150	100
11.5	4,992	11.1	5,007	200	150
12.9	5,644	12.8	5,789	300	200
10.8	4,706	11.0	4,991		מעל 300
100.0	43,561	100.0	45,191		סך הכל סיכון אשראי כולל

להלן התפלגות סיכון האשראי הכולל (למעט נגזרים) לאנשים פרטיים בבנק לפי מוצרי אשראי עיקריים (פעילות בישראל, ללא הלוואות לדיור)

31 בדצמבר 2022		31 במרס 2023		
שיעור מהתיק ב-%	במיליוני ש"ח	שיעור מהתיק ב-%	במיליוני ש"ח	
15.3	6,669	15.5	6,979	יתרות עובר ושב ויתרות מנוצלות בכרטיסי אשראי
3.3	1,440	3.1	1,404	הלוואות לרכישת רכב (ששועבד)
51.1	22,260	49.3	22,295	הלוואות אחרות
69.7	30,369	67.9	30,678	סך הכל סיכון אשראי מאזני
16.5	7,172	16.2	7,341	מסגרת עובר ושב לא מנוצלת
12.9	5,636	15.0	6,760	מסגרת כרטיסי אשראי לא מנוצלת
0.9	384	0.9	412	סיכון אשראי חוץ מאזני אחר
30.3	13,192	32.1	14,513	סך הכל סיכון אשראי חוץ מאזני
100.0	43,561	100.0	45,191	סך הכל סיכון אשראי כולל

להלן התפלגות סיכון האשראי המאזני (למעט נגזרים) לאנשים פרטיים בבנק בחלוקה למגזרי הצמדה ובסיסי ריבית (פעילות בישראל, ללא הלוואות לדיור)

31 במרס 2023					
שיעור מהתיק ב-%	סך הכל סיכון האשראי המאזני	מט"ח	צמוד	לא צמוד	
במיליוני ש"ח					
92.9	28,489	100	34	28,355	הלוואות בריבית משתנה ^(א)
7.1	2,189	52	11	2,126	הלוואות בריבית קבועה
100.0	30,678	152	45	30,481	סך הכל סיכון אשראי מאזני

31 בדצמבר 2022					
שיעור מהתיק ב-%	סך הכל סיכון האשראי המאזני	מט"ח	צמוד	לא צמוד	
במיליוני ש"ח					
92.9	28,199	97	33	28,069	הלוואות בריבית משתנה ^(א)
7.1	2,170	38	11	2,121	הלוואות בריבית קבועה
100.0	30,369	135	44	30,190	סך הכל סיכון אשראי מאזני

(א) הלוואות בריבית משתנה חשופות להשפעת עליית ריבית העלולה להשפיע על יכולת החזר של הלווים. כאמור לעיל, תיק האשראי הפרטי של הבנק מנוטר באופן שוטף, לרבות ניתוח ההשפעות הצפויות במקרה של המשך עליית הריבית.

להלן יתרות תיק הנכסים הפיננסיים של האנשים הפרטיים בבנק בעלי סיכון אשראי כולל (פעילות בישראל, ללא הלוואות לדיור)

31 במרס	31 בדצמבר	
2023	2022	
במיליוני ש"ח		
108,248	104,855	פיקדונות הציבור
51,553	51,419	תיקי ניירות ערך
159,801	156,274	סך תיק הנכסים הפיננסיים
32,996	31,779	סך החבות הכוללת ללקוחות בעלי תיק נכסים פיננסיים

להלן התפלגות סיכון האשראי המאזני (למעט נגזרים) לאנשים פרטיים בבנק לפי גובה ההכנסה הקבועה^(א) לחשבון (פעילות בישראל, ללא הלוואות לדיור)

31 בדצמבר 2022		31 במרס 2023		
במיליוני ש"ח	ב-%	במיליוני ש"ח	ב-%	
3,258	10.7	3,508	11.4	חשבונות ללא הכנסה קבועה לחשבון
1,786	5.9	1,784	5.8	מזה: חשבונות לפירעון אשראי ^(ב)
7,091	23.4	6,835	22.3	נמוכה מ-10 אלפי ש"ח
10,381	34.2	10,509	34.3	הגבוהה מ-10 אלפי ש"ח ונמוכה מ-20 אלפי ש"ח
9,639	31.7	9,826	32.0	בגובה 20 אלפי ש"ח ומעלה
30,369	100.0	30,678	100.0	סך הכל

(א) הכנסה קבועה לחשבון (לפי תעודת זהות) כוללת את הזכויות הקבועים בחשבון לקוח ובכלל זה משכורת, העברות מבנק/מחשבון אחר, הפקדות מזומן ושקים ועוד. ההכנסה הקבועה החודשית מחושבת על בסיס ממוצע ההכנסה במשך מספר חודשים רצופים, ובנטרול זיכויים חריגים.

(ב) חשבונות לפירעון אשראי הינם חשבונות שהפעילות היחידה המבוצעת בהם הינה פירעון הלוואה בלבד, בעוד שעיקר פעילותו השוטפת של הלקוח מרוכזת בבנק אחר.

כאמור לעיל, מדיניות האשראי של הבנק לאנשים פרטיים מבוססת על יכולת שירות החוב של הלווה מתוך ההכנסות. בהלימה לכך, למעלה מ-80% מהאשראי המאזני הינו בקרב בעלי הכנסה קבועה.

להלן התפלגות סיכון אשראי מאזני (למעט נגזרים) לאנשים פרטיים בבנק (פעילות בישראל, ללא הלוואות לדיור)

31 במרס	31 בדצמבר	
2023	2022	
במיליוני ש"ח		
29,867	29,631	אשראי תקין
556	516	אשראי בעייתי צובר
255	222	אשראי בעייתי לא צובר
30,678	30,369	סך הכל סיכון אשראי מאזני
2.6%	2.4%	שיעור סיכון האשראי הבעייתי מסך סיכון אשראי מאזני לאנשים פרטיים
61	129	מחיקות חשבונאיות, נטו (לתקופה שהסתיימה)
722	711	יתרת הפרשה להפסדי אשראי

למידע נוסף ובכלל זה הנוגע לחובות בעייתיים והוצאות בגין הפסדי אשראי ראה [ביאור 6 וביאור 13](#) ובפרק החשיפה לסיכונים, סיכוני אשראי סעיף [סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק](#), וכמו כן בפרק [סיכוני אשראי בדוח הדירקטוריון וההנהלה ליום 31 בדצמבר 2022](#).

לפירוט נוסף בגין סגמנט זה ראה פרק [סיכוני אשראי בדוח הדירקטוריון וההנהלה ליום 31 בדצמבר 2022](#).

חשיפת הבנק למימון ממונף

בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 311 נקבע כי מדיניות אשראי של בנק תתייחס, בין היתר, למימון ממונף. הבנק פועל על פי עקרונות ייחודיים במדיניות האשראי לסגמנט זה, ובכלל זה בהיבט של פרמטרים פיננסיים, סמכויות אשראי ועוד.

למידע נוסף ראה [דוח הדירקטוריון וההנהלה ליום 31 בדצמבר 2022](#).

יתרות האשראי המצרפיות ללווים ממונפים

31 בדצמבר			31 במרס			2023			
2022			2022			2023			
סך הכל	חוץ מאזני	מאזני	סך הכל	חוץ מאזני	מאזני	סך הכל	חוץ מאזני	מאזני	
במיליוני ש"ח									
-	-	-	-	-	-	267	-	267	ענף משק
691	319	372	-	-	-	969	330	639	כרייה וחציבה
1,544	33	1,511	914	46	868	1,568	28	1,540	מסחר
413	-	413	617	59	558	433	-	433	תחבורה ואחסנה
486	334	152	450	347	103	695	419	276	בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל
-	-	-	238	-	238	-	-	-	בינוי ונדל"ן
526	270	256	263	-	263	253	-	253	שירותים פיננסיים ושירותי ביטוח
577	343	234	524	519	5	607	319	288	אספקת מים, שירותי ביוב, טיפול באשפה ובפסולת ושירותי טיהור
4,237	1,299	2,938	3,006	971	2,035	4,792	1,096	3,696	אספקת חשמל, גז, קיטור ומיזוג אוויר
									סך הכל

יתרת החשיפה המוצגת בטבלה לעיל הינה לאחר מחיקות חשבונאיות.

למידע כמותי ואיכותי נוסף בנוגע לסיכוני אשראי ראה [דוח על הסיכונים ליום 31 במרס 2023](#).

סיכוני שוק

סיכון שוק מוגדר כסיכון להפסד הנובע משינוי בשווי הנכסים וההתחייבויות בשל שינוי ברמת מחירים בשווקים, שינוי בשיעורי ריבית, שער חליפין, אינפלציה ומחירי מניות. החשיפה לסיכוני שוק מתבטאת בתוצאות העסקיות, בשווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות, בהון העצמי ובתזרימי המזומנים.

הבנק פועל בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים בנושא ניהול סיכוני השוק של הקבוצה, לרבות הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 333 בנושא "ניהול סיכון ריבית" ומספר 339 בנושא "ניהול סיכוני שוק". במסגרת יישום הוראות אלה נקבעו עקרונות יסוד לאופן ניהול הסיכונים ובקרתם, ובכלל זה האחריות של ההנהלה והדירקטוריון, הגדרת אמצעי הבקרה והכלים למדידת הסיכונים ואמצעי הבקרה והפיקוח על סיכונים אלה, תוך יישום ממשל תאגידי שכולל שלושה "קווי הגנה". לתיאור המבנה הארגוני והאחריות לניהול הסיכון ראה פרק מידע נוסף על חשיפה לסיכון והערכתו [בדוח על הסיכונים](#).

במהלך הרבעון הראשון של שנת 2023 לא חלו שינויים מהותיים במבנה הממשל התאגידי, במדיניות ובמסגרת ניהול סיכון השוק.

החל מסוף 2021 חלה עליית מדרגה בכל הקשור לעלויות המחירים במדינות המפותחות בדגש על ארה"ב ואירופה. עלויות המחירים הללו הן תוצאה של השלכות משבר הקורונה בקשר עם שרשראות האספקה והזרמות הכספים המשמעותיות של הבנקים המרכזיים השונים, של השפעות המלחמה באוקראינה בין היתר על מחירי האנרגיה, ושל השפעות אחרות הקשורות לצד הביקוש על רקע עלויות שכר בשוק העבודה.

העלייה בשיעור האינפלציה ובתחזיות האינפלציה הובילו את הבנקים המרכזיים למהלכים חדים של העלאת ריבית במטרה להביא להאטה בקצב עליית המחירים, אף במחיר של האטה משמעותית בפעילות הכלכלית. במהלך חודש מרס 2023 שלושה בנקים בארה"ב, הממוקדים בתעשיות ההייטק והקריפטו, קרסו והכריזו על פשיטת רגל עקב ספיגת הפסדים משמעותיים, בעקבות הירידות החדות בשווקים ועלויות הריבית, ומשיכת פיקדונות מהירה מצד הלקוחות. במקביל, גם באירופה, בנק קרדיט סוויס המשיך לדווח על הפסדים לצד יציאה של פיקדונות בנוסף לגילויים חדשים של אי סדרים בדוחות הכספיים. אירועים אלו הביאו לירידות חדות במניות הבנקים בעולם וחשש מפשיטות רגל נוספות.

לצד הארועים המשמעותיים שחלו במערכת הבנקאית בעולם ברבעון הראשון של 2023, המשיכו עלויות הריבית של הבנקים המרכזיים בישראל ובעולם ובנוסף, נרשמה התרחבות במרווחי האשראי הסחירים.

הבנק מבצע ניטור הדוק ומעקב שוטף אחר ההתפתחויות תוך ניהול סיכונים מוקדם, ביצוע תרחישי קיצון ובחינה מתמדת של התפתחות האירועים ודרכי הפעולה, על מנת להיערך מבעוד מועד ולהתאים את הפעילות, ככל שיידרש.

מדיניות ניהול סיכוני השוק

מדיניות ניהול סיכוני השוק מהווה ביטוי לאסטרטגיית ניהול סיכון השוק של הקבוצה. זאת, לצד הנהלים הקיימים לזיהוי, מדידה, מעקב, פיתוח ובקרה אחר סיכוני השוק. המדיניות נועדה מחד לתמוך בהשגת היעדים העסקיים תוך הערכת הסיכונים והסיכויים שיכולים לנבוע מהחשיפה לסיכונים וזאת בהשוואה לרווח הצפוי מהם, ומאידך, נועדה להפחית את רמת הסיכון הנובעת מהפעילות השוטפת של הבנק, ובכלל זה לשמור על רמת נזילות גבוהה.

המדיניות מהווה כלי חשוב להגדרת תיאבון הסיכון של הבנק בתחום הנוסטרו, חדרי העסקות וחשיפות השוק בכלל קבוצת לאומי. המדיניות מגדירה את הממשל התאגידי, חלוקת האחריות הארגונית ומנגנוני האסקלציה. תיאבון הסיכון בא לידי ביטוי במגבלות שנקבעו.

במסגרת המדיניות לניהול סיכוני השוק נקבעו מגבלות דירקטוריון לכל גורם סיכון שוק מהותי. כמו כן, נקבעו מגבלות ברמת מנהל סיכונים ראשי ומגבלות נוספות משלימות למגבלות אלו. מגבלות אלו נועדו להגביל את הנזק שעלול להיגרם כתוצאה משינויים לא צפויים בגורמי הסיכון השונים הקיימים בשווקים, כגון: שיעורי הריבית, אינפלציה, שערי חליפין, מרווחי אשראי סחיר ומחירי מניות.

החשיפות לסיכוני שוק מנוהלות באופן שוטף ברמת הקבוצה.

ניהול סיכוני השוק מתבצע בשני מוקדי סיכון עיקריים: התיק הבנקאי והתיק למסחר.

במטרה לפקח ולבקר אחר יישום מדיניות ניהול סיכוני השוק, מקבל הדירקטוריון אחת לרבעון דיווח על עיקרי החשיפות לסיכוני שוק אל מול המגבלות שהוקצו, הצפת הסיכונים המרכזיים לפי קווי פעילות, מוצרים ומוקדי סיכון של הקבוצה, ודיווח על אירועים חריגים.

חשיפה לסיכונים שוק הנובעים מההתחייבויות הפנסיוניות לעובדים

הבנק מיישם את כללי החשבונאות בארה"ב בנושא זכויות עובדים, כפי שנקבעו על ידי בנק ישראל. המחויבות האקטוארית לעובדים בעלת מח"מ ארוך ומושפעת באופן משמעותי משינויים בריבית ההיוון. שיעור ההיוון המשמש לחישוב ההתחייבויות האקטואריות לזכויות עובדים מחושב כפי הוראות בנק ישראל על בסיס תשואת אגרות חוב מממשלתיות בישראל בתוספת עקום מרווח קבוע של אגרות חוב קונצרניות בדירוג בינלאומי AA התואם למח"מ ההתחייבויות לזכויות עובדים.

סיכון הריבית

סיכון הריבית הוא הסיכון לרווחים או להון הנובע מתזוזות בשיעורי הריבית והוא נובע ממספר מקורות, כלהלן: סיכון תמחור מחדש (הבדלי עיתוי בתקופות לפירעון ובמועדי התמחור מחדש של נכסים, התחייבויות ופוזיציות חוץ מאזניות), סיכון עקום התשואה (תזוזות בלתי צפויות של עקום התשואה), סיכון בסיס Basis Risk (מתאם לא מושלם בשינויים של שיעורי הריבית בשווקים פיננסיים שונים או במכשירים שונים הדומים במאפייני התמחור מחדש) וסיכון אופציונליות (שינוי בעיתוי או בהיקף של תזרים מזומנים של מכשיר פיננסי עקב שינויים בשיעורי ריבית השוק).

הבנק מנהל את סיכון הריבית והשפעתו על הרווחיות, ההון ושווי הנכסים וההתחייבויות, תחת הנחות שונות של שינויים בריבית, לרבות תרחישים של שינויים קיצוניים בריבית על בסיס תרחישים היסטוריים וסימולציות היפותטיות. בנוסף נעשה שימוש במודל האומד את השינוי בהכנסה המימונית הצפויה, כתוצאה משינויים בריבית ובמרווח העתידי ורגישות של ההון הפיקוחי, הכולל את ההשפעות על ההון וקרן ההון כתוצאה משינוי מיידי בריבית. על מדדים אלה קיימות מגבלות ברמות היררכיה שונות.

סיכון הריבית נמדד ומנוהל בפועל על בסיס הנחות התנהגותיות שונות באשר לזמני הפירעון של הנכסים וההתחייבויות. על פי ניסיון העבר, הבנק מתייחס לחלק מיתרות העו"ש כהתחייבות לזמן ארוך. כמו כן, קיימות הנחות בהתייחס לפירעונות המוקדמים במשכנתאות על בסיס מודל סטטיסטי המנסה לחזות את הפירעונות המוקדמים כתלות בריבית. להערכות אלו חשיבות גדולה בניהול סיכונים הריבית, בין היתר בשל הגידול המשמעותי ביתרות אלו בשנים האחרונות. על רקע עליות הריבית החדות שנרשמו בשנת 2022 ונמשכו ברבעון הראשון של שנת 2023, מתקיים מעקב שוטף ובחינת הצורך בעדכון מודלים אלו.

הכלים לניהול ולגידור החשיפות בתיק הבנקאי הינם מדיניות המחירים, ניהול תיק אגרות החוב, הנפקת מכשירי חוב, עסקאות חוץ-מאזניות ועוד. כמו כן, ניהול החשיפות מסתמך, בין היתר, על תחזיות והנחות עבודה לגבי ההתפתחויות הצפויות בשוקי הכספים וההון בארץ ובעולם.

מדידת החשיפה לשינויים בריבית מבוצעת הן לעלייה והן לירידת ריבית בכל מגזר הצמדה. מדידה זו נועדה לבחון את רגישות מבנה שווי הנכסים וההתחייבויות הקיים, לרבות ההתחייבויות הפנסיוניות, לשינויי ריבית.

ככלל, הרגישות לריבית נמדדת לפחות אחת לחודש.

בתאריך 12 במרס 2023 פורסמה טיוטת הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 333 בנושא סיכון ריבית בתיק הבנקאי. הבנק לומד את ההוראה ונערך ליישומה. ההוראה צפויה להיכנס לתוקף בחודש יוני 2024.

למידע נוסף ראה פרק סיכון הריבית [בדוח על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2022](#).

הפסקת פרסום ריביות ה-LIBOR

במרס 2021 הכריזה הרשות להתנהלות פיננסית בבריטניה (FCA), באופן רשמי, על הפסקת פרסום כלל ריביות הליבור החל מסוף שנת 2021, למעט ריביות הליבור במטבע דולר שפרסומן יופסק ביוני 2023.

ביום 3 באוקטובר 2021 פרסם הפיקוח על הבנקים הוראת ניהול בנקאי תקין חדשה מספר 250A בנושא מעבר מריבית ליבור. בהוראה מפורטים עקרונות ליישום המעבר מריבית ליבור לריביות בסיסיות אלטרנטיביות, במטרה לוודא היערכות נאותה תוך התייחסות לסיכונים הפוטנציאליים הכרוכים בביצוע המעבר. בנוסף מתייחסת ההוראה להיבטי ההוגנות והגילוי הנדרשים מול הלקוחות. ההוראה מתייחסת הן להסכמים קיימים והן להסכמים חדשים.

בבחירת עוגני הריבית החדשים ושיטות החישוב האלטרנטיביות, הבנק הביא בחשבון את המלצות הוועדות וקבוצות העבודה הרלוונטיות במטבעות השונים לרבות המלצות האיגוד הבינלאומי לנגזרים (ISDA) וכן שיקולי הוגנות. הבנק עדכן את הלקוחות הרלוונטיים אודות השינוי הצפוי, זאת לצד פרסום לכלל לקוחות הבנק באתר האינטרנט. החל מינואר 2022, פועל הבנק למעבר לעוגני הריבית החדשים ביחס לכל אחד מהמטבעות הרלוונטיים וממשיך בהיערכותו, בין היתר, להפסקת פרסום ריביות הליבור במטבע דולר.

למידע נוסף ראה [ביאור 1.כה. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#).

להלן פירוט יתרות החוזים ברמת הקבוצה, נכון ליום 31 במרס 2023, המושפעים מריבית הליבור ואשר העסקאות בגינם יימשכו מעבר למועד הפסקת פרסום הליבור*:

31 במרס 2023	
במיליוני ש"ח	
3,619	הלוואות
3,601	ניירות ערך
78,555	נגזרים (ברוטו) - ערך נקוב

* עסקאות ליבור הוסבו בכל המטבעות - אחרי דצמבר 2021 ובדולר יוסבו - אחרי יוני 2023.

מידע כמותי על סיכון ריבית - ניתוח רגישות
שווי הוגן נטו מותאם^(א) של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו

31 במרס 2023		
שקל	מט"ח	סך הכל
במיליוני ש"ח		
40,485	(6,403)	34,082
39,972	(6,923)	33,049
		שווי הוגן נטו מותאם ^(א)
		מזה: תיק בנקאי

31 במרס 2022		
שקל	מט"ח	סך הכל
במיליוני ש"ח		
30,416	(1,598)	28,818
30,899	(1,357)	29,542
		שווי הוגן נטו מותאם ^(א)
		מזה: תיק בנקאי

31 בדצמבר 2022		
שקל	מט"ח	סך הכל
במיליוני ש"ח		
40,072	(7,824)	32,248
38,933	(7,823)	31,110
		שווי הוגן נטו מותאם ^(א)
		מזה: תיק בנקאי

(א) שווי הוגן נטו של המכשירים הפיננסיים, למעט פריטים לא כספיים ולאחר השפעת התחייבות לזכויות עובדים אשר מתחשבת בנכסי התכנית המתנהלים כנגדה וייחוס לתקופות של פיקדונות לפי דרישה.

למידע נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן המותאם של המכשירים הפיננסיים ראה [ביאור 15א](#).

השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על שווי הוגן נטו מותאם^(א) על הבנק וחברות מאוחדות שלו

31 במרס 2023			
שקל	מט"ח	סך הכל*	
במיליוני ש"ח			
שינויים מקבילים			
עלייה במקביל של 1%	(731)	(391)	(1,122)
מזה: תיק בנקאי	(722)	(398)	(1,120)
ירידה במקביל של 1%	272	370	642
מזה: תיק בנקאי	258	378	636
שינויים לא מקבילים			
התללה ^(ב)	(257)	(340)	(597)
השטחה ^(ג)	152	87	239
עליית ריבית בטווח הקצר	112	(190)	(78)
ירידת ריבית בטווח הקצר	(96)	204	108

31 במרס 2022			
שקל	מט"ח	סך הכל*	
במיליוני ש"ח			
שינויים מקבילים			
עלייה במקביל של 1%	(276)	(436)	(712)
מזה: תיק בנקאי	(186)	(482)	(668)
ירידה במקביל של 1%	(554)	393	(161)
מזה: תיק בנקאי	(655)	440	(215)
שינויים לא מקבילים			
התללה ^(ב)	(2)	(101)	(103)
השטחה ^(ג)	(88)	(139)	(227)
עליית ריבית בטווח הקצר	(54)	(375)	(429)
ירידת ריבית בטווח הקצר	74	398	472

31 בדצמבר 2022			
שקל	מט"ח	סך הכל*	
במיליוני ש"ח			
שינויים מקבילים			
עלייה במקביל של 1%	(697)	(475)	(1,172)
מזה: תיק בנקאי	(613)	(474)	(1,087)
ירידה במקביל של 1%	235	398	633
מזה: תיק בנקאי	147	398	545
שינויים לא מקבילים			
התללה ^(ב)	(317)	(368)	(685)
השטחה ^(ג)	236	(41)	195
עליית ריבית בטווח הקצר	157	(323)	(166)
ירידת ריבית בטווח הקצר	(152)	165	13

(א) שווי הוגן נטו של המכשירים הפיננסיים, למעט פריטים לא כספיים ולאחר השפעת התחייבות לזכויות עובדים אשר מתחשבת בנכסי התכנית המתנהלים כנגדה וייחוס לתקופות של פיקדונות לפי דרישה.

(ב) התללה - ירידה בריבית בטווח הקצר ועלייה בריבית בטווח הארוך.
 (ג) השטחה - עלייה בריבית בטווח הקצר וירידה בריבית בטווח הארוך.

* לאחר השפעות מקצות.

הערה: בטבלה זו מוצג השינוי בשווי הוגן נטו המותאם של כל המכשירים הפיננסיים, בהנחה שחל השינוי שצוין בכל עקומי הריבית בכל מגזרי ההצמדה.

השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על הכנסות ריבית נטו ועל הכנסות מימון שאינן מריבית

31 במרס 2023			
	הכנסות ריבית	הכנסות מימון שאינן מריבית	סך הכל*
במיליוני ש"ח			
שינויים מקבילים			
עלייה במקביל של 1%	1,026	75	1,101
מזה: תיק בנקאי	1,026	75	1,101
ירידה במקביל של 1%	(1,026)	(72)	(1,098)
מזה: תיק בנקאי	(1,026)	(75)	(1,101)
31 במרס 2022			
	הכנסות ריבית	הכנסות מימון שאינן מריבית	סך הכל*
במיליוני ש"ח			
שינויים מקבילים			
עלייה במקביל של 1%	910	57	967
מזה: תיק בנקאי	910	95	1,005
ירידה במקביל של 1%	(1,270)	(46)	(1,316)
מזה: תיק בנקאי	(1,270)	(95)	(1,365)
31 בדצמבר 2022			
	הכנסות ריבית	הכנסות מימון שאינן מריבית	סך הכל*
במיליוני ש"ח			
שינויים מקבילים			
עלייה במקביל של 1%	1,098	(150)	948
מזה: תיק בנקאי	1,098	(69)	1,029
ירידה במקביל של 1%	(1,098)	153	(945)
מזה: תיק בנקאי	(1,098)	69	(1,029)

* לאחר השפעות מקזזות.

רגישות ההכנסה בטבלה לעיל הינה אומדן תאורטי אשר חושב על בסיס שינוי מקבילי של כלל עקומי הריבית, תוך שימוש בהנחות לגבי שינויים במרווחי הפיקדונות והאשראים, ושינויים במבנה הנכסים וההתחייבויות תחת תרחיש.

למידע נוסף ראה [דוח על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2022](#).

סיכון שער חליפין

במהלך הרבעון הראשון לשנת 2023 ההשפעה של שינוי בשערי חליפין על הרווח הנקי אינה מהותית מאחר והבנק אינו מנהל חשיפות משמעותיות במגזר המט"ח.

סיכון הנזילות וסיכון המימון

סיכון הנזילות הוא הסיכון לרווחי התאגיד הבנקאי וליציבותו הנובע מאי יכולתו לספק את צרכי נזילותו.

מדיניות ניהול סיכון הנזילות מהווה חלק אינטגרלי מהניהול העסקי האסטרטגי של קבוצת לאומי והיא מותאמת לדרישות הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 342 בנושא "ניהול סיכון נזילות" וגם לדרישות הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 221 בנושא "יחס כיסוי הנזילות" ודרישות הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 222 בנושא: "מימון יציב נטו", המאמצות את המלצות ועדת באזל 3, תוך ביצוע התאמות למשק הישראלי.

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 221 בנושא "יחס כיסוי הנזילות", נועדה להבטיח שתאגיד בנקאי יחזיק מלאי הולם של נכסים נזילים באיכות גבוהה לא משועבדים, המורכב ממזומן או מנכסים שניתן להמירם למזומן בשווקים פרטיים ללא אובדן ערך או עם אובדן ערך קטן, על מנת לענות על צרכי הנזילות של התאגיד הבנקאי בתרחיש קיצון של נזילות הנמשך 30 ימים. הדרישה הרגולטורית הינה לעמוד ביחס כיסוי נזילות של 100% לפחות.

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 222 בנושא "יחס מימון יציב נטו", דורשת מהתאגידים הבנקאיים לשמור על פרופיל מימון יציב בהתאם להרכב נכסיהם ופעילויותיהם החוץ מאזניות. שמירה על מבנה מימון בר קיימא לאורך זמן נועדה להפחית את הסיכונים ששיבושים במקורות המימון הקבועים של התאגיד הבנקאי ישחקו את מצב הנזילות שלו באופן שיגביר את הסיכון שלו לכשל ויוביל לתרחיש מערכתי רחב יותר. הדרישה הרגולטורית הינה לעמוד ביחס מימון יציב נטו של 100% לפחות.

החל מיום 1 בינואר 2023 יישם הבנק לראשונה עדכוני הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 221 ו-222 ביחס לטיפול בעסקאות החלף מטבע שאינן עסקאות הפרשים בכלל המטבעות (בהתאם לעדכון, תזרים המזומנים מוצג החל מהרבעון הראשון לשנת 2023 על בסיס ברוטו) וקו אשראי מתחדש.

ביחס כיסוי הנזילות הממוצע לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2023 בהשוואה ליחס כיסוי הנזילות הממוצע לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר 2022 חלה ירידה אשר נבעה בעיקרה כתוצאה מיישום לראשונה של הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 221 בנושא קו אשראי מתחדש. השפעה זו קוזזה בחלקה כתוצאה מהשלכות הפעילות העסקית במהלך הרבעון.

בראשית חודש מאי 2023, כחלק מהשלמת יישום עדכוני הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 221 ו-222, התקבל אישור מבנק ישראל להכיר בפיקדונות תפעוליים לצרכי יחסי הנזילות. אישור זה של בנק ישראל ניכנס לתוקף מיום קבלתו. ליישום המודל השפעה חיובית על יחסי הנזילות של הבנק.

לאומי שומר על רמת נזילות נאותה, באמצעות השקעת תיק הנוסטרו בנכסים איכותיים ומפוזרים בשקלים ובמט"ח, אשר תאפשר לו לעמוד בצרכי הנזילות במגוון תרחישי קיצון, ובאמצעות מדיניות גיוס של מקורות יציבים ומגוונים ולטווחי זמן שונים, בדגש על גיוס פיקדונות מקמעונאים וכן גיוס של אג"ח לתקופות ארוכות.

לבנק קיימת תכנית מגירה לזיהוי מוקדם וטיפול במשבר נזילות אשר כוללת מערכת סימני אזהרה אשר יכולים להעיד על שינוי במצב הנזילות של הבנק.

ברבעון ראשון 2023 יחס ה-LCR במט"ח ובכלל המטבעות היה גבוה מהדרישה הרגולטורית.

יחס כיסוי הנזילות

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		
31 בדצמבר	31 במרס	
2022	2022	2023
ממוצע באחוזים		
א. בנתוני המאוחד		
131	120	128
יחס כיסוי הנזילות		
100	100	100
יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי הפיקוח על הבנקים		
ב. בנתוני התאגיד הבנקאי		
129	118	125
יחס כיסוי הנזילות		
100	100	100
יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי הפיקוח על הבנקים		

הערה: מחושב על בסיס ממוצע תצפיות יומיות.

למידע נוסף ראה פרק [סיכון נזילות בדוח על הסיכונים ליום 31 במרס 2023 וביאור 9.ב](#).

יחס מימון יציב נטו

ליום 31 בדצמבר		ליום 31 במרס	
2022	2022	2023	
באחוזים			
א. בנתוני המאוחד			
128	127	118	
יחס מימון יציב נטו			
100	100	100	
יחס מימון יציב נטו הנדרש על ידי הפיקוח על הבנקים			
ב. בנתוני התאגיד הבנקאי			
127	127	117	
יחס מימון יציב נטו			
100	100	100	
יחס מימון יציב נטו הנדרש על ידי הפיקוח על הבנקים			

ברבעון הראשון לשנת 2023 יחס ה-NSFR במטבע חוץ ובכלל המטבעות היה גבוה מהדרישה הרגולטורית. הקיטון ביחס ה-NSFR ליום ה-31 במרס 2023 ביחס ליום ה-31 בדצמבר 2022 נובע, הן מהשפעת יישום הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 222 בנושא קו אשראי מתחדש והן מהשפעת הפעילות העסקית במהלך הרבעון שהתבטאה בהעמדת אשראי גבוהה מגיוס פיקדונות הציבור.

הבנק קבע מגבלות פנימיות לנושא יחס מימון יציב נטו המצטרפות לניהול המגבלות בקשר עם ניהול סיכון הנזילות.

סיכונים תפעוליים

סיכון תפעולי מוגדר כסיכון להפסד כתוצאה מאי נאותות או מכשל של תהליכים פנימיים, אנשים ומערכות, או כתוצאה מאירועים חיצוניים.

קבוצת לאומי פועלת במגוון רחב של פעילויות פיננסיות ולפיכך חשופה לסיכונים תפעוליים הכוללים, בין היתר, סיכונים אבטחת מידע וסייבר, סיכונים טכנולוגיים, סיכונים המשכיות עסקית וסיכונים מעילות והונאות.

תפיסת ניהול הסיכון הינה בהלימה לאסטרטגית קבוצת לאומי, מהווה בסיס להגדרת סובלנות הסיכון, לאופן ניהול הסיכון והממשל התאגידי ולקביעת המיקוד והדגשים בתהליכי ניהול הסיכונים התפעוליים, ומאפשרת ניהול סיכונים מושכל וממוקד תוך תעדוף משימות ומשאבים.

במהלך הרבעון הראשון של 2023 לא חלו שינויים מהותיים במבנה הממשל התאגידי, במדיניות ובמסגרת ניהול הסיכון התפעולי.

ההון הרגולטורי הנדרש בגין סיכונים תפעוליים מחושב על בסיס הגישה הסטנדרטית בהוראת מדידת הלימות ההון של הפיקוח על הבנקים. נציין כי בנק ישראל פרסם טיוטת עדכון להוראה זו המאמצת את הוראת באזל.

להרחבה ופרטים בגין שינויים רגולטוריים במהלך הרבעון הראשון של 2023 ושינויים צפויים בנוגע למדידת הלימות ההון ראה פרק [ההון והלימות](#) [ההון](#) בדוח זה.

מוקדי הסיכון העיקריים בסיכונים התפעוליים:

סיכון אבטחת מידע וסייבר

העלייה בתקיפות סייבר על ארגונים פיננסיים בארץ ובעולם ועל גופי שרשרת האספקה של ארגונים אלו ממשיכה. מאפייני התקיפה מגוונים וביניהם תקיפות כופרה, ניסיונות פשיגו והנדסה חברתית. החשיפה לסבירות התממשות אירוע סייבר עולה בין היתר כתוצאה משימוש גובר של לקוחות בערוצים דיגיטליים ועבודה של עובדים וספקים מרחוק.

לאומי נוקט במספר צעדים להפחתת הסיכונים ובכלל זה: יישום בקורות מונעות ומגלות, ביצוע סקרי אבטחת מידע, הגברת הניטור לשם הסרת אתרים מתחזים, הידוק תהליכי ניהול ובקרת הרשאות והעלאת מודעות עובדים להנחיות אבטחת מידע.

במהלך הרבעון הראשון של 2023 לא התגלו אירועי סייבר שהשפיעו על הדוחות הכספיים של לאומי.

סיכונים טכנולוגיה

לאומי מייחס חשיבות רבה לכך שהתשתית הטכנולוגית המשרתת את לקוחותיו ועובדיו תאפשר זמינות ורציפות עסקית ותפעולית, ומשקיע לשם כך משאבים רבים. הבנק פועל על פי מדיניות מוצר חדש אשר מתווה את תהליכי ניהול הסיכונים הכרוכים בהכנסת מוצרים חדשים ובכלל זה יוזמות טכנולוגיות וחדשנות.

לאומי מיישם תכנית עסקית-טכנולוגית (תכנית מודרניזציה) לצורך השגת יעדיו העסקיים בשנים הבאות. התכנית מנוהלת במסגרת ממשל תאגידי הדוק.

הונאות

הרחבת השימוש בדיגיטל עלולה להביא לעלייה בחשיפה לסיכונים הונאות הן בהיבט גניבת זהות וגניבת כספים והן בהיבט פגיעה בתפקודיות, חשיפת פרטי לקוחות ושימוש לרעה במידע. לאומי משקיע משאבים רבים בזיהוי והפחתה של סיכונים אלו בפעילות שוטפת ובפעילות ניטור ממוקדת.

סיכון המשאב האנושי

השינויים בסביבה העסקית והבנקאית משפיעים באופן רחבי גם על עולמות ניהול ההון האנושי, בין היתר לאור הצורך להתאים ולשמר את כח האדם, תוך רתימה ויצירת מחבורות בקרב העובדים. לאומי נוקט במספר דרכים להתמודדות עם הסיכון.

ביום 16 באפריל 2023 חתם הבנק עם ארגון העובדים על הסכם קיבוצי מיוחד לשנים 2023-2026.

למידע נוסף ראה [ביאור 8.א](#).

למידע נוסף אודות הסיכון התפעולי ופירוט מוקדי הסיכון העיקריים בסיכון התפעולי ראה פרק [סיכונים תפעוליים בדוח הדירקטוריון וההנהלה ליום 31 בדצמבר 2022](#).

סיכון אקלים וסביבה

סיכונים סביבה ואקלים מהווים חשיפה של הבנק לנזקים פוטנציאליים שעלולים להיגרם כתוצאה מאירועים או מתהליכים שקשורים לסביבה, לרבות שינויי אקלים.

סיכונים סביבתיים נובעים מחשיפה של הבנק לפעילויות שקיים פוטנציאל שיגרמו לנזקים סביבתיים או יושפעו מהם, כמו למשל: פליטות גזי חממה, יצירת פסולת, זיהום אויר ומים, זיהום קרקע, הפחתת המגוון הביולוגי, בירוא יערות ואירועי מזג אוויר קיצוניים.

נהוג לחלק את סיכונים סביבה ואקלים לשלושה סוגים:

- סיכונים פיזיים.
- סיכונים מעבר (transition risk).
- סיכון אחריות (liability risk).

הבנק חשוף לסיכונים אלה הן באופן ישיר והן באופן עקיף.

לסיכונים הסביבתיים עשויה להיות השפעה פיננסית ושאינה פיננסית על הבנק כגון: סיכון אשראי, סיכון שוק וסיכון נזילות, וכן לסיכון תפעולי, סיכון ציות, סיכון משפטי, סיכון רגולטורי, סיכון מוניטין (כגון במקרה בו ייוחס לבנק קשר לגורם מפגע סביבתי, בין באופן ישיר כיוצר המפגע ובין באופן עקיף כמממן של המפגע).

לאומי מכיר באחריות הכלכלית, החברתית והסביבתית המוטלת עליו בליווי ובתמיכה בלקוחותינו בתהליך המעבר באמצעות, מתן אשראי וביצוע השקעות תומכות. התמקדות בניהול והערכת החשיפה לסיכון הקשור לאקלים לצד זיהוי ההזדמנויות הוא חלק בלתי נפרד מהתהליך.

סיכון סביבה הינו סיכון "מתפתח". סיכונים מתפתחים מתאפיינים בהיעדר מידע כמותי עם עומק היסטורי מספק לאמידתם ובהשתנות גבוהה יותר מסיכונים אחרים לאורך זמן, דבר המחייב מיסוד תהליכים להתאמת הכלים לניהולם ומדידתם. הבנק עוקב כל העת אחר התפתחויות רגולטוריות, טכנולוגיות וחברתיות בתחום, לומד את הנושא ופועל להתאמת הכלים והמתודולוגיות לניהול הסיכון.

ביום 1 במאי 2023 פרסם הפיקוח על הבנקים טיוטת נב"ת בנושא "עקרונות לניהול אפקטיבי של סיכונים פיננסיים שקשורים לאקלים" ההוראה קובעת 12 "עקרונות על" לניהול אפקטיבי ולפיקוח על סיכונים פיננסיים שקשורים לאקלים, על פיהם נדרשים התאגידים הבנקאיים לפעול כדי לנהל בצורה מיטבית את חשיפתם לסיכונים פיננסיים שקשורים לאקלים. ההוראה מתבססת על מסמך שפרסמה ועדת באזל בחודש יוני 2022. תחולת ההוראה 24 חודש ממועד פרסומה. הבנק לומד את ההוראה ונערך ליישומה.

המידע המובא בפרק זה הינו "מידע צופה פני עתיד". למשמעות מושג זה ראה פרק [מידע צופה פני עתיד](#).

למידע נוסף ראה פרק [סיכון אקלים וסביבה בדוח הדירקטוריון ליום 31 בדצמבר 2022](#) ופרק סביבה בדוח סביבה, חברה וממשל תאגידי (ESG) של הבנק לשנת 2022.

סיכונים אחרים

סיכון רגולציה

לעניין סיכון הרגולציה – ראה פרק [סקירת הסיכונים בדוח הדירקטוריון וההנהלה ליום 31 בדצמבר 2022](#).

סיכון ציות

לעניין סיכון ציות – ראה פרק [סקירת הסיכונים בדוח הדירקטוריון וההנהלה ליום 31 בדצמבר 2022](#).

סיכון משפטי

לעניין סיכון משפטי – ראה פרק [סקירת הסיכונים בדוח הדירקטוריון וההנהלה ליום 31 בדצמבר 2022](#).

סיכון מוניטין

סיכון מוניטין הינו הסיכון לפגיעה באמון של בעלי עניין שונים בבנק לאומי (לקוחות, בעלי מניות, מחזיקי אג"ח וכו'), זאת כתוצאה מהתנהגות, פעולה, או הימנעות מפעולה של הקבוצה, נושאי משרה בקבוצה, העובדים או מעורבים אחרים. סיכון מוניטין מתייחס לתפיסותיהם של בעלי המניות, בעלי העניין, הציבור, מעצבי דעת הקהל והתקשורת, בין אם מתבססת על עובדות ובין אם אחרת. סיכון המוניטין הינו דינאמי ומשתנה בין נושאים שונים ואוכלוסיות שונות.

סיכון אסטרטגי

התעשייה הפיננסית והסקטור הבנקאי חווים שינויים משמעותיים המשפיעים על הסיכון האסטרטגי ומחייבים התאמת המודל העסקי, ובהם:

כניסת שחקנים חדשים כדוגמת חברות טכנולוגיה גדולות (גוגל, אמזון, פייסבוק, אפל), חברות פינטק (לדוגמה: רבולוט), חברות ביטוח, חברות אשראי חוץ בנקאי ובנקים דיגיטליים הנהנים לעתים מארביטרז' רגולטורי מול הרגולציה שחלה על בנקים וכן ממערכות מחשב גמישות.

התכנית האסטרטגית של הבנק הינה תלת שנתית ומאשרת על ידי ההנהלה והדירקטוריון. התכנית האסטרטגית נקבעת לאחר קיום תהליך מקיף של בחינת מגמות ושינויים בסביבה העסקית, בסביבה התחרותית, בסביבה הטכנולוגית והעדפות הלקוחות, ובמטרה לזהות ולאתר איומים והזדמנויות. כמו כן, מבוצע תהליך ריענון אסטרטגי שנתי, במסגרתו נבחנות המגמות החיצוניות המרכזיות והשפעותיהן האפשריות על לאומי. הסיכון האסטרטגי מנוהל על ידי דירקטוריון והנהלת הבנק בסיוע חטיבת האסטרטגיה, דיגיטל ודאטה.

סיכון מאקרו כלכלי

הסיכונים המאקרו כלכליים העיקריים נוגעים עתה להשפעות המצטברות של תהליך הצמצום המוניטרי אשר התרחש ברוב מדינות העולם, זאת בתגובה להאצת האינפלציה. הסיכונים העיקריים נוגעים למידה שבה מהלך הצמצום המוניטרי, שנראה שהינו קרוב לשיאו, ימתן את הפעילות הכלכלית. סיכון נוסף נוגע לכשלים שהתגלו במערכות בנקים בארה"ב ובשוויץ. נראה שמדובר באירועים של בנקים ספציפיים ולא אירוע כלל מערכתי. בתגובה לכשלים אלו הרשויות השונות הגיבו בנחישות על מנת לייצב את המצב.

עם זאת, היחלשות הפעילות בתחומים שונים, ובפרט תחום הנדל"ן המסחרי בעולם, וזאת תוך כדי ירידת מידת האמון של הציבור בחלק מן הבנקים, עלולה להוביל להרעה מחודשת במצב הבנקאות העולמית והשלכות מאקרו-כלכליות שליליות, עקב היווצרות מצב של מחסור בנזילות והידוק של התנאים למתן אשראי. כמו כן, ישנם סיכונים משמעותיים הנובעים משינויי אקלים, וסיכונים גיאו-פוליטיים שונים, לרבות המשבר האוקראיני-רוסי, המוסיפים לפוטנציאל התנדודתיות של תהליכים כלכליים גלובליים.

במהלך הרבעון הראשון של שנת 2023 החלו אירועים ציבוריים – חקיקתיים וחברתיים, אשר קיימת אי וודאות לגבי אופן התפתחותם ומידת השפעתם על הכלכלה הישראלית בטווח הבינוני והארוך, וכנגזרת מכך על תוצאות הבנק. כמפורט, בין היתר, בהערכה שפרסמה חטיבת המחקר של בנק ישראל ביום 3 לאפריל 2023, לאירועים כאמור עלולה להיות השפעה שלילית על הכלכלה הישראלית, וכפועל יוצא מכך על ביצועיו של הבנק.

ביום 14 לאפריל 2023, הודיעה חברת הדירוג Moody's על שינוי צפי דירוג האשראי של מדינת ישראל מחיובי ליציב, תוך השארת הדירוג ברמה של A1. בדוח של Moody's צוין שהשינוי משקף את ההערכות לגבי ההשפעות הכלכליות של האירועים הציבוריים - חקיקתיים וחברתיים בישראל.

חברת S&P פרסמה במהלך מאי 2023 דוח על דירוג האשראי של מדינת ישראל. החברה הותירה את דירוג האשראי ואופק הדירוג ללא שינוי, ברמה של AA- עם אופק יציב. הדוח כולל התייחסות לסיכונים הפוליטיים, חברתיים וביטחוניים שעלולים להשפיע על אופק הדירוג ו/או דירוג האשראי בעתיד.

למידע נוסף בנושא סיכון מודלים, סיכון מוניטין וסיכון הבנקאות ההוגנת (Conduct), ראה פרק [סיכונים אחרים בדוח הדירקטוריון וההנהלה ליום 31 בדצמבר 2022](#).

מדיניות חשבונאית ואומדנים בנושאים קריטיים

כללי

הדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ובהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים והנחיותיו בדבר עריכת דוח כספי שנתי ורבעוני של תאגיד בנקאי כמפורט [בביאור 1 בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#).

הכנת הדוחות הכספיים המאוחדים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ובהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים דורשת מהנהלה שימוש באומדנים והערכות המשפיעים על הסכומים המדווחים של נכסים, התחייבויות וכן על סכומי הכנסות והוצאות.

התוצאות בפועל של אומדנים אלו עלולות להיות שונות מהאומדנים ו/או ההערכות. האומדנים וההערכות מתבססים בדרך כלל על תחזיות כלכליות, הערכות לגבי השווקים השונים וניסיון העבר, תוך הפעלת שיקול דעת ואשר ההנהלה מאמינה כי הינם סבירים בעת החתימה על הדוחות הכספיים.

למידע נוסף ראה פרק [מדיניות חשבונאית ואומדנים בנושאים קריטיים בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#).

הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי וסיווג חובות בעייתיים

החל מיום 1 בינואר 2022 מיישם הבנק את הוראות המפקח על הבנקים בנושא הפרשות להפסדי אשראי צפויים (Current Expected Credit Losses – CECL), כפי שפורסמו בנושא 326 בקודיפיקציה (ASC 326) בדבר "מכשירים פיננסיים – הפסדי אשראי". הכללים החדשים מציגים מתודולוגיה חדשה לרישום הפסדי אשראי, אשר בעיקרה מביאה להכרה מוקדמת יותר בהפסדי אשראי. מטרת הכללים החדשים היא לשפר את איכות הדיווח על המצב הכספי של התאגיד הבנקאי באמצעות הקדמת רישום ההפרשות להפסדי אשראי, באופן שתומך בתגובה מהירה יותר של הבנקים להידרדרות באיכות האשראי של לווים, וחיזוק הקשר בין ניהול סיכוני האשראי לבין האופן שבו סיכונים אלה משתקפים בדוחות הכספיים. זאת, תוך התבססות על שיטות ותהליכים קיימים.

ההפרשה לכיסוי הפסדי האשראי הצפויים בתיק האשראי מוערכת באחד משני מסלולים: הפרשה קבוצתית והפרשה פרטנית.

הפרשה קבוצתית

1. בסגמנטים שאינם לדיור, אמידת ההפרשה נעשית ככלל בשיטת שיעור ההפסד (Loss-rate). תהליך זה מבוסס בראשיתו על ממוצע הפסדי העבר בתיק, המיוצג על ידי מחיקות חשבונאיות נטו (net charge-offs) החל משנת 2011 ועד לרבעון שקדם למועד הדיווח. הפסדי העבר מותאמים בהמשך התהליך בגין שורה של מאפייני סיכון ומאפיינים כלכליים כגון היקף הפסדי העבר, פרופיל הסיכון של קבוצות הסיכון, סיווג החוב, הרכב תיק האשראי, מצב הביטחונות, תיאבון הסיכון, ריכוזיות תיק האשראי, דירוגי הסיכון, מדיניות ונוהלי מתן האשראי של הבנק ותנאים נוספים. בסופו של התהליך, מותאמת ההפרשה בגין אומדנים לגביות (recoveries) צפויות ביחס לחובות שנמחקו חשבונאית. שינויים באומדנים אלה מוכרים במועד התהוותם כנגד ההפרשה להפסדי אשראי.

ההפרשה בגין אשראי חוץ מאזני מוכרת בגין מחויבויות אשר אינן ניתנות לביטול ללא תנאי על ידי הבנק, ומבוססת על אותה הסגמנטציה שתוארה לעיל, תוך התחשבות באומדני הבנק ביחס לסבירות הניצול של הפריטים החוץ מאזניים השונים (היינו, מקדמי המרה לאשראי). אומדנים אלה מבוססים הן על ניסיון עבר שנצבר בבנק המצביע על שיעורי המימוש לאשראי והן על שיקול דעת סובייקטיבי. הפרשה זו מוצגת במאזן במסגרת התחייבויות אחרות.

תהליך זה מלווה בשיקול דעת משמעותי ובהנחות מומחה, על מנת לשקף את מיטב ציפיות ההנהלה והערכתיה באשר להפסדי האשראי הצפויים.

2. בסגמנט אשראי לדיור, מודד הבנק את ההפרשה להפסדי אשראי צפויים על בסיס הסתברויות לכשל (Probability of Default) והפסד בהינתן כשל (Loss Given Default).

סיווג חובות בעייתיים והפרשה פרטנית

הבנק בוחן באופן שוטף ובהתאם לנהלים את תיק האשראי במטרה לאתר, מוקדם ככל הניתן, לווים בהם עלתה רמת הסיכון והחשיפה, והזקוקים לתשומת לב ניהולית מיוחדת וליווי צמוד. זאת, על רקע מאפייני סיכון או כתוצאה מתנאים כלכליים/משקיים העלולים להשפיע על מצב הלווים, במטרה לשפר את מצבם. לגבי הלקוחות העסקיים הערכת עומק הבעיה נעשית תוך הפעלת שיקול דעת על ידי הגורמים העסקיים המטפלים בלווה, על ידי יחידות ניהול סיכוני האשראי (נס"א) בחטיבה לניהול סיכונים ובאמצעות הערכה אובייקטיבית ככל האפשר של הקשיים שאותרו, במטרה לקבוע את דירוג הסיכון שלהם.

ככלל, חוב מסחרי שיתרתו החוזית הינה 1 מיליון ש"ח או יותר נבדק פרטנית על ידי הגורמים המוסמכים בבנק לעניין סיווגם כחובות בעייתיים, לרבות רישום מחיקה חשבונאית ככל שלווונטי. יתר לקוחות הבנק, ככלל, נבחנים לצורך סיווג על בסיס מצב הפיגור ובהתאם לתסמינים שליליים מסוימים שמוגדרים ומופעלים מיכונית.

חובות לא צוברים, למעט אשראי לדיוור, הינם חובות אשר הבנק סבור כי אינם חולקים מאפייני סיכון משותפים עם חובות צוברים, ולפיכך מעריך את ההפרשה בגינם על בסיס פרטני.

מתודולוגית הטיפול בחובות בעייתיים מחייבת בין היתר, בחינה שיטתית של נאותות ההפרשה להפסדי אשראי בגין החובות המסווגים כלא צוברים. ההפרשה מוערכת בהתאם לפער בין יתרת החוב הרשומה לערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים לשירות החוב מהפעילות של הלקוח ומימוש ביטחונות ונכסים אחרים, מהוונים בשיעור הריבית האפקטיבית של החוב. לגבי חובות שהחזר שלהם נסמך על ביטחונות (חובות מותנים בביטחון) ואין מקורות החזר זמינים ואמינים אחרים, ההפרשה נקבעת בהתבסס על השווי ההוגן של הביטחון בניכוי עלויות מימוש ולאחר הפעלת מקדמי ביטחון בכל הקשור לשווי הבטוחה שיהיה ניתן לממשו ולהיפרע ממנו. בהקשר זה יצוין כי הבנק מיישם את דרישות בנק ישראל על פיהן קביעת סיווג של חוב מתבססת על יכולת התשלום של החייב כלומר, החוזק הצפוי של מקור החזר הראשוני של החוב וזאת למרות התמיכה של מקורות החזר שניים ושלישונים כגון: ביטחונות וערבים.

בדומה לבחינת נאותות הסיווגים מבוצעת מידי רבעון גם בחינת נאותות ההפרשה בהתאם לדרישות בנק ישראל.

בהתאם לעדכונים בהוראות ניהול בנקאי תקין, האחריות הכוללת לנאותות הסיווגים וההפרשות מוטלת על החטיבה לניהול סיכונים. בנוסף לדיונים המתקיימים בהנהלות החטיבות העסקיות ונציגי החטיבה לניהול סיכונים, מתקיים מידי רבעון דיון גם בוועדת הפרשות של הבנק בראשות המנכ"ל הראשי, לגבי הסך המצרפי של ההפרשות הנדרשות לאותו רבעון, וכן בהתייחס לסווג והפרשות ספציפיים (מעבר לסף סכום שנקבע).

למידע נוסף בנוגע למדיניות החשבונאית בנושא הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי וסיווג חובות בעייתיים ראה פרק [מדיניות חשבונאית ואומדנים בנושאים קריטיים בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#).

למידע נוסף בנוגע ליישום הראשונה של הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא הפרשות להפסדי אשראי צפויים (Current Expected Credit Losses – CECL) ראה [ביאור 1.1 בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#).

ירידות ערך של ניירות ערך בתיק הזמין למכירה

הבנק אומד את הפסדי האשראי הצפויים בגין אגרות חוב בתיק הזמין למכירה בכל מועד דיווח כאשר השווי ההוגן של הנייר נמוך מעלותו המופחתת. בכל מצב כאמור, בוחן הבנק אם ישנה כוונה למכור את הנייר או אם הבנק מאמין כי יותר-סביר-מאשר-לא שהוא ידרש למכור את הנייר לפני השבת ערכו בספרים. אם התשובה חיובית – מלוא הפער שבין הערך בספרים לבין השווי ההוגן מוכר ברווח והפסד. אם התשובה שלילית – הבנק בוחן אם הירידה בשווי ההוגן נובעת מהפסדי אשראי או מגורמים אחרים, וירידת ערך אשר הבנק מעריך כי נובעת מהפסדי אשראי מוכרת באמצעות ההפרשה להפסדי אשראי, בעוד כל ירידת ערך אחרת מוכרת כנגד רווח כולל אחר. הפסד אשראי קיים כאשר הבנק לא צופה לקבל תזרימי קרן וריבית מספקים על מנת להשיב את מלוא העלות המופחתת של הנייר. ההפרשה בגין הפסדי אשראי מוגבלת לסכום שבו עולה העלות המופחתת של הנייר על שווי ההוגן. סכום ההפרשה מתעדכן מעלה או מטה בהתאם לשינויים בהערכות בתקופות עוקבות.

במסגרת הערכת הבנק בדבר קיומו של הפסד אשראי, בוחן הבנק נתונים, הערכות ופריטי מידע שונים.

בהתאם לכללים החדשים, הבנק אינו מתחשב לעניין זה במשך הזמן שבמהלכו השווי ההוגן של הנייר היה נמוך מעלותו.

במקרים בהם הבנק החליט לבצע בדיקה כמותית תתבצע הבחינה באמצעות שיטת PD LGD. במסגרת בחינה זו תבוצע השוואה של היוון תזרימי המזומנים אל מול השווי ההוגן ואל מול העלות המופחתת. במצב בו היוון תזרימי המזומנים הצפויים נמוך מהעלות המופחתת יוכר ההפרש כהפרשה להפסדי אשראי. במקרה בו השווי ההוגן של האיגרת גבוה מסכום היוון תזרימי המזומנים תוכר הפרשה עד לרצפת השווי ההוגן.

למידע נוסף בנוגע ליישום הראשונה של הוראות המפקח על הבנקים בנושא הפרשות להפסדי אשראי צפויים (Current Expected Credit Losses – CECL) ראה [ביאור 1.1 בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#).

ירידות ערך של השקעות בחברות כלולות המוצגות לפי שיטת השווי המאזני

הבנק בוחן בכל תקופת דיווח את הצורך ברישום הפסדים בגין ירידת ערך שהינה בעלת אופי אחר מזמני, בגין השקעות בחברות כלולות.

השקעה בחברה כלולה נבחנת לירידת ערך כאשר אירועים או שינויים בנסיבות מצביעים על כך שירידת ערך הינה בעלת אופי אחר מזמני.

במקרה זה מבוצעת בחינה האם מדובר בירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני.

הבחינה לקיומה של ירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני, מתבצעת בהתחשב בין היתר באינדיקטורים הבאים:

- משך הזמן שבו השווי ההוגן של ההשקעה נמוך מערכה בספרים וחומרת ירידת הערך.
 - מצבה הכספי של החברה המוחזקת, לרבות איכות הנכסים, רווח ורווחיות, נזילות של החברה המוחזקת.
 - שינויים בדירוג האשראי של החברה המוחזקת.
 - אירועים משפטיים או רגולטוריים הקשורים לחברה המוחזקת.
 - הערכות אנליסטים והערכות שווי של החברה המוחזקת.
 - שינויים חוקיים או רגולטוריים המשפיעים על ענף הפעילות של החברה המוחזקת.
 - שינוי משמעותי בסביבת השוק שעלול להשפיע על שווי נכסים ובטוחות של החברה המוחזקת (למשל, ירידת מחירי הנדל"ן).
 - שינויים משמעותיים בתנאים הכלכליים הקשורים לחברה המוחזקת.
 - שינויים במודל העסקי של החברה המוחזקת כתוצאה משינויים בטכנולוגיה או מתחרים חדשים בתעשייה.
 - הכוונה והיכולת של התאגיד הבנקאי להחזיק בהשקעה עד למועד שבו לא צפוי שההשקעה תימכר בהפסד.
- ירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני, מוכרת בדוח רווח והפסד בהתאם לשווי ההוגן של החברה המוחזקת, והערך בספרים לאחר ירידת הערך מהווה בסיס עלות חדש. ההפסד שהוכר לא יבוטל בתקופות עוקבות גם אם תתרחש עליית ערך. בעקבות ירידות משמעותיות במחיר מניות מגזר הבנקאות בארה"ב בכלל, והבנקים הבינוניים בפרט, בחן הבנק את הצורך בהכרה בירידת ערך בגין השקעתו ב-Valley.
- הבנק בחן אינדיקטורים הקשורים לביצועי Valley וכן למצב המניה, וזאת בשים לב למצב הכללי בשווקים, ובפרט במערכת הבנקאית בארה"ב בדגש על בנקים בינוניים וקטנים.
- בהתאם לכך, נכון ליום 31 במרס 2023 רשם הבנק ירידת ערך שהינה בעלת אופי אחר מזמני בגין השקעתו בחברה כלולה Valley, לפרטים נוספים ראה [ביאור 16.א.](#)

התחייבויות לזכויות עובדים

ליום 31 במרס 2023 יתרת רווח כולל אחר מצטבר בגין הטבות לעובדים הסתכמה ביתרה שלילית בסך 1,511 מיליון ש"ח לאחר השפעת מס, לעומת יתרת קרן שלילית בסך 1,397 מיליון ש"ח לאחר השפעת מס ליום 31 בדצמבר 2022.

יתרת ההתחייבות להטבות לעובדים ליום 31 במרס 2023 לפי שיעור היוון על בסיס אגרות חוב קונצרניות בישראל ("שוק עמוק לגישת הרשות לניירות ערך") נמוכה בכ-1,548 מיליון ש"ח מיתרת ההתחייבות בפועל.

הערכת האקטואר של זכויות העובדים נמצאת באתר מגנ"א של רשות ניירות ערך וכתובתו: www.magna.isa.gov.il.

למידע נוסף ראה פרק [מדיניות חשבונאית ואומדנים בנושאים קריטיים בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#).

בקורות ונהלים לגבי הגילוי בדוח הכספי

הוראות הפיקוח על הבנקים מחילות על תאגידים בנקאיים את דרישות סעיפים 302 ו-404 של ה-Sox Act. בהתייחס לסעיפים אלו נקבעו על ידי ה-SEC וה-Public Company Accounting Oversight Board הוראות באשר לאחריות ההנהלה לקביעתם וקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולקיום בקרה פנימית על הדיווח הכספי וחוות דעת רואי החשבון המבקרים לגבי הביקורת של הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי.

הוראות הפיקוח קובעות:

- תאגידים בנקאיים יישמו את דרישות סעיפים 302 ו-404 וכן את הוראות ה-SEC שפורסמו מכוחם.
- בקרה פנימית נאותה מחייבת קיום מערך בקרה על פי מסגרת מוגדרת ומוכרת, ומודל ה-COSO 2013 (Committee Of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission) עונה על הדרישות ויכול לשמש לצורך הערכת הבקרה הפנימית.

הבנק מיישם באופן שוטף את ההוראה בקבוצת לאומי.

במהלך שנת 2023 מבצע הבנק תיקוף ועדכון של תהליכי בקרה מהותיים ובדיקות אפקטיביות של כל מערך הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי.

הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי

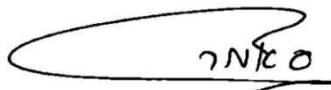
הנהלת הבנק, בשיתוף המנכ"ל וראשת החטיבה הפיננסית והחשבונאית הראשית, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של הבנק. על בסיס הערכה זו, המנכ"ל של הבנק וראשת החטיבה הפיננסית והחשבונאית הראשית הסיקו כי לתום תקופה זו, הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של הבנק הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהבנק נדרש לגלות בדוח הכספי בהתאם להוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

שינויים בבקרה הפנימית

במהלך הרבעון שהסתיים ביום 31 במרס 2023 לא אירע כל שינוי מהותי בבקרה הפנימית על הדיווח הכספי של הבנק, אשר השפיע באופן מהותי או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי על הבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי.

דירקטוריון

בתקופה ינואר-מרס 2023 התקיימו 13 ישיבות של מליאת הדירקטוריון ו-16 ישיבות של ועדות הדירקטוריון. ישיבת הדירקטוריון שהתקיימה ביום 22 במאי 2023, הוחלט לאשר ולפרסם את תמצית הדוחות הכספיים המאוחדים - הבלתי מבוקרים של הקבוצה ליום 31 במרס 2023 ולתקופה שהסתיימה באותו תאריך. דירקטוריון הבנק מביע את הערכתו ותודתו לעובדים ולמנהלים של הבנק ושל חברות הקבוצה, בארץ ובחו"ל, על עבודתם המסורה ותרומתם לקידום עסקי הקבוצה.

ד"ר סאמר חאג' יחיא
יו"ר הדירקטוריון

חנן פרידמן
מנהל כללי

22 במאי 2023

הצהרה - (CERTIFICATION)

אני חנן פרידמן מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק לאומי לישראל בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 31 במרס 2023 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות והשינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי (כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון והנהלה"). וכן:
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות הפיקוח על הבנקים והנחיותיו;
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים המשותפים, לדירקטוריון, לוועדת הביקורת של דירקטוריון הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

22 במאי 2023

חנן פרידמן
מנהל כללי

הצהרה - (CERTIFICATION)

אני חגית ארגוב מצהירה כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק לאומי לישראל בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 31 במרס 2023 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות והשינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי (כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון וההנהלה"). וכן:
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות הפיקוח על הבנקים והנחיותיו;
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים המשותפים, לדירקטוריון, לוועדת הביקורת של דירקטוריון הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

22 במאי 2023

חגית ארגוב

סמנכ"לית בכירה

חשבונאית ראשית

ראש החטיבה הפיננסית והחשבונאית

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים המשותפים לבעלי המניות של בנק לאומי לישראל בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות בנות שלו (להלן – "הבנק"), הכולל את המאזן הביניים התמציתי המאוחד ליום 31 במרס 2023 ואת הדוחות התמציתיים ביניים המאוחדים על רווח והפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה (ישראל) 2410 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות" ותקן סקירה שיישמו בסקירה של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מברורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניוודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

בריטמן אלמגור זהר ושות'

A Firm in the Deloitte Global Network
רואי חשבון

סומך חייקין

שותפות רשומה בישראל ופירמה חברה
בארגון הגלובלי של KPMG המורכב
מפירמות עצמאיות המסונפות ל-
KPMG International Limited חברה
אנגלית פרטית מוגבלת באחריות
רואי חשבון

רואי החשבון המבקרים המשותפים

22 במאי 2023

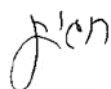
בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מאוחדות שלו

תמצית דוח רווח והפסד מאוחד

לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרס 2023

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס			
2022	2022	2023	ביאור	
מבוקר		בלתי מבוקר		
		במיליוני ש"ח		
18,795	3,361	7,572	2	הכנסות ריבית
5,584	462	3,644	2	הוצאות ריבית
13,211	2,899	3,928	2	הכנסות ריבית, נטו
498	(40)	406	6, 13	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
12,713	2,939	3,522		הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
הכנסות שאינן מריבית				
1,408	14	25	א3	הכנסות מימון שאינן מריבית
3,535	930	948		עמלות
75	6	98		הכנסות אחרות
5,018	950	1,071		סך כל ההכנסות שאינן מריבית
הוצאות תפעוליות ואחרות				
3,935	1,005	845		משכורות והוצאות נלוות
1,357	364	341		אחזקה ופחת בניינים וציוד
1,543	425	443		הוצאות אחרות
6,835	1,794	1,629		סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
10,896	2,095	2,964		רווח לפני מיסים
3,564	483	889		הפרשה למיסים על הרווח
7,332	1,612	2,075		רווח לאחר מיסים
387	7	(1,094)		חלקו של הבנק ברווחים (הפסדים) של חברות כלולות לאחר מיסים
רווח נקי				
7,719	1,619	981		לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(10)	(10)	-		המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
7,709	1,609	981		המיוחס לבעלי מניות הבנק
רווח בסיסי ומדולל למניה (בשקלים חדשים)				
5.14	1.11	0.64	ב3	רווח נקי בסיסי ומדולל המיוחס לבעלי מניות הבנק

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

חגית ארגוב
סמנכ"לית בכירה
חשבונאית ראשית
ראש החטיבה הפיננסית
והחשבונאית

חנן פרידמן
מנהל כללי

ד"ר סאמר חאג' יחיא
יושב ראש הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים: 22 במאי 2023

בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מאוחדות שלו
תמצית דוח מאוחד על הרווח הכולל
לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרס 2023

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	2023	2022	2022
מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	מבוקר	מבוקר
במיליוני ש"ח				
7,719	1,619	981		רווח נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
10	10	-		בניכוי רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
7,709	1,609	981		רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
				רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מיסים
(4,265)	(2,006)	253		התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן, נטו
436	15	-		התאמות מתרגום דוחות כספיים נטו ^(א) , לאחר השפעת גידורים ^(ב)
(3)	(74)	(5)		הפסדים נטו בגין גידור תזרים מזומנים
3,133	2,434	(176)		התאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים ^(ג)
(16)	(7)	26		חלקו של הבנק ברווח (בהפסד) כולל אחר של חברות כלולות
(715)	362	98		רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מיסים
335	(102)	(29)		השפעת המס המתייחס
(380)	260	69		רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה, לאחר מיסים
96	(21)	-		בניכוי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(476)	281	69		רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק, לאחר מיסים
7,339	1,879	1,050		רווח כולל לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
106	(11)	-		בניכוי רווח (הפסד) כולל המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
7,233	1,890	1,050		רווח כולל המיוחס לבעלי מניות הבנק

(א) התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילות חוץ שמטבע הפעילות שלהן שונה ממטבע הפעילות של הבנק.

(ב) גידורים - רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעה נטו במטבע חוץ.

(ג) בעיקר משקף התאמות בגין אומדנים אקטוארים לסוף תקופה של תכניות פנסיה להטבה מוגדרת והפחתה של סכומים שנרשמו בעבר ברווח כולל אחר.

ראה גם [ביאור 4](#) בדבר רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מאוחדות שלו
תמצית מאזן מאוחד
ליום 31 במרס 2023

31 בדצמבר	31 במרס		
2022	2023	2022	2023
מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר
		במיליוני ש"ח	ביאור
נכסים			
186,569	164,974	134,381	מזומנים ופיקדונות בבנקים
ניירות ערך:			
14,528	9,710	14,790	אגרות חוב מוחזקות לפדיון
61,809	78,149	76,284	אגרות חוב זמינות למכירה
4,353	4,191	4,367	מניות שאינן למסחר
2,260	2,310	3,933	ניירות ערך למסחר
82,950	94,360	99,374	5 סך הכל ניירות ערך ^{(א)(ב)}
3,034	2,882	3,282	ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
389,768	354,578	409,136	6, 13 אשראי לציבור
(4,986)	(4,803)	(5,319)	6, 13 הפרשה להפסדי אשראי
384,782	349,775	403,817	אשראי לציבור, נטו
1,109	1,153	1,123	אשראי לממשלות
4,947	1,027	3,786	השקעות בחברות כלולות
2,735	2,640	2,767	בניינים וציוד
26,638	19,997	26,959	11 נכסים בגין מכשירים נגזרים
6,402	6,727	6,988	נכסים אחרים ^(א)
-	25,896	-	נכסים מוחזקים למכירה ^(ד)
699,166	669,431	682,477	סך כל הנכסים
התחייבויות והון			
557,084	516,711	532,906	7 פיקדונות הציבור
22,306	26,482	24,042	פיקדונות מבנקים
247	316	383	פיקדונות מממשלות
3,952	2,055	4,739	ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
27,805	21,459	28,288	אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נדחים
23,311	20,445	25,601	11 התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
15,018	15,797	16,722	התחייבויות אחרות ^{(א)(ב)}
-	23,305	-	התחייבויות מוחזקות למכירה ^(ד)
649,723	626,570	632,681	סך כל ההתחייבויות
49,438	42,433	49,791	9 הון המיוחס לבעלי מניות הבנק
5	428	5	זכויות שאינן מקנות שליטה
49,443	42,861	49,796	סך כל ההון
699,166	669,431	682,477	סך כל ההתחייבויות וההון

(א) לפרטים בדבר סכומים הנמדדים בשווי הוגן ראה [ביאור 15א](#).
 (ב) מזה: ניירות ערך בסך 17,445 מיליון ש"ח (31 במרס 2022 - 19,848 מיליון ש"ח, 31 בדצמבר 2022 - 17,405 מיליון ש"ח) שועבדו למלווים.
 (ג) מזה: הפרשה להפסדי אשראי בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים, 607 מיליון ש"ח (ביום 31 במרס 2022 - 515 מיליון ש"ח, ביום 31 בדצמבר 2022 - 585 מיליון ש"ח).
 (ד) למידע נוסף ראה [ביאור 16.ב. בדוחות הכספיים ליום 31 במרס 2022](#).
 הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מאוחדות שלו
תמצית דוח על השינויים בהון
לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרס 2023

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2023 (בלתי מבוקר)

קרנות הון			
מהטבה בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות ואחרות ^(*)	מפרמיה	הון מניות	
			במיליוני ש"ח
56	2,829	7,132	יתרה ליום 31 בדצמבר 2022 (מבוקר)
-	-	-	רווח נקי לתקופה
-	-	-	רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
-	-	-	דיבידנד ששולם
2	-	-	הטבה לעובדים בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות
58	2,829	7,132	יתרה ליום 31 במרס 2023

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2022 (בלתי מבוקר)

קרנות הון			
מהטבה בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות ואחרות ^(*)	מפרמיה	הון מניות	
			במיליוני ש"ח
53	184	7,041	יתרה ליום 31 בדצמבר 2021 (מבוקר)
-	-	-	השפעה מצטברת בגין היישום לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב ^(*)
-	-	-	רווח נקי לתקופה
-	-	-	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
-	-	-	דיבידנד ששולם
-	-	-	הטבה לעובדים בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות
53	184	7,041	יתרה ליום 31 במרס 2022

(א) כולל 10 מיליון ש"ח קרנות הון אחרות.

(ב) כולל 5,344 מיליון ש"ח שאינם ניתנים לחלוקה, מזה 1,650 מיליון ש"ח בגין רכישה עצמית של מניות (31 במרס 2022 - 4,441 מיליון ש"ח, מזה 1,650 מיליון ש"ח בגין רכישה עצמית של מניות) יתרת הסכום לחלוקה כפופה להוראות בנק ישראל ולמגבלות המפורטות בהוראות ניהול בנקאי תקין.

(ג) השפעה מצטברת בגין יישום לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא הפרשות להפסדי אשראי צפויים כפי שפורסמו בעדכון תקינה 13-2016 ASU. ראה [ביאור 1.כד.1 בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#).

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

סך הכל הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל	עודפים שנצברו ^(א)	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	סך כל הון המניות וקרנות ההון
49,443	5	49,438	42,774	(3,353)	10,017
981	-	981	981	-	-
69	-	69	-	69	-
(699)	-	(699)	(699)	-	-
2	-	2	-	-	2
49,796	5	49,791	43,056	(3,284)	10,019

סך הכל הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל	עודפים שנצברו ^(א)	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	סך כל הון המניות וקרנות ההון
42,052	442	41,610	37,209	(2,877)	7,278
(483)	(4)	(479)	(479)	-	-
1,619	10	1,609	1,609	-	-
260	(21)	281	-	281	-
(588)	-	(588)	(588)	-	-
1	1	-	-	-	-
42,861	428	42,433	37,751	(2,596)	7,278

בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מאוחדות שלו
 תמצית דוח על השינויים בהון (המשך)
 לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרס 2023

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022 (מבוקר)

קרנות הון		
הון מניות	מפרמיה	מהטבה בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות ואחרות ^(*)
במיליוני ש"ח		
7,041	184	53
יתרה ליום 31 בדצמבר 2021		
-	-	-
השפעה מצטברת בגין היישום לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב ^(*)		
-	-	-
רווח נקי		
-	-	-
הפסד כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס		
-	-	-
דיבידנד ששולם		
91	2,645	-
הנפקת מניות		
-	-	3
הטבה לעובדים בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות		
-	-	-
מכירת מניות של חברה מאוחדת לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה ^(*)		
7,132	2,829	56
יתרה ליום 31 בדצמבר 2022		

(א) כולל 10 מיליון ש"ח קרנות הון אחרות.

(ב) כולל 5,287 מיליון ש"ח שאינם ניתנים לחלוקה, מזה 1,650 מיליון ש"ח בגין רכישה עצמית של מניות. יתרת הסכום לחלוקה כפופה להוראות בנק ישראל ולמגבלות המפורטות בהוראות ניהול בנקאי תקין.

(ג) השפעה מצטברת בגין יישום לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא הפרשות להפסדי אשראי צפויים כפי שפורסמו בעדכון תקינה 13-2016 ASU. ראה [ביאור 1. כד.1 בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#).

(ד) למידע נוסף ראה [ביאור 15.א. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#).

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

סך הכל הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל	עודפים שנצברו ^(א)	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	סך כל הון המניות וקרנות ההון
42,052	442	41,610	37,209	(2,877)	7,278
(483)	(4)	(479)	(479)	-	-
7,719	10	7,709	7,709	-	-
(942)	(21)	(921)	-	(921)	-
(1,665)	-	(1,665)	(1,665)	-	-
2,736	-	2,736	-	-	2,736
4	1	3	-	-	3
22	(423)	445	-	445	-
49,443	5	49,438	42,774	(3,353)	10,017

בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מאוחדות שלו
תמצית דוח על תזרימי מזומנים מאוחד
לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרס 2023

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	2023	
2022	2022		בלתי מבוקר במיליוני ש"ח
תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת			
7,719	1,619	981	רווח נקי לתקופה
התאמות:			
(282)	11	1,290	חלק הקבוצה בהפסדים (רווחים) בלתי מחולקים של חברות כלולות ^(א)
598	162	147	פחת על בניינים וציוד (לרבות ירידת ערך)
498	(40)	406	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(57)	(15)	-	רווח ממכירת תיקי אשראי
136	7	136	הפסדים, נטו ממכירת אגרות חוב זמינות למכירה
164	56	26	הפסדים, נטו שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של ניירות ערך למסחר
(830)	(78)	-	רווחים ממכירת מניות של חברות מוחזקות
(52)	-	1	רווחים ממימוש בניינים וציוד - נטו
(338)	(10)	(90)	רווחים, נטו שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של מניות שאינן למסחר
42	-	33	הפרשה לירידת ערך אגרות חוב זמינות למכירה
5	-	2	הפרשה לירידת ערך מניות שאינן למסחר
4	-	2	הוצאות הנובעות מעסקאות תשלום מבוסס מניות
(312)	(282)	(125)	מיסים נדחים - נטו
48	141	125	פיצויי פרישה ופנסיה - גידול בעודף העתודה על היעודה
(127)	199	(65)	ריבית שהתקבלה מעבר לריבית שנצברה בתקופה בגין אגרות חוב זמינות למכירה ואגרות חוב מוחזקות לפדיון
934	99	365	הפרשי צבירה ושער בגין אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
(740)	(198)	(514)	השפעת הפרשי שער על יתרות מזומנים ושווי מזומנים
(1)	(4)	-	אחר, נטו
שינוי נטו בנכסים שוטפים:			
(12,667)	(6,053)	(321)	נכסים בגין מכשירים נגזרים
698	756	(1,699)	ניירות ערך למסחר
(603)	(792)	(183)	נכסים אחרים
שינוי נטו בהתחייבויות שוטפות:			
8,728	5,217	2,121	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
2,527	1,806	1,048	התחייבויות אחרות
6,092	2,601	3,686	מזומנים נטו לפעילות שוטפת

(א) בניכוי דיבידנד שהתקבל.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מאוחדות שלו תמצית דוח על תזרימי מזומנים מאוחד (המשך) לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרס 2023

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	2023	
2022	2022		בלתי מבוקר במיליוני ש"ח
תזרימי מזומנים מפעילות השקעה			
(2,699)	1,551	2,872	שינוי נטו בפיקדונות בבנקים לתקופה מקורית של יותר משלושה חודשים
(62,038)	(25,922)	(19,444)	שינוי נטו באשראי לציבור ^(א)
(171)	(213)	(14)	שינוי נטו באשראי לממשלה
(592)	(440)	(248)	שינוי נטו בניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
(8,550)	(3,554)	(384)	רכישת אגרות חוב מוחזקות לפדיון
418	137	63	תמורה מפדיון אגרות חוב מוחזקות לפדיון
(114,657)	(56,448)	(50,492)	רכישת אגרות חוב זמינות למכירה ומניות שאינן למסחר
96,945	41,090	25,950	תמורה ממכירת אגרות חוב זמינות למכירה ומניות שאינן למסחר
19,487	3,169	10,526	תמורה מפדיון אגרות חוב זמינות למכירה ומניות שאינן למסחר
(285)	(11)	(2)	רכישת מניות בחברות כלולות
(904)	-	-	מזומנים שנגרעו ממימוש השקעות בחברה בת שיצאה מאיחוד (נספח ב')
158	158	-	תמורה ממימוש השקעה בחברות כלולות
562	437	-	תמורה ממכירת תיקי אשראי
(765)	(181)	(177)	רכישת בניינים וציוד
112	1	-	תמורה ממימוש בניינים וציוד
91	2	1	קופה מרכזית לתשלום פיצויים
(72,888)	(40,224)	(31,349)	מזומנים נטו לפעילות השקעה
תזרימי מזומנים מפעילות מימון			
(3,149)	1,197	1,736	שינוי נטו בפיקדונות מבנקים לתקופה מקורית של יותר משלושה חודשים
41,560	1,449	(24,261)	שינוי נטו בפיקדונות הציבור
(53)	16	136	שינוי נטו בפיקדונות מממשלה
1,665	(232)	787	שינוי נטו בניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
11,435	5,941	1,691	תמורה מהנפקת אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
(61)	(9)	(1,556)	פדיון אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
(1,665)	(588)	(699)	דיבידנד ששולם לבעלי המניות
2,736	-	-	הנפקת מניות
52,468	7,774	(22,166)	מזומנים נטו מפעילות מימון
(14,328)	(29,849)	(49,829)	קיטון במזומנים ושווי מזומנים לרבות בגין מזומנים מיועדים למכירה ^(א)
-	1,210	-	בניכוי שינוי במזומנים ושווי מזומנים המסווגים כנכסים והתחייבויות מוחזקים למכירה ^(א)
(14,328)	(31,059)	(49,829)	קיטון במזומנים ושווי מזומנים
194,225	194,225	180,637	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה
740	198	514	השפעת תנועות בשער החליפין על יתרות מזומנים ושווי מזומנים
180,637	163,364	131,322	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

(א) כולל פעילות שוטפת מרכישת ניכיון חייבים.

(ב) למידע נוסף ראה [ביאור ב.ב. בדוחות הכספיים ליום 31 במרס 2022](#).

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים בנייים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מאוחדות שלו
 תמצית דוח על תזרימי מזומנים מאוחד (המשך)
 לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרס 2023

ריבית ומיסים ששולמו ו/או התקבלו ודיבידנדים שהתקבלו

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	2023	2022	2022
מבוקר	בלתי מבוקר	במיליוני ש"ח		
15,821	2,784	6,938		
(3,462)	(515)	(2,490)		
145	23	46		
(2,508)	(867)	(1,317)		
200	199	6		

נספח א' - פעולות השקעה ומימון שלא במזומן בתקופת הדוח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022

ביום 23 בספטמבר 2021 התקשר Bank Leumi Corporation ("BLC"), תאגיד אמריקאי (המוחזק בשיעור של 85% בידי הבנק) המחזיק בשליטה מלאה ב-BLUSA, בהסכם מיזוג עם "Valley".

ביום 1 באפריל 2022 הושלמה עסקת המיזוג וכחלק מהתמורה, התקבלה תמורה במניות Valley בסך של כ-3,047 מיליון ש"ח.

למידע נוסף ראה [ביאור 15.א. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#).

נספח ב' - תמורה ממימוש השקעות בחברת בת שאוחדה בעבר^(א)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	2022	מבוקר	במיליוני ש"ח
מזומנים שנגרעו	1,210		
נכסים (למעט מזומנים) ^(ב)	24,855		
התחייבויות	(23,378)		
נכסים והתחייבויות מזוהים	2,687		
נכסים והתחייבויות המיוחסים לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	(423)		
נכסים והתחייבויות שנגרעו	2,264		
רווח הון ממימוש השקעה בחברות בנות שאוחדו בעבר ^(ג)	1,089		
סך הכל תמורה שהתקבלה ממימוש השקעות בחברות בנות שאוחדו בעבר	3,353		
בניכוי - תמורה שלא במזומן ממימוש השקעות בחברות בנות שאוחדו בעבר	3,047		
תמורה שהתקבלה במזומן	306		
בניכוי - מזומנים שנגרעו	1,210		
זרימת מזומנים ממימוש השקעות בחברות בנות שיצאו מאיחוד	(904)		

(א) למידע נוסף ראה [ביאור 15.א. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#).

(ב) כולל מוניטין בסך 14 מיליון ש"ח.

(ג) רווח לאחר ביטול קרנות הון ומיסים בסך 752 מיליון ש"ח.

עמוד	פירוט הביאורים
105	1 עיקרי המדיניות החשבונאית
107	2 הכנסות והוצאות ריבית
108	3א הכנסות מימון שאינן מריבית
110	3ב רווח למניה רגילה
111	4 רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר
114	5 ניירות ערך
132	6 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי
136	7 פיקדונות הציבור
137	8 זכויות עובדים
145	9א הון
147	9ב הלימות הון, מינוף ונזילות
153	10 התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות
155	11 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון
168	12א מגזרי פעילות פיקוחיים
174	12ב מגזרי פעילות גישת ההנהלה
177	13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי
194	14 נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה
197	15א יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים
200	15ב פריטים הנמדדים בשווי הוגן
207	15ג שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3
210	15ד מידע כמותי על פריטים הנמדדים בשווי הוגן שנכללו ברמה 3
214	16 נושאים שונים ואירועים לאחר תאריך המאזן

ביאור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. בסיס עריכת הדוחות הכספיים

1. עקרונות הדיווח

תמצית הדוחות הכספיים לתקופות ביניים המאוחדים ליום 31 במרס 2023 ערוכה בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים והנחיותיו.

הכללים החשבונאיים שיושמו בעריכת דוחות לתקופות ביניים הינם עקביים לכללים ששימשו בעריכת הדוחות הכספיים המבוקרים ליום 31 בדצמבר 2022, פרט לאמור בסעיף ב. להלן. דוחות כספיים לתקופות ביניים אלה אינם כוללים את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים מלאים, ויש לעיין בדוחות אלה ביחד עם הדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2022 והביאורים הנלווים אליהם (להלן: הדוחות השנתיים).

תמצית הדוחות הכספיים לתקופות ביניים המאוחדים אושרה לפרסום על ידי דירקטוריון הבנק ביום 22 במאי 2023.

2. שימוש באומדנים

בעת הכנת תמצית הדוחות הכספיים לתקופות ביניים המאוחדים, בהתאם להוראות ולהנחיות כאמור לעיל, נדרש מההנהלה להפעיל שיקול דעת, ולעשות שימוש באומדנים, בהערכות ובהנחות, המשפיעים על הסכומים המדווחים של נכסים והתחייבויות ועל סכומי התוצאות המדווחות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

בעת גיבושם של אומדנים חשבונאיים המשמשים בהכנת הדוחות הכספיים של הבנק, נדרשת הנהלת הבנק להניח הנחות באשר לנסיבות ולאירועים הכרוכים באי וודאות משמעותית. בשיקול דעתה בקביעת האומדנים, מתבססת הנהלת הבנק על ניסיון העבר, עובדות ומצגים שונים, ניתוחים וסקירות, גורמים חיזוניים ועל הנחות סבירות, וזאת בהתאם לנסיבות המתאימות לכל אומדן. חוסר הוודאות הנשקף מתנאי הכלכלה ותנאים סביבתיים אחרים עודנו משמעותי ולפיכך אומדנים והערכות עשויים להתעדכן בהתאם להתפתחות בתנאים ובנסיבות ולתמורות בכלכלה.

המדיניות שמיישם הבנק בשימוש בהערכות ובאומדנים הינה ככלל עקבית לזו ששימשה בדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2022, למעט המפורט בסעיף ב. להלן. האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. שינויים באומדנים חשבונאיים מוכרים בתקופה שבה תוקנו האומדנים ובכל תקופה עתידית מושפעת.

ב. תקני חשבונאות חדשים, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות חדשות של הפיקוח על הבנקים שיושמו לראשונה

החל מתקופות הדיווח המתחילות ביום 1 בינואר 2023 מיישם הבנק תקנים חשבונאיים והוראות המפורטים להלן:

1. עדכון תקינה ASU 2022-01 בדבר שיפורים ביישום חשבונאות גידור שווי הוגן בשיטת השכבות בתיק

ביום 28 במרס 2022 פרסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית (ה-"FASB") את ASU 2022-01 בדבר שיפורים ביישום חשבונאות גידור שווי הוגן בשיטת השכבות בתיק במטרה להתאים באופן טוב יותר את חשבונאות הגידור למדיניות ניהול הסיכונים של החברה (להלן: "העדכון").

עיקרי התיקונים במסגרת העדכון כוללים, בין היתר, הרחבת שיטת השכבה האחרונה כך שניתן יהיה לגדר מספר שכבות, הבהרות בנוגע לאופן הטיפול החשבונאי וכן הוספת דרישות גילוי.

ההוראות יושמו החל מיום 1 בינואר 2023. הוראות העדכון אשר מאפשרות יחסי גידור חדשים ייושמו מכאן ולהבא. ליישום ההוראות לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

2. הפסקת פרסום ריביות ה-LIBOR

במרס 2021 הכריזה הרשות להתנהלות פיננסית בבריטניה (FCA), באופן רשמי, על הפסקת פרסום כלל ריביות הליבור החל מסוף שנת 2021, למעט ריביות הליבור במטבע דולר שפרסומן יופסק ביוני 2023.

ביום 3 באוקטובר 2021 פרסם הפיקוח על הבנקים הוראת ניהול בנקאי תקין חדשה מספר 250A בנושא מעבר מריביות ליבור. בהוראה מפורטים עקרונות ליישום המעבר מריביות ליבור לריביות בסיסיות אלטרנטיביות, במטרה לוודא היערכות נאותה תוך התייחסות לסיכונים הפוטנציאליים הכרוכים בביצוע המעבר. בנוסף מתייחסת ההוראה להיבטי ההוגנות והגילוי הנדרשים מול הלקוחות. ההוראה מתייחסת הן להסכמים קיימים והן להסכמים חדשים.

ביאור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

בבחירת עוגני הריבית החדשים ושיטות החישוב האלטרנטיביות, הבנק הביא בחשבון את המלצות הוועדות וקבוצות העבודה הרלוונטיות במטבעות השונים לרבות המלצות האיגוד הבינלאומי לנגזרים (ISDA) וכן שיקולי הוגנות. הבנק עדכן את הלקוחות הרלוונטיים אודות השינוי הצפוי, זאת לצד פרסום לכלל לקוחות הבנק באתר האינטרנט. החל מינואר 2022, פעל הבנק למעבר לעוגני הריבית החדשים ביחס לכל אחד מהמטבעות הרלוונטיים, וממשיך בהיערכותו, בין היתר, להפסקת פרסום ריביות הליבור במטבע דולר.

להלן פירוט יתרות החוזים ברמת הקבוצה, נכון ליום 31 במרס 2023, המושפעים מריבית הליבור ואשר העסקאות בגינם יימשכו מעבר למועד הפסקת פרסום הליבור*:

31 במרס 2023	
במיליוני ש"ח	
הלוואות	3,619
ניירות ערך	3,601
נגזרים (ברוטו) - ערך נקוב	78,555

* עסקאות ליבור הוסבו בכל המטבעות - אחרי דצמבר 2021 ובדולר יוסבו - אחרי יוני 2023.

ג. תקני חשבונאות חדשים, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות חדשות של הפיקוח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם

1. עדכון תקינה ASU 2022-02 בדבר ארגון מחדש של חובות בעייתיים ודרישות גילוי לפי שנת העמדת האשראי

ביום 31 במרס 2022 פרסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית (ה-"FASB") את ASU 2022-02 בדבר ארגון מחדש של חובות בעייתיים ודרישות גילוי לפי שנת העמדת אשראי בנושא הפרשות להפסדי אשראי (להלן: "העדכון").

העדכון מבטל את ההוראות העוסקות בארגון מחדש של חובות בעייתיים על ידי מלווים, תוך שיפור דרישות הגילוי בנוגע ללווים הנמצאים בקשיים כלכליים. כמו כן, העדכון מוסיף דרישת גילוי של מחיקות ברוטו לפי שנת העמדת אשראי.

ההוראות של העדכון יחולו על ישויות אשר אימצו את התקינה ASU 2016-13 החל מהתקופות השנתיות והביניים המתחילות לאחר ה-15 בדצמבר 2022. בשלב זה טרם נקבע מועד לתחילת היישום בבנקים בישראל. הבנק לומד את דרישות התקן ובוחן את ההשפעה של ההוראות החדשות על דוחותיו הכספיים.

2. עדכון תקינה ASU 2022-03 בדבר מדידת שווי הוגן של ניירות ערך הוניים אשר חלה עליהם חסימת סחירות

ביום 29 ביוני 2022 פרסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית (ה-"FASB") את ASU 2022-03 בדבר מדידת שווי הוגן של ניירות ערך הוניים אשר חלה עליהם חסימת סחירות (להלן "העדכון"). העדכון מבהיר כי חסימת סחירות חוזית על נייר ערך הוני מהווה חסימה ספציפית לישות ואינה חלק מיחידת מידה חשבונאית של נייר הערך כאמור ולכן לא תילקח בחשבון במדידת השווי ההוגן. כמו כן, העדכון הדגיש כי לא ניתן להכיר ולמדוד בנפרד את חסימת הסחירות החוזית.

בנוסף, העדכון מכיל דרישות גילוי חדשות על ישויות המחזיקות בניירות ערך עם חסימה חוזית, בין השאר, גילוי על שווי הוגן של ניירות הערך כאמור, אופי ויתרת התקופה של ההגבלה וכן נסיבות אשר עשויות לגרום לביטול ההגבלה.

הוראות העדכון יחולו על ישויות ציבוריות בארה"ב החל מהתקופות השנתיות והביניים המתחילות לאחר ה-15 בדצמבר 2023 או במועד אימוץ מוקדם, ככל והישות בחרה באימוץ מוקדם של העדכון. העדכון ייושם מכאן ולהבא תוך זקיפת ההתאמות שבוצעו בגינו לרווח או הפסד.

ביאור 2 - הכנסות והוצאות ריבית

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		
2022	2023	
		בלתי מבוקר
		במיליוני ש"ח
א. הכנסות ריבית^(א)		
3,023	5,642	מאשראי לציבור
9	10	מאשראי לממשלות
35	1,074	מפיקדונות בבנק ישראל וממזומנים
15	167	מפיקדונות בבנקים
1	34	מניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
278	645	מאגרות חוב ^(ב)
3,361	7,572	סך הכל הכנסות ריבית
ב. הוצאות ריבית		
(264)	(3,226)	על פיקדונות הציבור
-	(1)	על פיקדונות מממשלות
(2)	(21)	על פיקדונות מבנקים
(3)	(3)	על פיקדונות מבנק ישראל
(2)	(67)	על ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
(191)	(326)	על אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נדחים
(462)	(3,644)	סך הכל הוצאות ריבית
2,899	3,928	סך הכנסות ריבית, נטו
ג. פירוט ההשפעה נטו של מכשירים נגזרים מגדרים^(ג)		
(17)	37	מהכנסות ריבית
-	(5)	מהוצאות ריבית
ד. פירוט הכנסות ריבית על בסיס צבירה מאגרות חוב		
41	77	מוחזקות לפדיון
225	544	זמינות למכירה
12	24	למסחר
278	645	סך הכל כלול בהכנסות ריבית

(א) כולל השפעת יחסי גידור.

(ב) כולל ריבית בגין אגרות חוב מגובות משכנתאות (MBS) בסך 79 מיליון ש"ח לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2023 (55 מיליון ש"ח לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2022).

(ג) פירוט של השפעת מכשירים נגזרים מגדרים על סעיף משנה א.

ביאור צא - הכנסות מימון שאינן מריבית

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		
2022	2023	
בלתי מבוקר		
במיליוני ש"ח		
א. הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר		
א.1. מפעילות במכשירים נגזרים^(א)		
1,244	1,144	הכנסות נטו בגין מכשירים נגזרים ALM ^(א)
1,244	1,144	סך הכל מפעילות במכשירים נגזרים
א.2. מהשקעה באגרות חוב		
22	7	רווחים ממכירת אג"ח זמינות למכירה ^(א)
(29)	(143)	הפסדים ממכירת אג"ח זמינות למכירה ^(א)
-	(33)	הפרשה לירידת ערך בגין אג"ח זמינות למכירה
(7)	(169)	סך הכל מהשקעה באג"ח
(1,299)	(1,014)	א.3. הפרשי שער, נטו
א.4. רווחים (הפסדים) מהשקעה במניות		
91	66	רווחים ממכירת מניות שאינן למסחר
-	(2)	הפרשה לירידת ערך בגין מניות שאינן למסחר
(38)	(4)	הפסדים ממכירת מניות שאינן למסחר
5	8	דיבידנד ממניות שאינן למסחר
(43)	28	רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו ממניות שאינן למסחר ^(א)
78	-	רווח ממכירת מניות של חברות מוחזקות
93	96	סך הכל מהשקעה במניות
15	-	א.5. רווחים נטו בגין הלוואות שנמכרו
46	57	סך כל הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר
ב. הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרות מסחר		
24	(6)	(הוצאות) הכנסות נטו בגין מכשירים נגזרים למסחר
(58)	(26)	הפסדים שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח למסחר, נטו ^(א)
2	-	רווחים שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של מניות למסחר, נטו ^(א)
(32)	(32)	סך הכל מפעילויות מסחר^(א)
פירוט על הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרות מסחר, לפי חשיפת סיכון		
(91)	(296)	חשיפת ריבית
57	248	חשיפת מטבע חוץ
2	16	חשיפה למניות
(32)	(32)	סך הכל
14	25	סך הכל הכנסות מימון שאינן מריבית

[ראה הערות בעמוד הבא.](#)

ביאור צא - הכנסות מימון שאינן מריבית (המשך)

- (א) למעט השפעת יחסי גידור.
- (ב) מכשירים נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.
- (ג) מזה חלק הרווחים בסך 7 מיליון ש"ח לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2023, הקשורים לאגרות חוב למסחר שעדיין מוחזקות ליום המאזן (הפסדים בסך 33 מיליון ש"ח לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2022).
- (ד) לא היו רווחים או הפסדים הקשורים למניות למסחר שעדיין מוחזקות ליום המאזן לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2023 (רווחים בסכום הנמוך מ-1 מיליון ש"ח הקשורים למניות למסחר שעדיין מוחזקות ליום המאזן לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2022).
- (ה) להכנסות ריבית מהשקעה באג"ח למסחר ראה [ביאור 2](#).
- (ו) כולל הפרשי שער שנבעו מפעילות למסחר.
- (ז) סווג מחדש מרווח כולל אחר מצטבר.
- (ח) לרבות רווחים והפסדים ממדידה לפי שווי הוגן של מניות שמתקיים לגביהן שווי הוגן זמין וכן התאמות מעלה או מטה של מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין.

ביאור 3ב - רווח למניה רגילה

א. רווח בסיסי למניה

חישוב הרווח הנקי למניה מתבסס על הרווח המיוחס לבעלי המניות הרגילות של הבנק מחולק בממוצע המשוקלל של מספר המניות הרגילות שבמחזור, באופן הבא:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	
2022	2023
בלתי מבוקר	
רווח בסיסי	
1,609	981
רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק (במיליוני ש"ח)	
ממוצע משוקלל של מספר המניות (באלפי מניות)	
1,452,896	1,543,805
יתרה לתחילת התקופה ^(א)	
1,452,896	1,543,805
ממוצע משוקלל של מספר המניות	
1.11	0.64
רווח בסיסי למניה (בשקלים חדשים)	

(א) יתרה לתחילת התקופה בניכוי רכישה עצמית של מניות עד ליום 31 בדצמבר 2021 ו-2022.

ב. רווח מדולל למניה

חישוב הרווח המדולל למניה של הבנק מחולק בממוצע המשוקלל של מספר המניות הרגילות שבמחזור, לאחר התאמה בגין כל המניות הרגילות הפוטנציאליות המדוללות, באופן הבא:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	
2022	2023
בלתי מבוקר	
רווח מדולל	
1,609	981
רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק (במיליוני ש"ח)	
ממוצע משוקלל של מספר המניות (באלפי מניות)	
1,452,896	1,543,805
ממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות ששימשו לצורך חישוב רווח בסיסי למניה	
-	-
השפעה משוקללת של הנפקת אופציות לעובדים ^(א)	
1,452,896	1,543,805
ממוצע משוקלל של מספר המניות בדילול מלא	
1.11	0.64
רווח מדולל למניה (בשקלים חדשים)	

(א) קיימים מכשירים עם פוטנציאל דילול אך הם לא נכללו בתחשיב בתקופת הדוח מאחר והשפעתן היא אנטי מדללת. ראה [ביאור 8.א](#).

ג. הון המניות

ליום 31 במרס 2023 הון המניות המונפק והנפרע בניכוי תכנית לרכישה עצמית של מניות הבנק במהלך השנים 2018-2020 הינו 1,543,805,097 מניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.נ. (ליום 31 במרס 2022 הון המניות המונפק והנפרע בניכוי תכנית לרכישה עצמית של מניות הבנק במהלך השנים 2018-2020 הינו 1,452,896,006 מניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.נ.).

ביאור 4 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)

ב. השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס (בלתי מבוקר)					
2023			2022 ^(א)		
לפני מס	השפעת מס	לאחר מס	לפני מס	השפעת מס	לאחר מס
במיליוני ש"ח					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה:					
התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן:					
84	(34)	50	(2,013)	680	(1,333)
רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן					
169	(58)	111	7	(2)	5
הפסדים נטו בגין אגרות חוב זמינות למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ^(א)					
253	(92)	161	(2,006)	678	(1,328)
שינוי נטו במהלך התקופה					
התאמות מתרגום^(א):					
-	-	-	59	-	59
התאמות מתרגום דוחות כספיים					
-	-	-	(44)	15	(29)
גידורים ^(א)					
-	-	-	15	15	30
שינוי נטו במהלך התקופה					
גידור תזרים מזומנים					
(5)	2	(3)	(74)	25	(49)
הפסדים נטו בגין גידור תזרים מזומנים					
(5)	2	(3)	(74)	25	(49)
שינוי נטו במהלך התקופה					
חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני					
110	(30)	80	(7)	1	(6)
חלק הבנק בקרנות הון של חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני					
(84)	29	(55)	-	-	-
גידורים ^(א)					
26	(1)	25	(7)	1	(6)
שינוי נטו במהלך התקופה					
הטבות לעובדים^(א):					
(286)	99	(187)	2,306	(777)	1,529
הפסד רווח אקטוארי נטו					
110	(37)	73	128	(44)	84
הפסדים נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ^(א)					
(176)	62	(114)	2,434	(821)	1,613
שינוי נטו במהלך התקופה					
98	(29)	69	362	(102)	260
סך הכל שינוי נטו במהלך התקופה					
בניכוי השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
-	-	-	(36)	15	(21)
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
98	(29)	69	398	(117)	281
השינויים במרכיבי רווח כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק					
98	(29)	69	398	(117)	281
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה					

- (א) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. ראה [ביאור 3א](#).
- (ב) התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ שמטבע הפעילות שלהן שונה ממטבע הפעילות של הבנק.
- (ג) רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעה נטו במטבע חוץ.
- (ד) ההתאמות בגין הטבות לעובדים הינן נטו מההתאמות בגין נכסי תכנית.
- (ה) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הוצאות אחרות בגין זכויות עובדים. פירוט נוסף ראה [ביאור 8](#).
- (ו) כולל יתרות שסווגו כנכסים והתחייבויות מוחזקים למכירה. למידע נוסף ראה [ביאור 16.ב](#) בדוחות הכספיים ליום 31 במרס 2022.

ביאור 4 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)

ב. השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022 (מבוקר)		
לפני מס	השפעת מס	לאחר מס
במיליוני ש"ח		
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה:		
התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן:		
(3,116)	1,603	(4,719)
הפסדים נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן		
117	(61)	178
הפסדים נטו בגין אגרות חוב זמינות למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ^(א)		
181	(95)	276
מכירת מניות בחברות בנות לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה ^(א)		
(2,818)	1,447	(4,265)
שינוי נטו במהלך השנה		
התאמות מתרגום^(א):		
59	-	59
התאמות מתרגום דוחות כספיים		
(29)	15	(44)
גידורים ^(א)		
313	(108)	421
מכירת מניות בחברות בנות לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה - השפעת גידור ^(א)		
343	(93)	436
שינוי נטו במהלך השנה		
גידור תזרים מזומנים		
(43)	22	(65)
הפסדים נטו בגין גידור תזרים מזומנים		
41	(21)	62
מכירת מניות בחברות בנות לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה ^(א)		
(2)	1	(3)
שינוי נטו במהלך השנה		
חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני		
חלק הבנק ברווח כולל אחר של חברות כלולות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני		
188	(58)	246
גידורים ^(א)		
(172)	90	(262)
שינוי נטו במהלך השנה		
הטבות לעובדים^(ד):		
1,877	(949)	2,826
רווח אקטוארי נטו		
177	(92)	269
הפסדים נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ^(א)		
27	(11)	38
מכירת מניות בחברות בנות לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה ^(א)		
2,081	(1,052)	3,133
שינוי נטו במהלך השנה		
(380)	335	(715)
סך הכל שינוי נטו במהלך השנה		
בניכוי השינויים במרכיבי רווח כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה		
96	(5)	101
סך הכל השינוי נטו במהלך השנה		
השינויים במרכיבי הפסד כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק		
(476)	340	(816)
סך הכל השינוי נטו במהלך השנה		

- (א) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. ראה [ביאור 3א](#).
- (ב) התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ שמטבע הפעילות שלהן שונה ממטבע הפעילות של הבנק.
- (ג) רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעה נטו במטבע חוץ.
- (ד) ההתאמות בגין הטבות לעובדים הינן נטו מההתאמות בגין נכסי תכנית.
- (ה) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הוצאות אחרות בגין זכויות עובדים. פירוט נוסף ראה [ביאור 8](#).
- (ו) למידע נוסף ראה [ביאור 15.א](#), [דוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#).

ביאור 5 - ניירות ערך

ליום 31 במרס 2023 (בלתי מבוקר)

הערך במאזן מופחתת עלות	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	רווחים		הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן ^(*)	הערך במאזן במיליוני ש"ח
		שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן		
9,732	-	-	(705)	9,027	של ממשלת ישראל
1,362	1	-	(41)	1,322	של מוסדות פיננסיים זרים
3,366	1	2	(381)	2,988	מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)
330	1	-	(11)	320	של אחרים זרים
14,790	3	2	(1,138)	13,657	סך הכל אגרות חוב מוחזקות לפדיון ^(*)

ליום 31 במרס 2023 (בלתי מבוקר)

הערך במאזן מופחתת עלות	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר		שווי הוגן ^(*)	הערך במאזן במיליוני ש"ח
		רווחים	הפסדים		
37,018	-	74	(1,972)	37,018	של ממשלת ישראל
16,355	-	65	(232)	16,188	של ממשלות זרות
50	-	-	(4)	46	של מוסדות פיננסיים בישראל
9,279	-	22	(342)	8,959	של מוסדות פיננסיים זרים
9,233	-	14	(586)	8,661	מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)
753	2	5	(62)	698	של אחרים בישראל
5,103	-	6	(395)	4,714	של אחרים זרים
79,689	2	^(*) 186	^(*) (3,593)	76,284	סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה ^(*)

ראה הערות בעמוד 109.

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

ליום 31 במרס 2023 (בלתי מבוקר)					
הערך במאזן עלות	אשראי להפסדי הפרשה יתרת	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ^(א)	
במיליוני ש"ח					
3. השקעה במניות וקרנות שאינן למסחר:					
4,367	-	319	(15)	4,367	מניות וקרנות
2,367	-	-	-	2,367	מזה: מניות וקרנות שלא קיים לגביהן שווי הוגן זמין ^(ב)
4,367	-	319 ^(ד)	(15) ^(ד)	4,367	סך כל מניות וקרנות שאינן למסחר
94,308	5	507	(4,746)	95,441	סך כל ניירות ערך שאינם למסחר
ליום 31 במרס 2023 (בלתי מבוקר)					
הערך במאזן עלות מופחתת (במניות - עלות)	אשראי להפסדי הפרשה יתרת	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ^(א)	
במיליוני ש"ח					
4. ניירות ערך למסחר - אגרות חוב -					
2,408	-	4	(2)	2,408	של ממשלת ישראל
676	-	15	-	676	של ממשלות זרות
488	-	-	(45)	488	של מוסדות פיננסיים בישראל
20	-	-	(3)	20	של מוסדות פיננסיים זרים
32	-	-	(3)	32	מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)
249	-	-	(30)	249	של אחרים בישראל
58	-	-	(5)	58	של אחרים זרים
3,931	-	19	(88)	3,931	סך הכל אגרות חוב
2	-	-	-	2	מניות וקרנות
3,933	-	19 ^(ד)	(88) ^(ד)	3,933	סך הכל ניירות ערך למסחר
98,241	5	526	(4,834)	99,374	סך הכל ניירות ערך

ראה הערות [בעמוד 119](#).

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

ליום 31 במרס 2022 (בלתי מבוקר)

הערך במאזן	עלות מופחתת	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן		הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן ^(*)
			רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	
במיליוני ש"ח					
1. אגרות חוב מוחזקות לפדיון:					
של ממשלת ישראל	6,209	14	96	(75)	6,244
של מוסדות פיננסיים זרים	629	1	-	(1)	629
מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)	2,798	4	1	(156)	2,647
של אחרים זרים	1,767	6	14	(235)	1,552
בניכוי יתרות שסווגו כנכסים מוחזקים למכירה ⁽¹⁾	(1,693)	(9)	(13)	239	(1,476)
סך הכל אגרות חוב מוחזקות לפדיון^(*)	9,710	16	98	(228)	9,596

ליום 31 במרס 2022 (בלתי מבוקר)

הערך במאזן	עלות מופחתת	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר		שווי הוגן ^(*)
			רווחים	הפסדים	
במיליוני ש"ח					
2. אגרות חוב זמינות למכירה:					
של ממשלת ישראל	29,798	-	526	(580)	29,798
של ממשלות זרות	27,035	-	9	(261)	27,035
של מוסדות פיננסיים בישראל	51	48	3	-	51
של מוסדות פיננסיים זרים	10,797	-	22	(140)	10,797
מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)	7,285	7,591	5	(311)	7,285
של אחרים בישראל	578	582	12	(16)	578
של אחרים זרים	5,296	5,545	26	(275)	5,296
בניכוי יתרות שסווגו כנכסים מוחזקים למכירה ⁽¹⁾	(2,691)	(2,951)	(5)	265	(2,691)
סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה^(*)	78,149	78,869	598⁽¹⁾	(1,318)⁽¹⁾	78,149

ראה הערות [בעמוד 109](#).

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

ליום 31 במרס 2022 (בלתי מבוקר)						
	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	עלות	הערך במאזן	עלות
	במיליוני ש"ח					
3. השקעה במניות וקרנות שאינן למסחר:						
מניות וקרנות	4,238	(104)	243	-	4,099	4,238
מזה: מניות וקרנות שלא קיים לגביהן שווי הוגן זמין ^(ב)	1,877			-	1,877	1,877
בניכוי יתרות מוחזקות למכירה ^(ג)	(47)			-	(47)	(47)
סך כל מניות וקרנות שאינן למסחר	4,191	(104)^(ד)	243^(ד)	-	4,052	4,191
סך כל ניירות הערך שאינם למסחר	91,936	(1,650)	939	16	92,631	92,050
ליום 31 במרס 2022 (בלתי מבוקר)						
	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	עלות מופחתת (במניות - עלות)	הערך במאזן	עלות
	במיליוני ש"ח					
4. ניירות ערך למסחר - אגרות חוב -						
של ממשלת ישראל	1,455	(9)	3	-	1,461	1,455
של ממשלות זרות	-	-	-	-	-	-
של מוסדות פיננסיים בישראל	461	(11)	1	-	471	461
של מוסדות פיננסיים זרים	52	(3)	-	-	55	52
מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)	36	(2)	-	-	38	36
של אחרים בישראל	207	(8)	1	-	214	207
של אחרים זרים	85	(2)	1	-	86	85
סך הכל אגרות חוב	2,296	(35)	6	-	2,325	2,296
מניות וקרנות	14	(1)	-	-	15	14
סך הכל ניירות ערך למסחר	2,310	(36)^(ד)	6^(ד)	-	2,340	2,310
סך הכל ניירות ערך	94,246	(1,686)	945	16	94,971	94,360

ראה הערות [בעמוד 109](#).

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2022 (מבוקר)

הערך במאזן מופחתת עלות	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ^(א)
1. אגרות חוב מוחזקות לפדיון:				
9,631	-	2	(670)	8,963
1,321	2	-	(56)	1,267
3,256	1	-	(432)	2,825
320	1	-	(19)	302
14,528	4	2	(1,177)	13,357
של ממשלת ישראל				
של מוסדות פיננסיים זרים				
מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)				
של אחרים זרים				
סך הכל אגרות חוב מוחזקות לפדיון^(א)				

ליום 31 בדצמבר 2022 (מבוקר)

הערך במאזן מופחתת עלות	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	הפסדים	שווי הוגן ^(א)
2. אגרות חוב זמינות למכירה:				
21,842	-	63	(1,912)	21,842
16,995	-	2	(298)	16,995
46	-	-	(3)	46
9,627	24	11	(409)	9,627
7,710	-	7	(650)	7,710
670	2	7	(56)	670
4,919	7	2	(576)	4,919
61,809	^(א) 33	^(א) 92	^(א) (3,904)	61,809
של ממשלת ישראל				
של ממשלות זרות				
של מוסדות פיננסיים בישראל				
של מוסדות פיננסיים זרים				
מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)				
של אחרים בישראל				
של אחרים זרים				
סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה^(א)				

ליום 31 בדצמבר 2022 (מבוקר)

הערך במאזן עלות	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ^(א)
3. השקעה במניות וקרנות שאינן למסחר:				
4,097	-	290	(34)	4,353
2,333	-	-	-	2,333
4,097	-	^(א) 290	^(א) (34)	4,353
84,213	37	384	(5,115)	79,519
מניות וקרנות				
מזה: מניות וקרנות שלא קיים לגביהן שווי הוגן זמין ^(א)				
סך כל מניות וקרנות שאינן למסחר				
סך כל ניירות הערך שאינם למסחר				

ראה הערות בעמוד 119.

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2022 (מבוקר)						
הערך במאזן במיליוני ש"ח	עלות מופחתת (במניות - עלות)	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)		
					4. ניירות ערך למסחר: אגרות חוב -	
של ממשלת ישראל	1,274	-	1	(12)	1,263	
של מוסדות פיננסיים בישראל	627	-	-	(47)	580	
של מוסדות פיננסיים זרים	59	-	-	(6)	53	
מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)	36	-	-	(3)	33	
של אחרים בישראל	296	-	-	(39)	257	
של אחרים זרים	78	-	-	(7)	71	
סך הכל אגרות חוב	2,370	-	1	(114)	2,257	
מניות וקרנות	3	-	-	-	3	
סך הכל ניירות ערך למסחר	2,373	-	1^(ב)	(114)^(ג)	2,260	
סך הכל ניירות ערך	86,586	37	385	(5,229)	81,779	

הערות:

- (א) נתוני שווי הוגן מבוססים לרוב על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
- (ב) מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין מוצגות לפי עלות בניכוי ירידת ערך, מותאמת מעלה או מטה למחירים נצפים בעסקאות דומות או זהות של אותו מנפיק.
- (ג) כלולים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן, נטו" במסגרת רווח כולל אחר למעט ניירות ערך שיועדו כמגודרים בגידור שווי הוגן.
- (ד) נזקפו לדוח רווח והפסד אך טרם מומשו.
- (ה) סך של 12.8 מיליארד ש"ח מתוך סך הכל ניירות ערך במט"ח הינם Super-nationals, Sovereign and Agencies (SSA) (31 במרס 2022 - 12.9 מיליארד ש"ח, 31 בדצמבר 2022 - 12.8 מיליארד ש"ח).
- (ו) יתרות שסווגו כנכסים מיועדים למכירה - למידע נוסף ראה [ביאור 1.6 ב. בדוחות הכספיים ליום 31 במרס 2022](#).

הערות כלליות:

ניירות ערך שהושאלו הסתכמו בסך 52 מיליון ש"ח (31 במרס 2022 - 561 מיליון ש"ח, 31 בדצמבר 2022 - 52 מיליון ש"ח) מוצגים במסגרת סעיף אשראי לציבור.

ניירות ערך ששוועדו הסתכמו בסך 17,445 מיליון ש"ח (31 במרס 2022 - 19,848 מיליון ש"ח, 31 בדצמבר 2022 - 17,405 מיליון ש"ח).

לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות חוב ובמניות ובקרנות נאמנות ראה [ביאורים 2 ו-3א](#).

ההבחנה בין אג"ח של ישראל ובין אג"ח של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות שהנפיקה את נייר הערך.

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

פירוט נוסף בגין עלות מופחתת והפסדים שטרם הוכרו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך, של אגרות חוב מוחזקות לפדיון הנמצאות בפוזיציות הפסד שטרם הוכרו

31 במרס 2023 (בלתי מבוקר)									
12 חודשים ומעלה ^(א)					פחות מ-12 חודשים ^(א)				
הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן					הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן				
סך	מעל	20%-	0-	עלות	סך	מעל	20%-	0-	עלות
הכל	40% ^(ה)	40% ^(ד)	20% ^(ג)	מופחתת	הכל	40% ^(ה)	40% ^(ד)	20% ^(ג)	מופחתת
במיליוני ש"ח									
אגרות חוב									
308	-	222	86	2,220	397	-	-	397	7,512
של ממשלת ישראל									
361	-	49	312	2,553	20	-	-	20	546
מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)									
29	-	-	29	929	12	-	-	12	433
של מוסדות פיננסיים זרים									
-	-	-	-	-	11	-	-	11	330
של אחרים זרים									
698	-	271	427	5,702	440	-	-	440	8,821
סך הכל אגרות חוב מוחזקות לפדיון									

31 במרס 2022 (בלתי מבוקר)									
12 חודשים ומעלה ^(א)					פחות מ-12 חודשים ^(א)				
הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן					הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן				
סך	מעל	20%-	0-	עלות	סך	מעל	20%-	0-	עלות
הכל	40% ^(ה)	40% ^(ד)	20% ^(ג)	מופחתת	הכל	40% ^(ה)	40% ^(ד)	20% ^(ג)	מופחתת
במיליוני ש"ח									
אגרות חוב									
21	-	-	21	182	54	-	-	54	1,452
של ממשלת ישראל									
79	-	-	79	937	77	-	-	77	1,649
מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)									
-	-	-	-	-	1	-	-	1	508
של מוסדות פיננסיים זרים									
-	-	-	-	-	235	-	-	235	1,344
של אחרים זרים									
-	-	-	-	-	(239)	-	-	(239)	(1,368)
בניכוי יתרות שסווגו כנכסים מוחזקים למכירה ^(ו)									
100	-	-	100	1,119	128	-	-	128	3,585
סך הכל אגרות חוב מוחזקות לפדיון									

- (א) השקעות שהיו בפוזיציות הפסד שטרם מומש מתמשכת במשך פחות מ-12 חודשים.
 (ב) השקעות שהיו בפוזיציות הפסד שטרם מומש מתמשכת במשך 12 חודשים ומעלה.
 (ג) השקעות שהפסד שטרם מומש בגינן מהווה עד 20% מהעלות המופחתת שלהן.
 (ד) השקעות שהפסד שטרם מומש בגינן מהווה מעל 20% ועד 40% מהעלות המופחתת שלהן.
 (ה) השקעות שהפסד שטרם מומש בגינן מהווה מעל 40% מהעלות המופחתת שלהן.
 (ו) יתרות שסווגו כנכסים מיועדים למכירה - ראה [ביאור 16.ב. בדוחות הכספיים ליום 31 במרס 2022](#).

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

פירוט נוסף בגין עלות מופחתת והפסדים שטרם הוכרו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך, של אגרות חוב מוחזקות לפדיון הנמצאות בפוזיציות הפסד שטרם הוכר (המשך)

31 בדצמבר 2022 (מבוקר)										
12 חודשים ומעלה ^(א)					פחות מ-12 חודשים ^(א)					
הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן					הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן					
סך הכל	מעל 40% ^(ה)	20%- ^(ד) 40%	0- ^(ג) 20%	עלות מופחתת	סך הכל	מעל 40% ^(ה)	20%- ^(ד) 40%	0- ^(ג) 20%	עלות מופחתת	
במיליוני ש"ח										
אגרות חוב										
37	-	8	29	183	633	-	166	467	9,417	של ממשלת ישראל
										מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)
297	-	80	217	1,715	135	-	14	121	1,541	של מוסדות פיננסיים זרים
-	-	-	-	-	56	-	-	56	1,321	של אחרים זרים
-	-	-	-	-	19	-	-	19	320	של אחרים זרים
334	-	88	246	1,898	843	-	180	663	12,599	סך הכל אגרות חוב מוחזקות לפדיון

- (א) השקעות שהיו בפוזיציות הפסד שטרם מומש מתמשכת במשך פחות מ-12 חודשים.
 (ב) השקעות שהיו בפוזיציות הפסד שטרם מומש מתמשכת במשך 12 חודשים ומעלה.
 (ג) השקעות שהפסד שטרם מומש בגינן מהווה עד 20% מהעלות המופחתת שלהן.
 (ד) השקעות שהפסד שטרם מומש בגינן מהווה מעל 20% ועד 40% מהעלות המופחתת שלהן.
 (ה) השקעות שהפסד שטרם מומש בגינן מהווה מעל 40% מהעלות המופחתת שלהן.

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

פירוט נוסף בגין שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך, של אגרות זמינות למכירה הנמצאות בפוזיציות הפסד שטרם מומש ללא הפרשה להפסדי אשראי

31 במרס 2023 (בלתי מבוקר)									
12 חודשים ומעלה ^(א)					פחות מ-12 חודשים ^(א)				
הפסדים שטרם מומשו ^(א)					הפסדים שטרם מומשו ^(א)				
סך הכל	מעל 40% ^(ה)	20%- ^(ד)	0- ^(ג)	שווי הוגן	סך הכל	מעל 40% ^(ה)	20%- ^(ד)	0- ^(ג)	שווי הוגן
במיליוני ש"ח									
אגרות חוב									
2,146	-	515	1,631	24,036	404	-	27	377	16,874
של ממשלות ומוסדות פיננסיים									
542	-	142	400	5,069	44	-	-	44	2,036
מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)									
368	-	56	312	3,128	89	-	2	87	1,990
של אחרים									
3,056	-	713	2,343	32,233	537	-	29	508	20,900
סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה									

31 במרס 2022 (בלתי מבוקר)									
12 חודשים ומעלה ^(א)					פחות מ-12 חודשים ^(א)				
הפסדים שטרם מומשו ^(א)					הפסדים שטרם מומשו ^(א)				
סך הכל	מעל 40% ^(ה)	20%- ^(ד)	0- ^(ג)	שווי הוגן	סך הכל	מעל 40% ^(ה)	20%- ^(ד)	0- ^(ג)	שווי הוגן
במיליוני ש"ח									
אגרות חוב									
131	-	-	131	1,600	850	-	-	850	46,632
של ממשלות ומוסדות פיננסיים									
137	-	-	137	1,805	174	-	-	174	4,570
מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)									
81	-	-	81	735	210	-	-	210	3,403
של אחרים									
-	-	-	-	-	(265)	-	-	(265)	(2,530)
בניכוי יתרות שסווגו כנכסים מוחזקים למכירה ^(ז)									
349	-	-	349	4,140	969	-	-	969	52,075
סך כל אגרות חוב זמינות למכירה									

- (א) השקעות שהיו בפוזיציות הפסד שטרם מומש מתמשכת במשך פחות מ-12 חודשים.
 (ב) השקעות שהיו בפוזיציות הפסד שטרם מומש מתמשכת במשך 12 חודשים ומעלה.
 (ג) השקעות שהפסד שטרם מומש בגינן מהווה עד 20% מהעלות המופחתת שלהן.
 (ד) השקעות שהפסד שטרם מומש בגינן מהווה מעל 20% ועד 40% מהעלות המופחתת שלהן.
 (ה) השקעות שהפסד שטרם מומש בגינן מהווה מעל 40% מהעלות המופחתת שלהן.
 (ו) סכומים שנזקפו לקרן ההון כחלק מרווח כולל אחר נטו לאחר השפעת המס.
 (ז) יתרות שסווגו כנכסים מיועדים למכירה - ראה [ביאור 16.ב. בדוחות הכספיים ליום 31 במרס 2022](#).

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

פירוט נוסף בגין שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך, של אגרות חוב זמינות למכירה הנמצאות בפוזיציות הפסד שטרם מומש ללא הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

31 בדצמבר 2022 (מבוקר)									
12 חודשים ומעלה ^(א)					פחות מ-12 חודשים ^(א)				
הפסדים שטרם מומשו ^(א)					הפסדים שטרם מומשו ^(א)				
סך הכל	מעל 40% ^(ה)	20%- ^(ד)	0- ^(ג)	שווי הוגן	סך הכל	מעל 40% ^(ה)	20%- ^(ד)	0- ^(ג)	שווי הוגן
במיליוני ש"ח									
אגרות חוב									
440	12	61	367	5,240	2,182	-	441	1,741	31,823
של ממשלות ומוסדות פיננסיים									
486	-	185	301	3,163	164	-	4	160	4,004
מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)									
281	-	133	148	1,582	351	-	69	282	3,881
של אחרים									
1,207	12	379	816	9,985	2,697	-	514	2,183	39,708
סך כל אגרות חוב זמינות למכירה									

- (א) השקעות שהיו בפוזיציות הפסד שטרם מומש מתמשכת במשך פחות מ-12 חודשים.
 (ב) השקעות שהיו בפוזיציות הפסד שטרם מומש מתמשכת במשך 12 חודשים ומעלה.
 (ג) השקעות שהפסד שטרם מומש בגינן מהווה עד 20% מהעלות המופחתת שלהן.
 (ד) השקעות שהפסד שטרם מומש בגינן מהווה מעל 20% ועד 40% מהעלות המופחתת שלהן.
 (ה) השקעות שהפסד שטרם מומש בגינן מהווה מעל 40% מהעלות המופחתת שלהן.
 (ו) סכומים שנזקפו לקרן ההון כחלק מרווח כולל אחר נטו לאחר השפעת המס.

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

פירוט נוסף לגבי אגרות חוב זמינות למכירה מגובי משכנתאות ומגובי נכסים הנמצאות בפוזיצית הפסד שטרם מומש

31 במרס 2023 (בלתי מבוקר)					
סך הכל		מעל 12 חודשים		עד 12 חודשים	
הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(*)	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(*)	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(*)	שווי הוגן
במיליוני ש"ח					
	2,086	(310)	1,688	(11)	398
אגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS)					
	1,597	(159)	1,269	(8)	328
אגרות חוב מגובי משכנתאות אחרים (כולל STRIPPED MBS-ו CMO, REMIC)					
	3,422	(73)	2,112	(25)	1,310
אגרות חוב מגובי נכסים (ABS)					
סך הכל		(542)	5,069	(44)	2,036

31 במרס 2022 (בלתי מבוקר)					
סך הכל		מעל 12 חודשים		עד 12 חודשים	
הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(*)	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(*)	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(*)	שווי הוגן
במיליוני ש"ח					
	2,814	(61)	687	(138)	2,127
אגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS)					
	1,526	(60)	532	(22)	994
אגרות חוב מגובי משכנתאות אחרים (כולל STRIPPED MBS-ו CMO, REMIC)					
	2,035	(16)	586	(14)	1,449
אגרות חוב מגובי נכסים (ABS)					
	(972)	-	-	68	(972)
בניכוי יתרות שסווגו כנכסים מוחזקים למכירה ^(*)					
סך הכל		(137)	1,805	(106)	3,598

31 בדצמבר 2022 (מבוקר)					
סך הכל		מעל 12 חודשים		עד 12 חודשים	
הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(*)	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(*)	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(*)	שווי הוגן
במיליוני ש"ח					
	2,129	(300)	1,438	(46)	691
אגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS)					
	1,641	(142)	755	(39)	886
אגרות חוב מגובי משכנתאות אחרים (כולל STRIPPED MBS-ו CMO, REMIC)					
	3,397	(44)	970	(79)	2,427
אגרות חוב מגובי נכסים (ABS)					
סך הכל		(486)	3,163	(164)	4,004

(א) סכומים שנזקפו לקרן ההון כחלק מרווח כולל אחר נטו לאחר השפעת המס.

(ב) יתרות שסווגו כנכסים מיועדים למכירה - למידע נוסף ראה [ביאור 16.ב. בדוחות הכספיים ליום 31 במרס 2022](#).

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

פירוט נוסף לגבי אגרות חוב לפדיון מגובי משכנתאות

31 במרס 2023 (בלתי מבוקר)			
	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	עלות מופחתת ^(א) לשווי הוגן
	במיליוני ש"ח		
אגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS)			
אגרות חוב לפדיון מסוג העבר באמצעות (Pass through securities)			
2,695	(380)	-	3,075
מזה: ניירות ערך שקיימת לגביהם ערבות של GNMA			
1,601	(219)	-	1,820
ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC			
1,094	(161)	-	1,255
אגרות חוב מגובי משכנתאות אחרים (כולל CMO ו-STRIPPED MBS)			
49	(1)	-	50
מזה: ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA, FHLMC או GNMA, או בערבותם			
49	(1)	-	50
2,744	(381)	-	3,125
סך הכל אגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS)			
244	-	2	242
אגרות חוב מגובי נכסים (ABS)			
מזה: אשראי שאינו לאנשים פרטיים - אגרות חוב מסוג CLO			
244	-	2	242
2,988	(381)	2	3,367
סך הכל אגרות חוב לפדיון מגובי משכנתאות			

(א) כולל יתרת הפרשה להפרשי אשראי בסך 1 מיליון ש"ח.

31 במרס 2022 (בלתי מבוקר)			
	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	עלות מופחתת ^(א) לשווי הוגן
	במיליוני ש"ח		
אגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS)			
אגרות חוב לפדיון מסוג העבר באמצעות (Pass through securities)			
2,408	(151)	1	2,558
מזה: ניירות ערך שקיימת לגביהם ערבות של GNMA			
1,468	(88)	1	1,555
ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC			
940	(63)	-	1,003
אגרות חוב מגובי משכנתאות אחרים (כולל CMO ו-STRIPPED MBS)			
21	(4)	-	25
מזה: ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA, FHLMC או GNMA, או בערבותם			
21	(4)	-	25
2,429	(155)	1	2,583
סך הכל אגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS)			
218	(1)	-	219
אגרות חוב מגובי נכסים (ABS)			
אגרות חוב מסוג CLO			
218	(1)	-	219
בניכוי יתרות שסווגו כנכסים מוחזקים למכירה ^(ב)			
(18)	4	-	(22)
2,629	(152)	1	2,780
סך הכל אגרות חוב לפדיון מגובי משכנתאות			

(א) כולל יתרת הפרשה להפרשי אשראי בסך 4 מיליון ש"ח (מזה 3 מיליון ש"ח בגין יתרות שסווגו כנכסים מוחזקים למכירה).

(ב) יתרות שסווגו כנכסים מיועדים למכירה - למידע נוסף ראה [ביאור 16.ב. בדוחות הכספיים ליום 31 במרס 2022](#).

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

פירוט נוסף לגבי אגרות חוב לפדיון מגובי משכנתאות (המשך)

31 בדצמבר 2022 (מבוקר)				
	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	עלות מופחתת ^(א) לשווי הוגן	שווי הוגן
במיליוני ש"ח				
אגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS)				
אגרות חוב לפדיון מסוג העבר באמצעות (Pass through securities)				
2,542	(426)	-	2,968	מזה: ניירות ערך שקיימת לגביהם ערבות של GNMA
1,561	(246)	-	1,807	ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC
981	(180)	-	1,161	
אגרות חוב מגובי משכנתאות אחרים (כולל CMO ו-MBS STRIPPED)				
49	(2)	-	51	מזה: ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA, FHLMC או GNMA, או בערבותם
49	(2)	-	51	
2,591	(428)	-	3,019	סך הכל אגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS)
אגרות חוב מגובי נכסים (ABS)				
234	(4)	-	238	מזה: אשראי שאינו לאנשים פרטיים - אגרות חוב מסוג CLO
234	(4)	-	238	
2,825	(432)	-	3,257	סך הכל אגרות חוב לפדיון מגובי משכנתאות

(א) כולל יתרת הפרשה להפרשי אשראי בסך 1 מיליון ש"ח.

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

פירוט נוסף לגבי אגרות חוב זמינות למכירה מגובי משכנתאות ומגובי נכסים

31 במרס 2023 (בלתי מבוקר)			
רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר ^(א)			
עלות מופחתת	רווחים	הפסדים	שווי הוגן
במיליוני ש"ח			
אגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS)			
אגרות חוב מסוג העבר באמצעות (Pass through securities)			
3,096	5	(321)	2,780
מזה: אגרות חוב שקיימת לגביהם ערבות של			
1,989	4	(216)	1,777
GNMA			
1,107	1	(105)	1,003
אגרות חוב שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC			
אגרות חוב מגובי משכנתאות אחרים (כולל CMO ו-STRIPPED MBS)			
2,143	5	(167)	1,981
מזה: אגרות חוב שהונפקו על ידי FNMA, FHLMC, או GNMA, או בערבותם			
1,827	1	(160)	1,668
סך הכל אגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS)			
5,239	10	(488)	4,761
אגרות חוב מגובי נכסים (ABS)			
3,994	4	(98)	3,900
מזה: אשראי שאינו לאנשים פרטיים - אגרות חוב מסוג CLO			
2,639	3	(66)	2,576
אשראי שאינו לאנשים פרטיים - ניירות ערך שקיימת לגביהם ערבות של SBA			
1,087	1	(23)	1,065
סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה מגובי משכנתאות ומגובי נכסים			
9,233	14	(586)	8,661
<hr/>			
31 במרס 2022 (בלתי מבוקר)			
רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר ^(א)			
עלות מופחתת	רווחים	הפסדים	שווי הוגן
במיליוני ש"ח			
אגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS)			
אגרות חוב מסוג העבר באמצעות (Pass through securities)			
3,103	-	(199)	2,904
מזה: ניירות ערך שקיימת לגביהם ערבות של			
1,466	-	(86)	1,380
GNMA			
1,637	-	(113)	1,524
ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC			
אגרות חוב מגובי משכנתאות אחרים (כולל CMO ו-STRIPPED MBS)			
1,822	1	(82)	1,741
מזה: ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA, FHLMC, או GNMA, או בערבותם			
1,437	-	(79)	1,358
סך הכל אגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS)			
4,925	1	(281)	4,645
אגרות חוב מגובי נכסים (ABS)			
2,666	4	(30)	2,640
מזה: אשראי שאינו לאנשים פרטיים - אגרות חוב מסוג CLO			
1,957	3	(16)	1,944
אשראי שאינו לאנשים פרטיים - ניירות ערך שקיימת לגביהם ערבות של SBA			
552	1	(11)	542
בניכוי יתרות שסווגו כנכסים מוחזקים למכירה ^(א)			
(1,041)	-	68	(973)
סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה מגובי משכנתאות ומגובי נכסים			
6,550	5	(243)	6,312

(א) סכומים שנזקפו לקרן ההון כחלק מ"רווח כולל אחר נטו" - לאחר השפעת המס.

(ב) יתרות שסווגו כנכסים מיועדים למכירה - למידע נוסף ראה [ביאור 16.ב. בדוחות הכספיים ליום 31 במרס 2022](#).

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

פירוט נוסף לגבי אגרות חוב זמינות למכירה מגובי משכנתאות ומגובי נכסים (המשך)

31 בדצמבר 2022 (מבוקר)			
רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר ^(א)			
עלות מופחתת במיליוני ש"ח	רווחים	הפסדים	שווי הוגן
אגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS)			
אגרות חוב מסוג העבר באמצעות (Pass through securities)			
2,663	1	(346)	2,318
מזה: ניירות ערך שקיימת לגביהם ערבות של			
1,957	1	(231)	1,727
GNMA			
ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי			
706	-	(115)	591
FHLMC			
אגרות חוב מגובי משכנתאות אחרים (כולל CMO ו-STRIPPED MBS)			
1,939	4	(181)	1,762
מזה: ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA,			
1,615	-	(174)	1,441
FHLMC, או GNMA, או בערבותם			
4,602	5	(527)	4,080
סך הכל אגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS)			
3,751	2	(123)	3,630
אגרות חוב מגובי נכסים (ABS)			
מזה: אשראי שאינו לאנשים פרטיים - אגרות חוב			
2,460	2	(84)	2,378
מסוג CLO			
אשראי שאינו לאנשים פרטיים - ניירות ערך			
1,042	-	(27)	1,015
שקיימת לגביהם ערבות של SBA			
8,353	7	(650)	7,710
סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה מגובי משכנתאות ומגובי נכסים			

(א) סכומים שנזקפו לקרן ההון כחלק מ"רווח כולל אחר נטו" - לאחר השפעת המס.

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

פירוט נוסף לגבי ניירות ערך למסחר מגובי משכנתאות ומגובי נכסים

31 במרס 2023 (בלתי מבוקר)			
עלות מופחתת	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	שווי הוגן
במיליוני ש"ח			
ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)			
ניירות ערך מסוג העבר באמצעות (Pass through securities)			
1	-	-	1
מזה: ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC			
1	-	-	1
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל CMO ו-STRIPPED MBS)			
25	(1)	-	24
מזה: ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA, FHLMC או GNMA, או בערבותם			
-	-	-	-
26	(1)	-	25
סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)			
9	(2)	-	7
סך הכל ניירות ערך למסחר מגובי משכנתאות ומגובי נכסים			
35	(3)	-	32

31 במרס 2022 (בלתי מבוקר)			
עלות מופחתת	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	שווי הוגן
במיליוני ש"ח			
ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)			
ניירות ערך מסוג העבר באמצעות (Pass through securities)			
1	-	-	1
מזה: ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC			
1	-	-	1
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל CMO ו-STRIPPED MBS)			
26	(1)	-	25
מזה: ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA, FHLMC או GNMA, או בערבותם			
-	-	-	-
27	(1)	-	26
סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)			
11	(1)	-	10
סך הכל ניירות ערך למסחר מגובי משכנתאות ומגובי נכסים			
38	(2)	-	36

(א) רווחים (הפסדים) שנזקפו לדוח רווח והפסד.

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

פירוט נוסף לגבי ניירות ערך למסחר מגובי משכנתאות ומגובי נכסים (המשך)

31 בדצמבר 2022 (מבוקר)			
עלות מופחתת	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	שווי הוגן
במיליוני ש"ח			
ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)			
ניירות ערך מסוג העבר באמצעות (Pass through securities)			
1	-	-	1
1	-	-	1
מזה: ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC			
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל CMO ו-STRIPPED MBS)			
25	-	(1)	24
-	-	-	-
מזה: ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA, FHLMC, או GNMA, או בערבותם			
26	(1)	-	25
סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)			
10	(2)	-	8
סך הכל ניירות ערך מגובי נכסים (ABS)			
36	(3)	-	33
סך הכל ניירות ערך למסחר מגובי משכנתאות ומגובי נכסים			

(א) רווחים (הפסדים) שנזקפו לדוח רווח והפסד.

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי של אגרות חוב זמינות למכירה

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2023				
	מגובי נכסים או מגובי משכנתאות	של אחרים	סך הכל	
במיליוני ש"ח				
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופת הדיווח	24	9	33	
תוספות בגין הפסדי אשראי על ניירות ערך שבגינם לא נרשמו הפסדי אשראי בעבר	-	-	-	
הפחתות בגין ניירות ערך שנמכרו במהלך התקופה	-	(7)	(7)	
גידול נטו בהפרשה להפסדי אשראי בגין ניירות ערך שנרשמו בגינם הפסדי אשראי בעבר	(24)	-	(24)	
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופת הדיווח	-	2	2	
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022 ^(א)				
	מגובי נכסים או מגובי משכנתאות	של אחרים	סך הכל	
במיליוני ש"ח				
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי לתחילת שנה	-	-	-	
תוספות בגין הפסדי אשראי על ניירות ערך שבגינם לא נרשמו הפסדי אשראי בעבר	24	9	33	
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי לסוף שנה	24	9	33	

(א) החל מיום 1 בינואר 2022 מיישם הבנק לראשונה כללים חדשים בנושא הפרשות להפסדי אשראי (CECL). למידע נוסף ראה [ביאור 1.כד.1](#).
[דוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#).

ביאור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

א. חובות^(א), אגרות חוב לפדיון וזמינות למכירה, אשראי לציבור ויתרת הפרשה להפסדי אשראי

31 במרס 2023 (בלתי מבוקר)					
אשראי לציבור			בנקים, ממשלות ואגרות חוב		
מסחרי	דיוור	פרטי אחר	סך הכל ציבור	סך הכל	סך הכל
במיליוני ש"ח					
יתרת חוב רשומה:					
229,990	-	502	230,492	111,802	342,294
שנבדקו על בסיס פרטני					
26,482	121,923	30,239	178,644	-	178,644
שנבדקו על בסיס קבוצתי					
256,472	121,923	30,741	409,136	111,802	520,938
סך הכל¹					
ימזה:					
1,395	514	255	2,164	-	2,164
חובות לא צוברים					
74	-	74	148	-	148
חובות בפיגור 90 ימים או יותר					
3,804	18	483	4,305	-	4,305
חובות בעייתיים אחרים					
5,273	532	812	6,617	-	6,617
סך הכל חובות בעייתיים					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות:					
3,512	-	187	3,699	22	3,721
שנבדקו על בסיס פרטני					
658	429	533	1,620	-	1,620
שנבדקו על בסיס קבוצתי					
4,170	429	720	5,319	22	5,341
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי ²					
ימזה:					
283	61	136	480	-	480
בגין חובות לא צוברים					
765	2	263	1,030	-	1,030
בגין חובות בעייתיים אחרים					

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

ביאור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

א. חובות^(*), אגרות חוב לפדיון וזמינות למכירה, אשראי לציבור ויתרת הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

31 במרס 2022 (בלתי מבוקר)					
אשראי לציבור		סך הכל ציבור	פרטי אחר	דיוור	מסחרי
ממשלות, בנקים,	ואגרות חוב				
סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל
יתרת חוב רשומה:					
298,942	104,914	194,028	397	-	193,631
שנבדקו על בסיס פרטני					
180,991	1,254	179,737	28,426	107,964	43,347
שנבדקו על בסיס קבוצתי					
(24,830)	(5,643)	(19,187)	(293)	(50)	(18,844)
בניכוי יתרות שסווגו כנכסים מוחזקים למכירה ⁽²⁾					
455,103	100,525	354,578	28,530	107,914	218,134
סך הכל¹					
ימזה:					
2,828	-	2,828	187	518	2,123
חובות לא צוברים					
81	-	81	48	-	33
חובות בפיגור 90 ימים או יותר					
3,210	-	3,210	391	52	2,767
חובות בעייתיים אחרים					
(716)	-	(716)	-	-	(716)
בניכוי יתרות שסווגו כנכסים מוחזקים למכירה ⁽²⁾					
5,403	-	5,403	626	570	4,207
סך הכל חובות בעייתיים					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות:					
3,495	43	3,452	143	-	3,309
שנבדקו על בסיס פרטני					
1,623	-	1,623	538	316	769
שנבדקו על בסיס קבוצתי					
(281)	(9)	(272)	-	-	(272)
בניכוי יתרות שסווגו כנכסים מוחזקים למכירה ⁽²⁾					
4,837	34	4,803	681	316	3,806
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי ²					
ימזה ² :					
743	-	743	150	76	517
בגין חובות לא צוברים					
553	-	553	116	7	430
בגין חובות בעייתיים אחרים					

- (א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
- (ב) החל מיום 1 באפריל 2022 ננק לאומי ארה"ב אינו מאוחד בדוחותיו הכספיים המאוחדים של הבנק כתוצאה מעסקת המיזוג עם Valley. למידע נוסף ראה [ביאור 15.א. דוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#). נכון ליום 31 במרס 2022 היתרות הנ"ל סווגו כמוחזקות למכירה. למידע נוסף ראה [ביאור 16.ב. דוחות הכספיים ליום 31 במרס 2022](#).

ביאור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
א. חובות^(א), אגרות חוב לפדיון וזמינות למכירה, אשראי לציבור ויתרת הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

31 בדצמבר 2022 (מבוקר)						
אשראי לציבור		סך הכל ציבור	פרטי אחר	דיוור	מסחרי	סך הכל
בנקים, ממשלות ואגרות חוב	סך הכל					
במיליוני ש"ח						
יתרת חוב רשומה:						
	309,673	95,502	214,171	460	-	213,711
	175,619	22	175,597	29,975	119,720	25,902
	485,292	95,524	389,768	30,435	119,720	239,613
סך הכל¹						
	1,908	-	1,908	222	559	1,127
	75	-	75	44	-	31
	4,011	-	4,011	473	67	3,471
	5,994	-	5,994	739	626	4,629
סך הכל חובות בעייתיים						
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות:						
	3,503	54	3,449	163	-	3,286
	1,537	-	1,537	548	418	571
	5,040	54	4,986	711	418	3,857
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי²						
	442	-	442	115	77	250
	895	-	895	253	9	633

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

ביאור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. תנועה ביתרת הפרשה להפסדי אשראי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2023 (בלתי מבוקר)					
הפרשה להפסדי אשראי					
סך הכל	בנקים, ממשלות ואגרות חוב לפדיון וזמינות למכירה	סך הכל ציבור	פרטי אחר	אשראי לציבור	
				מסחרי	דיוור
במיליוני ש"ח					
5,625	54	5,571	732	419	4,420
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופת הדיווח					
406	(32)	438	74	13	351
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי					
(231)	-	(231)	(134)	(2)	(95)
מחיקות חשבונאיות					
148	-	148	73	-	75
גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות					
(83)	-	(83)	(61)	(2)	(20)
מחיקות חשבונאיות נטו					
5,948	22	5,926	745	430	4,751
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופת הדיווח ¹					
607	-	607	25	1	581
ימזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2022 (בלתי מבוקר)					
הפרשה להפסדי אשראי					
סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל ציבור	פרטי אחר	אשראי לציבור	
				מסחרי	דיוור
במיליוני ש"ח					
4,984	3	4,981	727	489	3,765
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופת הדיווח					
687	26	661	22	(165)	804
התאמה ליתרת הפתיחה בשל השפעת היישום לראשונה ^(א)					
5,671	29	5,642	749	324	4,569
יתרה ליום 1 בינואר 2022					
(40)	14	(54)	(48)	(7)	1
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי					
(245)	-	(245)	(78)	-	(167)
מחיקות חשבונאיות					
243	-	243	76	-	167
גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות					
(2)	-	(2)	(2)	-	-
מחיקות חשבונאיות נטו					
5	-	5	-	-	5
התאמות מתרגום דוחות כספיים					
(285)	(9)	(276)	-	-	(276)
בניכוי יתרות שסווגו כנכסים מוחזקים למכירה ^(ב)					
5,349	34	5,315	699	317	4,299
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופת הדיווח ¹					
512	-	512	18	1	493
ימזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					

(א) השפעה מצטברת בגין יישום לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא הפרשות להפסדי אשראי צפויים כפי שפורסמו בעדכון תקינה 13-2016 ASU. ראה [ביאור 1.ח. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#).

(ב) החל מיום 1 באפריל 2022 בנק לאומי ארה"ב אינו מאוחד בדוחותיו הכספיים המאוחדים של הבנק כתוצאה מעסקת המיזוג עם Valley. למידע נוסף ראה [ביאור 15.א. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#). נכון ליום 31 במרס 2022 היתרות הנ"ל סווגו כמוחזקות למכירה. למידע נוסף ראה [ביאור 16.ב. בדוחות הכספיים ליום 31 במרס 2022](#).

ביאור 7 - פיקדונות הציבור

א. סוגי פיקדונות לפי מקום הגיוס ולפי סוג המפקיד

31 בדצמבר		31 במרס		
2022	2022	2023		
מבוקר		בלתי מבוקר		במיליוני ש"ח
בישראל				
לפי דרישה				
197,264	247,166	183,042		אינם נושאים ריבית ^(א)
121,951	121,553	102,912		נושאים ריבית ^(א)
319,215	368,719	285,954		סך הכל לפי דרישה
237,851	145,205	246,952		לזמן קצוב
557,066	513,924	532,906		סך כל פיקדונות בישראל ^(א)
מחוץ לישראל				
לפי דרישה				
-	15,013	-		אינם נושאים ריבית
18	6,874	-		נושאים ריבית
18	21,887	-		סך הכל לפי דרישה
-	3,436	-		לזמן קצוב
-	(22,536)	-		בניכוי יתרות שסווגו כהתחייבויות מוחזקות למכירה ^(א)
18	2,787	-		סך כל פיקדונות מחוץ לישראל
557,084	516,711	532,906		סך כל פיקדונות הציבור
ימזה:				
158,006	148,305	163,129		פיקדונות של אנשים פרטיים
130,685	118,674	109,872		פיקדונות של גופים מוסדיים
268,375	246,945	259,905		פיקדונות של תאגידים ואחרים

ב. פיקדונות הציבור לפי גודל

31 בדצמבר		31 במרס		
2022	2022 ^(א)	2023		
מבוקר		בלתי מבוקר		במיליוני ש"ח
				תקרת הפיקדון במיליוני ש"ח
119,053	118,220	122,721		עד 1
117,207	107,973	120,576		מעל 1 ועד 10
91,492	84,010	92,552		מעל 10 ועד 100
68,403	59,687	63,383		מעל 100 ועד 500
160,929	146,821	133,674		מעל 500
557,084	516,711	532,906		סך הכל

- (א) למידע נוסף ראה [ביאור 16.ב. בדוחות הכספיים ליום 31 במרס 2022](#).
 (ב) לא כולל יתרות שסווגו כהתחייבויות מוחזקות למכירה בסך 22,536 מיליון ש"ח.
 (ג) סווג מחדש.

ביאור 8 - זכויות עובדים

א. חתימת הסכם קיבוצי

ביום 16 באפריל 2023 חתם הבנק עם ארגון העובדים על הסכם קיבוצי מיוחד לשנים 2023-2026.

להלן פרטים נוספים לגבי עיקרי ההסכם הקיבוצי:

1. תקציב שנתי לקידומי שכר - סל קידום השכר השנתי לכל אחת מהשנים 2023-2026 יהיה מכפלה של מספר העובדים ב-723 ש"ח למנהל, וסך של 381 ש"ח לפקיד.
 - 1.1 על מנת לרתום את כלל עובדי הבנק להשגת יעדי תשואה להון של הבנק, בהתאם לאסטרטגיה העסקית של הבנק, נקבע מנגנון לפיו תקציב קידומי השכר השנתי יוכל לגדול לסכום שנתי מקסימאלי של 950 ש"ח למנהל, ו-500 ש"ח לפקיד (להלן: "התוספת המקסימאלית"), וזאת בכפוף להשגת תשואה על ההון של 15% לפחות. נקבע מנגנון לגבי התקציב בין הסכום המינימאלי למקסימאלי במקרה של תשואה בין 10% ל-15%. כמו כן נקבע מנגנון פיצוי שישולם באמצעות בונוס ולא תוספת שכר, לגבי השנים 2025-2026, במקרה שבו לא תהיה זכאות לתקציב המקסימאלי אולם האינפלציה השנתית תהיה מעל 3%. תקציב קידומי השכר יחולק בין הזכאים באופן דיפרנציאלי, המבוסס על תרומת כל עובד להשגת יעדי הבנק (מדדי מצוינות).
 - 1.2 לאור התשואה שהושגה בשנת 2022 (17%) והתשואה הצפויה לשנת 2023, תשולם תוספת שכר בתחילת 2023 ובתחילת 2024 בהתאם לתוספת המקסימאלית.
 2. תקופת העסקה ללא קביעות - לשם הגברת הגמישות הניהולית של הבנק, על רקע התמורות בשוק הבנקאות, הבנק יהיה רשאי להעסיק עובדים תחת ההסכם הקיבוצי, ללא מתן קביעות, לתקופה של עד 10 שנים באופן מדורג, בהתאם לוותק העובד, ולא יותר מ-6 שנים תוספת.
 3. על מנת לאפשר קפיצת מדרגה נוספת בטרנספורמציה הדיגיטלית-טכנולוגית של הבנק, בהתאם לאסטרטגיה של הבנק, הוסכם על הגדלה משמעותית של מכסת העובדים שהבנק רשאי להעסיק תחת ההסכם הטכנולוגי, באופן המקנה לבנק גמישות ניהולית בקליטה ובניהול ההון האנושי בתחומים אלו - ללא מתן קביעות.
 4. על רקע המעבר הנמשך לשימוש בכלים דיגיטליים מבוססי דאטה ומוודלים מתקדמים, שיוצר התייתרות בתפקידים שונים בבנק, נקבע מתווה להסדרת הטיפול בעובדים שתפקידם התייתר, באופן שיאפשר לבנק את המשך מגמת התייעלות המואצת שלו.
 5. על מנת לרתום את העובדים מדי שנה להשגת יעדי תכנית העבודה, בתחילת כל שנה תפרסם ההנהלה את היעדים שבהשגתם ישולם בונוס על בסיס התוצאות השנתיות. לשם עידוד מצוינות וקשר ישיר בין תרומה לתגמול, הבונוס ימשיך להיות משולם באופן דיפרנציאלי בהתאם לתרומת כל עובד להצלחת הבנק.
 6. ההסכם כולל שיפור תנאים נלווים וסוציאליים לאוכלוסיות שונות בבנק.
 7. עובדים חדשים שיקלטו לבנק יועסקו תחת סעיף 14 לחוק פיצויי פיטורין לאורך כל תקופת העסקתם בבנק.
 8. ההנהלה וארגון העובדים ינהלו מו"מ לקידום הסכמות לאימוץ מתכונת חדשה לקידום, בהתאם לעיסוקו של כל עובד (חלף ותק ומדרג כשיקול עיקרי) וכן מתווה לקדנציות תחומות בזמן.
 9. כחלק מההסכמות וכן לציון 120 שנים לבנק שחל ב-2022, שילם הבנק לעובדים מענק מיוחד וחד פעמי בסך של 10,000 ש"ח לעובד.
- השפעת ההתקשרות בהסכם הקיבוצי הינה קיטון צפוי ברווח הנקי של הבנק בשנת 2023 בכ-70 מיליון ש"ח, וזאת לפני צעדי התייעלות שהנהלת הבנק נוקטת בהם בכל שנה, שצפויים לקזז את מרבית הגידול האמור. כמו כן, חל גידול חד פעמי לא מהותי בהתחייבויות האקטואריות של הבנק.

ביאור 8 - זכויות עובדים (המשך)

ב. הנפקת כתבי אופציה

ביום 16 באוגוסט 2022 פרסם הבנק מתאר להצעת ניירות ערך לנושאי משרה (שאינם דירקטורים ואינם המנכ"ל) ועובדים של קבוצת הבנק של עד 5,000,000.

למידע נוסף ראה [ביאור 24.א. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#).

ביום 30 במרס 2023 הוקצו 239,502 כתבי אופציה נוספים שאינם רשומים למסחר בבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ ל-13 עובדי הבנק, כאשר מתוכם 3 נושאי משרה בבנק (שאינם דירקטורים ואינם המנכ"ל), לרבות אופציות מתוך הכמות כאמור אשר תוקצנה ותפקענה או שתבטל זכות הניצע לקבלן, והן לא תמומשה למניות, ותוחזרנה למאגר האופציות, והכל כמפורט במתאר.

במועד הבשלת כתבי האופציה יהיה הניצע זכאי למניות מימוש בכמות שתיקבע על פי מרכיב שווי ההטבה בלבד. לעניין זה, "מרכיב שווי ההטבה" הנו ההפרש בין שער הסגירה של מניה רגילה של הבנק בבורסה במועד המימוש לבין מחיר המימוש. כתבי האופציה יבשילו בשלוש מנות שנתיות שוות (כל מנה שווה ל-33% מכמות כתבי האופציה שיוקצו לכל ניצע) החל ממועד ההקצאה, כדלקמן:

המנה הראשונה תבשיל בחלוף שנה ממועד ההקצאה ותפקע 24 חודשים לאחר מכן. מובהר כי מימוש המנה הראשונה כפוף גם לתקופת החסימה ולהוראות סעיף 102. המנה השנייה תבשיל בחלוף שנתיים ממועד ההקצאה ותפקע 24 חודשים לאחר מכן. המנה השלישית תבשיל בחלוף שלוש שנים ממועד ההקצאה ותפקע 24 חודשים לאחר מכן.

בתום תקופת המימוש של כל מנה יפקעו כתבי האופציה מאותה מנה (במקרה שלא פקעו או מומשו קודם לכן בהתאם להוראות תכנית האופציות) וכתבי האופציה לא יהיו ניתנים למימוש החל ממועד זה.

כתבי האופציה מוצעים לניצעים ללא תמורה, כחלק מתנאי העסקתם בבנק. מחיר המימוש של כתבי האופציה המוקצים בפועל הנו 29.53 ש"ח למניה, אשר נקבע בהתאם למחיר הסגירה הממוצע בש"ח של מניית הבנק בשלושים ימי המסחר שקדמו למועד אישור הדירקטוריון להקצאת כתבי האופציה.

בגין הנפקתם של כתבי האופציה האמורים לעיל, רושם הבנק הוצאות שכר בהתאם לשווי ההוגן של כתבי האופציה. הוצאה זו תירשם בדוחות הכספיים של הבנק לאורך תקופת ההבשלה של האופציות.

האומדן לשווי ההוגן של כתבי האופציה ליום הקצאתם, אשר נערך על ידי מעריך חיצוני לפי מודל הבינומי, הנו כ-1.5 מיליון ש"ח.

הבנק קיבל מרשות המיסים אישור להפעלת התכנית כ"תכנית להקצאת מניות באמצעות נאמן" במסגרת סעיף 102 לפקודת מס הכנסה, במסלול מיסוי רווח הון.

ביאור 8 - זכויות עובדים (המשך)

ג. הרכב ההטבות

1. הטבות לעובדים

ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרס	ליום 31 במרס	
2022	2022	2023	
מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	
			במיליוני ש"ח
הטבות לאחר פרישה - פנסיה ופיצויים^(א)			
17,214	18,399	17,351	סכום ההתחייבות
8,816	9,240	8,654	השווי ההוגן של נכסי התכנית
8,398	9,159	8,697	עודף ההתחייבות על נכסי התכנית
חופשת יובל צבורה			
19	26	19	סכום ההתחייבות
-	-	-	השווי ההוגן של נכסי התכנית
19	26	19	עודף ההתחייבות על נכסי התכנית (כלול בהתחייבויות אחרות)
הטבות אחרות			
513	599	524	סכום ההתחייבות
-	(24)	-	בניכוי יתרות שסווגו כנכסים מוחזקים למכירה
-	-	-	השווי ההוגן של נכסי התכנית
513	575	524	עודף ההתחייבות על נכסי התכנית
סך הכל			
8,946	9,773	9,256	עודף ההתחייבות שנכלל בסעיף "התחייבויות אחרות" ¹
-	-	-	ימזה: בגין הטבות לעובדים בחו"ל
16	13	16	עודף הנכסים שנכלל בסעיף "נכסים אחרים" ²
2	1	2	ימזה: בגין הטבות לעובדים בחו"ל

(א) החל מיום 1 באפריל 2022 בנק לאומי ארה"ב אינו מאוחד בדוחותיו הכספיים המאוחדים של הבנק כתוצאה מעסקת המיזוג עם Valley. למידע נוסף ראה [ביאור 15.א. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#). נכון ליום 31 במרס 2022 היתרות הנ"ל סווגו כמוחזקות למכירה. למידע נוסף ראה [ביאור 16.ב. בדוחות הכספיים ליום 31 במרס 2022](#).

ביאור 8 - זכויות עובדים (המשך)

ג. הרכב ההטבות (המשך)

2. תכנית הטבה מוגדרת

א. מחויבות ומצב המימון

1. שינוי במחויבות בגין הטבה חזויה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	2023	
2022	2022		בלתי מבוקר במיליוני ש"ח
21,261	21,261	17,214	מחויבות בגין הטבה חזויה בתחילת התקופה
142	47	31	עלות שירות
717	156	198	עלות ריבית
27	7	6	הפקדות משתתפי תכנית
(3,449)	(2,595)	116	הפסד (רווח) אקטוארי
4	2	6	שינויים בשערי חליפין של מטבע חוץ
(1,401)	(392)	(220)	הטבות ששולמו
69	69	-	אחר
(156)	(156)	-	בניכוי יתרות של חברת הבת בארה"ב שנמכרה ^(א)
17,214	18,399	17,351	מחויבות בגין הטבה חזויה בסוף תקופת הדיווח
16,594	17,635	16,499	מחויבות בגין הטבה מצטברת בסוף תקופת הדיווח

(א) החל מיום 1 באפריל 2022 בנק לאומי ארה"ב אינו מאוחד בדוחותיו הכספיים המאוחדים של הבנק כתוצאה מעסקת המיזוג עם Valley. למידע נוסף ראה [ביאור 15.א. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#). נכון ליום 31 במרס 2022 היתרות הנ"ל סווגו כמחזקות למכירה. למידע נוסף ראה [ביאור 16.ב. בדוחות הכספיים ליום 31 במרס 2022](#).

2. שינוי בשווי ההוגן של נכסי התכנית ומצב המימון של התכנית

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	2023	
2022	2022		בלתי מבוקר במיליוני ש"ח
9,803	9,803	8,816	שווי הוגן של נכסי התכנית בתחילת התקופה
(293)	(228)	(81)	תשואה בפועל על נכסי תכנית ^(א)
248	18	15	הפקדות לתכנית על ידי הבנק
27	7	6	הפקדות משתתפי תכנית
1	2	8	שינויים בשערי חליפין של מטבע חוץ
(869)	(261)	(110)	הטבות ששולמו
69	69	-	אחר
(170)	(170)	-	בניכוי יתרות של חברת הבת בארה"ב שנמכרה ^(א)
8,816	9,240	8,654	שווי הוגן של נכסי התכנית בסוף תקופת הדיווח
8,398	9,159	8,697	מצב המימון - התחייבות נטו שהוכרה בסוף תקופת הדיווח

(א) לרבות השפעת המעבר לקופה משלמת בגין פורשים. ראה [ביאור 23.ד. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#).
(ב) החל מיום 1 באפריל 2022 בנק לאומי ארה"ב אינו מאוחד בדוחותיו הכספיים המאוחדים של הבנק כתוצאה מעסקת המיזוג עם Valley. למידע נוסף ראה [ביאור 15.א. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#). נכון ליום 31 במרס 2022 היתרות הנ"ל סווגו כמחזקות למכירה. למידע נוסף ראה [ביאור 16.ב. בדוחות הכספיים ליום 31 במרס 2022](#).

ביאור 8 - זכויות עובדים (המשך)

ג. הרכב ההטבות (המשך)

2. תכנית הטבה מוגדרת (המשך)

א. מחויבות ומצב המימון (המשך)

3. סכומים שהוכרו במאזן המאוחד

ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרס	2023	2022
מבוקר	בלתי מבוקר		
במיליוני ש"ח			
2	13	16	
8,400	9,172	8,713	
8,398	9,159	8,697	

סכומים שהוכרו בסעיף נכסים אחרים

סכומים שהוכרו בסעיף התחייבויות אחרות

התחייבות נטו שהוכרה בסוף תקופת הדיווח

4. סכומים שהוכרו ברווח כולל אחר מצטבר לפני השפעת מס

ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרס	2023	2022
מבוקר	בלתי מבוקר		
במיליוני ש"ח			
2,109	2,786	2,293	
2,109	2,786	2,293	

הפסד אקטוארי, נטו

יתרת סגירה ברווח כולל אחר מצטבר

ב. הוצאה לתקופה

1. רכיבי עלות ההטבה נטו שהוכרו ברווח והפסד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	2023	2022
מבוקר	בלתי מבוקר		
במיליוני ש"ח			
142	47	31	
717	156	198	
(402)	(110)	(96)	
265	126	109	
722	219	242	
199	49	58	
921	268	300	

עלות שירות

עלות ריבית

תשואה חזויה על נכסי התכנית

הפחתה של סכומים שלא הוכרו - הפסד אקטוארי נטו

סך עלות ההטבה, נטו

סך הוצאה בגין תכנית פנסיה להפקדה מוגדרת

סך הוצאות שנכללו ברווח והפסד

ביאור 8 - זכויות עובדים (המשך)

ג. הרכב ההטבות (המשך)

2. תכנית הטבה מוגדרת (המשך)

ב. הוצאה לתקופה (המשך)

2. שינויים בנכסי תכנית ובמחויבות להטבה שהוכרו ברווח כולל אחר לפני השפעת מס

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	2023	2022	2022
מבוקר	בלתי מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	מבוקר
במיליוני ש"ח				
(2,754)	(2,257)	293		הפסד (רווח) אקטוארי נטו לתקופה
(265)	(126)	(109)		הפחתה של סכומים שלא הוכרו - הפסד אקטוארי נטו
6	1	-		שינויים בשערי חליפין של מטבע חוץ
(46)	-	-		בניכוי יתרות של חברת הבת בארה"ב שנמכרה ^(*)
(3,059)	(2,382)	184		סך הכל הוכר ברווח כולל אחר
722	219	242		סך עלות ההטבה נטו
(2,337)	(2,163)	426		סך הכל הוכר בעלות ההטבה, נטו לתקופה ובהפסד (רווח) כולל אחר

(א) החל מיום 1 באפריל 2022 בנק לאומי ארה"ב אינו מאוחד בדוחותיו הכספיים המאוחדים של הבנק כתוצאה מעסקת המיזוג עם Valley. למידע נוסף ראה [ביאור 15.א. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#).

3. הנחות^(*)

א. ההנחות על בסיס ממוצע משוקלל המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה ולמידת עלות ההטבה נטו

1. ההנחות העיקריות המשמשות לקביעת המחויבות בגין ההטבה

ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרס	2023	2022	2022
מבוקר	בלתי מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	מבוקר
באחוזים				
2.06	1.20	2.12		שיעור היוון
2.67	2.63	2.75		שיעור עליית המדד
0-36.4	0.1-7	0-36.4		שיעור עזיבה ^(*)
0-6.81	0-6.3	0-6.81		שיעור גידול בתגמול

(א) ההנחות מתייחסות לנתוני בנק בלבד.

(ב) לעובדים שהחלו את עבודתם בבנק לפני 1 בינואר 1999 וקיבלו קביעות עד מועד חתימת ההסכם הקיבוצי המיוחד בשנת 2000.

2. ההנחות העיקריות המשמשות למדידת עלות ההטבה נטו לתקופה

ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרס	2023	2022	2022
מבוקר	בלתי מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	מבוקר
באחוזים				
1.45	0.55	2.06		שיעור היוון
4.50	4.50	4.50		תשואה חזויה לטווח ארוך על נכסי תכנית
0-6.81	0-6.3	0-6.81		שיעור גידול בתגמול

ביאור 8 - זכויות עובדים (המשך)

ג. הרכב ההטבות (המשך)

3. הנחות^(א) (המשך)

ב. השפעה של שינוי בנקודת אחוז אחת על המחויבות בגין הטבה חזויה לפני השפעת מס

קיטון בנקודת אחוז אחת			גידול בנקודת אחוז אחת			
ליום 31 בדצמבר			ליום 31 במרס			
2022	2022	2023	2022	2022	2023	
מבוקר			בלתי מבוקר			
במיליוני ש"ח						
2,609	2,885	2,590	(2,126)	(2,349)	(2,115)	שיעור היוון
387	458	392	(346)	(411)	(351)	שיעור עליית המדד
(215)	(269)	(229)	192	246	201	שיעור עזיבה
(339)	(400)	(344)	378	445	383	שיעור גידול בתגמול

(א) הנחות מתייחסות לנתוני בנק בלבד.

גובה ההתחייבות לזכויות עובדים מושפע ממספר משתנים מרכזיים, הכוללים משתני שוק (שיעורי ריביות היוון ההתחייבויות לטווחי הזמן השונים) ומשתנים אקטואריים, כאשר חלק מהמשתנים האקטואריים הינם משתנים התנהגותיים של העובדים. ייתכן כי יתקיים קשר בין שינויים במשתני השוק לבין שינויים במשתנים האקטואריים ההתנהגותיים. לדוגמא, ייתכן כי באם תתרחש עליית ריבית חדה במשק הישראלי, אשר בעקבותיה תעלנה גם תשואות האג"ח הממשלתיות (אשר תקטין את גובה ההתחייבויות לפנסיה), יצטמצם גם שיעור העובדים הבוחרים במסלול פנסיה (החלטה אשר גם תצמצם את גובה ההתחייבויות של הבנק לפנסיה).

4. נכסי תכנית

א. הרכב השווי ההוגן של נכסי תכנית

ליום 31 בדצמבר		ליום 31 במרס		
2022	2022	2023		
מבוקר		בלתי מבוקר		
במיליוני ש"ח				
136	89	66		מזומנים ופיקדונות בבנקים
1,095	1,557	1,127		מניות
334	351	219		אגרות חוב ממשלתיות
579	809	504		אגרות חוב קונצרניות
6,672	6,434	6,738		אחר ^(א)
8,816	9,240	8,654		סך הכל

(א) לרבות השפעת המעבר לקופה משלמת בגין פורשים. ראה [ביאור 23.ד. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#).

ביאור 8 - זכויות עובדים (המשך)

ג. הרכב ההטבות (המשך)

4. נכסי תכנית (המשך)

ב. השווי ההוגן של נכסי תכנית לפי סוגי נכסים ויעד הקצאה לשנת 2023

יעד הקצאה		אחוז מנכסי התכנית	
ליום 31 בדצמבר 2023	ליום 31 בדצמבר 2022	2023	2022
בלתי מבוקר	מבוקר		
באחוזים			
מזומנים ופיקדונות בבנקים		1	1
מניות		13	17
אגרות חוב ממשלתיות		3	4
אגרות חוב קונצרניות		6	9
אחר		77	69
סך הכל		100	100

5. תזרימי מזומנים

א. הפקדות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2022	2023	תחזית ^(*) 2023
מבוקר	בלתי מבוקר		
במיליוני ש"ח			
275	25	21	63
הפקדות			

(א) אומדן ההפקדות שהבנק צופה כי יופקדו לתכנית להטבה מוגדרת במהלך התקופה שנותרה עד לסוף שנת 2023.

ב. הטבות שהבנק צופה לשלם בעתיד^(*)

שנה	במיליוני ש"ח
2023	614
2024	857
2025	765
2026	818
2027	820
2028-2032	4,827
2033 ואילך	13,762
סך הכל	22,463

(א) בערכים מהוונים.

ביאור 9א - הון

שינויים בהון הבנק

הקצאת כתבי אופציה

לפרטים אודות פקיעה והנפקת כתבי אופציה שאינם רשומים למסחר לעובדים ונושאי משרה בבנק, ראה [ביאור 8.ב](#).

מניות רדומות של הבנק

נכון למועד פרסום הדוח, בבעלות הבנק 71,824,258 מניות רדומות.

תכנית לרכישה עצמית של מניות הבנק

ביום 22 במאי 2023 אישר דירקטוריון הבנק תכנית לרכישה עצמית של מניות הבנק בהיקף שלא יעלה על 800 מיליון ש"ח, החל מיום 24 במאי 2023 ועד ליום 15 במאי 2024 או עד לרכישת כל סכום התכנית, כמוקדם ביניהם.

תכנית הרכישה תבוצע במסגרת המסחר בבורסה ו/או בעסקאות מחוץ לבורסה, באמצעות חבר בורסה חיצוני ובלתי תלוי שיפעל על פי ייפוי כח בלתי חוזר, בהתאם למנגנון הגנת נמל מבטחים שפרסמה רשות ניירות ערך. תכנית הרכישה תתבצע בשלושה שלבים נפרדים, שכל אחד מהם יהיה בלתי הדיר, בהתאם לתנאי מנגנון נמל מבטחים (להלן: "שלב א" ו-"שלב ב" ו-"שלב ג").

ביצוע שלב א' יחל ביום 24 במאי 2023, ויסיים במוקדם מבין (א) יום 2 באוגוסט 2023; או (ב) השלמת רכישת מניות הבנק בהיקף של 300 מיליון ש"ח. לאחר סיום שלב א', אם יחליט הבנק לבצע את שלב ב', ייתן הבנק לחבר הבורסה הוראה בלתי הדירה להתחיל בביצוע שלב ב' ביום המסחר השני ממועד פרסום הדוח הכספי הראשון שלאחר מועד קבלת ההחלטה בדבר ביצוע שלב ב'. במקרה כזה, יסתיים שלב ב' במוקדם מבין: (א) יום 2 בנובמבר 2023; או (ב) השלמת רכישת מניות הבנק בהיקף של 300 מיליון ש"ח. לאחר סיום שלב ב', אם יחליט הבנק לבצע את שלב ג', ייתן הבנק לחבר הבורסה הוראה בלתי הדירה להתחיל בביצוע שלב ג' ביום המסחר השני ממועד פרסום הדוח הכספי הראשון שלאחר מועד קבלת ההחלטה בדבר ביצוע שלב ג'. במקרה כזה, יסתיים שלב ג' במוקדם מבין: (א) יום 15 במאי 2024; או (ב) השלמת רכישת מניות הבנק בהיקף של 800 מיליון ש"ח, בניכוי סך הרכישות שבוצעו בפועל במסגרת שלב א' ושלב ב'. אם לאחר סיום שלב א' או שלב ב', תתקבל החלטה שלא לבצע את שלב ב' או שלב ג', לפי העניין, יפרסם על כך הבנק דיווח מיידי.

אישור הפיקוח על הבנקים לביצוע תכנית הרכישה, כנדרש בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 332, התקבל ביום 17 במאי 2023, בכפוף לעמידה במגבלות וביעדי ההון, ובכלל זאת התנאי לפיו התכנית תופסק לאלתר אם במהלך תקופת התכנית יתברר כי על פי הדוחות הכספיים האחרונים שפורסמו הבנק אינו עומד ביחס הון עצמי רובד 1 של 10.9% לפחות.

חוזר להתאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם משבר הקורונה (הוראת שעה) - הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 250

החל מיום 1 בינואר 2022 חלים על לאומי יעדי ההון המזעריים שחלו טרם הוראת השעה, קרי יחס הון עצמי רובד 1 שלא יפחת מ-10%, ויחס הון כולל שלא יפחת מ-13.5%. ליחס הון עצמי רובד 1 מתווספת דרישות הון בשיעור המבטא 1% מיתרת הלוואות לדיור לתאריכי הדוחות הכספיים, למעט הלוואות לדיור לגביהן ניתנה הקלה במסגרת הוראת השעה להתמודדות עם משבר הקורונה.

בהתאם לחוזר שפרסם הפיקוח על הבנקים ביום 30 בספטמבר 2021, החל מיום 1 באוקטובר 2021, נותרה ההקלה כאמור רק בהתייחס לדרישת ההון בגין הלוואות לדיור שלא לצורך רכישת זכות במקרקעין (הלוואות לכל מטרה). ליום 31 במרס 2023, דרישת ההון הנוספת בגין יתרת הלוואות לדיור, הינה 0.21% במונחי יחס הון עצמי רובד 1.

בהתאם, דרישות ההון המזעריות שחלו על הבנק ליום 31 במרס 2023 הינן 10.21% ליחס הון עצמי רובד 1 (כולל דרישת ההון בגין יתרת הלוואות לדיור) ו-13.50% ליחס הון הכולל.

בנוגע ליחס המינוף, בהוראת השעה נקבע שתאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא 24% או יותר מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית, יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5.5% (חלף 6% קודם לכן). ביום 15 במאי 2022 פורסם חוזר לתיקון הוראת השעה, ולפיו תוקף ההקלה יוארך עד ל-31 בדצמבר 2023. תאגיד שינצל את ההקלה עד למועד זה יידרש לשוב ולעמוד ביחס המינוף הנדרש טרום הוראת השעה תוך שני רבעונים, עד ה-30 ביוני 2024. עוד נקבע כי ניצול ההקלה לא יהווה חסם לחלוקת דיבידנד בכפוף לתכנון הון הכולל חזרה ליחס המינוף הנדרש.

ביאור 9א - הון (המשך)

מדיניות חלוקת דיבידנד

מדיניות חלוקת הדיבידנד של הבנק, שאושרה על ידי דירקטוריון הבנק ביום 6 במרס 2019, קובעת כי מדי רבעון יחולק דיבידנד בגובה של עד 50% מהרווח הנקי של הבנק, בהתאם לדוחות הכספיים של הבנק לרבעון שחלף. זאת בכפוף, בין היתר, לכך שהבנק יעמוד ביעדי הלימות ההון שלו גם לאחר חלוקת הדיבידנד. חלוקת הדיבידנד בפועל כפופה להחלטות פרטניות של הדירקטוריון בטרם כל חלוקה, ובכפוף להוראות הדין שחלות על חלוקת דיבידנד ובכלל זה הוראות חוק החברות והוראות בנק ישראל.

ביום 22 במאי 2023 אישר הדירקטוריון חלוקת דיבידנד בסך של כ-294 מיליון ש"ח, המהווים כ-30% מהרווח הנקי לרבעון הראשון של שנת 2023, סכום הדיבידנד שאושר לכל מניה בת 1 ש"ח ע.ג. הינו כ-19.07 אגורות. סכום הדיבידנד הסופי למניה כפוף לשינויים עקב רכישה עצמית של מניות. הדירקטוריון קבע את יום 7 ביוני 2023 כיום הקובע לעניין תשלום דיבידנד ואת יום 15 ביוני 2023 כיום התשלום.

פרטים בדבר דיבידנד ששולם

מועד ההכרזה	מועד תשלום	דיבידנד למניה	דיבידנד ששולם במזומן
		באגורות	במיליוני ש"ח
12 באוגוסט 2021	2 בספטמבר 2021	43.36	630
15 בנובמבר 2021	12 בדצמבר 2021	94.11	1,367
9 במרס 2022	6 באפריל 2022	40.48	588
24 במאי 2022	15 ביוני 2022	22.14	322
16 באוגוסט 2022	6 בספטמבר 2022	25.82	399
29 בנובמבר 2022	19 בדצמבר 2022	23.08	356
14 במרס 2023	4 באפריל 2023	45.20	698

תשקיף מדף והנפקת אגרות חוב וניירות ערך מסחריים

ביום 27 במאי 2021 פרסם הבנק תשקיף מדף בהתאם להיתר שהתקבל מהרשות לניירות ערך. ביום 18 במאי 2023 החליטה הרשות לניירות ערך להאריך את התקופה להצעת ניירות ערך על פי תשקיף המדף עד ליום 26 במאי 2024.

ביום 18 בינואר 2023, הנפיק הבנק סך של 500 מיליון דולר ארה"ב ערך נקוב כתבי התחייבות נדחים "ורוקים" סדרה לאומי \$ 2033 רמ. הסדרה נרשמה למסחר ברצף מוסדיים בבורסה בתל אביב.

כתבי התחייבות הנדחים סדרה לאומי \$ 2033 רמ עומדים לפדיון בתשלום אחד, לאחר 10 שנים ושישה חודשים ממועד הנפקתם, כאשר לבנק עומדת האפשרות לבצע פדיון מוקדם בתקופה שבין 5 שנים ושלושה חודשים לבין 5 שנים ושישה חודשים ממועד הנפקתם, בכפוף לתנאים מסוימים.

כתבי התחייבות הנדחים סדרה לאומי \$ 2033 רמ נושאים ריבית שנתית קבועה בשיעור של 7.129% לשנה אשר תשולם בתשלומים חצי שנתיים. עד ליום 18 ביולי 2028. במועד זה, וככל שלא בוצע פדיון מוקדם, יעודכן שיעור הריבית בהתאם לתשואה הממשלתית בארה"ב באותו מועד בתוספת המרווח שהוסכם בהנפקה, כמפורט במסמכי ההנפקה.

בהתקיים נסיבות לאירוע מכונן (אירוע מכונן לאי קיימות או אירוע מכונן לספיגת הפסדי קרן, המוקדם מביניהם), יומרו כתבי התחייבות הנדחים סדרה לאומי \$ 2033 רמ למניות על פי ממוצע שערי הסגירה שנקבעו למניות הבנק בבורסה ב-14 ימי המסחר העוקבים האחרונים לפני היום בו נמסרה הודעת ההמרה (מתורגם לדולר ארה"ב לפי השער באותו מועד), או על פי שער הרצפה שנקבע (4.21053 דולר ארה"ב, כפוף להתאמות), כגובה מביניהם.

כתבי התחייבות לאומי \$ 2033 רמ כשירים להכלל בהון רוברד 2 החל ממועדי הנפקתם.

ביאור 9ב - הלימות הון, מינוף ונזילות

כללי

במאי 2013 תיקן הפיקוח על הבנקים את הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 211-201 בנושא מדידה והלימות הון, על מנת להתאימן להנחיות באזל 3.

יודגש, כי הוראות באזל 3 קובעות שינויים משמעותיים בחישוב דרישות ההון הרגולטורי, בין היתר, בכל הקשור לנושאים הבאים:

1. רכיבי ההון הפיקוחי
2. ניכויים מההון והתאמות פיקוחיות
3. טיפול בחשיפות לתאגידים פיננסיים
4. טיפול בחשיפות לסיכון אשראי בגין חובות פגומים
5. הקצאת הון בגין סיכון CVA

רכיבי הון הנתונים לתנדטיות

התקינה בדבר זכויות עובדים אשר יושמה לראשונה בינואר 2015, הינה גורם המשפיע באופן מהותי על הון עצמי רובד 1 של לאומי, בעיקר בשל העובדה שמדידת ההתחייבות הינה בהתאם לריביות שוק שהינן ברמות נמוכות היסטוריות וכן בשל התנדטיות הרבה שמדידה מעין זו הביאה להון הפיקוחי של הבנק.

בהקשר זה, ביום 12 ביולי 2016 קיבל הבנק אישור פרטני מאת בנק ישראל לעניין אופן חישוב ריבית ההיוון שתשמש לחישוב ההתחייבות לזכויות עובדים לצורך מדידת ההון הפיקוחי. בהתאם לאישור, ריבית ההיוון מחושבת על פי ממוצע נע של תשואות השוק, לתקופה של שמונה רבעונים שהסתיימה במועד הדיווח. חישוב זה יושם החל מהדוחות הכספיים לתקופה שהסתיימה ביום 30 ביוני 2016 ועד הדוחות הכספיים לתקופה שהסתיימה ביום 30 ביוני 2022.

ביום 5 בספטמבר 2022 אישר דירקטוריון הבנק, לאחר קבלת אישור הפיקוח על הבנקים, לשנות את אופן מדידת ההתחייבויות הפנסיוניות לצורכי ההון הפיקוחי. על פי שיטת המדידה החדשה, בכל רבעון הבנק יחשב את השינוי בהתחייבות לפנסיה כתוצאה משינויים בריבית ההיוון בניכוי השינוי בשווי הנכסים שיועדו מראש לגידור התחייבויות אלו. השינוי בהתחייבות לפנסיה נטו, לאחר השפעת המס, ייפרס באופן לינארי על פני ארבעה רבעונים, החל מהרבעון עבורו בוצע החישוב. יישום השיטה החדשה נכנס לתוקף ביום 1 ביולי 2022 ויהיה בתוקף עד המוקדם מבין השניים: א) דוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2029 (כולל) או ב) מועד הדוח הכספי בו הממוצע לאורך ארבעה רבעונים האחרונים של סכום ההתחייבויות הפנסיונית יהיה נמוך מסך של 10 מיליארד ש"ח, צמוד למדד (מהמדד הידוע ביום 1 ביולי 2022 ועד למדד הידוע בתאריך הדוח הכספי הרלוונטי). במקביל בוטל אישור הפיקוח למדידת ההתחייבויות הפנסיוניות לצורכי חישוב ההון הפיקוחי לפי ממוצע נע של תשואות השוק לתקופה של שמונה רבעונים שהסתיימו במועד הדיווח הרלוונטי, שהיה בתוקף החל מהדוחות הכספיים ליום 30 ביוני 2016.

ביום 15 בנובמבר 2016 החליט דירקטוריון הבנק בהתבסס על המלצת ועדת הביקורת לחשב את ההתחייבויות הפנסיוניות לעובדים, על בסיס מרווח קבוע של אגרות חוב בדירוג בינלאומי AA.

לצורך ההון הרגולטורי ההתחייבות הפנסיונית הינה בסך 17,749 מיליון ש"ח והון עצמי רובד 1 50,205 מיליון ש"ח וזאת לעומת ההתחייבות הפנסיונית בספרים בסך של 17,676 מיליון ש"ח והון עצמי רובד 1 49,157 מיליון ש"ח

להלן ניתוח השפעות השינויים על יחס הון עצמי רובד 1 ליום 31 במרס 2023:

- שינוי היקף נכסי סיכון - נכסי הסיכון ליום 31 במרס 2023 מסתכמים בכ-447.2 מיליארד ש"ח. כל גידול של 1 מיליארד ש"ח בנכסי הסיכון, יקטין את יחס הון עצמי רובד 1 ויחס הון כולל בכ-0.03%.
- שינוי הון עצמי רובד 1 - הון עצמי רובד 1 ליום 31 במרס 2023 מסתכם בכ-50.2 מיליארד ש"ח. קיטון של 100 מיליון ש"ח בהון עצמי רובד 1, יקטין את יחס הון עצמי רובד 1 ויחס הון כולל בכ-0.02%.

ביאור 9 - הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

31 בדצמבר		31 במרס	
2022	2022	2023	2023
מבוקר		בלתי מבוקר	
		במיליוני ש"ח	
א. נתונים			
הון לצורך חישוב יחס ההון			
48,797	42,563	50,205	הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים ^{(ב)(ד)}
12,020	10,903	14,428	הון רובד 2, לאחר ניכויים
60,817	53,466	64,633	סך הכל הון כולל
יתרות משוקללות של נכסי סיכון			
392,658	365,454	413,535	סיכון אשראי ^{(ב)(ה)}
6,610	6,178	5,778	סיכונים שוק
26,375	23,147	27,907	סיכון תפעולי
425,643	394,779	447,220	סך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון
יחס ההון לרכיבי סיכון			
11.46%	10.78%	11.23%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
14.29%	13.54%	14.45%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
10.21%	10.19%	10.21%	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי הפיקוח על הבנקים ^(א)
13.50%	13.50%	13.50%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי הפיקוח על הבנקים ^(א)
ב. חברות בת משמעותיות			
בנק לאומי ארה"ב			
	13.02%		יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
	13.88%		יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
	7.00%		יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי השלטונות המקומיים ^(א)
	10.50%		יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי השלטונות המקומיים ^(א)

- (א) יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש ויחס ההון הכולל המזערי הנדרש ליום 31 במרס 2023 הינם 10%-13.5% בהתאמה. ליחס הון עצמי רובד 1 התווספה דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור למעט הלוואות לדיור שניתנו בתקופת הוראת השעה. לפירוט נוסף על הוראת השעה להתמודדות עם משבר הקורונה, ראה [ביאור 9](#) לעיל.
- (ב) נתונים אלה כוללים התאמות בגין השפעת היישום לראשונה של כללי החשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים, אשר פוחתות בהדרגה עד ליום 31 בדצמבר 2024. לפרטים נוספים על ההתאמות בגין הפסדי אשראי צפויים, ראה [סעיף 7](#), להלן.
- (ג) יחס הון עצמי רובד 1 המזערי ויחס ההון הכולל המזערי הנדרש בהתאם לרגולציה המקומית הינו 4.5%-8%, בהתאמה. ליחסים אלה מתווספת כרית לשימור הון של 2.5%.
- (ד) בחישובי יחסי ההון הובאו בחשבון התאמות מיישום שיטת המדידה החדשה בקשר להתחייבויות אקטואריות מסוימות. לפרטים נוספים אודות השפעת המעבר לשיטה החדשה ראה פרק [רכיבי הון הנתונים לתנועתיות](#) לעיל.
- (ה) סיכון אשראי חושב לאחר יישום העדכונים להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 203 ו-203A בנושא "מדידה והלימות הון - הגישה הסטנדרטית - סיכון אשראי". מספרי השוואה ליום 31 במרס 2023 לא הוצגו מחדש.
- (ו) סיכון אשראי חושב לאחר יישום החוזר לעדכון הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203 בנושא "מדידה והלימות הון - הגישה הסטנדרטית - סיכון אשראי".

ביאור 9ב - הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

ג. רכיבי ההון לצורך חישוב יחס ההון

31 בדצמבר	31 במרס	2023
2022	2022	
מבוקר	בלתי מבוקר	
	במיליוני ש"ח	
1. הון עצמי רובד 1		
49,438	42,433	49,791
		הון המיוחס לבעלי מניות הבנק
-	285	-
		הבדלים בין הון המיוחס לבעלי מניות הבנק לבין הון עצמי רובד 1 - זכויות מיעוט
190	(357)	190
		התאמות בגין המעבר בין העקום החשבונאי לעקום פיקוחי ^(א)
49,628	42,361	49,981
		סך הון עצמי רובד 1 לפני התאמות פיקוחיות וניכויים
התאמות פיקוחיות וניכויים:		
(1,205)	(207)	(33)
		מוניטין ונכסים בלתי מוחשיים
-	(47)	-
		מיסים נדחים לקבל
(35)	(30)	(24)
		התאמות פיקוחיות וניכויים אחרים - הון עצמי רובד 1
(1,240)	(284)	(57)
		סך הכל התאמות פיקוחיות וניכויים לפני התאמות בגין תכניות התייעלות ולפני התאמות בגין הפסדי אשראי צפויים - הון עצמי רובד 1
49	135	41
		סך ההתאמות בגין תכנית התייעלות
360	351	240
		סך התאמות בגין הפסדי אשראי צפויים ^(א)
48,797	42,563	50,205
		סך הכל הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
2. הון רובד 2		
7,547	6,678	9,421
		הון רובד 2: מכשירים לפני ניכויים
4,473	4,225	5,007
		הון רובד 2: הפרשות להפסדי אשראי, לפני ניכויים
12,020	10,903	14,428
		סך הון רובד 2 לפני ניכויים
ניכויים:		
-	-	-
		סך הכל ניכויים - הון רובד 2
12,020	10,903	14,428
		סך הכל הון רובד 2
60,817	53,466	64,633
		סך הכל הון כולל

(א) בחישובי יחסי ההון הובאו בחשבון התאמות מיישום שיטת המדידה החדשה בקשר להתחייבויות אקטואריות מסוימות. לפרטים נוספים אודות השפעת המעבר לשיטה החדשה ראה פרק [רכיבי הון הנתונים לתנדטיות](#) לעיל.

(ב) נתונים אלה כוללים התאמות בגין השפעת היישום לראשונה של כללי החשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים, אשר פוחתות בהדרגה עד ליום 31 בדצמבר 2024. לפרטים נוספים על ההתאמות בגין הפסדי אשראי צפויים, ראה [סעיף ד](#). להלן.

הערה: סך הכל הון כולל מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-210, 299 בדבר "מדידה והלימות הון", החלות מיום 1 בינואר 2014.

ביאור 9 - הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

ד. השפעת התאמות על יחס הון עצמי רובד 1

31 בדצמבר		31 במרס
2022	2022	2023
מבוקר	בלתי מבוקר	בלתי מבוקר
באחוזים		
יחס ההון לרכיבי סיכון		
יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון לפני השפעת התאמות בגין תכנית ההתייעלות ולפני השפעת התאמות בגין הפסדי אשראי צפויים		
11.29%	10.71%	11.14%
0.01%	0.03%	0.01%
0.09%	0.04%	0.05%
0.07%		0.03%
11.46%	10.78%	11.23%
יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון		

- (א) לרבות השפעת אימוץ כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא זכויות עובדים.
- (ב) התאמות בגין תכניות התייעלות לפי הוראות הפיקוח על הבנקים נזקפות על פני 5 שנים בקו ישר לעניין חישוב הלימות הון.
- (ג) נתונים אלה כוללים התאמות בגין השפעת היישום לראשונה של כללי החשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים, אשר פוחתות בהדרגה עד ליום 31 בדצמבר 2024. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1. כד.1 בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#).

ה. יחס מינוף לפי הוראות הפיקוח על הבנקים

ביום 28 באפריל 2015 פרסם הפיקוח על הבנקים את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 בנושא יחס המינוף. ההוראה קובעת יחס מינוף פשוט, שקוף שאינו מבוסס סיכון אשר יפעל כמדידה משלימה ואמינה לדרישות ההון מבוססות הסיכון ואשר נועד להגביל את צבירת המינוף בתאגיד הבנקאי.

יחס המינוף מבוטא באחוזים, ומוגדר כיחס בין מדידת ההון למדידת החשיפה. ההון לצורך מדידת יחס המינוף הוא הון רובד 1 כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202, תוך התחשבות בהסדרי המעבר שנקבעו. סך מדידת החשיפה של הבנק היא סכום החשיפות המאזניות, חשיפות לנגזרים ולעסקאות מימון ניירות ערך ופריטים חוץ מאזניים. ככלל, המדידה הינה עקבית עם הערכים החשבונאיים ולא מובאים בחשבון משקלי סיכון. כמו כן, הבנק לא מורשה להשתמש בביטחונות פיזיים או פיננסיים, ערבויות או טכניקות אחרות להפחתת סיכון אשראי, כדי להפחית את מדידת החשיפות, אלא אם כן הותר ספציפית בהתאם להוראה. נכסים מאזניים שנוכו מהון רובד 1 (בהתאם להוראה 202) מנוכים ממדידת החשיפות. בהתאם להוראה, הבנק מחשב את החשיפה בגין נגזרים בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203A, ואת החשיפות בגין פריטים חוץ מאזניים על ידי המרה של הסכום הרעיוני של הפריטים במקדמי המרה לאשראי כפי שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203.

בהתאם להוראה, תאגיד בנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5% על בסיס מאוחד. תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה 24% או יותר מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית, יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-6%. בהתאם לאמור לעיל, יחס המינוף המזערי שיידרש מהבנק הוא 6%.

ביום 15 בנובמבר 2020 פרסם בנק ישראל חוזר להתאמות נוספות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם נגיף הקורונה (הוראת שעה) (הוראה מספר 250). על פי החוזר נקבעה התאמה להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 בנושא יחס המינוף, כך שתאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה 24% או יותר מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית, יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5.5% בהתאם לאמור לעיל, יחס המינוף המזערי שנדרש מהבנק הוא 5.5%. לפרטים נוספים על הוראת השעה להתמודדות עם משבר הקורונה ראה [ביאור 9.א](#), לעיל.

לעניין הפחתת דרישות המינוף נקבע כי ההקלה תחול עד ליום 31 בדצמבר 2023 ובלבד שיחס המינוף של התאגיד הבנקאי לא יפחת מיחס המינוף ליום 30 ביוני 2022 או יחס המינוף המזערי שחל על התאגיד הבנקאי טרם הוראת השעה, הנמוך מביניהם. ביום 15 במאי 2022 פורסם חוזר לתיקון הוראת השעה, ולפיו תוקף ההקלה יוארך עד 30 ביוני 2024, כאשר יחס המינוף לא יפחת מיחס המינוף ביום 31 בדצמבר 2023 או מיחס המינוף המזערי שחל על התאגיד הבנקאי טרם הוראת השעה, הנמוך מביניהם. עוד נקבע כי ניצול ההקלה לא יהווה חסם לחלוקת דיבידנד בכפוף לתכנון הון הכולל חזרה ליחס המינוף הנדרש.

ביאור 9 - הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרס	
2022	2022	2023
מבוקר	בלתי מבוקר	
	במיליוני ש"ח	
א. בנתוני המאוחד^(א)		
48,797	42,563	50,205
הון רובד 1		
766,895	720,542	756,692
סך החשיפות ^(ג)		
יחס המינוף		
6.36%	5.91%	6.63%
יחס המינוף		
5.50%	5.50%	5.50%
יחס המינוף המזערי הנדרש על ידי הפיקוח על הבנקים		
ב. חברות בת משמעותיות		
בנק לאומי ארה"ב		
	11.23%	
יחס המינוף		
	5.00%	
יחס המינוף המזערי הנדרש על ידי הפיקוח על הבנקים		

(א) נתונים אלה כוללים התאמות בגין תכנית ההתייעלות לפי הוראות הפיקוח על הבנקים. לפרטים נוספים על ההתאמות בגין תכנית ההתייעלות ראה [סעיף 1](#) לעיל.

כמו כן, בחישוב יחס המינוף הובאו בחשבון התאמות מיישום שיטת המדידה החדשה בקשר להתחייבויות אקטואריות מסוימות. לפרטים נוספים אודות השפעת המעבר לשיטה החדשה ראה [סעיף 1](#) לעיל.

(ב) נתונים אלה כוללים התאמות בגין הפסדי אשראי צפויים לפי הוראות הפיקוח על הבנקים.

(ג) סך החשיפות חושבו לאחר יישום העדכונים להוראת ניהול בנקאי תקין 218 "יחס המינוף" בעקבות עדכון הוראות 203 ו-203A בנושא "מדידה והלימות הון - הגישה הסטנדרטית - סיכון אשראי". מספרי השוואה לא הוצגו מחדש.

1. יחס כיסוי נזילות לפי הוראות הפיקוח על הבנקים

ביום 28 בספטמבר 2014 פורסם חוזר במסגרתו נוספה הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 221 בנושא יחס כיסוי נזילות אשר מאמצת את המלצות ועדת באזל לעניין יחס כיסוי הנזילות במערכת הבנקאית בישראל. יחס כיסוי הנזילות בוחן אופק של 30 ימים בתרחיש קיצון ונועד להבטיח שלתאגיד בנקאי מלאי של נכסים נזילים באיכות גבוהה שנותן מענה לצרכי הנזילות של התאגיד באופק זמן זה. במסגרת ההוראה נקבע אופן החישוב של יחס כיסוי הנזילות לרבות הגדרת המאפיינים ודרישות תפעוליות ל"מלאי נכסים נזילים באיכות גבוהה" (המונה) ומקדמי הביטחון בגינם וכן את תזרים המזמונים היוצא נטו הצפוי בתרחיש הקיצון המוגדר בהוראה עבור 30 הימים הקלנדריים (המכנה).

תרחיש הקיצון שנקבע בהוראה כולל זעזוע המשלב זעזוע ספציפי לתאגיד וזעזוע מערכתית ובמסגרתו הוגדרו שיעורי משיכה סטנדרטיים לתזרימים יוצאים ושיעורי קבלה של תזרימים נכנסים בהתאם לקטגוריות של היתרות השונות.

החל מיום 1 בינואר 2017 ואילך, יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש הינו 100%. עם זאת, בתקופה של לחץ פיננסי תאגיד בנקאי יוכל לרדת מתחת לדרישות מינימאליות אלו.

ביאור 9 - הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		
31 בדצמבר	31 במרס	
2022	2022	2023
מבוקר	בלתי מבוקר	
ממוצע באחוזים		
א. בנתוני המאוחד		
131	120	128
100	100	100
יחס כיסוי הנזילות		
יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי הפיקוח על הבנקים		
ב. בנתוני הבנק		
129	118	125
100	100	100
יחס כיסוי הנזילות		
יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי הפיקוח על הבנקים		

הבנק עומד בדרישה הרגולטורית ליום 31 במרס 2023.

ז. יחס מימון יציב לפי הוראות הפיקוח על הבנקים

החל מהדוח הכספי ליום 31 בדצמבר 2021 הבנק מדווח את הוראת "יחס מימון יציב 222 (NSFR)" – הוראה זו מתבססת על פרסום של ועדת באזל. יחס מימון יציב נטו נועד לשפר את עמידות פרופיל סיכון הנזילות של התאגידים הבנקאיים בטווח הארוך באמצעות דרישה מתאגידים בנקאיים לשמור על פרופיל מימון יציב בהתאם להרכב נכסיהם ולפעילויותיהם החוץ מאזניות. היחס מגביל הסתמכות יתר של התאגידים הבנקאיים על מימון סיטונאי קצר טווח. המדידה הן במאוחד והן בסולו מתבצעת אחת לרבעון והדרישה היא לעמוד ביחס של 100%.

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		
31 בדצמבר	31 במרס	
2022	2022	2023
מבוקר	בלתי מבוקר	
באחוזים		
א. בנתוני המאוחד		
128	127	118
100	100	100
יחס מימון יציב נטו		
יחס מימון יציב נטו המזערי הנדרש על ידי הפיקוח על הבנקים		

ביאור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות

א. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות

31 בדצמבר	31 במרס	2023
2022	2022	2022
מבוקר	בלתי מבוקר	בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח		
1,060	672	1,085
התחייבויות לרכישת ניירות ערך		
44	182	119
התחייבויות להשקעה בבניינים ובציוד ורכישתם		
פעילות מכירת אשראי		
הערך בספרים של האשראי שנמכר		
505	422	-
תמורה שהתקבלה במזומן		
562	437	-
סך הכל רווח נטו ממכירת אשראי		
57	15	-

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	2023
2022	2022	2022
מבוקר	בלתי מבוקר	בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח		

ב. תביעות משפטיות

במהלך העסקים השוטף הוגשו כנגד הבנק וחברות מאוחדות מסוימות תובענות משפטיות, לרבות בקשות לאישור תביעות ייצוגיות. [בביאור 26 לדוחות הכספיים השנתיים של הבנק ליום 31 בדצמבר 2022](#), נכלל מידע לגבי כל התביעות המהותיות למועד פרסום הדוחות השנתיים כאמור. בביאור להלן נכלל מידע לעניין תביעות מהותיות שהוגשו בתקופת הדוח ועד בסמוך למועד פרסומו, ככל שהוגשו, וכן שינויים שחלו לגבי תביעות מהותיות שהוגשו בתקופת דיווח קודמות, ואינו כולל מידע אודות תביעות שדווחו [בביאור 26 לדוחות הכספיים השנתיים של הבנק ליום 31 בדצמבר 2022](#) ולא חל לגביהן שינוי.

לדעת הנהלת הבנק והחברות המאוחדות, המתבססת על חוות דעת משפטיות באשר לסיכויי תובענות אלו, לרבות הבקשות לאישור תביעות ייצוגיות, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, במקום בו נדרשו הפרשות, לכיסוי נזקים כתוצאה מהתובענות כאמור.

לדעת הנהלת הבנק והנהלות החברות המאוחדות סכום החשיפה הנוספת בשל תביעות שהוגשו נגד הבנק ונגד החברות המאוחדות בנושאים שונים, שסכום כל אחת מהן עולה על 2 מיליון ש"ח ואשר אפשרות התממשותן אינה קלושה, מסתכם בסך של כ-245 מיליון ש"ח.

להלן השינויים בתובענות מהותיות שדווחו [בביאור 26 לדוחות הכספיים השנתיים של הבנק ליום 31 בדצמבר 2022](#):

1. ביום 22 ביולי 2015 הוגשה בקשה לאישור תובענה ייצוגית נגד הבנק. לטענת המבקשת, תשלומים המשולמים ישירות לבנק על חשבון חוב אשר בגינו מתנהל הליך גבייה בהוצאה לפועל, מדווחים על ידי הבנק להוצאה לפועל באיחור, וכתוצאה מכך נוצר, כביכול, פער בין החוב האמיתי לחוב הרשום בתיק ההוצאה לפועל. המבקשת העריכה את סכום התביעה הקבוצתי במיליוני ש"ח. ביום 14 במרס 2023 אישר בית המשפט בקשה מוסכמת בין הצדדים להסתלקות המבקשת מהתובענה, ובעקבות כך התובענה הייצוגית נמחקה והתביעה האישית של המבקשת נדחתה.

ביאור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

2. ביום 24 בנובמבר 2020 הוגשה לבית המשפט המחוזי בירושלים בקשה לאישור תובענה ייצוגית נגד הבנק ונגד שישה בנקים נוספים. בתובענה נטען כי הבנקים הפרו את חוק נתוני אשראי התשע"ו-2016 ואת התקנות אשר הותקנו על פיו, בכך שהעבירו דיווחים למאגר נתוני אשראי על קיומם של הליכים משפטיים כנגד לקוחות, שלא בהתאם להוראות הדין ובאופן שפגע ביכולתם של הלקוחות לקבל אשראי ופגע בפרטיותם ובשמם הטוב. המבקשים לא נקבו בסכום נזק קבוצתי וטענו לנזק ממוני שסכומו שונה בין חברי הקבוצה וכן לנזק שאינו ממוני. ביום 26 במרס 2023 אישר בית המשפט הסדר פשרה בהליך זה, ובכך הסתיימה התובענה.

ג. התחייבויות תלויות והתקשרויות שונות

ביום 1 בפברואר 2023 התקבלה החלטת הוועדה להטלת עיצום כספי לעניין תאגידים בנקאיים לפי חוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000, בדבר הטלת עיצום כספי בסך כ-1.8 מיליון ש"ח בקשר עם שתי תקלות טכנולוגיות שאירעו ב-Pepper בשנת 2021 שפגעו ביכולת גישה ושלמות תיעוד תהליך זיהוי המהווה חלק מתהליך פתיחה של חשבונות בתקופה מסוימת. יצוין, כי התקלה לא גרמה ולא יכלה לגרום נזק כלשהו ללקוחות, או חשיפה של מידע אודותם. יצוין, כי Pepper פעל זה מכבר לתיקון התקלות. העיצום הכספי שולם במלואו.

ד. הליכים אחרים

ביום 28 בפברואר 2023 הוגשה לבית המשפט המחוזי (מחלקה כלכלית) בתל אביב בקשה לצו עשה לגילוי ועיון במסמכים. המבקש עותר לגילוי מסמכים שונים הנוגעים לתגמול ששולם לנושאי משרה בבנק, על מנת לבחון הגשת תביעה נגזרת בשם הבנק נגד נושאי משרה בכירים ועובדים בבנק בקשר עם תגמול שמוענק לנושאי משרה בבנק בניגוד לכאורה לחוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי התרת הוצאה לצרכי מס בשל תגמול חריג), התשע"ו-2016 והוראות ניהול בנקאי תקין 301 ו-301A.

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד

31 במרס 2023 (בלתי מבוקר)		
סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר
במיליוני ש"ח		
(1) סכום נקוב של מכשירים נגזרים		
(א) חוזי ריבית		
		חוזי Forward-1 Futures
77,693	74,505	3,188
		אופציות שנכתבו
2,126	44	2,082
		אופציות שנקנו
600	600	-
427,475	372,291	55,184
		Swaps ^(א)
507,894	447,440	60,454
		סך הכל ^(ב)
9,836	-	9,836
		מזה: נגזרים מגדרים ^(ג)
(ב) חוזי מטבע חוץ		
		חוזי Forward-1 Futures ^(ד)
380,106	315,415	64,691
		אופציות שנכתבו
20,526	19,527	999
		אופציות שנקנו
21,455	20,456	999
		Swaps ^(א)
25,309	21,513	3,796
447,396	376,911	70,485
		סך הכל
(ג) חוזים בגין מניות		
		חוזי Forward-1 Futures
147,431	146,740	691
		אופציות שנכתבו
86,066	85,428	638
		אופציות שנקנו ^(ה)
85,901	85,246	655
		אחר
7	7	7
		Swaps
138,005	137,754	251
457,410	455,168	2,242
		סך הכל
(ד) חוזי סחורות ואחרים		
		חוזי Forward-1 Futures
11,623	11,623	-
		אופציות שנכתבו
72	72	-
		אופציות שנקנו
71	71	-
		Swaps
4,127	4,127	-
		סך הכל
15,893	15,893	-
1,428,593	1,295,412	133,181
		סך כל הסכום הנקוב

(א) מזה: SWAPS שהתאגיד הבנקאי משלם שיעור ריבית קבוע בסך 205,500 מיליון ש"ח.

(ב) מזה: חוזי החלפת שקל-מדד בסך 16,097 מיליון ש"ח.

(ג) כולל בעיקר עסקאות גידור החלפת ריבית IRS.

(ד) מזה: חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט בסך 17,993 מיליון ש"ח.

(ה) מזה: נסחרים בבורסה בסך 85,204 מיליון ש"ח.

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד (המשך)

31 במרס 2022 (בלתי מבוקר)		
סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר
במיליוני ש"ח		
(1) סכום נקוב של מכשירים נגזרים		
(א) חוזי ריבית		
39,131	30,367	8,764
Forward-1 Futures חוזי		
2,864	1,594	1,270
אופציות שנכתבו		
863	863	-
אופציות שנקנו		
282,557	252,445	30,112
Swaps ^(א)		
325,415	285,269	40,146
סך הכל ^(ב)		
6,821	-	6,821
מזה: נגזרים מגדרים ^(ג)		
(ב) חוזי מטבע חוץ		
350,496	287,664	62,832
Forward-1 Futures ^(ד) חוזי		
25,737	24,564	1,173
אופציות שנכתבו		
26,637	25,464	1,173
אופציות שנקנו		
17,374	17,215	159
Swaps ^(א)		
420,244	354,907	65,337
סך הכל		
(ג) חוזים בגין מניות		
167,922	167,536	386
Forward-1 Futures חוזי		
53,953	52,787	1,166
אופציות שנכתבו		
53,605	52,812	793
אופציות שנקנו ^(ה)		
7	-	7
אחר		
105,089	104,622	467
Swaps		
380,576	377,757	2,819
סך הכל		
(ד) חוזי סחורות ואחרים		
6,341	6,341	-
Forward-1 Futures חוזי		
268	268	-
אופציות שנכתבו		
267	267	-
אופציות שנקנו		
6,910	6,910	-
Swaps		
13,786	13,786	-
סך הכל		
1,140,021	1,031,719	108,302
סך כל הסכום הנקוב		

(א) מזה: SWAPS שהתאגיד הבנקאי משלם שיעור ריבית קבוע בסך 145,938 מיליון ש"ח.

(ב) מזה: חוזי החלפת שקל-מדד בסך 15,642 מיליון ש"ח.

(ג) כולל בעיקר עסקאות גידור החלפת ריבית IRS.

(ד) מזה: חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט בסך 34,048 מיליון ש"ח.

(ה) מזה: נסחרים בבורסה בסך 52,708 מיליון ש"ח.

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)
א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד (המשך)

31 בדצמבר 2022 (מבוקר)		
סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר
במיליוני ש"ח		
(1) סכום נקוב של מכשירים נגזרים		
(א) חוזי ריבית		
		חוזי Forward-1 Futures
52,985	45,758	7,227
		אופציות שנכתבו
1,559	341	1,218
		אופציות שנקנו
-	-	-
388,007	339,761	48,246
		Swaps ^(א)
442,551	385,860	56,691
		סך הכל ^(ב)
7,681	-	7,681
		מזה: נגזרים מגדרים ^(ג)
(ב) חוזי מטבע חוץ		
		חוזי Forward-1 Futures ^(ד)
311,657	246,012	65,645
		אופציות שנכתבו
16,891	15,908	983
		אופציות שנקנו
17,239	16,256	983
		Swaps ^(א)
23,058	21,123	1,935
368,845	299,299	69,546
		סך הכל
(ג) חוזים בגין מניות		
		חוזי Forward-1 Futures
170,057	169,363	694
		אופציות שנכתבו
67,337	66,708	629
		אופציות שנקנו ^(ה)
67,053	66,569	484
		אחר
7	-	7
		Swaps
116,511	116,267	244
420,965	418,907	2,058
		סך הכל
(ד) חוזי סחורות ואחרים		
		חוזי Forward-1 Futures
10,151	10,151	-
		אופציות שנכתבו
175	175	-
		אופציות שנקנו
173	173	-
		Swaps
3,939	3,939	-
		סך הכל
14,438	14,438	-
1,246,799	1,118,504	128,295
		סך כל הסכום הנקוב

- (א) מזה: SWAPS שהתאגיד הבנקאי משלם שיעור ריבית קבוע בסך 186,539 מיליון ש"ח.
 (ב) מזה: חוזי החלפת שקל-מדד בסך 15,137 מיליון ש"ח.
 (ג) כולל בעיקר עסקאות גידור החלפת ריבית IRS.
 (ד) מזה: חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט בסך 10,150 מיליון ש"ח.
 (ה) מזה: נסחרים בבורסה בסך 66,368 מיליון ש"ח.

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד (המשך)

31 במרס 2023 (בלתי מבוקר)					
התחייבויות בגין נגזרים ברוטו			נכסים בגין נגזרים ברוטו		
סך הכל	נגזרים למסחר	שאינם למסחר	סך הכל	נגזרים למסחר	שאינם למסחר
במיליוני ש"ח					
(2) שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים					
8,911	7,872	1,039	8,857	7,881	976
(א) חוזי ריבית					
82	-	82	752	-	752
מזה: נגזרים מגדרים					
6,511	6,358	153	8,216	7,960	256
(ב) חוזי מטבע חוץ					
-	-	-	-	-	-
מזה: נגזרים מגדרים					
9,864	9,837	27	9,564	9,504	60
(ג) חוזים בגין מניות					
337	337	-	337	337	-
(ד) חוזי סחורות ואחרים					
25,623	24,404	1,219	26,974	25,682	1,292
סך הכל נכסים/התחייבויות בגין נגזרים ברוטו^(א)					
-	-	-	-	-	-
סכומים שקוזזו במאזן					
25,623	24,404	1,219	26,974	25,682	1,292
יתרה מאזנית					
621	621	-	2,795	2,795	-
מזה: שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או להסדרים דומים					

(א) מזה: שווי הוגן ברוטו של נכסים בגין נגזרים משובצים בסך 15 מיליון ש"ח, שווי הוגן ברוטו של התחייבויות בגין נגזרים משובצים בסך 22 מיליון ש"ח.

31 במרס 2022 (בלתי מבוקר)					
התחייבויות בגין נגזרים ברוטו			נכסים בגין נגזרים ברוטו		
סך הכל	נגזרים למסחר	שאינם למסחר	סך הכל	נגזרים למסחר	שאינם למסחר
במיליוני ש"ח					
(2) שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים					
4,219	3,720	499	4,099	3,543	556
(א) חוזי ריבית					
79	-	79	341	-	341
מזה: נגזרים מגדרים					
4,475	4,410	65	4,355	4,085	270
(ב) חוזי מטבע חוץ					
-	-	-	-	-	-
מזה: נגזרים מגדרים					
11,239	11,183	56	10,995	10,933	62
(ג) חוזים בגין מניות					
623	623	-	627	627	-
(ד) חוזי סחורות ואחרים					
20,556	19,936	620	20,076	19,188	888
סך הכל נכסים/התחייבויות בגין נגזרים ברוטו^(א)					
-	-	-	-	-	-
סכומים שקוזזו במאזן					
20,556	19,936	620	20,076	19,188	888
יתרה מאזנית					
597	566	31	538	528	10
מזה: שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או להסדרים דומים					

(א) מזה: שווי הוגן ברוטו של נכסים בגין נגזרים משובצים בסך 21 מיליון ש"ח, שווי הוגן ברוטו של התחייבויות בגין נגזרים משובצים בסך 23 מיליון ש"ח.

(ב) מזה שווי הוגן ברוטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים המוחזקים למכירה בסך 58 מיליון ש"ח, שווי הוגן ברוטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים המוחזקים למכירה 88 מיליון ש"ח. למידע נוסף ראה [ביאור 16.ב. בדוחות הכספיים ליום 31 במרס 2022](#).

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)
א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד (המשך)

31 בדצמבר 2022 (מבוקר)					
התחייבויות בגין נגזרים ברוטו			נכסים בגין נגזרים ברוטו		
נגזרים שאינם למסחר	נגזרים למסחר	סך הכל	נגזרים שאינם למסחר	נגזרים למסחר	סך הכל
במיליוני ש"ח					
(2) שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים					
(א) חוזי ריבית					
870	8,357	9,227	870	8,292	1,159
מזה: נגזרים מגדרים					
85	-	85	878	-	878
(ב) חוזי מטבע חוץ					
47	4,809	4,856	47	7,206	259
מזה: נגזרים מגדרים					
-	-	-	-	-	-
(ג) חוזים בגין מניות					
56	8,946	9,002	56	9,470	25
(ד) חוזי סחורות ואחרים					
-	241	241	-	242	-
סך הכל נכסים/התחייבויות בגין נגזרים ברוטו^(א)					
973	22,353	23,326	973	25,210	1,443
סכומים שקוזזו במאזן					
-	-	-	-	-	-
יתרה מאזנית					
973	22,353	23,326	973	25,210	1,443
מזה: שאינם כפופים להסדר התחשבנות נטו או להסדרים דומים					
-	472	472	-	1,553	1,553

(א) מזה: שווי הוגן ברוטו של נכסים בגין נגזרים משובצים בסך 15 מיליון ש"ח, שווי הוגן ברוטו של התחייבויות בגין נגזרים משובצים בסך 15 מיליון ש"ח.

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ב. גידור חשבונאי

1. השפעת חשבונאות גידור תזרים מזומנים על רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2023		
רווח (הפסד) שסווג מחדש מרווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לרווח (הפסד) כולל אחר מנגזרים	סכומים שהוכרו ברווח (הפסד) כולל אחר מנגזרים	
בלתי מבוקר		
במיליוני ש"ח		
א. נגזרים המשמשים לגידור תזרים מזומנים ^(א)		
	(7)	חוזי ריבית ^(א)
	2	
לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2022		
רווח (הפסד) שסווג מחדש מרווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לרווח (הפסד) כולל אחר מנגזרים	סכומים שהוכרו ברווח (הפסד) כולל אחר מנגזרים	
בלתי מבוקר		
במיליוני ש"ח		
א. נגזרים המשמשים לגידור תזרים מזומנים ^(א)		
	(74)	חוזי ריבית ^(א)
	2	
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022		
רווח (הפסד) שסווג מחדש מרווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לרווח (הפסד) כולל אחר מנגזרים	סכומים שהוכרו ברווח (הפסד) כולל אחר מנגזרים	
מבוקר		
במיליוני ש"ח		
א. נגזרים המשמשים לגידור תזרים מזומנים ^(א)		
	(14)	חוזי ריבית ^(א)
	11	

(א) סכומי רווח (הפסד) שסווגו מחדש מרווח (הפסד) כולל אחר מצטבר נכללו בסעיף הכנסות (הוצאות) ריבית או בסעיף הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית בהתאם לשורה בה מוצגת השפעת הפריט המגודר.

(ב) משקף סכומים הכלולים בהערכת אפקטיביות הגידור.

(ג) הבנק מייעד נגזרים מסוימים כמכשירים מגדרים בגידור תזרים מזומנים, נגזרים המגדרים חשיפה להשתנות תזרים מזומנים מהלוואות שניתנו. השפעת הגידור צפויה להפחית את היקף החשיפה להלוואות שניתנו.

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ב. גידור חשבונאי (המשך)

2. השפעת חשבונאות גידור שווי הוגן על הרווח (הפסד)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2023	
בלתי מבוקר	
במיליוני ש"ח	
32	סך כל ההכנסות (הוצאות) ריבית שהוכרו בדוח רווח או הפסד
	ההשפעה של גידורי שווי הוגן:
	א. רווח (הפסד) מגידורי שווי הוגן
	חוזי ריבית ^(א)
165	פריטים מגדרים
(131)	נגזרים מגדרים
	ב. רווח (הפסד) מגידורי תזרים מזומנים
	חוזי ריבית
(2)	רווח והפסד שסווג מחדש מרווח (הפסד) כולל אחר מצטבר
לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2022	
בלתי מבוקר	
במיליוני ש"ח	
(17)	סך כל ההכנסות (הוצאות) ריבית שהוכרו בדוח רווח או הפסד
	ההשפעה של גידורי שווי הוגן:
	א. רווח (הפסד) מגידורי שווי הוגן
	חוזי ריבית ^(א)
(315)	פריטים מגדרים
300	נגזרים מגדרים
	ב. רווח (הפסד) מגידורי תזרים מזומנים
	חוזי ריבית
(2)	רווח והפסד שסווג מחדש מרווח (הפסד) כולל אחר מצטבר
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022	
מבוקר	
במיליוני ש"ח	
(4)	סך כל ההכנסות (הוצאות) ריבית שהוכרו בדוח רווח או הפסד
	ההשפעה של גידורי שווי הוגן:
	א. רווח (הפסד) מגידורי שווי הוגן
	חוזי ריבית ^(א)
(800)	פריטים מגדרים
807	נגזרים מגדרים
	ב. רווח (הפסד) מגידורי תזרים מזומנים
	חוזי ריבית
(11)	רווח והפסד שסווג מחדש מרווח (הפסד) כולל אחר מצטבר

(א) הבנק מייעד נגזרים מסוימים כמכשירים מגדרים בגידור שווי הוגן, נגזרים המגדרים חשיפת ריבית המתקבלת על אגרות חוב.

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ב. גידור חשבונאי (המשך)

3. פריטים מגודרים בגידור שווי הוגן

ליום 31 במרס 2023 (בלתי מבוקר)			
התאמות שווי הוגן מצטבר		הערך בספרים של הפריט המגודר	
שהשפיעו על הערך בספרים	יחסי גידור		
יחסי גידור	יחסי גידור	קיימים	שהופסקו
במיליוני ש"ח			
1	(766)	5,302	ניירות ערך - מכשירי חוב המסווגים כזמינים למכירה
-	52	(3,594)	כתבי התחייבות נדחים

ליום 31 במרס 2022 (בלתי מבוקר)			
התאמות שווי הוגן מצטבר		הערך בספרים של הפריט המגודר	
שהשפיעו על הערך בספרים	יחסי גידור		
יחסי גידור	יחסי גידור	קיימים	שהופסקו
במיליוני ש"ח			
15	(333)	4,971	ניירות ערך - מכשירי חוב המסווגים כזמינים למכירה
-	-	-	כתבי התחייבות נדחים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022 (מבוקר)			
התאמות שווי הוגן מצטבר		הערך בספרים של הפריט המגודר	
שהשפיעו על הערך בספרים	יחסי גידור		
יחסי גידור	יחסי גידור	קיימים	שהופסקו
במיליוני ש"ח			
1	(887)	4,931	ניירות ערך - מכשירי חוב המסווגים כזמינים למכירה
-	69	(1,720)	כתבי התחייבות נדחים

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ב. גידור חשבונאי (המשך)

4. השפעת גידור השקעה נטו בפעילות חוץ על רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר ועל דוח רווח או הפסד

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2023	
סכומים שנזקפו לרווח (הפסד) כולל אחר	רווח (הפסד) שסווג מחדש מרווח (הפסד) כולל אחר מצטבר ^(א)
בלתי מבוקר	
במיליוני ש"ח	
פיקדונות ששימשו עבור גידורי השקעה, נטו	
פיקדונות במטבע חוץ	(84)
	-

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2022	
סכומים שנזקפו לרווח (הפסד) כולל אחר	רווח (הפסד) שסווג מחדש מרווח (הפסד) כולל אחר מצטבר ^(א)
בלתי מבוקר	
במיליוני ש"ח	
פיקדונות ששימשו עבור גידורי השקעה, נטו	
פיקדונות במטבע חוץ	(44)
	-

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022	
סכומים שנזקפו לרווח (הפסד) כולל אחר	רווח (הפסד) שסווג מחדש מרווח (הפסד) כולל אחר מצטבר ^(א)
מבוקר	
במיליוני ש"ח	
פיקדונות ששימשו עבור גידורי השקעה, נטו	
פיקדונות במטבע חוץ	(306)
	-

(א) סכומי רווח (הפסד) שסווגו מחדש מרווח (הפסד) כולל אחר מצטבר נכללו בסעיף הכנסות (הוצאות) ריבית או בסעיף הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית.

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ב. גידור חשבונאי (המשך)

5. השפעת נגזרים שלא יועדו כמכשירים מגדרים על דוח רווח או הפסד

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2023	
רווח (הפסד) שהוכר בהכנסות (הוצאות) מפעילות במכשירים נגזרים ^(א)	
בלתי מבוקר	
במיליוני ש"ח	
נגזרים שלא יועדו כמכשירים מגדרים	
חוזי ריבית	(401)
חוזי מטבע חוץ	1,453
חוזים בגין מניות	86
חוזי סחורות ואחרים	-
סך הכל	1,138
לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2022	
רווח (הפסד) שהוכר בהכנסות (הוצאות) מפעילות במכשירים נגזרים ^(א)	
בלתי מבוקר	
במיליוני ש"ח	
נגזרים שלא יועדו כמכשירים מגדרים	
חוזי ריבית	(50)
חוזי מטבע חוץ	1,299
חוזים בגין מניות	19
חוזי סחורות ואחרים	-
סך הכל	1,268
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022	
רווח (הפסד) שהוכר בהכנסות (הוצאות) מפעילות במכשירים נגזרים ^(א)	
מבוקר	
במיליוני ש"ח	
נגזרים שלא יועדו כמכשירים מגדרים	
חוזי ריבית	(256)
חוזי מטבע חוץ	7,819
חוזים בגין מניות	76
חוזי סחורות ואחרים	2
סך הכל	7,641

(א) נכלל בסעיף הכנסות (הוצאות) מימון שאינו מריבית.

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ג. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה

31 במרס 2023 (בלתי מבוקר) ^(ט)							
סך הכל	אחרים	גופים מוסדיים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים/ברוקרים	בנקים	בורסות	
במיליוני ש"ח							
26,974	2,740	6,384	1	11,299	6,316	234	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים ^{(א)(ב)}
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:							
15,455	943	2,357	1	8,248	3,906	-	הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים
7,165	277	2,842	-	2,297	1,749	-	הפחתת סיכון אשראי בגין ביטחון במזומן שהתקבל
4,354	1,520	1,185	-	754	661	234	סך הכל יתרה מאזנית נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים ^(ג)
(80)	244	(259)	-	(6)	(59)	-	התאמת יתרה מאזנית נטו לסיכון אשראי מאזני ^(ד)
4,274	1,764	926	-	748	602	234	סך הכל סיכון אשראי מאזני בגין מכשירים נגזרים
37,475	3,458	6,625	54	16,610	9,781	947	סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים ^(ה)
41,749	5,222	7,551	54	17,358	10,383	1,181	סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
25,623	1,976	8,251	159	9,681	5,321	235	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ^{(א)(ג)}
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:							
15,455	943	2,357	1	8,248	3,906	-	מכשירים פיננסיים
5,874	-	3,640	136	975	1,123	-	ביטחון במזומן ששועבד
4,294	1,033	2,254	22	458	292	235	סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
31 במרס 2022 (בלתי מבוקר) ^(ט)							
סך הכל	אחרים ^(א)	גופים מוסדיים ^(א)	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים/ברוקרים	בנקים	בורסות	
במיליוני ש"ח							
20,076	1,185	3,095	149	9,056	6,239	352	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים ^{(א)(ב)}
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:							
9,638	650	2,122	14	4,040	2,812	-	הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים
8,616	-	400	82	4,999	3,135	-	הפחתת סיכון אשראי בגין ביטחון במזומן שהתקבל
1,822	535	573	53	17	292	352	סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים
27,546	2,020	10,334	109	7,857	6,654	572	סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים ^{(ד)(ה)}
10,994	936	5,640	6	2,291	2,121	-	הפחתת סיכון אשראי חוץ מאזני
16,552	1,084	4,694	103	5,566	4,533	572	סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים
18,374	1,619	5,267	156	5,583	4,825	924	סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
20,556	1,670	10,566	14	4,866	3,248	192	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ^{(א)(ג)}
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:							
9,638	650	2,122	14	4,040	2,812	-	מכשירים פיננסיים
8,051	33	7,107	-	647	264	-	ביטחון במזומן ששועבד
2,867	987	1,337	-	179	172	192	סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

[ראה הערות בעמוד הבא.](#)

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ג. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה (המשך)

31 בדצמבר 2022 (מבוקר) ^(א)						
סך הכל	אחרים	גופים מוסדיים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים/ ברוקרים	בנקים	בורסות במיליוני ש"ח
26,653	2,117	10,752	14	9,204	4,342	224
יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים ^{(ב)(ג)}						
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:						
15,546	861	2,049	14	8,951	3,671	-
הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים						
9,032	159	8,010	-	237	626	-
הפחתת סיכון אשראי בגין ביטחון במזומן שהתקבל						
2,075	1,097	693	-	16	45	224
סך הכל יתרה מאזנית נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים ^(ד)						
37	136	(117)	-	26	(9)	1
התאמת יתרה מאזנית נטו לסיכון אשראי מאזני ^(ה)						
2,112	1,233	576	-	42	36	225
סך הכל סיכון אשראי מאזני בגין מכשירים נגזרים						
36,736	3,055	5,733	44	15,089	11,903	912
סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים ^(ו)						
38,848	4,288	6,309	44	15,131	11,939	1,137
סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים						
23,326	1,641	2,487	120	11,709	7,199	170
יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ^(ז)						
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:						
15,546	861	2,049	14	8,951	3,671	-
מכשירים פיננסיים						
6,336	-	284	89	2,611	3,352	-
ביטחון במזומן ששועבד						
1,444	780	154	17	147	176	170
סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים						

- (א) הבנק לא קיזז הסכמי התחשבות נטו.
 (ב) מתוך זה יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים העומדים בפני עצמם בסך 26,959 מיליון ש"ח (31 במרס 2022 - 20,055 מיליון ש"ח, 31 בדצמבר 2022 - 26,638 מיליון ש"ח).
 (ג) מתוך זה יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים העומדים בפני עצמם בסך 25,601 מיליון ש"ח (31 במרס 2022 - 20,533 מיליון ש"ח, 31 בדצמבר 2022 - 23,311 מיליון ש"ח).
 (ד) סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) לפני הפחתת סיכון אשראי, כפי שחושב לצורך מגבלות על חבות של לווה.
 (ה) ההפרש, אם הוא חיובי, בין סך כל הסכומים בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) שנכללו בחבות הלווה, כפי שחושבו לצורך מגבלות על חבות של לווה, לפני הפחתת סיכון אשראי, לבין היתרה המאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים של הלווה.
 (ו) יתרה מאזנית של נכסים בגין נגזרים לאחר קיזוז סכומי שווי הוגן וביטחונות שעומדים בהנחיות הקיזוז בהתאם לחוזר קיזוז נכסים והתחייבויות. ההפרש, בין סך כל הסכומים בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) שנכללו בחבות הלווה, כפי שחושבו לצורך מגבלות על חבות של לווה, לאחר הפחתת סיכון אשראי, לבין הסך של: יתרה מאזנית נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי חוץ מאזני.
 (ז) ההפרש, אם הוא חיובי, בין סך כל הסכומים בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) שנכללו בחבות הלווה, כפי שחושבו לצורך מגבלות על חבות של לווה, לאחר הפחתת סיכון אשראי, לבין סיכון האשראי המאזני בגין מכשירים נגזרים של הלווה.
 (ח) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני כפי שעודכנו בהוראות הדיווח לציבור בחוזר מיום 24 ביולי 2022, בעקבות פרסום הוראה 203A (לפרטים נוספים ראה: פרק [ההון והלימות ההון](#)). מספרי השוואה לא הוצגו מחדש.
 (י) הוצג מחדש.

הערות:

- בתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2023, (31 במרס 2022, ובשנה שהסתיימה ב-31 בדצמבר 2022 לא הוכרו הפסדי אשראי בגין מכשירים נגזרים.
- השפעת סיכון אשראי צד נגדי והשפעת דחיית רווח במועד ביצוע העסקה על הערכת השווי של נכסים בגין נגזרים לימים 31 במרס 2023, 31 במרס 2022 ולימים 31 בדצמבר 2022 הייתה, 271 מיליון ש"ח, 188 מיליון ש"ח, ו-225 מיליון ש"ח בהתאמה. השפעת סיכון אי ביצוע על הערכת השווי של התחייבויות בגין נגזרים לימים 31 במרס 2023, 31 במרס 2022 ולימים 31 בדצמבר 2022 הייתה, 19 מיליון ש"ח, 30 מיליון ש"ח, ו-11 מיליון ש"ח בהתאמה.

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)
ד. פירוט מועדי פירעון - סכומים נקובים: יתרות

31 במרס 2023 (בלתי מבוקר)					
מכל	מכל	מכל	מכל	מכל	
עד שלושה חודשים ועד שנה	עד שלושה חודשים ועד שנה	עד שלושה חודשים ועד שנה	עד שלושה חודשים ועד שנה	עד שלושה חודשים ועד שנה	
שנים	שנים	שנים	שנים	שנים	
סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	
במיליוני ש"ח					
					חוזי ריבית:
16,097	3,301	5,886	4,195	2,715	שקל - מדד
491,797	78,404	176,777	164,345	72,271	אחר
447,396	8,147	28,358	129,255	281,636	חוזי מטבע חוץ
457,410	-	1,364	154,208	301,838	חוזים בגין מניות
15,893	-	2,691	12,712	490	חוזי סחורות ואחרים
1,428,593	89,852	215,076	464,715	658,950	סך הכל
1,140,021	77,083	176,166	290,939	595,833	סך הכל 31 במרס 2022 (בלתי מבוקר)
1,246,799	83,728	200,678	414,986	547,407	סך הכל 31 בדצמבר 2022 (מבוקר)

ביאור 12א - מגזרי פעילות פיקוחיים

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים - מאוחד

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2023 (בלתי מבוקר)			
פעילות ישראל ^(א)			
משקי בית ^(ה)			
סך הכל	מזה: הלוואות לדיור	מזה: מרטיסי אשראי	בנקאות פרטית
במיליוני ש"ח			
2,160	1,584	18	4
443	-	-	197
1,717	1,584	18	(193)
(324)	(1,201)	(1)	300
1,393	383	17	107
337	11	130	40
1,730	394	147	147
87	13	18	-
632	91	58	22
-	-	-	-
632	91	58	22
1,011	290	71	125
351	100	25	43
660	190	46	82
-	-	-	-
660	190	46	82
660	190	46	82
149,965	119,996	3,979	392
-	-	-	-
150,715	120,317	4,011	385
152,642	121,697	4,624	376
769	514	3	-
74	-	-	-
130,112	54	14	30,239
129,987	-	-	30,237
131,993	-	-	31,136
99,971	73,938	3,640	662
101,582	75,362	3,847	720
58,596	1,719	-	46,466
685	383	17	9
708	-	-	98
-	-	-	-
1,393	383	17	107

- (א) הסיווג בוצע לפי מיקום המשרד.
 (ב) יתרות ממוצעות חושבו על בסיס יתרות יומיות, לתחילת רבעון או לתחילת חודש.
 (ג) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.
 (ד) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.
 (ה) כולל הלוואות לדיור עם יתרת אשראי לציבור לסוף תקופה בסך 18.8 מיליארד ש"ח ללקוחות אשר פעילותם העסקית מסווגת למגזרים העסקיים.
 (ו) כולל הפסד מירידת ערך השקעה במניות Valley בסך של כ-1.1 מיליארד ש"ח. למידע נוסף ראה [ביאור 16א](#).

הערה: הדיווח על מגזרי פעילות הינו בהתאם למתכונת ולסיווגים שנקבעו בהוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים כמפורט [בביאור 29א](#) [בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#).

פעילות חו"ל ^(א)								
סך הכל	סך פעילות חו"ל	סך פעילות ישראל	מגזר אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים
7,572	115	7,457	-	1,928	29	1,700	591	1,045
3,644	-	3,644	-	406	906	743	437	512
3,928	115	3,813	-	1,522	(877)	957	154	533
-	(66)	66	8	(1,578)	1,060	(230)	367	463
3,928	49	3,879	8	(56)	183	727	521	996
1,071	6	1,065	(2)	83	49	212	99	247
4,999	55	4,944	6	27	232	939	620	1,243
406	5	401	-	(6)	(8)	123	(22)	227
1,629	36	1,593	225	69	52	122	101	370
-	-	-	(5)	3	2	-	-	-
1,629	36	1,593	220	72	54	122	101	370
2,964	14	2,950	(214)	(39)	186	694	541	646
889	3	886	(167)	(56)	65	240	186	224
2,075	11	2,064	(47)	17	121	454	355	422
(1,094)	-	(1,094)	-	⁽¹⁾ (1,094)	-	-	-	-
981	11	970	(47)	(1,077)	121	454	355	422
981	11	970	(47)	(1,077)	121	454	355	422
681,088	6,969	674,119	6,422	283,674	1,730	128,542	39,178	64,216
4,947	-	4,947	-	4,947	-	-	-	-
393,456	6,486	386,970	-	-	1,739	129,288	39,579	65,264
409,136	7,286	401,850	-	-	4,087	137,474	41,394	65,877
2,164	136	2,028	-	-	-	553	210	496
148	-	148	-	-	-	-	-	74
630,913	283	630,630	11,363	77,212	120,367	91,688	68,552	101,097
536,869	19	536,850	-	-	119,840	87,371	68,453	100,962
532,906	-	532,906	-	-	109,872	90,586	68,206	101,113
425,643	8,418	417,225	14,846	30,585	6,844	163,247	42,542	58,528
447,220	9,752	437,468	16,536	27,264	7,866	180,490	44,021	58,989
1,284,428	-	1,284,428	-	53,690	911,700	105,909	29,118	78,949
5,642	111	5,531	7	3,485	8	560	248	529
(3,226)	-	(3,226)	1	(5,115)	175	167	273	467
1,512	(62)	1,574	-	1,574	-	-	-	-
3,928	49	3,879	8	(56)	183	727	521	996

ביאור 12א - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים - מאוחד (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2022 (בלתי מבוקר)			
פעילות ישראל ^(א)			
משקי בית ^(ה)			
סך הכל	מזה: הלוואות לדיוור	מזה: כרטיסי אשראי	בנקאות פרטיות
במיליוני ש"ח			
1,405	1,084	12	2
67	-	-	16
הכנסות ריבית מחיצוניים			
1,338	1,084	12	(14)
(677)	(775)	-	25
הוצאות ריבית מחיצוניים			
661	309	12	11
254	12	63	44
915	321	75	55
(55)	(7)	(1)	-
הכנסות ריבית, נטו:			
658	85	59	27
4	-	-	-
מחיצוניים			
662	85	59	27
308	243	17	28
112	86	6	10
196	157	11	18
-	-	-	-
196	157	11	18
132,093	104,219	3,927	453
-	-	-	-
132,789	104,617	3,962	445
136,392	107,701	4,146	450
704	518	2	-
48	-	-	-
120,937	26	4	26,010
120,870	1	-	26,007
121,895	-	-	26,620
86,779	63,487	3,437	710
90,077	66,109	3,578	738
65,970	2,961	-	52,341
הוצאות תפעוליות ואחרות:			
לחיצוניים ^(ה)			
בינגזרי			
סך הוצאות תפעוליות ואחרות			
רווח (הפסד) לפני מיסים			
הפרשה למיסים (הטבה) על הרווח			
רווח לאחר מיסים			
חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר השפעת מס			
רווח נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה			
רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה			
רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק			
יתרה ממוצעת של נכסים ^(א)			
מזה: השקעות בחברות כלולות ^(א)			
יתרת ממוצעת של אשראי לציבור ^{(א)(ג)}			
יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח			
יתרת חובות לא צוברים			
יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום			
יתרה ממוצעת של התחייבויות ^(א)			
מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור ^{(א)(ג)}			
יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח			
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ^{(א)(ג)}			
יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ^(א)			
יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ^{(א)(ג)}			
פיצול הכנסות ריבית, נטו:			
604	309	12	1
57	-	-	10
-	-	-	-
661	309	12	11
מרווח מפעילות מתן אשראי לציבור			
מרווח מפעילות קבלת פיקדונות הציבור			
אחר			
סך הכל הכנסות ריבית, נטו			

(א) הסיווג בוצע לפי מיקום המשד.

(ב) יתרות ממוצעות חושבו על בסיס יתרות יומיות, לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

(ג) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.

(ד) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

(ה) כולל הלוואות לדיוור עם יתרת אשראי לציבור לסוף תקופה בסך 17.0 מיליארד ש"ח ללקוחות אשר פעילותם העסקית מסווגת למגזרים העסקיים.

(ו) כולל יתרות ממוצעות של נכסים שסווגו כמוחזקים למכירה בסך 18,190 מיליון ש"ח.

(ז) כולל יתרות ממוצעות של התחייבויות שסווגו כמוחזקות למכירה בסך 22,301 מיליון ש"ח.

(ח) סווג מחדש.

סך הכל	פעילות חו"ל ^(א)		מגזר אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים
	סך פעילות חו"ל	סך פעילות ישראל						
3,361	264	3,097	-	309	5	629	241	506
462	8	454	-	185	66	68	24	28
2,899	256	2,643	-	124	(61)	561	217	478
-	(8)	8	2	694	82	(110)	-	(8)
2,899	248	2,651	2	818	21	451	217	470
950	73	877	(3)	50	52	158	99	223
3,849	321	3,528	(1)	868	73	609	316	693
(40)	(11)	(29)	-	24	(2)	-	20	(16)
1,794	187	1,607	163	79	59	126	111	384
-	-	-	(4)	-	-	-	-	-
1,794	187	1,607	159	79	59	126	111	384
2,095	145	1,950	(160)	765	16	483	185	325
483	41	442	(308)	270	5	171	66	116
1,612	104	1,508	148	495	11	312	119	209
7	-	7	-	7	-	-	-	-
1,619	104	1,515	148	502	11	312	119	209
10	10	-	-	-	-	-	-	-
1,609	94	1,515	148	502	11	312	119	209
655,510	33,368	622,142	8,000	284,577	2,728	100,872	35,531	57,888
1,109	-	1,109	-	1,109	-	-	-	-
355,635	23,835	331,800	-	-	2,728	101,742	35,756	58,340
373,765	24,899	348,866	-	-	9,058	105,229	37,399	60,338
2,828	314	2,514	-	-	2	1,156	235	417
81	-	81	-	-	-	-	-	33
613,778	26,138	587,640	14,996	60,528	126,981	87,045	62,050	89,093
533,635	24,953	508,682	-	-	126,415	84,435	61,963	88,992
539,247	25,323	513,924	-	-	118,674	93,504	63,410	89,821
374,776	30,522	344,254	16,778	33,183	1,050	114,097	37,628	54,029
394,779	30,830	363,949	17,673	28,529	1,633	127,821	40,859	56,619
1,490,409	18,497	1,471,912	5	58,158	1,057,594	123,379	32,594	81,871
3,023	236	2,787	2	1,088	5	440	204	443
(264)	(8)	(256)	-	(390)	16	11	13	27
140	20	120	-	120	-	-	-	-
2,899	248	2,651	2	818	21	451	217	470

ביאור 12א - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים - מאוחד (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022 (מבוקר)			
פעילות ישראל ^(א)			
משקי בית ^(ה)			
סך הכל	מזה: הלוואות לדיוור	מזה: כרטיסי אשראי	בנקאות פרטית
במיליוני ש"ח			
6,765	5,143	56	11
585	-	-	219
הכנסות ריבית מחיצוניים			
6,180	5,143	56	(208)
(2,392)	(3,778)	1	414
הוצאות ריבית מחיצוניים			
3,788	1,365	57	206
996	49	263	148
4,784	1,414	320	354
223	112	13	-
הכנסות ריבית, נטו:			
2,684	377	238	91
-	-	-	-
מחיצוניים			
2,684	377	238	91
1,877	925	69	263
654	320	24	93
1,223	605	45	170
-	-	-	-
סך הוצאות תפעוליות ואחרות:			
1,223	605	45	170
-	-	-	-
רווח (הפסד) לפני מיסים			
654	320	24	93
1,223	605	45	170
-	-	-	-
הפרשה למיסים (הטבה) על הרווח			
1,223	605	45	170
-	-	-	-
רווח לאחר מיסים			
139,737	111,055	4,067	456
-	-	-	-
חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר השפעת מס			
1,223	605	45	170
-	-	-	-
רווח נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה			
1,223	605	45	170
-	-	-	-
רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה			
139,737	111,055	4,067	456
-	-	-	-
רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק			
140,481	111,354	4,095	456
150,178	119,495	4,185	440
781	559	-	-
44	-	-	-
יתרה ממוצעת של נכסים ^(א)			
124,108	53	12	27,169
123,996	-	-	27,169
128,394	-	-	29,612
91,330	67,111	3,531	644
99,971	73,938	3,640	662
62,339	1,728	-	48,626
מזה: השקעות בחברות כלולות ^(א)			
יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ^(א)			
יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח			
יתרת חובות לא צוברים			
יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום			
יתרה ממוצעת של התחייבויות ^(א)			
מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור ^(א)			
יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח			
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ^(א)			
יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ^(א)			
יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ^(א) ^(ד)			
פיצול הכנסות ריבית, נטו:			
2,630	1,365	57	18
1,158	-	-	188
-	-	-	-
3,788	1,365	57	206
מרווח מפעילות מתן אשראי לציבור			
מרווח מפעילות קבלת פיקדונות הציבור			
אחר			
סך הכל הכנסות ריבית, נטו			

(א) הסיווג בוצע לפי מיקום המשך.

(ב) יתרות ממוצעות חושבו על בסיס יתרות יומיות, לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

(ג) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.

(ד) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

(ה) כולל הלוואות לדיוור עם יתרת אשראי לציבור לסוף תקופה בסך 18.6 מיליארד ש"ח ללקוחות אשר פעילותם העסקית מסווגת למגזרים העסקיים.

(ו) כולל הכנסות בסך של 782 מיליון ש"ח בגין עסקת המיזוג עם Valley.

פעילות חו"ל ^(א)								
סך הכל	סך פעילות חו"ל	סך פעילות ישראל	מגזר אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים
18,795	498	18,297	-	3,453	55	3,885	1,395	2,733
5,584	18	5,566	-	1,127	1,428	1,042	578	587
13,211	480	12,731	-	2,326	(1,373)	2,843	817	2,146
-	(101)	101	24	(362)	1,708	(413)	548	574
13,211	379	12,832	24	1,964	335	2,430	1,365	2,720
5,018	103	4,915	⁽¹⁾ 849	798	186	700	344	894
18,229	482	17,747	873	2,762	521	3,130	1,709	3,614
498	-	498	-	84	(1)	20	(12)	184
6,835	310	6,525	586	345	247	511	435	1,626
-	-	-	(20)	13	7	-	-	-
6,835	310	6,525	566	358	254	511	435	1,626
10,896	172	10,724	307	2,320	268	2,599	1,286	1,804
3,564	46	3,518	(93)	777	95	907	451	634
7,332	126	7,206	400	1,543	173	1,692	835	1,170
387	-	387	-	387	-	-	-	-
7,719	126	7,593	400	1,930	173	1,692	835	1,170
10	10	-	-	-	-	-	-	-
7,709	116	7,593	400	1,930	173	1,692	835	1,170
667,555	13,406	654,149	6,633	290,346	3,186	115,156	37,459	61,176
1,112	-	1,112	-	1,112	-	-	-	-
369,647	10,626	359,021	-	-	3,193	114,975	37,840	62,076
389,768	6,487	383,281	-	-	759	126,628	39,473	65,803
1,908	18	1,890	-	-	-	400	290	419
75	-	75	-	-	-	16	-	15
622,140	7,487	614,653	11,430	70,742	130,117	91,781	65,032	94,274
534,496	7,100	527,396	-	-	129,580	87,554	64,946	94,151
557,084	18	557,066	-	-	130,685	97,741	70,077	100,557
395,706	19,040	376,666	17,033	31,310	2,869	135,692	40,667	57,121
425,643	8,418	417,225	14,846	30,585	6,844	163,247	42,542	58,528
1,385,008	4,673	1,380,335	-	52,980	979,141	127,135	31,837	78,277
15,308	472	14,836	23	7,202	20	2,114	890	1,939
(4,404)	(13)	(4,391)	1	(7,624)	314	316	475	781
2,307	(80)	2,387	-	2,386	1	-	-	-
13,211	379	12,832	24	1,964	335	2,430	1,365	2,720

ביאור 12 - מגזרי פעילות גישת ההנהלה

כללי

דיווח מגזרי פעילות על פי גישת ההנהלה מציג את תוצאות הבנק בחלוקה לקווי עסקים, בהתאם למבנה הארגוני של הבנק. קווי העסקים מתמחים במתן שירות למגזרי לקוחות בעלי מאפיינים וצרכים דומים.

מידע בדבר מגזרי פעילות גישת הנהלה הובא [בביאור 29 בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#).

להלן תמצית תוצאות הפעילות לפי גישת הנהלה

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2023 (בלתי מבוקר)											
											בנק
סך הכל	חברות בנות בחו"ל	חברות בנות בארץ	אחר והתאמות	שוקי הון	נדל"ן	עסקית	מסחרית	משכנתאות	סך הכל בנקאית	עסקים קטנים	אנשים פרטיים
במיליוני ש"ח											
הכנסות ריבית, נטו:											
3,928	113	30	86	440	772	410	376	1,633	68	320	(252)
-	(64)	3	(84)	(336)	(442)	(130)	371	(1,241)	1,923	249	1,674
3,928	49	33	2	104	330	280	747	392	1,991	569	1,422
הכנסות (הוצאות) שאינן מריבית											
1,071	6	51	(5)	(5)	99	97	169	20	639	147	492
4,999	55	84	(3)	99	429	377	916	412	2,630	716	1,914
הוצאות (הכנסות) בנין הפסדי אשראי											
406	5	7	2	(21)	92	15	66	25	215	88	127
סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות											
1,629	36	52	239	82	37	68	171	91	853	219	634
רווח (הפסד) לפני מס											
2,964	14	25	(244)	38	300	294	679	296	1,562	409	1,153
הפרשה (הטבה) למס											
889	3	8	(205)	12	103	101	232	101	534	140	394
רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק											
981	11	32	(39)	(1,083) ^(א)	197	193	447	195	1,028	269	759
יתרות ליום 31 במרס 2023											
403,817	7,228	1,123	6,233	24,291	61,527	59,422	63,010	123,305	57,678	25,930	31,748
532,906	-	-	8	128,852	10,543	35,180	95,370	-	262,953	53,510	209,443

(א) כולל הפסד מירידת ערך השקעה במניות Valley בסך של כ-1.1 מיליארד ש"ח. למידע נוסף ראה [ביאור 16.א](#).

ביאור 12ב - מגזרי פעילות גישת הנהלה (המשך)

תמצית תוצאות הפעילות לפי גישת הנהלה (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2022 (בלתי מבוקר)

בנק	אנשים פרטיים	עסקים קטנים	סך הכל בנקאית	משכנתאות	מסחרית	עסקית	נדל"ן	שוקי הון	אחר והתאמות	חברות	חברות	סך הכל
										בנות בארץ	בנות בחו"ל	
במיליוני ש"ח												
הכנסות ריבית, נטו:												
מחיצוניים	279	269	548	1,065	365	276	307	46	3	33	256	2,899
בינמגזרי	215	25	240	(707)	7	(80)	(36)	587	(1)	(2)	(8)	-
הכנסות ריבית, נטו	494	294	788	358	372	196	271	633	2	31	248	2,899
הכנסות (הוצאות) שאינן מריבית	373	121	494	5	148	59	104	(78)	(9)	154	73	950
סך כל ההכנסות	867	415	1,282	363	520	255	375	555	(7)	185	321	3,849
הוצאות (הכנסות) בנין הפסדי אשראי	(50)	(44)	(94)	(1)	104	3	(51)	10	(3)	3	(11)	(40)
סך כל ההוצאות והאחרות	647	241	888	85	178	66	35	96	210	49	187	1,794
רווח (הפסד) לפני מס	270	218	488	279	238	186	391	449	(214)	133	145	2,095
הפרשה (הטבה) למס	92	75	167	95	81	64	134	154	(286)	33	41	483
רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק	178	143	321	184	157	122	257	295	72	107	94	1,609
יתרות ליום 31 במרס 2022												
אשראי לציבור, נטו	31,293	25,824	57,117	108,947	56,419	46,526	48,088	20,258	5,646	1,099	5,675 ^(א)	349,775
פיקדונות הציבור	187,165	51,158	238,323	-	90,840	29,861	13,223	141,674	3	-	2,787 ^(ב)	516,711

(א) לא כולל יתרות שסווגו כנכסים מוחזקים למכירה בסך 18,915 מיליון ש"ח.
 (ב) לא כולל יתרות שסווגו כהתחייבויות מוחזקות למכירה בסך 22,536 מיליון ש"ח.

ביאור 12ב - מגזרי פעילות גישת הנהלה (המשך)

תמצית תוצאות הפעילות לפי גישת הנהלה (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022 (מבוקר)

סך הכל	חברות בנות בחו"ל	חברות בנות בארץ	בנק									
			אחר והתאמות	שוקי הון	נדל"ן	עסקית	מסחרית	משכנתאות	סך הכל בנקאית	עסקים קטנים	אנשים פרטיים	
במיליוני ש"ח												
הכנסות ריבית, נטו:												
13,211	480	121	14	741	1,776	1,336	1,535	5,168	2,040	1,254	786	מחיצוניים
-	(101)	6	(5)	1,642	(659)	(471)	539	(3,745)	2,794	314	2,480	בינמגזרי
13,211	379	127	9	2,383	1,117	865	2,074	1,423	4,834	1,568	3,266	הכנסות ריבית, נטו
5,018	103	484	(x)778	125	406	298	612	87	2,125	533	1,592	הכנסות שאינן מריבית
18,229	482	611	787	2,508	1,523	1,163	2,686	1,510	6,959	2,101	4,858	סך כל ההכנסות
498	-	(7)	(21)	113	(57)	(16)	115	114	257	126	131	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
6,835	310	199	682	415	148	278	723	377	3,703	1,006	2,697	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
10,896	172	419	126	1,980	1,432	901	1,848	1,019	2,999	969	2,030	רווח לפני מס
3,564	46	101	(63)	677	490	308	632	348	1,025	331	694	הפרשה (הטבה) למס
7,709	116	396	189	1,612	942	593	1,216	671	1,974	638	1,336	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
יתרות ליום 31 בדצמבר 2022												
384,782	6,445	871	5,747	21,310	54,669	54,807	60,820	120,927	59,186	26,688	32,498	אשראי לציבור, נטו
557,084	19	-	7	148,773	14,423	39,617	95,839	-	258,406	55,415	202,991	פיקדונות הציבור

(א) כולל הכנסות בסך של 782 מיליון ש"ח בגין עסקת המיזוג עם Valley.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

א. חובות^(*) ומכשירי אשראי חוץ מאזניים

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2023 (בלתי מבוקר)					
הפרשה להפסדי אשראי					
מסחרי	דיור	פרטי אחר	סך הכל ציבור	בנקים, ממשלות ואגרות חוב לפדיון וזמינות למכירה	סך הכל
במיליוני ש"ח					
4,420	419	732	5,571	54	5,625
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופת הדיווח					
351	13	74	438	(32)	406
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי					
(95)	(2)	(134)	(231)	-	(231)
מחיקות חשבונאיות					
75	-	73	148	-	148
גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות					
(20)	(2)	(61)	(83)	-	(83)
מחיקות חשבונאיות נטו					
4,751	430	745	5,926	22	5,948
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופת הדיווח ¹					
581	1	25	607	-	607
ימזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2022 (בלתי מבוקר)					
הפרשה להפסדי אשראי					
מסחרי	דיור	פרטי אחר	סך הכל ציבור	בנקים וממשלות	סך הכל
במיליוני ש"ח					
3,765	489	727	4,981	3	4,984
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופת הדיווח					
804	(165)	22	661	26	687
התאמה ליתרת הפתיחה בשל השפעת היישום לראשונה ⁽²⁾					
4,569	324	749	5,642	29	5,671
יתרה ליום 1 בינואר 2022					
1	(7)	(48)	(54)	14	(40)
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי					
(167)	-	(78)	(245)	-	(245)
מחיקות חשבונאיות					
167	-	76	243	-	243
גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות					
-	-	(2)	(2)	-	(2)
מחיקות חשבונאיות נטו					
5	-	-	5	-	5
התאמות מתרגום דוחות כספיים					
(276)	-	-	(276)	(9)	(285)
בניכוי יתרות שסווגו כנכסים מוחזקים למכירה ⁽³⁾					
4,299	317	699	5,315	34	5,349
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופת הדיווח ¹					
493	1	18	512	-	512
ימזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(ב) השפעה מצטברת בגין יישום לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא הפרשות להפסדי אשראי צפויים כפי שפורסמו בעדכון תקינה 13-2016 ASU. ראה [ביאור 1. כד.1 בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#).

(ג) החל מיום 1 באפריל 2022 בנק לאומי ארה"ב אינו מאוחד בדוחותיו הכספיים המאוחדים של הבנק כתוצאה מעסקת המיזוג עם Valley. למידע נוסף ראה [ביאור 15.א. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#). נכון ליום 31 במרס 2022 היתרות הנ"ל סווגו כמוחזקות למכירה. למידע נוסף ראה [ביאור 16.ב. בדוחות הכספיים ליום 31 במרס 2022](#).

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

א. חובות^(*) אגרות חוב לפדיון ואגרות חוב זמינות למכירה, אשראי לציבור ויתרת ההפרשה להפסדי אשראי (המשך)

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות^(*), אגרות חוב לפדיון ואגרות חוב זמינות למכירה

31 במרס 2023 (בלתי מבוקר)					
מסחרי	דיור	אשראי לציבור		מסחרי	סך הכל
		פרטי אחר	סך הכל ציבור		
יתרת חוב רשומה של חובות ^(*) :					
229,990	-	502	230,492	111,802	342,294
26,482	121,923	30,239	178,644	-	178,644
256,472	121,923	30,741	409,136	111,802	520,938
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ^(*) :					
3,512	-	187	3,699	22	3,721
658	429	533	1,620	-	1,620
4,170	429	720	5,319	22	5,341

31 במרס 2022 (בלתי מבוקר)					
מסחרי	דיור	אשראי לציבור		מסחרי	סך הכל
		פרטי אחר	סך הכל ציבור		
יתרת חוב רשומה של חובות ^(*) :					
193,631	-	397	194,028	104,914	298,942
43,347	107,964	28,426	179,737	1,254	180,991
(18,844)	(50)	(293)	(19,187)	(5,643)	(24,830)
218,134	107,914	28,530	354,578	100,525	455,103
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ^(*) , אגרות חוב לפדיון ואגרות חוב זמינות למכירה:					
3,309	-	143	3,452	43	3,495
769	316	538	1,623	-	1,623
(272)	-	-	(272)	(9)	(281)
3,806	316	681	4,803	34	4,837

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(ב) החל מיום 1 באפריל 2022 בנק לאומי ארה"ב אינו מאוחד בדוחותיו הכספיים המאוחדים של הבנק כתוצאה מעסקת המיזוג עם Valley. למידע נוסף ראה [ביאור 15.א. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#), נכון ליום 31 במרס 2022 היתרות הנ"ל סווגו כמחזקות למכירה. למידע נוסף ראה [ביאור 16.ב. בדוחות הכספיים ליום 31 במרס 2022](#).

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

א. חובות^(א) אגרות חוב לפדיון ואגרות חוב זמינות למכירה, אשראי לציבור ויתרת ההפרשה להפסדי אשראי (המשך)

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות^(א), אגרות חוב לפדיון ואגרות חוב זמינות למכירה (המשך)

31 בדצמבר 2022 (מבוקר)						
מסחרי	דיור	פרטי אחר	סך הכל ציבור	סך הכל זמינות למכירה	סך הכל	אשראי לציבור
יתרת חוב רשומה של חובות ^(א) :						
213,711	-	460	214,171	95,502	309,673	שנבדקו על בסיס פרטני
25,902	119,720	29,975	175,597	22	175,619	שנבדקו על בסיס קבוצתי
239,613	119,720	30,435	389,768	95,524	485,292	סך הכל חובות ^(א)
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ^(א) :						
3,286	-	163	3,449	54	3,503	שנבדקו על בסיס פרטני
571	418	548	1,537	-	1,537	שנבדקו על בסיס קבוצתי
3,857	418	711	4,986	54	5,040	סך הכל הפרשה להפסדי אשראי

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט נירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור

1. איכות אשראי ופיגורים

31 במרס 2023 (בלתי מבוקר)					
חובות צוברים - מידע נוסף		בעייתיים ^(א)			
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ^(ג)	בפיגור של 90 ימים או יותר ^(ב)	סך הכל	לא צוברים	צוברים	תקינים
במיליוני ש"ח					
<u>פעילות לווים בישראל</u>					
<u>ציבור-מסחרי</u>					
43	18	60,827	148	859	59,820
בינוי ונדל"ן - בינוי					
48	9	40,858	44	564	40,250
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן					
13	1	35,640	39	39	35,562
שירותים פיננסיים					
148	46	96,972	592	1,671	94,709
מסחרי - אחר					
252	74	234,297	823	3,133	230,341
סך הכל מסחרי					
478	-	121,848	514	18	121,316
אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור					
239	74	30,678	255	556	29,867
אנשים פרטיים - אחר					
969	148	386,823	1,592	3,707	381,524
סך הכל ציבור - פעילות בישראל					
<u>פעילות לווים בחו"ל</u>					
<u>ציבור-מסחרי</u>					
1	-	7,315	62	102	7,151
בינוי ונדל"ן					
108	-	14,860	510	643	13,707
מסחרי - אחר					
109	-	22,175	572	745	20,858
סך הכל מסחרי					
-	-	138	-	1	137
אנשים פרטיים					
109	-	22,313	572	746	20,995
סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל					
1,078	148	409,136	2,164	4,453	402,519
סך הכל אשראי לציבור					

(א) אשראי לציבור לא צובר, נחות או בהשגחה מיוחדת.

(ב) מסווגים כחובות בעייתיים הצוברים הכנסות ריבית.

(ג) צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך 300 מיליון ש"ח סווגו כחובות בעייתיים.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך)

1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

31 במרס 2022 (בלתי מבוקר)						
חובות צוברים - מידע נוסף		בעייתיים ^(א)				
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ^(ג)	בפיגור של 90 ימים או יותר ^(ג)	סך הכל	לא צוברים	צוברים	תקינים	במיליוני ש"ח
פעילות לווים בישראל						
ציבור-מסחרי						
46	5	47,614	60	99	47,455	בינוי ונדל"ן - בינוי
48	3	37,058	124	60	36,874	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
3	-	29,390	6	13	29,371	שירותים פיננסיים
121	25	87,386	859	1,389	85,138	מסחרי - אחר
218	33	201,448	1,049	1,561	198,838	סך הכל מסחרי
559	-	107,888	518	52	107,318	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
163	48	28,423	186	439	27,798	אנשים פרטיים - אחר
-	-	(107)	-	-	(107)	בניכוי יתרות שסווגו כנכסים מוחזקים למכירה ^(ד)
940	81	337,652	1,753	2,052	333,847	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
פעילות לווים בחו"ל						
ציבור-מסחרי						
59	-	14,789	304	273	14,212	בינוי ונדל"ן
440	-	20,741	770	966	19,005	מסחרי - אחר
499	-	35,530	1,074	1,239	33,217	סך הכל מסחרי
-	-	476	1	-	475	אנשים פרטיים
(78)	-	(19,080)	(281)	(435)	(18,364)	בניכוי יתרות שסווגו כנכסים מוחזקים למכירה ^(ד)
421	-	16,926	794	804	15,328	סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל
1,361	81	354,578	2,547	2,856	349,175	סך הכל אשראי לציבור

(א) אשראי לציבור לא צובר, נחות או בהשגחה מיוחדת.

(ב) מסווגים כחובות בעייתיים הצוברים הכנסות ריבית.

(ג) צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך 550 מיליון ש"ח סווגו כחובות בעייתיים.

(ד) החל מיום 1 באפריל 2022 בנק לאומי ארה"ב אינו מאחד בדוחותיו הכספיים המאוחדים של הבנק כתוצאה מעסקת המיזוג עם Valley. למידע נוסף ראה [ביאור 15.א. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#). נכון ליום 31 במרס 2022 היתרות הנ"ל סווגו כמוחזקות למכירה. למידע נוסף

ראה [ביאור 16.ב. בדוחות הכספיים ליום 31 במרס 2022](#).

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך)

1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

31 בדצמבר 2022 (מבוקר)					
חובות צוברים - מידע נוסף		בעייתיים ^(א)			
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ^(ג)	בפיגור של 90 ימים או יותר ^(ג)	סך הכל	לא צוברים	צוברים	תקינים
במיליוני ש"ח					
פעילות לווים בישראל					
ציבור-מסחרי					
66 ^(ד)	6	53,883	126	849	52,908
בינוי ונדל"ן - בינוי					
52 ^(ד)	1	39,249	51	74	39,124
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן					
30	1	29,228	53	19	29,156
שירותים פיננסיים					
108	28 ^(ד)	93,854	640	1,500	91,714
מסחרי - אחר					
256	36	216,214	870	2,442	212,902
סך הכל מסחרי					
412	-	119,690	559	67	119,064
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור					
142	76 ^(ד)	30,370	222	517	29,631
אנשים פרטיים - אחר					
810	112	366,274	1,651	3,026	361,597
סך הכל ציבור - פעילות בישראל					
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור-מסחרי					
3	-	6,872	59	-	6,813
בינוי ונדל"ן					
216	-	16,527	198	1,060	15,269
מסחרי - אחר					
219	-	23,399	257	1,060	22,082
סך הכל מסחרי					
-	-	95	-	-	95
אנשים פרטיים					
219	-	23,494	257	1,060	22,177
סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל					
1,029	112	389,768	1,908	4,086	383,774
סך הכל אשראי לציבור					

(א) אשראי לציבור לא צובר, נחות או בהשגחה מיוחדת.

(ב) מסווגים כחובות בעייתיים הצוברים הכנסות ריבית.

(ג) צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך 360 מיליון ש"ח סווגו כחובות בעייתיים.

(ד) סווג מחדש.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך)

1.1. איכות אשראי לפי שנות העמדת האשראי

		31 במרס 2023 (בלתי מבוקר)							
		יתרת חוב רשומה של אשראי לציבור לזמן קצוב							
		2023	2022	2021	2020	2019	קודם	יתרת חוב רשומה של מתחדשות לזמן קצוב	יתרת חוב רשומה של מתחדשות להלוואות מתחדשות להלוואות שהומרו להלוואות לזמן קצוב סך הכל
		במיליוני ש"ח							
פעילות לווים בישראל									
ציבור - מסחרי									
בינוי ונדל"ן - סך הכל									
101,685	2,076	32,812	8,358	4,141	5,681	16,540	23,346	8,731	8,731
99,779	2,065	32,058	8,252	4,107	5,523	15,938	23,190	8,646	8,646
291	4	48	27	7	30	64	41	70	70
1,423	-	682	37	15	112	477	91	9	9
192	7	24	42	12	16	61	24	6	6
132,612	1,488	37,256	11,667	5,399	11,112	17,580	33,526	14,584	14,584
129,770	1,448	36,679	10,990	5,111	10,723	17,246	33,016	14,557	14,557
501	6	80	103	8	134	71	92	7	7
1,710	25	390	409	225	157	155	337	12	12
631	9	107	165	55	98	108	81	8	8
121,848	-	-	41,162	9,491	14,079	23,880	27,918	5,318	5,318
72,856	-	-	27,696	6,142	8,541	13,130	14,499	2,848	2,848
47,570	-	-	12,300	3,305	5,480	10,661	13,361	2,463	2,463
1,422	-	-	1,166	44	58	89	58	7	7
120,172	-	-	40,359	9,372	13,918	23,629	27,605	5,289	5,289
684	-	-	201	46	62	149	207	19	19
478	-	-	228	34	55	64	88	9	9
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
514	-	-	374	39	44	38	18	1	1
30,678	201	6,781	767	1,162	2,938	5,687	9,695	3,447	3,447
28,306	170	6,322	661	1,017	2,711	5,125	8,922	3,378	3,378
1,804	10	339	82	111	172	422	605	63	63
239	-	69	7	10	15	49	86	3	3
74	-	38	1	2	3	9	21	-	-
255	21	13	16	22	37	82	61	3	3
386,823	3,765	76,849	61,954	20,193	33,810	63,687	94,485	32,080	32,080
22,313	91	8,541	562	478	421	2,466	7,230	2,524	2,524
20,995	91	8,019	520	473	132	2,139	7,097	2,524	2,524
746	-	458	-	-	1	172	115	-	-
572	-	64	42	5	288	155	18	-	-
409,136	3,856	85,390	62,516	20,671	34,231	66,153	101,715	34,604	34,604
סך הכל אשראי לציבור - פעילות בחו"ל									
סך הכל אשראי לציבור - פעילות בישראל									
סך הכל אשראי לציבור - פעילות בישראל									

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך)

1.1. איכות אשראי לפי שנות העמדת האשראי (המשך)

31 במרס 2022 (בלתי מבוקר)									
יתרת חוב רשומה של אשראי לציבור לזמן קצוב ^(*)									
יתרת חוב רשומה של הלוואות מתחדשות שהומרו הלוואות מתחדשות לזמן קצוב	יתרת חוב רשומה של הלוואות מתחדשות לזמן קצוב	קודם	2018	2019	2020	2021	2022	במיליוני ש"ח	
פעילות לווים בישראל									
ציבור-מסחרי									
84,672	205	26,144	4,572	2,449	4,482	5,989	14,687	26,144	בינוני ונדל"ן - סך הכל
84,329	202	26,107	4,473	2,408	4,448	5,950	14,636	26,105	אשראי בדירוג ביצוע
159	1	27	19	11	20	17	35	29	אשראי בעייתי צובר
184	2	10	80	30	14	22	16	10	אשראי שאינו צובר
116,776	1,581	22,401	6,163	3,526	6,359	13,427	25,609	37,710	מסחרי אחר - סך הכל
114,509	1,562	22,001	5,723	3,224	6,109	13,023	25,314	37,553	אשראי בדירוג ביצוע
1,402	12	210	216	262	151	225	191	135	אשראי בעייתי צובר
865	7	190	224	40	99	179	104	22	אשראי שאינו צובר
אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור - סך הכל									
107,888	-	-	40,258	7,212	10,624	15,439	25,945	8,410	LTV עד 60%
66,678	-	-	27,136	4,774	6,843	9,363	14,182	4,380	LTV מעל 60% ועד 75%
39,674	-	-	11,830	2,390	3,727	6,024	11,699	4,004	LTV מעל 75%
1,536	-	-	1,292	48	54	52	64	26	אשראי שאינו בפיגור ובדירוג ביצוע
104,759	-	-	38,423	6,983	10,289	15,118	25,630	8,316	אשראי שאינו בפיגור ואינו בדירוג ביצוע
2,053	-	-	1,068	170	258	237	243	77	בפיגור 89-30 יום
558	-	-	368	34	34	57	52	13	אשראי שאינו צובר
518	-	-	399	25	43	27	20	4	אנשים פרטיים - אחר - סך הכל
28,423	159	5,783	864	1,225	2,546	4,646	9,561	3,639	אשראי שאינו בפיגור ובדירוג ביצוע
27,780	150	5,671	820	1,157	2,432	4,519	9,398	3,633	אשראי שאינו בפיגור ואינו בדירוג ביצוע
246	-	37	20	33	51	52	50	3	בפיגור 89-30 יום
163	-	44	8	12	19	23	54	3	בפיגור מעל 90 יום
48	-	22	1	2	4	5	14	-	אשראי שאינו צובר
186	9	9	15	21	40	47	45	-	בניכוי יתרות שסווגו כנכסים מוחזקים למכירה ^(*)
(107)	-	(47)	-	-	-	-	(60)	-	סך הכל אשראי לציבור - פעילות בישראל
337,652	1,945	54,281	51,857	14,412	24,011	39,501	75,742	75,903	סך הכל אשראי לציבור - פעילות בחו"ל
16,926	21	3,690	119	24	972	2,287	5,057	4,756	אשראי לא בעייתי
33,692	20	4,711	2,802	613	2,472	4,215	12,680	6,179	אשראי בעייתי צובר
1,239	1	263	70	47	383	163	305	7	אשראי שאינו צובר
1,075	-	146	133	5	527	91	172	1	בניכוי יתרות שסווגו כנכסים מוחזקים למכירה ^(*)
(19,080)	-	(1,430)	(2,886)	(641)	(2,410)	(2,182)	(8,100)	(1,431)	סך הכל אשראי לציבור
354,578	1,966	57,971	51,976	14,436	24,983	41,788	80,799	80,659	

(א) ככלל, במקרים בהם אשראי לזמן קצוב ניתן חלף פירעון של אשראי קיים, עודכנה שנת העמדת האשראי למועד מתן האשראי החדש.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך)

2.א. מידע נוסף על חובות^(א) לא צוברים

31 במרס 2023 (בלתי מבוקר)						
	יתרת ^(א) חובות לא צוברים בגינם קיימת הפרשה	יתרת ^(א) חובות לא צוברים קיימת הפרשה	סך הכל יתרת ^(א) חובות לא צוברים	יתרת קרן חוזית של חובות לא צוברים ^(א)	הכנסות ריבית שנרשמו ^(א)	
במיליוני ש"ח						
<u>פעילות לווים בישראל</u>						
<u>ציבור-מסחרי</u>						
	133	64	59	585	-	בינוי ונדל"ן
	371	166	260	2,473	1	מסחרי - אחר
	504	230	319	3,058	1	סך הכל מסחרי
	514	61	-	525	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
	255	136	-	505	-	אנשים פרטיים - אחר
	1,273	427	319	4,088	1	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
<u>פעילות לווים בחו"ל</u>						
	511	53	61	798	2	סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל
	1,784	480	380	4,886	3	סך הכל ציבור ¹
ימזה:						
	1,265	416	297	1,562	3,427	נמדד פרטנית לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
	6	3	83	89	934	נמדד פרטנית לפי שווי הוגן של ביטחון
	514	61	-	514	525	נמדד על בסיס קבוצתי

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(ב) יתרת חוב רשומה.

(ג) סכום הכנסות הריבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הלא צוברים, בפרק הזמן בו סווגו החובות כלא צוברים.

אילו החובות שאינם צוברים היו צוברים ריבית לפי התנאים המקוריים היו נרשמות הכנסות ריבית בסך 93 מיליון ש"ח.

מידע נוסף: סך יתרת החוב הרשומה הממוצעת של חובות לא צוברים בשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2023 הינו 1,989 מיליון ש"ח.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך)

א.א. מידע נוסף על חובות^(א) לא צוברים (המשך)

31 במרס 2022 (בלתי מבוקר)					
	יתרת לא צוברים בגינם קיימת הפרשה	יתרת לא צוברים בגינם קיימת הפרשה	סך הכל יתרת ^(ב) חובות לא צוברים	יתרת קרן חוזית של חובות לא צוברים ^(ג)	הכנסות ריבית שנרשמו ^(ד)
במיליוני ש"ח					
<u>פעילות לווים בישראל</u>					
<u>ציבור-מסחרי</u>					
בינוי ונדל"ן	120	34	64	1,086	-
מסחרי - אחר	673	244	192	2,763	1
סך הכל מסחרי	793	278	256	3,849	1
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	518	76	-	518	-
אנשים פרטיים - אחר	186	150	-	485	-
סך הכל ציבור - פעילות בישראל	1,497	504	256	4,852	1
<u>פעילות לווים בחו"ל</u>					
סך הכל ציבור כולל יתרות שסווגו כנכסים והתחייבויות מוחזקים למכירה - פעילות בחו"ל					
	1,037	302	38	1,075	2
בניכוי יתרות שסווגו כנכסים והתחייבויות מוחזקים למכירה^(ה)					
	(245)	(63)	(36)	(281)	(401)
סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל	792	239	2	890	2
סך הכל ציבור^י	2,289	743	258	5,742	3
ימזה:					
נמדד פרטנית לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים					
	1,582	585	226	1,808	4,104
נמדד פרטנית לפי שווי הוגן של ביטחון					
	180	81	32	212	1,111
נמדד על בסיס קבוצתי					
	527	77	-	527	527

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(ב) יתרת חוב רשומה.

(ג) סכום הכנסות הריבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הלא צוברים, בפרק הזמן בו סווגו החובות כלא צוברים.

(ד) החל מיום 1 באפריל 2022 בנק לאומי ארה"ב אינו מאוחד בדוחותיו הכספיים המאוחדים של הבנק כתוצאה מעסקת המיזוג עם Valley. למידע נוסף ראה [ביאור 15.א. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#), נכון ליום 31 במרס 2022 היתרות הנ"ל סווגו במוחזקות למכירה. למידע נוסף ראה [ביאור 16.ב. בדוחות הכספיים ליום 31 במרס 2022](#).

אילו החובות שאינם צוברים היו צוברים ריבית לפי התנאים המקוריים היו נרשמות הכנסות ריבית בסך 96 מיליון ש"ח.

מידע נוסף: סך יתרת החוב הרשומה הממוצעת של חובות לא צוברים בשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2022 הינו 3,019 מיליון ש"ח.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. איכות אשראי (המשך)

א.2. מידע נוסף על חובות^(א) לא צוברים (המשך)

31 בדצמבר 2022 (מבוקר)					
	יתרת לא צוברים ^(א)	סך הכל יתרת ^(א)	יתרת לא צוברים ^(א)	יתרת לא צוברים ^(א)	יתרת לא צוברים ^(א)
	חובות לא צוברים	חובות לא צוברים	חובות לא צוברים	חובות לא צוברים	חובות לא צוברים
במיליוני ש"ח					
<u>פעילות לווים בישראל</u>					
<u>ציבור-מסחרי</u>					
בינוי ונדל"ן	47	177	41	570	2
מסחרי - אחר	155	693	212	2,367	4
סך הכל מסחרי	202	870	253	2,937	6
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	77	559	-	579	-
אנשים פרטיים - אחר	115	222	-	474	1
סך הכל ציבור - פעילות בישראל	394	1,651	253	3,990	7
<u>פעילות לווים בחו"ל</u>					
סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל	48	257	53	478	2
סך הכל ציבור¹	442	1,908	306	4,468	9
ימזה:					
נמדד פרטנית לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים	364	1,255	258	3,623	997
נמדד פרטנית לפי שווי הוגן של ביטחון	1	94	48	266	46
נמדד על בסיס קבוצתי	77	559	-	579	559

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(ב) יתרת חוב רשומה.

(ג) סכום הכנסות הריבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הלא צוברים, בפרק הזמן בו סווגו החובות כלא צוברים.

אילו החובות שאינם צוברים היו צוברים ריבית לפי התנאים המקוריים היו נרשמות הכנסות ריבית בסך 467 מיליון ש"ח. מידע נוסף: סך יתרת החוב הרשומה הממוצעת של חובות לא צוברים לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022 הינו 2,657 מיליון ש"ח.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך)

2.ב. מידע נוסף על חובות שעברו ארגון מחדש של חוב בעייתי

ליום 31 במרס 2022				ליום 31 במרס 2023			
צובר ^(א) שאינו צובר		צובר ^(א) שאינו צובר		צובר ^(א) שאינו צובר		צובר ^(א) שאינו צובר	
סך הכל	צובר ^(א) לא בפיגור	ועד 89 ימים	הכנסות ריבית	סך הכל	צובר ^(א) לא בפיגור	ועד 89 ימים	הכנסות ריבית
בלתי מבוקר							
במיליוני ש"ח							
<u>פעילות לווים בישראל</u>							
<u>ציבור-מסחרי</u>							
134	23	2	109	105	54	1	50
777	183	8	586	663	379	4	280
911	206	10	695	768	433	5	330
150	51	1	98	149	61	1	87
355	178	6	171	440	209	5	226
1,416	435	17	964	1,357	703	11	643
<u>פעילות לווים בחו"ל</u>							
784	17	-	767	566	379	-	187
(161)	(9)	-	(152)	-	-	-	-
623	8	-	615	566	379	-	187
2,039	443	17	1,579	1,923	1,082	11	830
<u>פעילות לווים בישראל</u>							
<u>ציבור-מסחרי</u>							
106	54	1	51	51	401	4	401
708	303	4	401	401	452	3	452
814	357	5	452	452	88	1	88
155	66	1	88	88	196	3	196
402	203	3	196	196	736	9	736
1,371	626	9	736	736	901	9	901
<u>פעילות לווים בחו"ל</u>							
552	387	-	165	165	901	-	901
1,923	1,013	9	901	901	901	9	901

(א) צובר הכנסות ריבית.

(ב) החל מיום 1 באפריל 2022 בנק לאומי ארה"ב אינו מאוחד בדוחותיו הכספיים המאוחדים של הבנק כתוצאה מעסקת המיזוג עם Valley. למידע נוסף ראה [ביאור 15.א. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#). נכון ליום 31 במרס 2022 היתרות הנ"ל סווגו כמחזקות למכירה. למידע נוסף ראה [ביאור 16.ב. בדוחות הכספיים ליום 31 במרס 2022](#).

הערה: ליום 31 במרס 2023 חובות שעברו ארגון מחדש של חוב בעייתי בסך 1,114 מיליון ש"ח סווגו כחובות בעייתיים (ליום 31 במרס 2022 סך של 1,952 מיליון ש"ח, ליום 31 בדצמבר 2022 סך של 1,025 מיליון ש"ח).

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך)

ב.2. מידע נוסף על חובות שעברו ארגון מחדש של חוב בעייתי (המשך)

1. ארגונים מחדש שבוצעו

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס (בלתי מבוקר)					
2022			2023		
יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מספר חוזים
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח		
<u>פעילות לווים בישראל</u>					
<u>ציבור-מסחרי</u>					
9	9	61	9	9	79
57	58	306	37	37	356
66	67	367	46	46	435
17	17	50	4	4	15
61	61	1,467	105	106	1,967
144	145	1,884	155	156	2,417
<u>פעילות לווים בחו"ל</u>					
1	1	2	-	-	-
145	146	1,886	155	156	2,417

2. ארגונים מחדש שכשלו^(א)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס (בלתי מבוקר)			
2022 ^(ב)		2023	
יתרת חוב רשומה	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה	מספר חוזים
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח	
<u>פעילות לווים בישראל</u>			
<u>ציבור-מסחרי</u>			
11	44	9	68
21	164	16	189
32	208	25	257
2	11	10	20
24	580	34	1,055
58	799	69	1,332
<u>פעילות לווים בחו"ל</u>			
-	-	-	-
58	799	69	1,332

(א) חובות שהפכו בשנת הדיווח לחובות בפיגור של שלושים ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם הפכו לחובות בפיגור.

(ב) סווג מחדש.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך)

ג.2 מידע נוסף על אשראי לא צובר בפיגור

31 במרס 2023 (בלתי מבוקר)							
אינו בפיגור של 90 ימים או יותר	בפיגור של 90 ימים עד 180 ימים	בפיגור של מעל 180 ימים עד שנה	בפיגור של מעל שנה ועד 3 שנים	בפיגור של מעל שנה ועד 5 שנים	בפיגור של מעל 3 שנים ועד 7 שנים	בפיגור של מעל 5 שנים ועד 7 שנים	בפיגור של מעל 7 שנים
1,177	76	47	79	11	3	2	1,395
52	215	144	84	11	5	3	514
255	-	-	-	-	-	-	255
1,484	291	191	163	22	8	5	2,164

31 במרס 2022 (בלתי מבוקר)							
אינו בפיגור של 90 ימים או יותר	בפיגור של 90 ימים עד 180 ימים	בפיגור של מעל 180 ימים עד שנה	בפיגור של מעל שנה ועד 3 שנים	בפיגור של מעל שנה ועד 5 שנים	בפיגור של מעל 3 שנים ועד 7 שנים	בפיגור של מעל 5 שנים ועד 7 שנים	בפיגור של מעל 7 שנים
1,767	103	25	219	5	3	1	2,123
67	185	140	98	19	4	5	518
183	4	-	-	-	-	-	187
1,835	234	165	276	24	7	6	2,547
(182)	(58)	-	(41)	-	-	-	(281)

31 בדצמבר 2022 (מבוקר)							
אינו בפיגור של 90 ימים או יותר	בפיגור של 90 ימים עד 180 ימים	בפיגור של מעל 180 ימים עד שנה	בפיגור של מעל שנה ועד 3 שנים	בפיגור של מעל שנה ועד 5 שנים	בפיגור של מעל 3 שנים ועד 7 שנים	בפיגור של מעל 5 שנים ועד 7 שנים	בפיגור של מעל 7 שנים
945	59	35	80	4	3	1	1,127
50	262	138	85	17	4	3	559
221	1	-	-	-	-	-	222
1,216	322	173	165	21	7	4	1,908

(א) החל מיום 1 באפריל 2022 בנק לאומי ארה"ב אינו מאוחד בדוחותיו הכספיים המאוחדים של הבנק כתוצאה מעסקת המיזוג עם Valley. למידע נוסף ראה [ביאור 15.א. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#). נכון ליום 31 במרס 2022 היתרות הנ"ל סווגו כמחזקות למכירה. למידע נוסף ראה [ביאור 16.ב. בדוחות הכספיים ליום 31 במרס 2022](#).

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך)

3. מידע נוסף על הלוואות לדיור

יתרות לסוף תקופה לפי שיעור המימון (LTV)^(א), סוג החזר וסוג ריבית

31 במרס 2023 (בלתי מבוקר)					
יתרת הלוואות לדיור					
סך הכל	ימזה: בולט ובלון	ימזה: ריבית משתנה	סיכון אשראי חוץ מאזני סך הכל		
במיליוני ש"ח					
72,907	1,628	45,293	2,614	עד 60%	שיעבוד ראשון: שיעור המימון
49,012	659	30,524	2,418	מעל 60%	
4	-	4	-		שיעבוד משני או ללא שיעבוד
121,923	2,287	75,821	5,032		סך הכל

31 במרס 2022 (בלתי מבוקר)					
יתרת הלוואות לדיור					
סך הכל	ימזה: בולט ובלון	ימזה: ריבית משתנה	סיכון אשראי חוץ מאזני סך הכל		
במיליוני ש"ח					
66,083	1,481	41,654	2,078	עד 60%	שיעבוד ראשון: שיעור המימון
41,876	771	26,317	2,196	מעל 60%	
5	-	4	-		שיעבוד משני או ללא שיעבוד
(50)	(4)	(46)	-		בניכוי יתרות שסווגו כנכסים מוחזקים למכירה ^(ב)
107,914	2,248	67,929	4,274		סך הכל

31 בדצמבר 2022 (מבוקר)					
יתרת הלוואות לדיור					
סך הכל	ימזה: בולט ובלון	ימזה: ריבית משתנה	סיכון אשראי חוץ מאזני סך הכל		
במיליוני ש"ח					
71,728	1,536	44,838	2,569	עד 60%	שיעבוד ראשון: שיעור המימון
47,987	744	29,908	2,568	מעל 60%	
5	-	4	-		שיעבוד משני או ללא שיעבוד
119,720	2,280	74,750	5,137		סך הכל

- (א) היחס בין המסגרת המאושרת בעת העמדת המסגרת לבין שווי הנכס, כפי שאושר על ידי הבנק בעת העמדת המסגרת.
 יחס ה-LTV מהווה אינדיקציה נוספת של הבנק להערכת סיכון הלקוח בעת העמדת המסגרת.
 (ב) החל מיום 1 באפריל 2022 בנק לאומי ארה"ב אינו מאוחד בדוחותיו הכספיים המאוחדים של הבנק כתוצאה מעסקת המיזוג עם Valley.
 למידע נוסף ראה [ביאור 15.א. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#). נכון ליום 31 במרס 2022 היתרות הנ"ל סווגו כמוחזקות למכירה.
 למידע נוסף ראה [ביאור 16.ב. בדוחות הכספיים ליום 31 במרס 2022](#).

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ג. מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים

31 בדצמבר		31 במרס			
2022		2022		2023	
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי ^(ד)	יתרות החוזים ^(א)	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי ^(ד)	יתרות החוזים ^(א)	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי ^(ד)	יתרות החוזים ^(א)
מבוקר			בלתי מבוקר		
במיליוני ש"ח					
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים					
עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי:					
1	1,151	1	1,765	2	1,156
84	7,289	68	6,961	98	7,676
15	35,572	16	30,731	17	37,287
95	26,336	72	19,863	90	25,440
18	8,395	15	8,465	20	9,820
43	13,398	43	13,584	52	14,573
286	49,081	241	44,464	268	47,022
43	22,039	59	20,452	60	26,491
-	3,065	-	3,177	-	3,278
-	4,500	-	9,642	-	5,479

- (א) יתרת החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף תקופה, לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי.
- (ב) כולל התחייבויות הבנק בגין חלקו בקרן סיכונים של מסלוקת הבורסה בסך 315 מיליון ש"ח (ב-31 במרס 2022 סך של 501 מיליון ש"ח כולל מסלוקת מעו"ף וב-31 בדצמבר 2022 סך של 436 מיליון ש"ח).
- (ג) התחייבויות למתן אשראי שניתנו ללקוחות במסגרת "אישור עקרוני ושמירת שיעור הריבית" להוראת ניהול בנק תקין מספר 451, נהלים למתן הלוואות לדיור.
- (ד) החל מיום 1 בינואר 2022 מיישם הבנק לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא הפרשות להפסדי אשראי צפויים כפי שפורסמו בעדכון תקינה 13-2016 ASU. לפרטים אודות השינוי במדיניות חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים ראה [ביאור 1.ח. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#).

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
ד. ערבויות לפי מועד פירעון

31 במרס 2023 (בלתי מבוקר)				
סך הכל	מעל חמש שנים	שלוש עד חמש שנים	שנה עד שלוש שנים	עד שנה
במיליוני ש"ח				
7,676	710	310	1,415	5,241
37,287	-	-	37,287	-
25,440	2,679	3,177	5,864	13,720
70,403	3,389	3,487	44,566	18,961

31 במרס 2022 (בלתי מבוקר)				
סך הכל	מעל חמש שנים	שלוש עד חמש שנים	שנה עד שלוש שנים	עד שנה
במיליוני ש"ח				
6,961	630	190	1,230	4,911
30,731	-	-	30,731	-
19,863	1,867	2,044	4,573	11,379
57,555	2,497	2,234	36,534	16,290

31 בדצמבר 2022 (מבוקר)				
סך הכל	מעל חמש שנים	שלוש עד חמש שנים	שנה עד שלוש שנים	עד שנה
במיליוני ש"ח				
7,289	645	255	1,624	4,765
35,572	-	-	35,572	-
26,336	2,827	2,337	6,496	14,676
69,197	3,472	2,592	43,692	19,441

נתוני הביטחונות שלהלן משקפים ביטחונות שהבנק קיבל ספציפית כנגד ערבויות: יתרת המזומנים אשר זמינים לבנק במטרה לפצות על הפסדים שמומשו תחת ערבויות אלה ושיפויים הסתכמו לסך של כ-310 מיליון ש"ח (31 במרס 2022 - 319 מיליון ש"ח, 31 בדצמבר 2022 - 301 מיליון ש"ח). כמו כן, נירות ערך ונכסים סחירים אחרים, המוחזקים כביטחונות, הסתכמו לסך של כ-15 מיליון ש"ח (31 במרס 2022 - 9 מיליון ש"ח, 31 בדצמבר 2022 - 12 מיליון ש"ח).

ביאור 14 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה

31 במרס 2023 (בלתי מבוקר)						
		מטבע חוץ ^(א)			מטבע ישראלי	
סך הכל	פריטים שאינם כספיים ^(ג)	אחר	באירו	בדולר של ארה"ב	צמוד למדד המחירים לצרכן	לא צמוד
במיליוני ש"ח						
נכסים						
134,381	1,589	2,287	2,976	12,493	-	115,036
מזומנים ופיקדונות בבנקים						
99,374	4,369	3,291	3,331	45,564	4,650	38,169
ניירות ערך						
3,282	-	-	1	2,061	-	1,220
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר						
403,817	3,960	8,728	5,194	21,841	55,813	308,281
אשראי לציבור, נטו ^(ד)						
1,123	-	-	373	546	-	204
אשראי לממשלות						
3,786	3,786	-	-	-	-	-
השקעות בחברות כלולות						
2,767	2,767	-	-	-	-	-
בניינים וציוד						
26,959	9,557	644	1,324	10,425	365	4,644
נכסים בגין מכשירים נגזרים						
6,988	930	79	6	52	4	5,917
נכסים אחרים						
682,477	26,958	15,029	13,205	92,982	60,832	473,471
סך כל הנכסים						
התחייבויות						
532,906	5,586	4,780	12,336	134,456	11,211	364,537
פיקדונות הציבור						
24,042	1	164	439	4,204	-	19,234
פיקדונות מבנקים						
383	-	-	19	133	-	231
פיקדונות מממשלות						
4,739	-	-	-	4,130	-	609
ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר						
28,288	-	-	-	6,322	16,368	5,598
אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נדחים						
25,601	9,847	560	964	7,613	437	6,180
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים						
16,722	598	173	72	129	9,448	6,302
התחייבויות אחרות						
632,681	16,032	5,677	13,830	156,987	37,464	402,691
סך כל ההתחייבויות						
49,796	10,926	9,352	(625)	(64,005)	23,368	70,780
הפרשי^(ד)						
השפעת מכשירים נגזרים מגדרים:						
-	-	-	-	-	(441)	441
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)						
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:						
-	1,264	(9,867)	(421)	55,553	(2,955)	(43,574)
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)						
-	-	29	174	519	-	(722)
אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)						
-	(25)	8	207	1,088	-	(1,278)
אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)						
49,796	12,165	(478)	(665)	(6,845)	19,972	25,647
סך הכל כללי						
-	-	36	232	824	-	(1,092)
אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)						
-	(93)	(22)	432	3,003	-	(3,320)
אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)						

(א) כולל צמודים למטבע חוץ.

(ב) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

(ג) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיס הצמדה בהתאם להצמדה של האשראי בגינו נוצר בסך 5,319 מיליון ש"ח.

(ד) הון עצמי כולל זכויות שאינן מקנות שליטה.

ביאור 14 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

31 במרס 2022 (בלתי מבוקר)						
מטבע ישראלי						
מטבע חוץ ^(א)						
לא צמוד	לצרכן	המחירים	צמוד למדד	בדולר של ארה"ב	באירו	אחר
פריטים שאינם כספיים ^(ב)	סך הכל					
במיליוני ש"ח						
נכסים						
מזומנים ופיקדונות בבנקים	151,631	-	7,965	1,148	3,544	686
ניירות ערך	26,070	5,512	47,909	5,161	5,503	4,205
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר	1,410	-	1,457	15	-	-
אשראי לציבור, נטו ^(ג)	266,510	49,533	22,423	3,563	6,916	830
אשראי לממשלות	260	191	435	267	-	-
השקעות בחברות כלולות	-	-	-	-	-	1,027
בניינים וציוד	-	-	-	-	-	2,640
נכסים בגין מכשירים נגזרים	4,232	308	4,136	155	202	10,964
נכסים אחרים	5,806	4	32	12	25	848
נכסים המוחזקים למכירה ^(ה)	10	-	25,305	78	51	452
סך כל הנכסים	455,929	55,548	109,662	10,399	16,241	21,652
התחייבויות						
פיקדונות הציבור	361,245	10,252	128,349	9,610	5,774	1,481
פיקדונות מבנקים	19,903	-	5,611	833	100	35
פיקדונות מממשלות	217	-	90	9	-	-
ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר	449	-	1,606	-	-	-
אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נדחים	4,876	14,188	2,395	-	-	-
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	5,718	686	2,546	90	194	11,211
התחייבויות אחרות	5,318	9,806	126	25	110	412
התחייבויות המוחזקות למכירה ^(ה)	51	-	23,044	66	102	42
סך כל ההתחייבויות	397,777	34,932	163,767	10,633	6,280	13,181
הפרש^(ד)	58,152	20,616	(54,105)	(234)	9,961	8,471
השפעת מכשירים נגזרים מגדרים:						
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)	352	(352)	-	-	-	-
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:						
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)	(35,206)	(4,457)	49,418	224	(10,351)	372
מכשירים נגזרים מוחזקים למכירה ^(ה)	(95)	-	97	(11)	9	-
אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)	(780)	-	1,011	(166)	(65)	-
אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)	(754)	-	1,101	(18)	(112)	(217)
סך הכל כללי	21,669	15,807	(2,478)	(205)	(558)	8,626
אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)	(1,493)	-	1,723	(153)	(77)	-
אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)	(3,164)	-	3,938	227	(231)	(770)

(א) כולל צמודים למטבע חוץ.

(ב) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

(ג) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיס הצמדה בהתאם להצמדה של האשראי בנינו נוצר בסך 4,803 מיליון ש"ח.

(ד) הון עצמי כולל זכויות שאינן מקנות שליטה.

(ה) למידע נוסף ראה [ביאור 16. בדוחות הכספיים ליום 31 במרס 2022.](#)

ביאור 14 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

31 בדצמבר 2022 (מבוקר)						
		מטבע חוץ ^(א)			מטבע ישראלי	
סך הכל	פריטים שאינם כספיים ^(ג)	אחר	באירו	בדולר של ארה"ב	צמוד למדד המחירים לצרכן	לא צמוד
במיליוני ש"ח						
נכסים						
186,569	2,415	919	3,699	10,313	-	169,223
מזומנים ופיקדונות בבנקים						
82,950	4,356	3,549	3,221	44,685	4,438	22,701
ניירות ערך						
3,034	-	-	1	2,509	-	524
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר						
384,782	5,038	7,906	4,923	17,675	54,133	295,107
אשראי לציבור, נטו ^(ד)						
1,109	-	-	347	446	-	316
אשראי לממשלות						
4,947	4,947	-	-	-	-	-
השקעות בחברות כלולות						
2,735	2,735	-	-	-	-	-
בניינים וציוד						
26,638	9,169	661	1,534	10,420	294	4,560
נכסים בגין מכשירים נגזרים						
6,402	854	58	3	19	4	5,464
נכסים אחרים						
699,166	29,514	13,093	13,728	86,067	58,869	497,895
סך כל הנכסים						
התחייבויות						
557,084	7,452	4,606	10,807	130,695	9,809	393,715
פיקדונות הציבור						
22,306	22	89	467	1,951	-	19,777
פיקדונות מבנקים						
247	-	-	8	109	-	130
פיקדונות מממשלות						
3,952	-	-	26	3,577	-	349
ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר						
27,805	-	-	-	4,397	16,255	7,153
אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נדחים						
23,311	8,640	611	981	6,476	357	6,246
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים						
15,018	459	213	90	154	9,165	4,937
התחייבויות אחרות						
649,723	16,573	5,519	12,379	147,359	35,586	432,307
סך כל ההתחייבויות						
49,443	12,941	7,574	1,349	(61,292)	23,283	65,588
הפרש^(ד)						
השפעת מכשירים נגזרים מגדרים:						
-	-	-	-	-	(430)	430
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)						
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:						
-	345	(8,090)	(2,328)	51,991	(1,604)	(40,314)
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)						
-	-	11	174	588	-	(773)
אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)						
-	9	(9)	136	853	-	(989)
אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)						
49,443	13,295	(514)	(669)	(7,860)	21,249	23,942
סך הכל כללי						
-	-	16	245	695	-	(956)
אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)						
-	46	(72)	341	3,185	-	(3,500)
אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)						

(א) כולל צמודים למטבע חוץ.

(ב) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

(ג) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיס הצמדה בהתאם להצמדה של האשראי ביגונו נוצר בסך 4,986 מיליון ש"ח.

(ד) הון עצמי כולל זכויות שאינן מקנות שליטה.

ביאור 15א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

31 במרס 2023 (בלתי מבוקר)					
שווי הוגן					
סך הכל	רמה 3 ^(א)	רמה 2 ^(א)	רמה 1 ^(א)	יתרה במאזן	
במיליוני ש"ח					
נכסים פיננסיים					
133,603	5,641	14,749	113,213	134,381	מזומנים ופיקדונות בבנקים
98,241	6,389	34,729	57,123	99,374	ניירות ערך ^(ב)
3,282	-	-	3,282	3,282	ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
396,831	377,653	-	19,178	403,817	אשראי לציבור, נטו
1,044	1,027	17	-	1,123	אשראי לממשלות
26,959	3,378	17,250	6,331	26,959	נכסים בגין מכשירים נגזרים
308	287	-	21	308	נכסים פיננסיים אחרים
660,268	394,375	66,745	199,148	669,244 ^(א)	סך כל הנכסים הפיננסיים
התחייבויות פיננסיות					
521,495	255,684	239,296	26,515	532,906	פיקדונות הציבור
23,374	16,070	5,406	1,898	24,042	פיקדונות מבנקים
368	35	333	-	383	פיקדונות מממשלות
4,739	-	-	4,739	4,739	ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
26,876	651	-	26,225	28,288	אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נדחים
25,601	160	18,744	6,697	25,601	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
3,977	2,058	1,257	662	3,977	התחייבויות פיננסיות אחרות
606,430	274,658	265,036	66,736	619,936 ^(א)	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים					
409	409	-	-	409	עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי
9,240	9,240	-	-	9,240	בנוסף, התחייבויות בגין זכויות עובדים נטו ^(ד)

(א) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.

רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.

רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

(ב) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך ראה [ביאור 5](#).

(ג) מזה: נכסים והתחייבויות בסך 208,190 מיליון ש"ח ובסך 256,427 מיליון ש"ח, בהתאמה, אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן) או מהווה קירוב לשווי הוגן (מכשירים לתקופה מקורית של עד שלושה חודשים לגביהם נעשה שימוש ביתרה במאזן כקירוב לשווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה ביאורים [15-15](#).

(ד) ההתחייבות מוצגת בנטו, ומתחשבת בנכסי התכנית המנוהלים כנגדה.

ביאור 15א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

31 במרס 2022 (בלתי מבוקר)				
שווי הוגן				
סך הכל	רמה 3 ^(א)	רמה 2 ^(א)	רמה 1 ^(א)	יתרה במאזן רמה 1 ^(א)
במיליוני ש"ח				
נכסים פיננסיים				
164,668	5,810 ⁽¹⁾	8,104	150,754 ⁽¹⁾	164,974
מזומנים ופיקדונות בבנקים				
94,246	6,039	36,917	51,290	94,360
ניירות ערך ^(ב)				
2,882	-	-	2,882	2,882
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר				
347,084	327,470	-	19,614	349,775
אשראי לציבור, נטו				
1,152	1,087	65	-	1,153
אשראי לממשלות				
19,997	2,122	9,130	8,745	19,997
נכסים בגין מכשירים נגזרים				
269	236	-	33	269
נכסים פיננסיים אחרים				
25,043	19,518	3,279	2,246	25,199
נכסים פיננסיים המוחזקים למכירה ^(ה)				
655,341	362,282	57,495	235,564 ⁽¹⁾	658,609 ⁽¹⁾
סך כל הנכסים הפיננסיים				
התחייבויות פיננסיות				
512,456	199,727 ⁽¹⁾	291,832 ⁽¹⁾	20,897	516,711
פיקדונות הציבור				
26,002	16,545	5,388	4,069	26,482
פיקדונות מבנקים				
307	37	270	-	316
פיקדונות מממשלות				
2,055	-	-	2,055	2,055
ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר				
21,755	769	-	20,986	21,459
אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נדחים				
20,445	432	11,136	8,877	20,445
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים				
3,534	1,537	1,023	974	3,534
התחייבויות פיננסיות אחרות				
21,555	381	21,174	-	23,093
התחייבויות פיננסיות המוחזקות למכירה ^(ה)				
608,109	219,428	330,823	57,858 ⁽¹⁾	614,095 ⁽¹⁾
סך כל ההתחייבויות הפיננסיות				
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים				
339	339	-	-	339
עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי				
9,751	9,751	-	-	9,751
בנוסף, התחייבויות בגין זכויות עובדים, נטו ^(ד)				

(א) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
 רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.

רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

(ב) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך ראה [ביאור 5](#).

(ג) מזה: נכסים והתחייבויות בסך 171,629 מיליון ש"ח ובסך 396,283 מיליון ש"ח, בהתאמה, אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן) או מהווה קירוב לשווי הוגן (מכשירים לתקופה מקורית של עד שלושה חודשים לגביהם נעשה שימוש ביתרה במאזן כקירוב לשווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה [ביאורים 15-16](#).

(ד) ההתחייבות מוצגת בנטו, ומתחשבת בנכסי התכנית המנוהלים כנגדה.

(ה) למידע נוסף ראה [ביאור 16.ב. בדוחות הכספיים ליום 31 במרס 2022](#).

(ו) סווג מחדש.

ביאור 15א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

31 בדצמבר 2022 (מבוקר)				
שווי הוגן				
סך הכל	רמה 3 ^(א)	רמה 2 ^(א)	רמה 1 ^(א)	יתרה במאזן
במיליוני ש"ח				
נכסים פיננסיים				
185,832	5,570	9,402	170,860	186,569
מזומנים ופיקדונות בבנקים				
81,779	6,428	34,087	41,264	82,950
ניירות ערך ^(ב)				
3,034	-	-	3,034	3,034
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר				
376,957	358,284	-	18,673	384,782
אשראי לציבור, נטו				
1,026	1,009	17	-	1,109
אשראי לממשלות				
26,638	3,772	16,382	6,484	26,638
נכסים בגין מכשירים נגזרים				
260	241	-	19	260
נכסים פיננסיים אחרים				
675,526	375,304	59,888	240,334	685,342 ^(א)
סך כל הנכסים הפיננסיים				
התחייבויות פיננסיות				
546,154	235,593	278,420	32,141	557,084
פיקדונות הציבור				
21,591	16,344	4,299	948	22,306
פיקדונות מבנקים				
240	34	206	-	247
פיקדונות מממשלות				
3,952	-	-	3,952	3,952
ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר				
26,639	661	-	25,978	27,805
אגרות חוב, שטרי התחייבויות וכתבי התחייבויות נידחים				
23,311	159	17,199	5,953	23,311
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים				
2,696	1,378	1,176	142	2,696
התחייבויות פיננסיות אחרות				
624,583	254,169	301,300	69,114	637,401 ^(א)
סך כל ההתחייבויות הפיננסיות				
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים				
380	380	-	-	380
עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי				
8,930	8,930	-	-	8,930
בנוסף, התחייבויות בגין זכויות עובדים, נטו ^(ד)				

(א) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.

רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.

רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

(ב) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך ראה [ביאור 5](#).

(ג) מזה: נכסים והתחייבויות בסך 153,740 מיליון ש"ח ובסך 276,243 מיליון ש"ח, בהתאמה, אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן) או מהווה קירוב לשווי הוגן (מכשירים לתקופה מקורית של עד שלושה חודשים לגביהם נעשה שימוש ביתרה במאזן כקירוב לשווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה ביאורים [15-ב](#) ו-[15-ד](#).

(ד) ההתחייבויות מוצגת בנטו, ומתחשבת בנכסי התכנית המנוהלים כנגדה.

ביאור 15ב - פריטים הנמדדים בשווי הוגן

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה

31 במרס 2023 (בלתי מבוקר)				
מדידות שווי הוגן המשתמשות				
סך הכל שווי הוגן	בנתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	בנתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	במחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	
במיליוני ש"ח				
נכסים				
אגרות חוב זמינות למכירה:				
37,018	26	5,142	31,850	אגרות חוב ממשלת ישראל
16,188	-	4,171	12,017	אגרות חוב ממשלות זרות
46	-	-	46	אגרות חוב מוסדות פיננסיים בישראל
8,959	-	8,959	-	אגרות חוב מוסדות פיננסיים זרים
8,661	3,987	4,674	-	אגרות חוב מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)
698	-	174	524	אגרות חוב אחרות בישראל
4,714	-	4,714	-	אגרות חוב אחרות זרים
76,284	4,013	27,834	44,437	סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה
מניות וקרנות שאינן למסחר:				
2,001	-	-	2,001	מניות וקרנות שאינן למסחר
ניירות ערך למסחר:				
2,408	-	-	2,408	אגרות חוב ממשלת ישראל
676	-	-	676	אגרות חוב ממשלות זרות
488	-	-	488	אגרות חוב מוסדות פיננסיים בישראל
20	-	20	-	אגרות חוב מוסדות פיננסיים זרים
32	10	22	-	אגרות חוב מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)
249	-	-	249	אגרות חוב אחרות בישראל
58	-	58	-	אגרות חוב אחרות זרים
2	-	-	2	מניות וקרנות
3,933	10	100	3,823	סך הכל ניירות ערך למסחר
נכסים בגין מכשירים נגזרים:				
368	204	164	-	חוזי שקל - מדד
8,488	88	8,254	146	חוזי ריבית
8,039	2,639	5,400	-	חוזי מטבע - חוץ
9,259	446	3,411	5,402	חוזי מניות
337	1	21	315	חוזי סחורות ואחרים
468	-	-	468	פעילות בשוק המעוף
26,959	3,378	17,250	6,331	סך הכל נכסים בגין מכשירים נגזרים
אחרים:				
12,448	-	-	12,448	אשראי ופיקדונות בגין השאלות ניירות ערך
3,282	-	-	3,282	ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
19	-	-	19	אחר
15,749	-	-	15,749	סך הכל אחרים
124,926	7,401	45,184	72,341	סך כל הנכסים

ביאור 15ב - פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)
א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

31 במרס 2023 (בלתי מבוקר)

מדידות שווי הוגן המשתמשות				
	בנתונים לא נצפים	בנתונים נצפים משמעותיים	במחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	במיליוני ש"ח
סך הכל שווי הוגן	משמעותיים (רמה 3)	אחרים (רמה 2)		
התחייבויות				
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:				
	491	152	339	-
חוזי שקל - מדד				
	8,419	-	8,232	187
חוזי ריבית				
	6,340	1	6,339	-
חוזי מטבע - חוץ				
	9,545	7	3,810	5,728
חוזי מניות				
	337	-	24	313
חוזי סחורות ואחרים				
	469	-	-	469
פעילות בשוק המעוף				
סך הכל התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	25,601	160	18,744	6,697
אחרים:				
	13,752	-	7	13,745
פיקדונות בגין השאלות ניירות ערך				
	4,739	-	-	4,739
ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר				
	662	-	-	662
אחר				
סך הכל אחרים	19,153	-	7	19,146
סך כל ההתחייבויות	44,754	160	18,751	25,843

ביאור 15ב - פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)
א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

31 במרס 2022 (בלתי מבוקר)			
מדידות שווי הוגן המשתמשות			
סך הכל שווי הוגן	בנתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	בנתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	במחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
במיליוני ש"ח			
נכסים			
אגרות חוב זמינות למכירה:			
29,716	29	4,900	24,787
26,067	-	8,704	17,363
51	-	-	51
10,797	953	9,844	-
6,313	3,167	3,146	-
578	-	175	403
4,627	-	4,627	-
78,149	4,149	31,396	42,604
2,691	-	1,641	1,050
מניות וקרנות שאינן למסחר:			
2,314	-	-	2,314
47	-	-	47
ניירות ערך למסחר:			
1,455	-	-	1,455
461	-	-	461
52	-	52	-
36	13	23	-
207	-	-	207
85	-	85	-
14	-	-	14
2,310	13	160	2,137
נכסים בגין מכשירים נגזרים:			
354	190	164	-
3,698	8	3,403	287
4,245	897	3,348	-
10,528	885	2,020	7,623
627	142	195	290
545	-	-	545
19,997	2,122	9,130	8,745
58	-	58	-
אחרים:			
8,075	-	-	8,075
2,882	-	-	2,882
33	-	-	33
10,990	-	-	10,990
116,556	6,284	42,385	67,887

ביאור 15ב - פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)
א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

31 במרס 2022 (בלתי מבוקר)

מדידות שווי הוגן המשתמשות

סך הכל שווי הוגן	בנתונים לא נצפים	בנתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	במחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
	משמעותיים (רמה 3)		

במיליוני ש"ח

התחייבויות

התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:

499	126	373	-	חוזי שקל - מדד
3,635	-	3,472	163	חוזי ריבית
4,365	299	4,066	-	חוזי מטבע - חוץ
10,778	7	2,884	7,887	חוזי מניות
623	-	341	282	חוזי סחורות ואחרים
545	-	-	545	פעילות בשוק המעוף
20,445	432	11,136	8,877	סך הכל התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
88	-	88	-	התחייבות בגין מכשירים נגזרים מוחזקים למכירה

אחרים:

7,514	-	2	7,512	פיקדונות בגין השאלות ניירות ערך
2,055	-	-	2,055	ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
974	-	-	974	אחר
10,543	-	2	10,541	סך הכל אחרים
31,076	432	11,226	19,418	סך כל ההתחייבויות

ביאור 15 - פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)
א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

31 בדצמבר 2022 (מבוקר)			
מדידות שווי הוגן המשתמשות			
סך הכל שווי הוגן	בנתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	בנתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	במחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
במיליוני ש"ח			
נכסים			
אגרות חוב זמינות למכירה:			
21,842	24	4,619	17,199
אגרות חוב ממשלת ישראל			
16,995	-	4,509	12,486
אגרות חוב ממשלות זרות			
46	-	-	46
אגרות חוב מוסדות פיננסיים בישראל			
9,627	-	9,627	-
אגרות חוב מוסדות פיננסיים זרים			
7,710	4,059	3,651	-
אגרות חוב מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)			
670	-	175	495
אגרות חוב אחרות בישראל			
4,919	-	4,919	-
אגרות חוב אחרות זרים			
61,809	4,083	27,500	30,226
סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה			
מניות וקרנות שאינן למסחר:			
2,020	-	-	2,020
מניות וקרנות שאינן למסחר			
ניירות ערך למסחר:			
1,263	-	-	1,263
אגרות חוב ממשלת ישראל			
580	-	-	580
אגרות חוב מוסדות פיננסיים בישראל			
53	-	53	-
אגרות חוב מוסדות פיננסיים זרים			
33	10	23	-
אגרות חוב מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)			
257	-	-	257
אגרות חוב אחרות בישראל			
71	2	69	-
אגרות חוב אחרות זרים			
3	-	-	3
מניות וקרנות			
2,260	12	145	2,103
סך הכל ניירות ערך למסחר			
נכסים בגין מכשירים נגזרים:			
299	153	146	-
חוזי שקל - מדד			
9,152	77	8,900	175
חוזי ריבית			
7,360	1,823	5,537	-
חוזי מטבע - חוץ			
9,192	1,715	1,767	5,710
חוזי מניות			
242	4	32	206
חוזי סחורות ואחרים			
393	-	-	393
פעילות בשוק המעוף			
26,638	3,772	16,382	6,484
סך הכל נכסים בגין מכשירים נגזרים			
אחרים:			
14,875	-	-	14,875
אשראי ופיקדונות בגין השאלות ניירות ערך			
3,034	-	-	3,034
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר			
17	-	-	17
אחר			
17,926	-	-	17,926
סך הכל אחרים			
110,653	7,867	44,027	58,759
סך כל הנכסים			

ביאור 15ב - פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)
א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

31 בדצמבר 2022 (מבוקר)

מדידות שווי הוגן המשתמשות				
	בנתונים לא נצפים	בנתונים נצפים משמעותיים	במחירים מצוטטים	
סך הכל שווי הוגן	משמעותיים (רמה 3)	אחרים (רמה 2)	בשוק פעיל (רמה 1)	
במיליוני ש"ח				
התחייבויות				
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:				
	439	148	291	-
	8,789	-	8,673	116
	4,754	4	4,750	-
	8,695	7	3,451	5,237
	241	-	34	207
	393	-	-	393
סך הכל התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	23,311	159	17,199	5,953
אחרים:				
	14,826	-	1	14,825
	3,952	-	-	3,952
	142	-	-	142
סך הכל אחרים	18,920	-	1	18,919
סך כל התחייבויות	42,231	159	17,200	24,872

ביאור 15 ב - פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)
ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה

31 במרס 2023 (בלתי מבוקר)

מדידות שווי הוגן המשתמשות

סך כל הרווח (הפסד) בגין שינויים בשווי בתקופה	סך הכל שווי הוגן	בנתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	בנתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	במחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	
					במיליוני ש"ח
1	89	89	-	-	אשראי שאינו צובר שגבייתו מותנית בביטחון
1	89	89	-	-	סך הכל

31 במרס 2022 (בלתי מבוקר)

מדידות שווי הוגן המשתמשות

סך כל הרווח (הפסד) בגין שינויים בשווי בתקופה	סך הכל שווי הוגן	בנתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	בנתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	במחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	
					במיליוני ש"ח
79	212	212	-	-	אשראי שאינו צובר שגבייתו מותנית בביטחון
(23)	281	281	-	-	אשראי שאינו צובר שגבייתו מותנית בביטחון, מוחזק למכירה
56	493	493	-	-	סך הכל

31 בדצמבר 2022 (מבוקר)

מדידות שווי הוגן המשתמשות

סך כל הרווח (הפסד) בגין שינויים בשווי בתקופה	סך הכל שווי הוגן	בנתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	בנתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	במחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	
					במיליוני ש"ח
135	94	94	-	-	אשראי שאינו צובר שגבייתו מותנית בביטחון
135	94	94	-	-	סך הכל

ביאור 15 - שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2023 (בלתי מבוקר)

רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 31 במרס 2023	שווי הוגן ליום 31 במרס 2023	העברות מרמה (3)	העברות אל רמה (3)	התאמות מתרגום דוחות כספיים	סילוקים	מכירות	רכישות והנפקות	רווחים (הפסדים) נטו שמומשו/טרם מומשו ונכללו:			
								ברוח כולל אחר(א)	בדוח רווח הפסד(א)	שווי הוגן לתחילת השנה	
במיליוני ש"ח											
נכסים											
אגרות חוב זמינות למכירה:											
(5)	26	-	-	-	-	-	-	1	1	24	ממשלת ישראל
(210)	3,987	(346)	-	-	(55)	-	190	18	121	4,059	MBS/ABS
(215)	4,013	(346)	-	-	(55)	-	190	19	122	4,083	סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה
אגרות חוב למסחר:											
-	10	-	-	-	-	-	-	-	-	10	MBS/ABS
-	-	-	-	-	(2)	-	-	-	-	2	אחרים זרים
-	10	-	-	-	(2)	-	-	-	-	12	סך הכל אגרות חוב למסחר
נכסים בגין מכשירים נגזרים:											
62	204	-	17	-	-	-	-	-	34	153	חוזי שקל - מדד
15	88	-	-	-	(330)	-	-	-	341	77	חוזי ריבית
1,941	2,639	-	-	-	-	-	1,724	-	(908)	1,823	חוזי מטבע - חוץ
(548)	446	-	-	-	-	-	-	-	(1,269)	1,715	חוזי מניות
(3)	1	-	-	-	-	-	-	-	(3)	4	חוזי סחורות ואחרים
1,467	3,378	-	17	-	(330)	-	1,724	-	(1,805)	3,772	סך הכל נכסים בגין מכשירים נגזרים
1,252	7,401	(346)	17	-	(387)	-	1,914	19	(1,683)	7,867	סך כל הנכסים
התחייבויות											
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:											
31	152	-	30	-	-	-	-	-	(26)	148	חוזי שקל - מדד
-	1	-	-	-	-	-	-	-	(3)	4	חוזי מטבע - חוץ
-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	7	חוזים בגין מניות
31	160	-	30	-	-	-	-	-	(29)	159	סך הכל התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
31	160	-	30	-	-	-	-	-	(29)	159	סך כל ההתחייבויות

(א) רווחים (הפסדים) נטו שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.
 (ב) רווחים (הפסדים) שטרם מומשו נכללו בדוח על השינויים בהון בסעיף רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר. יתרת הרווח (ההפסד) הכולל האחר שטרם מומש, בגין אגרות חוב זמינות למכירה המוחזקות ליום 31 במרס 2023, הסתכמה בסך (215) מיליון ש"ח.
 (ג) העברה מרמה 2 אל רמה 3 - הועברו עסקאות פורוורד מדד לתקופה של מעל שנה, כאשר נכון לתאריך הדוח הכספי התקופה הנותרת ליפרעון היא מתחת לשנה.

ביאור 15 ג - שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2022 (בלתי מבוקר)

רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 31 במרס 2022	שווי הוגן ליום 31 במרס 2022	העברות מרמה (3)	העברות אל רמה (3)	התאמות מתרגום דוחות כספיים	סילוקים	מכירות	רכישות והנפקות	רווח כולל אחר (2)	בדוח רווח הפסד (3)	שווי הוגן לתחילת השנה	רווחים (הפסדים) נטו שמומשו/טרם מומשו ונכללו:
במיליוני ש"ח											
נכסים											
אגרות חוב זמינות למכירה:											
(1)	29	-	-	-	-	-	-	(2)	-	31	ממשלת ישראל
-	953	-	-	-	(31)	-	933	-	19	32	מוסדות פיננסיים זרים
(84)	3,167	(819)	-	-	(153)	(19)	365	(51)	51	3,793	MBS/ABS
-	-	-	-	-	(3)	-	-	-	-	3	אחרים זרים
(85)	4,149	(819)	-	-	(187)	(19)	1,298	(53)	70	3,859	סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה
אגרות חוב למסחר:											
-	13	-	3	-	-	(2)	-	-	1	11	MBS/ABS
-	13	-	3	-	-	(2)	-	-	1	11	סך הכל אגרות חוב למסחר
נכסים בגין מכשירים נגזרים:											
44	190	-	4	-	-	-	-	-	40	146	חוזי שקל - מדד
(98)	8	-	-	-	(235)	-	-	-	119	124	חוזי ריבית
328	897	-	-	-	-	-	1,223	-	(1,054)	728	חוזי מטבע - חוץ
183	885	-	-	-	-	-	-	-	82	803	חוזי מניות
98	142	-	-	-	-	-	-	-	(112)	254	חוזי סחורות ואחרים
555	2,122	-	4	-	(235)	-	1,223	-	(925)	2,055	סך הכל נכסים בגין מכשירים נגזרים
470	6,284	(819)	7	-	(422)	(21)	2,521	(53)	(854)	5,925	סך כל הנכסים
התחייבויות											
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:											
37	126	-	36	-	-	-	-	-	-	90	חוזי שקל - מדד
-	299	-	-	-	-	-	-	-	15	284	חוזי מטבע - חוץ
-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	7	חוזים בגין מניות
37	432	-	36	-	-	-	-	-	15	381	סך הכל התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
37	432	-	36	-	-	-	-	-	15	381	סך כל ההתחייבויות

(א) רווחים (הפסדים) נטו שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.
 (ב) רווחים (הפסדים) שטרם מומשו נכללו בדוח על השינויים בהון בסעיף רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר. יתרת הרווח (ההפסד) הכולל האחר שטרם מומש, בגין אגרות חוב זמינות למכירה המוחזקות ליום 31 במרס 2022, הסתכמה בסך (85) מיליון ש"ח.
 (ג) העברה מרמה 2 אל רמה 3 - הועברו עסקאות פורוורד מדד לתקופה של מעל שנה, כאשר נכון לתאריך הדוח הכספי התקופה הנותרת לפירעון היא מתחת לשנה.

ביאור 15 ג - שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022 (מבוקר)										
רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 31 בדצמבר 2022	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2022	העברות מרמה (3)	העברות אל רמה (3)	התאמות מתרגום דוחות כספיים	מכירות סילוקים	רכישות והנפקות	רווחים (הפסדים) נטו שמומשו/טרם מומשו ונכללו:		שווי הוגן רוחח לפסד (א)	שווי הוגן רוחח לפסד (א)
							ברוח כולל אחר (א)	בדוח רוחח (א)		
במיליוני ש"ח										
נכסים										
אגרות חוב זמינות למכירה:										
(5)	24	-	-	-	-	-	(7)	-	31	ממשלת ישראל
-	-	-	-	(984)	-	933	-	19	32	מוסדות פיננסיים זרים
(229)	4,059	(920)	-	(487)	(19)	1,367	(196)	521	3,793	MBS/ABS
-	-	-	-	(3)	-	-	-	-	3	אחרים זרים
(234)	4,083	(920)	-	(1,474)	(19)	2,300	(203)	540	3,859	סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה
אגרות חוב למסחר:										
-	10	-	3	(4)	(1)	-	-	1	11	MBS/ABS
-	2	-	2	-	-	-	-	-	-	אחרים זרים
-	12	-	5	(4)	(1)	-	-	1	11	סך הכל אגרות חוב למסחר
נכסים בגין מכשירים נגזרים:										
67	153	-	19	-	-	-	-	(12)	146	חוזי שקל - מדד
(144)	77	-	-	(277)	-	-	-	230	124	חוזי ריבית
1,623	1,823	-	-	-	-	1,583	-	(488)	728	חוזי מטבע - חוץ
1,700	1,715	-	-	-	-	-	-	912	803	חוזי מניות
4	4	-	-	-	-	-	-	(250)	254	חוזי סחורות ואחרים
3,250	3,772	-	19	(277)	-	1,583	-	392	2,055	סך הכל נכסים בגין מכשירים נגזרים
3,016	7,867	(920)	24	(1,755)	(20)	3,883	(203)	933	5,925	סך כל הנכסים
התחייבויות										
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:										
5	148	-	143	-	-	-	-	(85)	90	חוזי שקל - מדד
-	4	-	-	-	-	-	-	(280)	284	חוזי מטבע - חוץ
-	7	-	-	-	-	-	-	-	7	חוזים בגין מניות
5	159	-	143	-	-	-	-	(365)	381	סך הכל התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
5	159	-	143	-	-	-	-	(365)	381	סך כל התחייבויות

(א) רווחים (הפסדים) נטו שמומשו נכללו בדוח רוחח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.
 (ב) רווחים (הפסדים) שטרם מומשו נכללו בדוח על השינויים בהון בסעיף רוחח (הפסד) כולל אחר מצטבר. יתרת הרווח (הפסד) הכולל האחר שטרם מומש, בגין אגרות חוב זמינות למכירה המוחזקות ליום 31 בדצמבר 2022, הסתכמה בסך (234) מיליון ש"ח.
 (ג) העברה מרמה 2 אל רמה 3 - הועברו עסקאות פורוורד מדד לתקופה של מעל שנה, כאשר נכון לתאריך הדוח הכספי התקופה הנותרת לפירעון היא מתחת לשנה.

ביאור 15 ד - מידע כמותי על פריטים הנמדדים בשווי הוגן שנכללו ברמה 3

מידע כמותי לגבי מדידת שווי הוגן ברמה 3

31 במרס 2023 (בלתי מבוקר)					
ממוצע ⁽⁵⁾	טווח	נתונים לא נצפים	טכניקת הערכה	שווי הוגן	במיליוני ש"ח
א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה					
נכסים					
אגרות חוב זמינות למכירה⁽¹⁾					
bp 205	bp 205	מרווח	היוון תזרימי מזומנים	26	אגרות חוב ממשלת ישראל
1.68%	1.68%	הסתברות לכשל			
25%	25%	שיעור הפסד			
bp 240	bp 200-280	מרווח	היוון תזרימי מזומנים	3,987	אגרות חוב מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)
2.90%	2%-3.8%	הסתברות לכשל			
20%	20%	שיעור פירעון מוקדם			
30%	30%	שיעור הפסד			
ני"ע למסחר⁽¹⁾					
bp 240	bp 200-280	מרווח	היוון תזרימי מזומנים	10	אגרות חוב מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)
2.90%	2%-3.8%	הסתברות לכשל			
20%	20%	שיעור פירעון מוקדם			
30%	30%	שיעור הפסד			
נכסים בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾					
1.60%	0.20%-2.99%	ציפיות אינפלציה	היוון תזרימי מזומנים	200	חוזי ריבית שקל - מדד
1.70%	^(*) 0.30%-100%	סיכון צד נגדי לעסקה	היוון תזרימי מזומנים	4	
1.70%	^(*) 0.30%-100%	סיכון צד נגדי לעסקה	היוון תזרימי מזומנים	88	חוזי ריבית
1.70%	^(*) 0.30%-100%	סיכון צד נגדי לעסקה	היוון תזרימי מזומנים	2,639	חוזי מטבע - חוץ
1.70%	^(*) 0.30%-100%	סיכון צד נגדי לעסקה	היוון תזרימי מזומנים	446	חוזים בגין מניות
1.70%	^(*) 0.30%-100%	סיכון צד נגדי לעסקה	היוון תזרימי מזומנים	1	חוזים בגין סחורות
התחייבויות					
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾					
1.60%	0.20%-2.99%	ציפיות אינפלציה	היוון תזרימי מזומנים	152	חוזי ריבית שקל - מדד
1.60%	0.20%-2.99%	ציפיות אינפלציה	היוון תזרימי מזומנים	1	חוזי מטבע - חוץ
1.70%	0.30%-100%	סיכון צד נגדי לעסקה	היוון תזרימי מזומנים	7	חוזים בגין מניות
ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה					
			השווי הוגן של הביטחון	89	אשראי שאינו צובר שגבייתו מותנית בביטחון

* בגין צד נגדי שכשל.

ראה הערות [בעמוד 213](#).

ביאור 15 ד - מידע כמותי על פריטים הנמדדים בשווי הוגן שנכללו ברמה 3 (המשך) מידע כמותי לגבי מדידת שווי הוגן ברמה 3 (המשך)

31 במרס 2022 (בלתי מבוקר)					
שווי הוגן	טכניקת הערכה	נתונים לא נצפים	טווח	ממוצע ⁽⁵⁾	במיליוני ש"ח
א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה					
נכסים					
אגרות חוב זמינות למכירה⁽¹⁾					
29	היוון תזרימי מזומנים	מרווח	bp 205	bp 205	אגרות חוב ממשלת ישראל
		הסתברות לכשל	1.68%	1.68%	
		שיעור הפסד	25%	25%	
953	היוון תזרימי מזומנים	מרווח	bp 433.8	bp 433.8	מוסדות פיננסיים זרים
3,167	היוון תזרימי מזומנים	מרווח	bp 163	bp 110-215	אגרות חוב מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)
		הסתברות לכשל	2.90%	2%-3.8%	
		שיעור פירעון מוקדם	20%	20%	
		שיעור הפסד	30%	30%	
ני"ע למסחר⁽¹⁾					
13	היוון תזרימי מזומנים	מרווח	bp 163	bp 110-215	אגרות חוב מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)
		הסתברות לכשל	2.90%	2%-3.8%	
		שיעור פירעון מוקדם	20%	20%	
		שיעור הפסד	30%	30%	
נכסים בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾					
184	היוון תזרימי מזומנים	ציפיות אינפלציה	1.97%	0.50%-3.45%	חוזי ריבית שקל - מדד
6	היוון תזרימי מזומנים	סיכון צד נגדי לעסקה	1.07%	0.16%-100% ^(*)	
8	היוון תזרימי מזומנים	סיכון צד נגדי לעסקה	1.07%	0.16%-100% ^(*)	חוזי ריבית
897	היוון תזרימי מזומנים	סיכון צד נגדי לעסקה	1.07%	0.16%-100% ^(*)	חוזי מטבע - חוץ
885	היוון תזרימי מזומנים	סיכון צד נגדי לעסקה	1.07%	0.16%-100% ^(*)	חוזים בגין מניות
142	היוון תזרימי מזומנים	סיכון צד נגדי לעסקה	1.07%	0.16%-100% ^(*)	חוזים בגין סחורות
התחייבויות					
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾					
126	היוון תזרימי מזומנים	ציפיות אינפלציה	1.97%	0.50%-3.45%	חוזי ריבית שקל - מדד
299	היוון תזרימי מזומנים	ציפיות אינפלציה	1.97%	0.50%-3.45%	חוזי מטבע - חוץ
7	היוון תזרימי מזומנים	סיכון צד נגדי לעסקה	1.07%	0.16%-100% ^(*)	חוזים בגין מניות
ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה					
212	השווי הוגן של הביטחון				אשראי שאינו צובר שגבייתו מותנית בביטחון

* בגין צד נגדי שכשל.

ראה הערות [בעמוד 213](#).

ביאור 15 ד - מידע כמותי על פריטים הנמדדים בשווי הוגן שנכללו ברמה 3 (המשך)

מידע כמותי לגבי מדידת שווי הוגן ברמה 3 (המשך)

31 בדצמבר 2022 (מבוקר)					
ממוצע ⁽³⁾	טווח	נתונים לא נצפים	טכניקת הערכה	שווי הוגן	במיליוני ש"ח
א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה					
נכסים					
ניירות ערך זמינים למכירה⁽¹⁾					
bp 205	bp 205	מרווח	היוון תזרימי מזומנים	24	אגרות חוב ממשלת ישראל
1.68%	1.68%	הסתברות לכשל			
25%	25%	שיעור הפסד			
bp 163	bp 110-215	מרווח	היוון תזרימי מזומנים	4,059	אגרות חוב מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)
2.90%	2%-3.8%	הסתברות לכשל			
20%	20%	שיעור פירעון מוקדם			
30%	30%	שיעור הפסד			
ניירות ערך למסחר⁽¹⁾					
bp 163	bp 110-215	מרווח	היוון תזרימי מזומנים	10	אגרות חוב מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)
2.90%	2%-3.8%	הסתברות לכשל			
20%	20%	שיעור פירעון מוקדם			
30%	30%	שיעור הפסד			
bp 158	bp 105-210	מרווח	היוון תזרימי מזומנים	2	אחרים זרים
1.45%	1.1%-1.8%	הסתברות לכשל			
30%	30%	שיעור הפסד			
נכסים בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾					
1.56%	0.41%-2.72%	ציפיות אינפלציה	היוון תזרימי מזומנים	148	חוזי ריבית שקל - מדד
1.39%	0.60%-100% ^(*)	סיכון צד נגדי לעסקה	היוון תזרימי מזומנים	5	
1.39%	0.60%-100% ^(*)	סיכון צד נגדי לעסקה	היוון תזרימי מזומנים	77	חוזי ריבית
1.39%	0.60%-100% ^(*)	סיכון צד נגדי לעסקה	היוון תזרימי מזומנים	1,823	חוזי מטבע - חוץ
1.39%	0.60%-100% ^(*)	סיכון צד נגדי לעסקה	היוון תזרימי מזומנים	1,715	חוזים בגין מניות
1.39%	0.60%-100% ^(*)	סיכון צד נגדי לעסקה	היוון תזרימי מזומנים	4	חוזים בגין סחורות
התחייבויות					
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾					
1.56%	0.41%-2.72%	ציפיות אינפלציה	היוון תזרימי מזומנים	148	חוזי ריבית שקל - מדד
1.56%	0.41%-2.72%	ציפיות אינפלציה	היוון תזרימי מזומנים	4	חוזי מטבע - חוץ
1.39%	0.60%-100%	סיכון צד נגדי לעסקה	היוון תזרימי מזומנים	7	חוזים בגין מניות
ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה					
			השווי הוגן של הביטחון	94	אשראי שאינו צובר שגבייתו מותנית בביטחון

* בגין צד נגדי שכשל.

ראה הערות [בעמוד 213](#).

ביאור D15 - מידע כמותי על פריטים הנמדדים בשווי הוגן שנכללו ברמה 3 (המשך)

מידע כמותי לגבי מדידת שווי הוגן ברמה 3 (המשך)

הערות:

1. הנתונים הלא נצפים אשר שימשו במדידת השווי ההוגן של ניירות ערך מגובי נכסים או מגובי משכנתאות הם שיעור המרווח, ההסתברות לכשל, שיעור הפירעון המוקדם וחומרת ההפסד באירוע כשל.
2. גידול/קיטון משמעותי בפרמטרים הלא נצפים, יבוא לידי ביטוי בשווי הוגן נמוך/גבוה באופן משמעותי. הנתונים הלא נצפים אשר שימשו במדידת השווי ההוגן של נגזרים הינם סיכון האשראי של הצד הנגדי לעסקה ושיעור האינפלציה החזוי. ככל שסיכון האשראי של הצד הנגדי לעסקה יהיה גבוה/נמוך, השווי ההוגן של העסקה יהיה נמוך/גבוה. שינוי בשיעור האינפלציה החזוי, ישפיע על השווי ההוגן של העסקאות בהתאם לפוזיציה המדדית של הבנק בעסקאות אלו. ככל שתחזית האינפלציה תעלה (תרד) והבנק מתחייב לשלם את הסכום הצמוד למדד, השווי ההוגן של העסקאות יקטן (יגדל). ככל שתחזית האינפלציה תעלה (תרד) והצד הנגדי לעסקה מחוייב לשלם לבנק את הסכום הצמוד למדד, השווי ההוגן של העסקאות יגדל (יקטן).
3. נתון הממוצע המתייחס לפרמטר הלא נצפה "סיכון צד נגדי לעסקה" משקף ממוצע משוקלל. הממוצע המשוקלל חושב על בסיס שווי הוגן יחסי של החשיפות.

ביאור 16 - נושאים שונים ואירועים לאחר תאריך המאזן

א. ירידת ערך ההשקעה ב-Valley

כמפורט [בביאור 15 ובביאור 1.ה.2. בדוחות הכספיים של הבנק ליום 31 בדצמבר 2022](#), ההשקעה של הבנק במניות Valley National Bancorp ("להלן: Valley") רשומה בספרי הבנק על בסיס שיטת השווי המאזני.

בעקבות ירידות משמעותיות במחיר מניות מגזר הבנקאות בארה"ב בכלל, והבנקים הבינוניים בפרט, בחן הבנק את הצורך בהכרה בירידת ערך בגין השקעתו ב-Valley.

הבנק בחן אינדיקטורים הקשורים לביצועי Valley וכן למצב המניה, וזאת בשים לב למצב הכללי בשווקים, ובפרט במערכת הבנקאית בארה"ב בדגש על בנקים בינוניים וקטנים.

לאור האמור לעיל, הבנק מעריך כי הירידה בשווי ההון הינה בעלת אופי אחר מזמני, ובהתאמה הוכר ההפרש בין השווי ההוגן של ההשקעה לערכה בספרים כהפסד מירידת ערך ברבעון הראשון של שנת 2023.

השווי ההוגן של ההשקעה ב-Valley נקבע על פי מחיר שוק מצוטט של המניה ליום 31 במרס 2023 ללא התאמות, בסך 9.24 דולר למניה, ולתאריך זה הוא עומד על 2.4 מיליארד ש"ח. ירידת הערך שנרשמה בגין ההשקעה ב-Valley הסתכמה לכ-1.1 מיליארד ש"ח, לאחר השפעת המס.

ההפסד מירידת הערך נזקף לדוח רווח והפסד לסעיף "חלקו של הבנק ברווחים (הפסדים) של חברות כלולות".

בגין הפסד זה, הכיר הבנק בנכס מס נדחה, אשר ניתן יהיה למימוש כניכוי מההכנסה החייבת במועד מימוש ההשקעה.

להפחתת השווי לא היתה השפעה משמעותית על הלימות ההון הרגולטורית של הבנק.

למידע נוסף בנוגע לירידת ערך של השקעות בחברות כלולות המוצגות לפי שיטת השווי המאזני ראה [ביאור 4.כב. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#).

בסמוך למועד פרסום הדוח, שווי השוק של מניות Valley שמוחזקות על ידי הבנק עומד על כ-1.9 מיליארד ש"ח.

ב. מכירת "בית לין"

ביום 28 במרס 2023 התקשר הבנק (באמצעות חברה בת בבעלותו המלאה) בהסכם עם ג'. טי. אל. וי 3 (בית לין) שותפות מוגבלת ("הרוכשת") למכירה של 50% מזכויותיו במגדל משרדים ברחוב יהודה הלוי 35 ו-37 תל אביב, הידוע כ-"בית לין" המשמש כיום את הבנק ("הנכס") לפי שווי כולל לנכס (100%) של 650 מיליון ש"ח. התמורה שתשולם לבנק הינה 325 מיליון ש"ח בתוספת מע"מ ("התמורה"; "הסכם המכר"). במקביל התקשרו הצדדים בהסכם להסדרת יחסי שיתוף בנכס לשם השבחתו.

ג. שלוחת הבנק בבריטניה

ביום 8 במרס 2022 אישר דירקטוריון הבנק את המלצת דירקטוריון BLUK ליישום מהלך, הכולל את החזרת הרישיון הבנקאי הרגולטורי של BLUK, כך שלאחר השלמת המהלך BLUK תהא חברה למתן אשראי. לשם כך, פעילותה של BLUK תמוזג לתוך LABL, חברת בת של BLUK (להלן: "Leumi UK Group").

Leumi UK Group עוסקת במתן אשראי בעיקר בתחומים הנדל"ן, מלונאות ו-ABL, וזאת ללקוחות מסחריים בלבד בבריטניה ובאירופה, לרבות לקוחות ישראלים הפועלים באזורים אלה, ובכלל זה השקעות ופיתוח של נדל"ן למגורים ומימון נדל"ן מסחרי (בתי אבות ומעונות סטודנטים). המימון ניתן הן ללקוחות בבריטניה והן מחוץ לבריטניה (בעיקר ישראלים).

ליום 31 במרס 2023 התמלאו כל התנאים שנדרשו לביצועו של מהלך השינוי הארגוני, ובכלל זה העברת כל הפעילות העסקית מ-BLUK ל-Leumi UK Group, והכרזה על פירוק מרצון של BLUK. במהלך חודש מאי 2023 התקבל אישור הרגולטור בבריטניה על ביטול הרישיון הבנקאי של BLUK, ובכך הושלם מהלך השינוי הארגוני האמור.

בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מוחזקות שלו ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

תוכן העניינים

עמוד

א. ממשל תאגידי

216	שינויים בדירקטוריון
216	המבקרת הפנימית

ב. פרטים נוספים

216	השליטה בבנק
217	מינויים ופרישות
217	מבנה ארגוני
217	הסכמים מהותיים
218	חקיקה ורגולציה הנוגעת למערכת הבנקאית
220	דירוג אשראי

ג. נספחים

221	שיעורי הכנסות והוצאות וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית
-----	---

שינויים בדירקטוריון

נכון למועד פרסום הדוחות, הדירקטוריון מונה עשרה דירקטורים, וזאת בהתאם למספר חברי הדירקטוריון בתאגידים בנקאיים אשר נקבע בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 301 (להלן: "הוראה 301"). במהלך הרבעון הראשון של שנת 2023 חלו שינויים בהרכב הדירקטוריון, כמפורט להלן.

ביום 1 בפברואר 2023 רו"ח יצחק אידלמן סיים את כהונתו כדירקטור בבנק. לפירוט נוסף ראה דיווח מיידי שפרסם הבנק ביום 27 בינואר 2022 (מס' אסמכתא: 01-01986-2022) ודיווח אודות סיום הכהונה ביום 2 בפברואר 2023 (מס' אסמכתא: 01-013728-2023).

ביום 4 באפריל 2023 קיבל הבנק את מכתב הוועדה למינוי דירקטורים בתאגידים בנקאיים, שמונתה מכ סעיף 36 לחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981, בו רשימת המועמדים לכהונת דירקטורים בבנק לבחירה באסיפה הכללית השנתית של הבנק לשנת 2023. לפירוט נוסף, כולל רשימת המועמדים, ראה דיווח מיידי שפרסם הבנק ביום 4 באפריל 2023 (מס' אסמכתא: 01-038853-2023).

ביום 10 במאי 2023, פרסם הבנק הודעה מקדימה אודות הכוונה לזמן אסיפה כללית שנתית של בעלי מניות הבנק שעל סדר יומה ידונו מספר נושאים וביניהם, מינוי שני דירקטורים במעמד דירקטור שאינו דירקטור חיצוני כאמור בסעיף 11(א)(2) לפקודת הבנקאות, 1941 ומינוי דירקטור חיצוני אחד בהתאם לקבוע בהוראה 301. לפירוט ראה דיווח מיידי שפרסם הבנק ביום 10 במאי 2023 (מס' אסמכתא: 01-050268-2023).

למידע בנוגע לכשירות הדירקטורים כנדרש בהוראה 301 שעניינה הדירקטוריון, ראה פרק [חברי דירקטוריון הבנק בדוח ממשל תאגידי ליום 31 בדצמבר 2022](#).

המבקרת הפנימית

פרטים בדבר הביקורת הפנימית בקבוצה ובכלל זה, מינוי מבקרת פנימית חדשה, הסטנדרטים המקצועיים לפיהם פועלת הביקורת הפנימית, תכנית העבודה השנתית והרב שנתיים והשיקולים בקביעתה, נכללו [בדוח ממשל תאגידי ליום 31 בדצמבר 2022](#).

דוח הביקורת הפנימית לשנת 2022 בקבוצת לאומי, הוגש לוועדת הביקורת ביום 22 במרס 2023 נדון בוועדה ביום 29 במרס 2023, הוגש לדירקטוריון ביום 27 במרס 2023 והוצג בדירקטוריון ביום 24 באפריל 2023.

שליטה בבנק

החל מיום 24 במרס 2012 מוגדר הבנק, על פי הקבוע בדיון, כתאגיד בנקאי ללא גרעין שליטה ואין בעל מניות המוגדר כבעל שליטה בבנק.

למידע מעודכן לגבי החזקות בעלי עניין בבנק נכון ליום 31 במרס 2023, ראה דוח מיידי על מצבת החזקות בעלי עניין ונושאי משרה בכירה מיום 4 באפריל 2023 (אסמכתא: 01-039015-2023). כן, ראה דיווח מיידי בעניין רשימת בעלי אמצעי שליטה מהותי בבנק ליום 31 במרס 2023 מיום 10 באפריל 2023 (אסמכתא: 01-035011-2023) ודיווח על מי שהפך להיות בעל אמצעי שליטה מהותי מיום 13 באפריל 2023 (אסמכתא: 01-040491-2023).

מינויים ופרישות

מינויים

רו"ח **חגית ארגוב**, מבקרת פנימית ראשית, ראש חטיבת הביקורת הפנימית וחברת הנהלת הבנק, בדרג סמנכ"ל בכיר, מונתה לתפקיד ראש החטיבה הפיננסית וחשבונאית ראשית, החל מיום 12 בפברואר 2023.

רו"ח **בשמת בן צבי**, ראש חטיבת שוקי הון וחברת הנהלת הבנק, בדרג סמנכ"ל בכיר, מונתה לתפקיד מבקרת ראשית וראש חטיבת הביקורת הפנימית, החל מיום 12 בפברואר 2023.

רו"ח **עומר זיו**, ראש החטיבה הפיננסית, חשבונאי ראשי וחבר הנהלת הבנק, בדרג סמנכ"ל בכיר, מונה לתפקיד ראש חטיבת שוקי הון, בדרג משנה למנכ"ל, החל מיום 12 בפברואר 2023. כמו כן, מונה רו"ח עומר זיו לתפקיד יו"ר החברה הבת לאומי פרטנרס.

רו"ח **ליאת שוב**, ראש חטיבת ניהול סיכונים וחברת הנהלת הבנק, מונתה לתפקיד ראש החטיבה העסקית, החל מיום 15 בפברואר 2023.

מר **רון מורי**, מונה לתפקיד ראש חטיבת ניהול סיכונים, כחבר הנהלת הבנק, בדרג סמנכ"ל בכיר, החל מיום 15 בפברואר 2023.

עו"ד **מיכל אלטרמן**, מונתה לתפקיד יועצת משפטית ראשית וראש חטיבת הייעוץ המשפטי, כחברת הנהלת הבנק בדרג סמנכ"ל בכיר, בתוקף מיום 15 בפברואר 2023.

מר **אייל בן חיים**, ראש חטיבת תפעול ושירות וחבר הנהלת הבנק, בדרג סמנכ"ל בכיר, מונה לתפקיד ראש החטיבה הבנקאית, בתוקף מיום 16 במאי 2023.

גב' **אביבית קליין**, ראש חטיבת משאבי אנוש וחברת הנהלת הבנק, בדרג סמנכ"ל בכיר, תתמנה בנוסף על תפקידה לתפקיד יו"ר דירקטוריון לאומי בריטניה, במהלך רבעון שני 2023.

מר **אבי פולק**, מונה לתפקיד ראש חטיבת תפעול ושירות, כחבר הנהלת הבנק, בדרג סמנכ"ל בכיר, בתוקף מיום 16 במאי 2023.

מר **פנחס שץ**, מונה לתפקיד ראש מערך ציות ואכיפה וקצין ציות ראשי, החל מיום 28 בדצמבר 2022.

מר **רון בן חיים**, מונה לתפקיד מנכ"ל לאומי פרטנרס, החל מיום 1 באפריל 2023.

עו"ד **שלי ביינהורן**, תתמנה לתפקיד מזכירת הבנק והקבוצה, במהלך שנת 2023.

פרישות

רו"ח **רון אגסי**, ראש החטיבה העסקית וחבר הנהלת הבנק, סיים את תפקידו ב-14 בפברואר 2023, לאחר כ-6 שנות עבודה בלאומי.

עו"ד **מור פינגרר**, יועצת משפטית ראשית, ראש חטיבת הייעוץ המשפטי, מזכירת הבנק והקבוצה וחברת הנהלת הבנק, סיימה את תפקידה ב-14 בפברואר 2023, לאחר כשנתיים בלאומי.

מר **אבי אורטל**, מנכ"ל לאומי פרטנרס, סיים את תפקידו ביום 31 במרס 2023, לאחר כ-4 שנות עבודה בקבוצת לאומי.

מר **שמוליק ארבל**, ראש החטיבה הבנקאית וחבר הנהלת הבנק, סיים את תפקידו ב-15 במאי 2023, לאחר 28 שנות עבודה בלאומי.

מבנה ארגוני

הסכם קיבוצי בנושא זכויות עובדים

ביום 16 באפריל 2023 חתם הבנק עם ארגון העובדים על הסכם קיבוצי מיוחד לשנים 2023-2026.

למידע נוסף ראה [ביאור 8.א](#), ודיווח מידי מיום 16 באפריל 2023.

הנפקת כתבי אופציה

לפרטים אודות הנפקת כתבי אופציה ראה [ביאור 8.ב](#).

הסכמים מהותיים

לפרטים בנוגע להסכמים מהותיים ראה [ביאור 16](#) ופרק [הסכמים מהותיים בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#).

חקיקה ורגולציה הנוגעת למערכת הבנקאית

חלק מהמידע בפרק זה הינו "מידע צופה פני עתיד". למשמעות מושג זה והתוצאות הנובעות ממשמעות זו – ראה פרק [מידע צופה פני עתיד](#).

בתקופת הדוח פורסמו הצעות לשינויים רגולטורים ושינויים בהוראות דין שונות, אשר עשויה להיות להם השפעה על מאפייני הפעילות של הקבוצה, על היקף הפעילות בחלק מתחומי הפעילות של הקבוצה, על שיעור הרווחיות בחלק מפעילויות הקבוצה ועל סיכוני האשראי והסיכונים התפעוליים והמשפטיים להם חשופה הקבוצה. חלק מההוראות מצויות בשלבים שונים של דיונים ולפיכך לא ניתן להעריך האם יפורסמו כהוראות מחייבות ואם יפורסמו מה יהיו ההוראות הסופיות שייקבעו. לפיכך, לא ניתן להעריך בשלב זה את ההשפעה שעשויה להיות לאותן הוראות על הפעילות הכוללת של הקבוצה, אם בכלל. בפרק זה מפורטות הוראות אשר נכנסו לתוקף במהלך תקופת הדוח והוראות הצפויות להיכנס לתוקף, אשר פורסמו לאחר מועד החתימה על הדוח הכספי לשנת 2022, אשר השפעתן על הבנק עשויה להיות משמעותית.

לתיאור של הוראות שפורסמו בתקופת הדוח לפני מועד החתימה על הדוח הכספי לשנת 2022 ראה פרק [חקיקה ורגולציה הנוגעת למערכת הבנקאית בדוח ממשל תאגידי לשנת 2022](#).

הוראות הפיקוח על הבנקים

טיוטת הוראת ניהול בנקאי תקין בנושא פעילות תאגיד בנקאי כברוקר דילר וקובץ שו"ת ליישום ההוראה

ביום 22 במרס 2023 פורסמה הטיוטה שמטרתה הסדרה של פעילות התאגידים הבנקאיים בתחום התיווך הפיננסי בנושא של קבלה והעברה של הוראות לשם ביצוע פעולות בניירות ערך עבור לקוחות, בפעילותם כמתווכים ובדרך של מסחר לחשבונם העצמי (פעילות ברוקר דילר). בין היתר קובעת ההוראה, כי תאגיד בנקאי נדרש ליישם בפעילויותיו כברוקר דילר עקרונות נאותים של ממשל תאגידי, ניהול סיכונים, בקרה וביקורת פנימית, לרבות כאשר הפעילויות מבוצעות בחדר עסקאות, כדי לזהות את הסיכונים הגלומים בהן, לנהלם ולהפחיתם בהתאם לאסטרטגיה ולסיבולת הסיכון שלו. ההוראה מטילה חובות שונות על התאגידים הבנקאיים, הכוללות: קביעת מדיניות ביצוע הוראות, התאמת הפעילות עבור הלקוח, כשירות והתאמה של עובדים העוסקים בפעילות ומניעת ניגודי עניינים, קוד התנהגות, דרישות תיעוד, מתן מידע ללקוח וקבלת מידע מהלקוח וגילוי נאות בדבר ניגודי עניינים במקרים שבהם נותרה חשיפה לאחר שיושמו צעדים למיזעורה, ובקרת על הפעילות. טיוטה ההוראה, אם תתקבל, עשויה לחייב ביצוע התאמות בתהליכי העבודה.

הוראות מתחום הצרכנות הבנקאית

הצעת חוק התכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב 2023 ו-2024), התשפ"ג-2023

במסגרת הצעת החוק מיום 23 במרס 2023 ונוסחים מעודכנים של ההצעה שעלו לדיון בכנסת בשלב הכנת ההצעה לקריאה שנייה ושלישית, מוצע לערוך, את התיקונים הבאים בתחום העמלות: (א) על התאגיד הבנקאי ליידיע את הלקוח במסגרת תעריפוני העמלות, כי הוא רשאי לגבות סכומים או שיעורים נמוכים יותר מהסכומים או השיעורים הנקובים בהם; (ב) לקבוע כי תאגיד בנקאי לא יגבה מלקוחותיו עמלה בסכום או בשיעור העולים על הקבוע בתעריפוני העמלות; (ג) במקרה בו הוסכם עם לקוח כי תגבה ממנו עמלה נמוכה מהנקוב בתעריפון – אין לגבות מהלקוח עמלה גבוהה מהמוסכם; (ד) תאגיד בנקאי לא יגבה מלקוח עמלה, אלא בעד שירות שניתן בפועל ללקוח.

בתקופת הדוח פרסם הפיקוח על הבנקים הוראות שונות מתחום הצרכנות הבנקאית, כמפורט להלן:

תיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 422 – פתיחת חשבון עובר ושב ביתרת זכות וניהול חשבון

ביום 29 במרס 2023, פורסם תיקון להוראה לפיו הובהר כי הואיל וחשבון עובר ושב הוא חשבון חיוני, באמצעותו מנהל לקוח את רוב פעילותו הפיננסית (ולכן על תאגיד בנקאי לאפשר לכל לקוח לפתוח, לכל הפחות, חשבון עובר ושב ביתרת זכות ולנהל, ובלבד שלא קיימת סיבה סבירה לאי מתן שירות ("סירוב סביר") – בהתאם לחוק הבנקאות (שירות ללקוח)), אין לקבוע כללים גורפים לחסימת פעילות של לקוח בחשבון, ולמנוע אמצעי תשלום בסיסיים או ביצוע פעולות בחשבון, רק בשל השתייכותו של החשבון או של הלקוח לסוג מסוים של חשבונות או של לקוחות, וכי יש לבחון כל בקשה לגופה, תוך הפעלת שיקול דעת. בנוסף הורחבה ההוראה כך שתחול לא רק על חשבונות ביתרת זכות אלא גם על חשבונות ביתרת חובה שאינם חורגים ממסגרת האשראי המאושרת. כמו כן, הורחבו שירותי התשלום הבסיסיים שנקבעו בהוראה על מנת לאפשר ללקוח להתנהל כלכלית באופן יעיל ונוח. תחילת התיקון שנה מיום פרסומו.

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 501 – ניהול מערך שירות ותמיכה ללקוחות

ביום 29 במרס 2023 פורסמה ההוראה שקובעת עקרונות למתן שירות ותמיכה ללקוחות הנותנים ביטוי לתפיסת "הלקוח במרכז", ומחייבת את הבנקים לקיים תקשורת יעילה ואחריות עם לקוחותיהם ולתת להם שירות ותמיכה מקצועיים, אפקטיביים וזמינים בערוצי השירות השונים, תוך התייחסות לצרכי הלקוחות, למאפייניהם ולמורכבות המוצרים הפיננסיים. בין היתר קובעת ההוראה חובות בתחום הממשל התאגידי לפיהם הדיירקטוריון וההנהלה הבכירה נדרשים לקבוע אסטרטגיה ומדיניות למתן שירות ותמיכה ללקוחות ולקדם תרבות ארגונית, תשתיות תפעוליות, מנגנוני בקרה ותהליכי עבודה שישפרו את איכות וזמינות השירות והתמיכה הניתנים ללקוחות. ההוראה כוללת עקרונות למתן שירות ותמיכה ללקוחות, כמפורט להלן: (1) מערך שירות ותמיכה מיטבי – יש להבטיח מתן שירות הולם את צרכי הלקוחות, במגוון ערוצים, בשפה פשוטה,

מכבדת וברורה ובאופן מקצועי, זמין, מהיר ומועיל; (2) קידום תקשורת מועילה בין התאגיד הבנקאי והלקוח במסגרת מתן השירות והתמיכה; (3) מניעת חסמים בשירות, נזק או הטעיה; (4) זמינות ואיכות לאורך כל תקופת ההתקשרות; (5) שירות ותמיכה מותאמים ללקוחות; (6) מתן שירות נאות ואיכותי במגוון ערוצים.

בנוסף נקבע שיש לפרסם אמנת שירות והסכם תנאי שירות. ההוראה כוללת תיקון עקיף להוראת ניהול בנקאי תקין 401 במסגרתו נקבע כי תאגיד בנקאי לא ימנע מלקוחות להיכנס לסניף ולקבל שירות גם ללא שתואם תור מראש. עוד נקבע שיש לפרסם ממוצע של זמני המתנה ומענה בפועל בהתייחס לשירותים ולערוצי השירות המפורטים באמנת השירות ובהשוואה לרמות השירות אליהם התחייב התאגיד הבנקאי באמנת השירות. ההוראה תכנס לתוקף ביום 29 במרס 2024. פרסום המידע על מועדי ואופן מתן השירותים - ביום 29 ביוני 2023 והקביעה כי אין למנוע כניסה לסניף וקבלת שירות כמתואר לעיל נכנסה לתוקף באופן מיידי. פרסום ממוצע זמני המתנה והמענה בפועל יכנסו לתוקף שנתיים מפרסום ההוראה.

סיוטת תיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 434 - תנאי "היוותרות בחיים" וטיפול בהתייבויות קיימות בפטירה

התיקון המוצע מיום 17 במאי 2023 קובע הוראות שונות שנועדו להגביר את רמת המודעות של שותפים בחשבון לקיומו של תנאי היוותרות בחיים ולמשמעויותיו, ולהקל על הנותן בחיים לפעול בחשבון במקרה של פטירת שותף, ובין היתר: (1) בהסכם לפתיחת חשבון משותף, על התאגיד הבנקאי להציע ללקוחותיו תנאי של "היוותרות בחיים" ולהציגו באופן ברור ובולט. בסמוך לתנאי "היוותרות בחיים", ייכלל הסבר על משמעותו; (2) במקרה של שינוי זכויות החתימה בחשבון המשותף על הבנק ליידע את השותפים אודות תחולת תנאי "היוותרות בחיים" בחשבון ועל אפשרותם לשנות את בחירתם; (3) אם הצטרף שותף לחשבון, נדרש הבנק לקבל מהשותפים את בחירתם העדכנית לפני תחולת תנאי "היוותרות בחיים"; (4) נקבעו תהליכים אשר נועדו לאפשר לשותפים שנתרו בחיים לפעול להסדרת התייבויות קיימות באמצעי התשלום שהונפקו לשימוש השותף שנפטר.

ההוראות האמורות מתחום הצרכנות הבנקאית מחייבות ביצוע התאמות בתהליכי העבודה. הבנק פועל במטרה לעדכן תהליכים אלה.

יזמות בתחום הגברת התחרות

בהמשך למפורט בפרק חקיקה ורגולציה הנוגעת למערכת הבנקאית בדוח ממשל תאגידו לשנת 2022, להלן פירוט הוראות בתחום זה, אשר פורסמו לאחר מועד החתימה על הדוח השנתי לשנת 2022. הוראות אלה צפויות להשפיע בשנים הקרובות על המערכת הבנקאית בישראל.

הצעת חוק התכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב 2023 ו-2024), התשפ"ג-2023
 במסגרת הצעת החוק, מיום 23 במרס 2023, ונוסחים מעודכנים של ההצעה שעלו לדיון בכנסת בשלב הכנת ההצעה לקריאה שנייה ושלישית, מוצע לערוך, בין היתר, את התיקונים הבאים:

- (1) הסדרת העיסוק בשירותי תשלום ויזום תשלום, התשפ"ג-2023 - במסגרת הצעת החוק מוצע להסדיר היבטים שמטרתם, בין היתר, לאפשר כניסה של שחקנים חדשים לשוק; (א) רישוי של שירותי תשלום - הסדרת העיסוק בשירותי תשלום הניתנים על ידי גופים חוץ-בנקאיים, בעיקר בהיבט הרישוי; (ב) ייזום תשלומים - הסדרת פעילות ייזום תשלומים לרבות היבטי הרישוי והיבטי ההגנות הצרכניות של שירותי הייזום.
- (2) להגדיל את סך חוב האשראי שתאגיד יוכל לגייס, באמצעות בעל רישיון להפעלת מערכת לתיווך אשראי, ממיליון ש"ח לשישה מיליון ש"ח.
- (3) לתקן את חוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981, כך שתאגיד בנקאי המסרב לפתוח חשבון לגוף פיננסי ולחברת תשלומים, כמפורט בסעיף 2(א) לחוק האמור, ימסור על כך הודעה מנומקת למפקח על הבנקים.
- (4) לחייב את הבנקים, לשלוח לכל לקוח, בתחילת כל חודש קלנדר, הודעות המפרטות את הסכומים הכוללים של העמלות ושל הריביות שגבה הבנק מהלקוח בחודש שהסתיים.
- (5) לקבוע כי תאגיד בנקאי יאפשר לגוף פיננסי העוסק בתפעול הנפקה של כרטיסי חיוב שמנפיק התאגיד הבנקאי, במסגרת הסכם ההתקשרות שבין התאגיד הבנקאי לבין הלקוח שלטובתו מונפק כרטיס החיוב, לקבל את הסכמת הלקוח לעשות שימוש במידע אודות הלקוח שהגיע לידי אגב ביצוע ההנפקה או תפעול ההנפקה, לצורך מתן שירותים פיננסיים ללקוח. תאגיד בנקאי לא ימנע מהגוף המתפעל במעשה או במחדל, לקבל את הסכמת הלקוח כאמור.
- (6) להתיר לבנק בעל היקף פעילות צר (בנק ששווי נכסיו אינו עולה על 10% משווי הנכסים של כלל הבנקים בישראל) לשלוט בתאגיד יחיד שהוא סוכן ביטוח, שעיסוקו היחיד, פרט לעיסוקים המותרים כיום בחוק הבנקאות (רישוי), תשמ"א-1981, הוא ביטוח כללי.
- (7) לקבוע כי ההוראה המחייבת בנק בעל היקף פעילות רחב המנפיק כרטיסי חיוב, לצמצם את מסגרות האשראי בכרטיסי האשראי שהנפיק ללקוחותיו, תבוטל לאחר 31 בינואר 2024. הרחבה בנושא זה ראה בפרק [חקיקה ורגולציה הנוגעת למערכת הבנקאית בדוח ממשל תאגידו לשנת 2022](#).

(8) לקבוע כי ההוראה לפיה, בנק בעל היקף פעילות רחב המנפיק כרטיסי חיוב הבנק רשאי לפנות ללקוח בעניין חידוש כרטיס אשראי רק בתוך 45 ימי העבודה שלפני המועד לסיום חוזה כרטיס האשראי (למעט במקרים המנויים בהוראה), תבטל לאחר 31 במאי 2026.

טיטות הוראת ניהול בנקאי תקין בנושא הפצת כרטיסי אשראי של מנפיקים הקשורים עם תאגיד בנקאי בהסכם הפצה
 סעיף 17 לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981 קובע, כי בעת פנייה של לקוח לתאגיד בנקאי בבקשה להתקשר עמו בחוזה כרטיס אשראי, או בעת פנייה של תאגיד בנקאי ללקוח בהצעה להתקשרות כאמור, על התאגיד הבנקאי להפיץ את כרטיסי האשראי של המנפיקים הקשורים עמו בהסכם הפצה. הסעיף מסמך את המפקח על הבנקים לקבוע הוראות בדבר הסכם הפצה בין התאגידים הבנקאיים לבין המנפיקים האחרים. בטיטות הנב"ת שפורסמה ביום 15 במאי 2023 מוצע לקבוע הוראות לעניין תהליכי הפצת כרטיסי אשראי כאמור, בין היתר, בנושאים הבאים: (א) אופן הפצה; (ב) הפרטים שהתאגיד הבנקאי מחויב להציג ללקוח; (ג) הנחיות לעניין סירוב בלתי סביר להתקשר עם מנפיק בהסכם הפצה.

חקיקה

חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי (תיקון מספר 4 - הוראת שעה - נגיף הקורונה החדש) (תיקון), התשפ"ג-2023
 בהמשך למפורט בפרק [חקיקה ורגולציה הנוגעת למערכת הבנקאית בדוח ממשל תאגידי לשנת 2022](#), תיקון מספר 4 לחוק קובע מסלול ייעודי לטיפול בחובות של חייבים (תאגידים ויחידים) שנפגעו ממשבר הקורונה, המאפשר לחייב, בין היתר, להגיע להסדר חוב מוסכם כחלופה להליכי חדלות פירעון מלאים. ביום 21 במרס 2023 הוארך תוקפו של התיקון האמור ב-12 חודשים נוספים, עד ליום 17 במרס 2024.

נושאים נוספים

תקנות הגנת הפרטיות (הוראות לעניין מידע שהועבר לישראל מהאזור הכלכלי האירופי), התשפ"ג-2023
 בהמשך למפורט בפרק [חקיקה ורגולציה הנוגעת למערכת הבנקאית בדוח ממשל תאגידי לשנת 2022](#), התקנות, אשר קובעות הוראות לעניין מידע שהועבר לישראל ממדינה באזור הכלכלי האירופי, פורסמו ברשומות ביום 7 במאי 2023.

דירוג האשראי

להלן דירוג האשראי והתחזית של המדינה והבנק ליום 22 במאי 2023:

קצר טווח	תחזית	ארוך טווח	דירוג חברת	
P-1	stable	A1	Moody's	מדינת ישראל
A-1+	stable	AA-	S&P	
F1+	stable	A+	Fitch	
P-1	stable	A2	Moody's	בנק לאומי: מט"ח
A-1	stable	A	S&P	
F1+	stable	A	Fitch	
F1 (xgs)	stable	A-(xgs)	Fitch	
A-1+	stable	AAA	S&P מעלות	דירוג מקומי (בישראל)
P-1	stable	Aaa	מידרוג	

להלן התפתחות דירוג האשראי ותחזית הדירוג של הבנק מה-1 בינואר 2023 ועד ליום 22 במאי 2023:

ב-1 בפברואר 2023 סוכנות הדירוג Moody's אישרה את דירוג הבנק ואת תחזית הדירוג.
 ב-2 במאי 2023 סוכנות הדירוג Fitch הודיעה על שינוי מתודולוגי בדירוג הקיים של בנקים שונים ברחבי העולם, לרבות הבנקים בישראל כולל בנק לאומי, במסגרתו לצד הותרת הדירוג הקיים, התווסף דירוג שלוקח בחשבון תרחיש של אי תמיכת המדינה לכיסוי פיקדונות הציבור בעת משבר.

נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות^(א) וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית

חלק א' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - נכסים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס					
2022			2023		
שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ^(א) ריבית	שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ^(א) ריבית
באחוזים	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	באחוזים	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח
נכסים נושאי ריבית					
אשראי לציבור ^(א)					
3.44	2,788	324,043	5.89	5,528	375,306
בישראל					
3.95	235	23,797	7.03	114	6,490
מחוץ לישראל					
3.48	3,023	347,840	5.91	5,642	381,796
סך הכל ^(א)					
אשראי לממשלה					
3.45	9	1,042	3.78	10	1,057
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
3.45	9	1,042	3.78	10	1,057
סך הכל					
פיקדונות בבנקים					
0.36	15	16,708	4.19	167	15,928
בישראל					
-	-	235	-	-	227
מחוץ לישראל					
0.35	15	16,943	4.13	167	16,155
סך הכל					
פיקדונות בבנקים מרכזיים					
0.10	33	137,637	3.87	1,073	110,987
בישראל					
0.29	2	2,771	5.26	1	76
מחוץ לישראל					
0.10	35	140,408	3.87	1,074	111,063
סך הכל					
ני"ע שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר					
0.13	1	3,197	4.09	34	3,328
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
0.13	1	3,197	4.09	34	3,328
סך הכל					
אג"ח לפדיון וזמינות למכירה ^(א)					
1.29	239	73,860	2.75	621	90,382
בישראל					
2.10	27	5,142	-	-	-
מחוץ לישראל					
1.35	266	79,002	2.75	621	90,382
סך הכל					
אג"ח למסחר ^(א)					
2.11	12	2,280	2.74	24	3,505
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
2.11	12	2,280	2.74	24	3,505
סך הכל					
2.28	3,361	590,712	4.99	7,572	607,286
סך כל הנכסים נושאי ריבית					
חייבים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית			6,194		
5,688			6,194		
נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ^(א)			71,128		
58,488			71,128		
3,361			684,608		
סך כל הנכסים					
סך הנכסים נושאי ריבית המיוחסים לפעילות מחוץ לישראל					
3.31	264	31,945	6.77	115	6,793

ראה הערות בעמוד 224.

חלק ב' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - התחייבויות והון

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס					
2022			2023		
שיעור הוצאה באחוזים	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾ במיליוני ש"ח	שיעור הוצאה באחוזים	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾ במיליוני ש"ח
התחייבויות נושאות ריבית					
פיקדונות הציבור					
0.41	256	252,047	3.58	3,226	360,427
בישראל					
0.02	6	112,354	3.24	929	114,674
לפי דרישה					
0.72	250	139,693	3.74	2,297	245,753
לזמן קצוב					
0.29	8	10,904	-	-	19
מחוץ לישראל					
0.11	2	7,365	-	-	19
לפי דרישה					
0.68	6	3,539	-	-	-
לזמן קצוב					
0.40	264	262,951	3.58	3,226	360,446
סך הכל					
פיקדונות הממשלה					
-	-	323	1.64	1	244
בישראל					
-	-	1	-	-	-
מחוץ לישראל					
-	-	324	1.64	1	244
סך הכל					
פיקדונות מבנקים מרכזיים					
0.07	3	17,054	0.07	3	16,916
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
0.07	3	17,054	0.07	3	16,916
סך הכל					
פיקדונות מבנקים					
0.12	2	6,504	1.67	21	5,020
בישראל					
-	-	53	-	-	-
מחוץ לישראל					
0.12	2	6,557	1.67	21	5,020
סך הכל					
ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר					
0.35	2	2,261	6.03	67	4,441
בישראל					
-	-	236	-	-	-
מחוץ לישראל					
0.32	2	2,497	6.03	67	4,441
סך הכל					
אגרות חוב					
4.30	191	17,750	4.55	326	28,676
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
4.30	191	17,750	4.55	326	28,676
סך הכל					
0.60	462	307,133	3.51	3,644	415,743
סך כל ההתחייבויות נושאות ריבית					
270,684			176,423		
פיקדונות הציבור שאינם נושאים ריבית					
1,779			1,789		
זכאים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית					
34,182			36,958		
התחייבויות אחרות שאינן נושאות ריבית ⁽¹⁾					
462			3,644		
סך כל ההתחייבויות					
613,778			630,913		
סך כל האמצעים ההוניים					
41,110			53,695		
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים					
462			3,644		
654,888			684,608		
פער הריבית					
1.68	2,899		1.48	3,928	
תשואה נטו⁽¹⁾ על נכסים נושאי ריבית					
1.89	2,643	558,767	2.54	3,813	600,493
בישראל					
3.21	256	31,945	6.77	115	6,793
מחוץ לישראל					
1.96	2,899	590,712	2.59	3,928	607,286
סך הכל					
סך ההתחייבויות נושאות ריבית המיוחסות לפעילות מחוץ לישראל					
0.29	8	11,194	-	-	19

ראה הערות בעמוד 224.

חלק ג' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית המיוחסים לפעילות בישראל

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס					
2022			2023		
שיעור הכנסות (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ^(א) ריבית	שיעור הכנסות (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ^(א) ריבית
באחוזים	במיליוני ש"ח	באחוזים	באחוזים	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח
מטבע ישראלי צמוד מדד					
7.20	970	53,921	6.66	995	59,745
(5.42)	(287)	21,174	(4.93)	(332)	26,923
1.78			1.73		
מטבע ישראלי לא צמוד					
1.78	1,844	415,264	5.00	5,530	442,397
(0.17)	(90)	207,619	(2.97)	(2,094)	281,620
1.61			2.03		
מטבע חוץ					
1.26	283	89,582	3.79	932	98,351
(0.46)	(77)	67,146	(4.55)	(1,218)	107,181
0.80			(0.76)		
סך פעילות בישראל					
2.22	3,097	558,767	4.97	7,457	600,493
(0.61)	(454)	295,939	(3.51)	(3,644)	415,724
1.61			1.46		

ראה הערות [בעמוד 224](#).

חלק ד' - ניתוח השינויים בהכנסות ריבית והוצאות ריבית

2023 לעומת 2022			
לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס			
גידול (קיטון) בגלל שינוי ^(ח) שינוי נטו			
מחיר		כמות	
במיליוני ש"ח			
נכסים נושאי ריבית			
אשראי לציבור			
2,740	1,985	755	בישראל
(121)	183	(304)	מחוץ לישראל
2,619	2,168	451	סך הכל
נכסים נושאי ריבית אחרים			
1,620	1,702	(82)	בישראל
(28)	(2)	(26)	מחוץ לישראל
1,592	1,700	(108)	סך הכל
4,211	3,868	343	סך כל הכנסות הריבית
התחייבויות נושאות ריבית			
פיקדונות הציבור			
2,970	2,000	970	בישראל
(8)	(8)	-	מחוץ לישראל
2,962	1,992	970	סך הכל
התחייבויות נושאות ריבית אחרות			
220	134	86	בישראל
-	-	-	מחוץ לישראל
220	134	86	סך הכל
3,182	2,126	1,056	סך הכל הוצאות הריבית

הערות:

- (א) הנתונים בלוחות אלה ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
- (ב) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות, פרט למגזר מטבע ישראלי לא צמוד בו מחושבת היתרה הממוצעת על בסיס נתונים יומיים, ולפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי, חברות בנות בחו"ל על בסיס יתרות לתחילת הרבעונים.
- (ג) לפני ניכוי היתרה הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי. לרבות חובות שאינם צוברים הכנסות ריבית.
- (ד) מהיתרה הממוצעת של אג"ח למסחר ושל אג"ח זמינות למכירה נוכתה/נוספה היתרה הממוצעת של רווחים/הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח למסחר וכן של רווחים/הפסדים בגין אג"ח זמינות למכירה הכלולים בהון העצמי במסגרת רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר בסעיף "התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה לפי שווי הוגן" בגין אג"ח שהועברו מהתיק הזמין למכירה בסך של (3,520) מיליון ש"ח (31 במרס 2022 - 622 מיליון ש"ח).
- (ה) לרבות יתרות מאזניות של מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית, נכסים לא כספיים ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.
- (ו) לרבות יתרות מאזניות של מכשירים נגזרים והתחייבויות לא כספיות.
- (ז) תשואה נטו - הכנסות ריבית נטו, לחלק לסך הנכסים נושאי הריבית.
- (ח) השינוי המיוחס לשינוי בכמות חושב על ידי הכפלת המחיר החדש בשינוי בכמות. השינוי המיוחס לשינוי במחיר מחושב על ידי הכפלת הכמות הישנה בשינוי במחיר.
- (ט) עמלות לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2023 בסך 99 מיליון ש"ח, נכללו בהכנסות ריבית מאשראי לציבור (עמלות לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2022 בסך 133 מיליון ש"ח).

מילון מונחים

מונח	הגדרה
א	
אובליגו	מייצג את סך החבות שהועמדה ללקוח ומהווה את החבות הכוללת לבנק.
איגוח	פעולה של הפיכת הלוואות ואשראי בנקאי להלוואה ארוכת טווח, באמצעות אגרות חוב.
אירוע קיברנטי (סייבר)	אירוע אשר במהלכו מתבצעת תקיפת מערכות מחשב ו/או מערכות ותשתיות משובצות מחשב על ידי, או מטעם, יריבים (חיצוניים או פנימיים לתאגיד הבנקאי) אשר עלולה לגרום להתממשות סיכון סייבר לרבות ניסיון לביצוע תקיפה כאמור גם אם לא בוצע נזק בפועל.
אנשים פרטיים	יחידים שאינם תאגידים (רשומים או לא רשומים) ואינם עוסקים בפעילות עסקית.
ארגון מחדש של חוב בעייתי	אנשים פרטיים מוגדרים בהתאם להוראות בנק ישראל כך שבקטגוריה זו נכללות הלוואות ליחידים שאינן למטרות עסקיות אשר מסווגים לענף משק אנשים פרטיים בהתאם להגדרות אחידות של הלמ"ס לרבות משקי בית ובנקאות פרטיות.
אשראי on call	חוב אשר לגביו, מסיבות כלכליות או משפטיות הקשורות לקשיים פיננסיים של החייב, הבנק העניק ויתור בדרך של שינוי בתנאי החוב במטרה להקל על החייב את נטל תשלומי המזומן בטווח הקרוב או בדרך של קבלת נכסים אחרים.
אשראי בהשגחה מיוחדת	אשראי שניתן למספר ימים ונפרע על פי קריאה בהתאם לתנאי ההסכם בין הבנק ללקוח.
אשראי דוקומנטרי מותנה - SBLC	אשראי בהשגחה מיוחדת מאזני הוא אשראי אשר מתקיימות לגביו חולשות פוטנציאליות שראוי שיקבלו תשומת לב מיוחדת של הנהלת התאגיד. אשראי חוץ מאזני מסווג כאשראי בהשגחה מיוחדת אם מימוש ההתחייבות התלויה בגין הסעיף הינו ברמת "אפשרי" וכן אם החובות, שיתכן שיוכרו כתוצאה מהתממשות התלויה, ראויים לסיווג בקטגוריה זו.
אשראי נחות	אשראי דוקומנטרי מותנה הוא ערבות בנקאית בניסוח של אשראי דוקומנטרי מסחרי, אשר מטרתו העיקרית היא להבטיח ביצוע תשלום. אשראי דוקומנטרי מותנה דומה לערבות בכך שהוא מהווה התחייבות של בנק לשלם את הסכום הנקוב בו כנגד מסמך דרישת תשלום מהמוטב, בעוד שלאשראי דוקומנטרי מסחרי בו נדרשת הצגת מסמכים שונים על מנת להפוך את התחייבות הבנק למוחלטת.
	אשראי אשר מוגן באופן שאינו מספק על ידי השווי הנוכחי המבוסס ויכולת התשלום של החייב או של הביטחון ששועבד, אם קיים. לסיכון אשראי מאזני שסווג כאמור, קיימת חולשה או חולשות מוגדרות היטב, אשר מסכנות את מימוש החוב. אשראי אשר מוכרת בגינו הפרשה להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי יסווג כנחות כאשר הוא הופך לחוב בפיגור של 90 יום או יותר.

<p>הגדרה</p> <p>אשראי מאזני הנבחן על בסיס פרטני, ואשר בהתבסס על מידע ואירועים עדכניים, צפוי שהתאגיד הבנקאי לא יוכל לגבות את כל הסכומים המגיעים לו (תשלומי קרן וריבית) לפי התנאים החוזיים של הסכם החוב. חוב הנבחן על בסיס פרטני יסווג כלא צובר בכל מקרה כאשר קרן או ריבית מצויים בפיגור של 90 ימים רצופים או יותר, למעט אם החוב מובטח היטב וכן מצוי בהליכי גביה.</p> <p>אשראי חוץ מאזני מסווג כאשראי לא צובר אם מימוש ההתחייבות התלויה בגין הסעיף הינו ברמת "אפשרי" וכן אם החובות, שיתכן שיוכרו כתוצאה מהתממשות ההתחייבות התלויה, ראויים לסיווג בקטגוריה זו.</p> <p>בנוסף, חוב לא צובר ייחשב גם חוב שנבחן פרטנית ואשר תנאיו שונו בשל ארגון מחדש של חוב בעייתי.</p>	<p>מונח</p> <p>אשראי לא צובר</p>
<p>הוראות לניהול הסיכונים של הבנקים שנקבעו על ידי ועדת באזל לפיקוח על הבנקים (BCBS), העוסקת בפיקוח ובקביעת סטנדרטים לפיקוח על בנקים בעולם. הוראות ועדת באזל מהווים קנה מידה (benchmark) לסטנדרטים מובילים שנועדו להבטיח יציבות של מוסדות פיננסיים.</p>	<p>ב</p> <p>באזל 2/באזל 3</p>
<p>הון על בסיס מתמשך - going concern capital. הון עצמי רובד 1 כולל את ההון המיוחס לבעלי מניות הבנק בתוספת חלק מהזכויות שאינן מקנות שליטה בהון של חברות בת שאוחדו (זכויות מיעוט) ובניכוי מוניטין, נכסים בלתי מוחשיים אחרים, והתאמות פיקוחיות וניכויים נוספים, והכל כמפורט בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202 "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי", ובכפוף להוראות המעבר שבהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 299 "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר".</p>	<p>ה</p> <p>הון עצמי רובד 1</p>
<p>הון המשמש לחישוב יחס הלימות הון של הבנק ויחסים רגולטוריים נוספים (כגון: יחס מינוף, ריכוזיות אשראי ועוד). רכיבי הון חשבונאי ומכשירי הון פיקוחי כשירים נוספים (כגון כתבי התחייבות נדחים הכשירים להיכלל כהון רגולטורי).</p>	<p>הון פיקוחי</p>
<p>שכבת הון הנכללת בחישוב ההון הרגולטורי הכשיר. הון רובד 2 הינו הון נחות יותר (gone concern capital) והוא כולל בעיקר מכשירי הון כשירים שהונפקו על ידי הבנק בעבר אשר נכללים בהון זה בהתאם להוראות המעבר ליישום הוראות באזל 3 וכן מכשירי הון החדשים הכשירים שמהווים ההון המותנה (contingent convertible - CoCo) שהונפקו על ידי הבנק ושיומרו למניות הבנק בקרות אירוע מכונן (point of non viability). בנוסף, במסגרת הון זה נכללים פריטים כגון: יתרת הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי לפני השפעת המס המתייחס עד לתקרה של 1.25% מסך נכסי סיכון האשראי.</p>	<p>הון רובד 2</p>
<p>ההיקף הצפוי של חשיפתו של צד נגדי בעת כשל אשראי.</p>	<p>חשיפה בעת הכשל EAD - (Exposure At Default)</p>

מונח	הגדרה
הסכמי רכש/מכר חוזר (Repurchase agreement or reverse repurchase)	הסכמי ריפוי אלה הם הסכמים לרכישה או למכירת נייר ערך תמורת מזומנים או ניירות ערך כאשר בעת העסקה מסכימים המוכר והקונה לבצע עסקה חוזרת, הפוכה מזו שבוצעה לראשונה, במועד ובמחיר מוסכמים מראש.
הפרשה פרטנית	הפרשה שנקבעת לגבי כל חוב שנבחן פרטנית, למעט הלוואות לדיור (ובכלל זה כל חוב שעבר ארגון מחדש של חוב בעייתי וכפוף לבחינה פרטנית בהתאם למדיניות הבנק). סכום ההפרשה נאמד בהתאם לתזרים המזומנים הצפוי המהווה בשיעור הריבית האפקטיבית המקורית של החוב או כאשר החוב מוגדר כחוב מותנה ביטחון או כאשר צפויה תפיסת נכס, בהתאם לשווי הוגן של הביטחון בניכוי עלויות מימוש ותוך הפעלת מקדמי ביטחון זהירים. לצורך קביעת ההפרשה הנאותה, הבנק בוחן באופן שוטף ובהתאם לנהלים את הלווים הרלבנטיים.
הפרשה קבוצתית	הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי מיושמת עבור קבוצות גדולות של חובות קטנים יחסית והומוגניים, וכן בגין חובות שנבדקו פרטנית ונמצא שאינם לא צוברים. ההפרשה הקבוצתית בגין מכשירי האשראי החוץ מאזניים מבוססת על שיעורי ההפרשה שנקבעו עבור האשראי המאזני, תוך התחשבות באומדני הבנק ביחס לסבירות הניצול של הפריטים החוץ מאזניים השונים.
ח חבות	סך חשיפות האשראי של הבנק כלפי הלווה או קבוצת לוויים שכוללת אשראי באחריות הבנק, השקעה בניירות ערך של הלווה, התחייבויות התאגיד הבנקאי לשלם כסף על חשבון הלקוח (לרבות ערבויות ואשראי תעודות) ועסקאות בנגזרים מעבר לדלפק (OTC). חבות מחושבת בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 313 של הפיקוח על הבנקים.
חוב בפיגור	פיגור של חוב נקבע בהתייחס לתנאי הפירעון החוזיים שלו. החוב נמצא בפיגור אם הוא (כולו או חלקו) לא נפרע תוך 30 יום מהמועד שנקבע לפירעון. לעניין זה, חוב בחשבון עובר ושב ייחשב כחוב בפיגור, אם חריגות ממסגרות אשראי מאושרות לא תיפרענה תוך 30 יום ממועד היווצרותן או אם בתוך מסגרת האשראי לא נזקפו לזכות אותו חשבון סכומים עד לכדי כיסוי החוב תוך תקופה שנקבעה על ידי הנהלת הבנק.
חוזה אופציה	מתחלקים לחוזי רכש (CALL) ולחוזי מכר (PUT). חוזה רכש הוא הזכות לקנות כמות מסוימת של נכס מסוים במחיר מימוש עד (אמריקאית)/ב (אירופית) תאריך מסוים. חוזה מכר הוא הזכות למכור כמות מסוימת של נכס מסוים במחיר מימוש עד (אמריקאית)/ב (אירופית) תאריך מסוים.
חישוב אקטוארי	כל חישוב הנותן ביטוי לתנאי אי וודאות, כלומר, מותאם לסיכון. לדוגמא, משקף את ניסיון העבר והערכת ההנהלה לגבי מועדי הפרישה הצפויים של עובדי הבנק וההטבות הצפויות עם הפרישה, המיוחסות ליניארית על פני תקופת העבודה הצפויה.

הגדרה	מונח
<p>חשיפות אלו נובעות ממחויבות שנטל הבנק כלפי הלווים שלו אך לתאריך הדיווח טרם מומשו/נוצלו על ידי הלווים ולאור זאת חשיפות אלו טרם באות לידי ביטוי ברישום נכס או התחייבות מאזנית. דוגמה לחשיפות אלו הן, בין היתר:</p> <ul style="list-style-type: none"> • התחייבויות למתן אשראי שטרם נוצלו; • מסגרות אשראי לא מנוצלות; • התחייבויות בהתאם להסכמי ערבות; • התחייבויות בהתאם לאישור עקרוני המחייב את הבנק לשמור על ריבית לתקופה מסוימת. • ועוד. 	חשיפות חוץ מאזניות
<p>החשיפה לסיכון הבסיס מתבטאת בהפסד שעלול להתרחש כתוצאה משינויים במדד המחירים ובשערי החליפין, עקב ההפרש בין שווי הנכסים להתחייבויות, כולל השפעת העסקאות העתידיות, בכל אחד ממגזרי הצמדה. החשיפה לסיכונים הבסיס נמדדת כאחוז מההון החשוף של הקבוצה. ההון החשוף ברמת הבנק, כולל את ההון העצמי ועתודות מסוימות, בניכוי נכסים קבועים והשקעות בחברות מוחזקות.</p>	חשיפת בסיס הצמדה ושער חליפין
1	
<p>יחס בין ההון הרגולטורי הכשיר שברשות הבנק לבין נכסים משוקללים בסיכון בגין סיכון אשראי, סיכון שוק וסיכון תפעולי אשר חושבו בהתאם להוראות בנק ישראל ומשקפים את הסיכון הנשקף מהחשיפות בהם נוקט הבנק במהלך הפעילות.</p>	יחס הלימות ההון
<p>יחס כיסוי הנזילות הינו יחס הבוחן אופק של 30 ימים בתרחיש קיצון ונועד להבטיח שלתאגיד בנקאי מלאי של נכסים נזילים באיכות גבוהה שנותן מענה לצורכי הנזילות של התאגיד באופק זמן זה בהתאם לתרחיש הגלום בהוראה.</p>	יחס כיסוי נזילות
<p>יחס מימון יציב נטו נועד לשפר את עמידות פרופיל סיכון הנזילות של התאגידי הבנקאיים בטווח הארוך באמצעות דרישה מתאגידי בנקאיים לשמור על פרופיל מימון יציב בהתאם להרכב נכסיהם ולפעילויותיהם החוץ מאזניות. היחס מגביל הסתמכות יתר של התאגידי הבנקאיים על מימון סיטונאי קצר טווח. המדידה הן במאוחד והן בסולו מתבצעת אחת לרבעון והדרישה לעמוד ביחס של 100%.</p>	יחס מימון יציב
<p>מוגדר כמדידת ההון (המונה) מחולק במדידת החשיפה (המכנה), כאשר היחס מבוטא באחוזים.</p>	יחס מינוף
כ	
<p>כתבי התחייבות שהזכויות לפיהם נדחות מפני תביעותיהם של כל הנושים האחרים של התאגיד הבנקאי, למעט כתבי התחייבות אחרים מאותו סוג.</p>	כתבי התחייבות נדחים

מונח	הגדרה
מ מבני איגוח	מבנים שהוקמו במטרה להעביר לבעלי האג"ח תזרימים הנובעים ממכשירים/נכסים אחרים. לצורך כך, מוקמת חברה ייעודית (Entity SPE – Special Purpose) שקולטת את הנכסים היוצרים תזרים מזומנים שמועבר על ידי יוצרם (originator) ומסיטה את תקבולי תזרים המזומנים המסוים ממנה אל בעלי האג"ח זאת בהתאם למבנה שמוסכם עם בעלי האג"ח לפי סדר הקדימויות הגלום בסדרות האג"ח השונות (tranche). המחאת הזכויות כאמור יוצרת מבנה משפטי שבו נושי ה-SPE לא יוכלו לרדת לנכסי הישות המעבירה וגם לא יהיו חשופים לסיכונים הגלומים מפעילויות האחרות של הישות, וכי כל מהותה של ה-SPE היא קבלת תקבולי תזרים המזומנים המדובר והעברה לבעלי האג"ח.
מודל ההון הכלכלי	הבנק נעזר במודל ההון הכלכלי, המתבסס על דירוגי הלווים, על מנת להעריך את סיכון האשראי ברמת המכלול של תיק האשראי ובחתיכים שונים מתוכו.
מכשירים נגזרים משובצים (Embedded Derivative)	נגזרים משובצים הינם מכשירים נגזרים, אשר משובצים (embedded) במסגרת חוזים ומכשירים פיננסיים אחרים או חוזים מסחריים לרכישה או מכירה של מוצרים ושירותים (חוזים אלו מכונים בספרות החשבונאית כ"חוזים מארחים" (Host Contract)). הטיפול החשבונאי מבוצע בהתאם למהות הכלכלית של הפריטים והעסקאות ולא בהתאם לצורתם המשפטית ולאור זאת, מכשירים נגזרים משובצים שעל פי מאפיינים כלכליים אינם קשורים באופן ברור והדוק לחוזה המארח מופרדים ממנו לצורכי המדידה בספרי הבנק.
מניות רדומות	מניות המוחזקות במישרין על ידי החברה עצמה. ממניות אלה נשללו הזכויות בהון ובהצבעה בחברה.
מרווח Bid-Ask	המרווח בין מחיר הרכישה ומחיר המכירה המוצעים. זהו למעשה ההבדל בין המחיר הגבוה ביותר שקונה מוכן לשלם עבור נכס והמחיר הנמוך ביותר בו מוכר מוכן למכור אותו.
משך חיים ממוצע (מח"מ)	משך חיים ממוצע (מח"מ) נמדד בשנים ומשקלל את תשלומי הריבית התקופתיים של המכשיר הפיננסי לאורך חייו עד לפדיון הסופי.
נ נגזר אשראי	חוזה המעביר סיכון אשראי מקונה למוכר. נגזרי אשראי יכולים ללוש צורות שונות כמו: אופציות להגנה על כשל אשראי, שטר לכיסוי חלקי של סיכון האשראי, SWAP לכיסוי מלא של הסיכון וכו'.
נדבך 1	הקצאת הון מזערי כנגד סיכונים אשראי, סיכונים שוק וסיכונים תפעוליים, בשיטה הקושרת את היקף החשיפות לסיכונים השונים לדרישת ההון הרגולטורית. הוראות נדבך 1 שנקבעו על ידי ועדת באזל אומצו במסגרת הוראות נוהל בנקאי תקין מספר 201 עד 209 והם קובעים שיטה פיקוחית של לחישוב נכסים משוקללים בסיכון ואופן החישוב של דרישות ההון בגין נכסי סיכון כאמור.
ניהול נכסים והתחייבויות - ALM	ניהול נכסי בנק והתחייבויותיו במגמה ליצור הקבלה מתאימה ביניהם ולהכביר את הונו של הבנק בטווח הארוך, לטובת בעלי מניותיו.

מונח	הגדרה
נכסים משוקללים בסיכון או נכסי סיכון (RWA)	נכסי סיכון משקפים חשיפה מאזנית וחוץ מאזנית שנוצרת בגין פעילויות הבנק, משוקללת בסיכון המיוחס לה בהתאם להוראות נוהל בנקאי תקין מספר 203 עד 209 בכל הקשור לסיכון אשראי, סיכון שוק וסיכון תפעולי. נכסי סיכון כאמור נועדו לשקף את הסיכון המשוקלל בגינו נדרש הבנק להחזיק דרישת ההון הרגולטורי במסגרת הדרישות להלימות ההון.
נקודת בסיס - BP	מאית של אחוז אחד המשמש כמודד לגבי שיעורי ריבית.
ס	
סיכון אשראי	סיכון האשראי הינו סיכון של הבנק להפסד כתוצאה מהאפשרות שלווה/צד נגדי לא יעמוד בהתחייבויותיו כלפי התאגיד הבנקאי, כפי שסוכמו.
סיכון ה-Conduct (התנהלות מול לקוחות)	סיכון ה-Conduct (התנהלות מול לקוחות) הינו הסיכון שהתנהלות מול הלקוחות אשר אינה הוגנת, שקופה ומתאמת לצרכיו תוביל להפסדים כתוצאה מנזקים משפטיים, קנסות או נזקי מוניטין.
סיכון נזילות	סיכון הנזילות הוא הסיכון הנוצר בשל אי הוודאות ביחס לאפשרות לגיוס מקורות ו/או למימוש נכסים, באופן בלתי צפוי ותוך פרק זמן קצר, מבלי שיגרם הפסד מהותי.
סיכון תפעולי	סיכון תפעולי מוגדר כסיכון להפסד כתוצאה מאי נאותות או מכשל של תהליכים פנימיים, אנשים ומערכות או כתוצאה מאירועים חיצוניים. הגדרה זו כוללת סיכון משפטי, אך אינה כוללת סיכון אסטרטגי וסיכון תדמיתי.
סיכון שיויר	הסיכון השיויר, הוא הסיכון שנשאר אחרי שיוך כל הסיכונים הספציפיים. לדוגמה: כאשר אדם רוכש נכס, הוא נחשף לחבילה של סיכונים שונים. רבים מהסיכונים הללו אינם ייחודיים לנכס שנרכש, אלא משקפים תרחישים רחבים יותר, כמו למשל עלייה או ירידה של מניות, העלאה או הורדה של שערי ריבית או שינוי קצב הצמיחה בכלכלה או בתעשייה מסוימת. ניתן לצמצם את החשיפה אליו באמצעות גיוון.
סיכונים בסיס	סיכון הבסיס, אשר מתבטא בהפסד שעלול להתרחש כתוצאה משינויים במדד המחירים ובשערי החליפין, עקב ההפרש שבין שווי הנכסים להתחייבויות, כולל השפעת העסקאות העתידיות, בכל אחד ממגזרי ההצמדה.
סיכונים ריבית	סיכון להפסד או לירידת ערך כתוצאה משינויים בשערי הריבית במטבעות השונים.
סיכון אסטרטגי	סיכון עסקי הכולל את ההשלכות הנוכחיות והעתידיות על הון, רווחים, מוניטין או מעמד הנובעים מהחלטות עסקיות שגויות, מיישום בלתי נאות של החלטות או מהעדר תגובה לשינויים ענפיים, כלכליים, רגולטורים וטכנולוגיים.
סיכון מוניטין	הסיכון שפרסום או גילוי ציבורי של עסקה או נוהג הקשור ללקוחות, כמו גם תוצאות עסקיות ואירועים הקשורים לקבוצה, ישפיע באופן שלילי על אמון הציבור בקבוצה או יגרמו לירידה בבסיס הלקוחות או יגררו עלויות משפטיות גבוהות או ירידה בהכנסות.

מונח	הגדרה
סיכוני שוק	סיכון שוק מוגדר כסיכון להפסד בפוּזיציות מאזניות וחוץ מאזניות הנובע משינוי בשווי הוגן של מכשיר פיננסי עקב שינוי בתנאי שוק (שינוי ברמת מחירים בשווקים שונים, תנודתיות בשיעורי ריבית, שערי חליפין, אינפלציה, מחירי מניות וסחורות ומדדים כלכליים נוספים).
סינדיקציה	עסקה שבה מספר מלווים חולקים מתן הלוואה ללווה יחיד, אך כל מלווה מעמיד הלוואה בסכום מסוים ללווה ויש לו את הזכות להיפרע ממנו. לעיתים קרובות, קבוצות של מלווים מממנות יחד אותן הלוואות כאשר הסכום שהועמד גדול יותר מהנכונות של מלווה יחיד כלשהו להלוות.
ע	
עלות ריבית	מרכיב הריבית שמוקצה לשנה שוטפת ומסווג כחלק מהוצאות אחרות.
עלות שירות	כל מרכיבי עלות ההטבה לעובדים המוקצים לתקופה מסוימת.
ר	
רווח בסיסי למניה	הרווח הבסיסי למניה יחושב על ידי חלוקת הרווח או ההפסד, המיוחס לבעלי מניות רגילות של החברה האם (המונה), בממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות הקיימות במחזור (המכנה) במהלך התקופה.
רווח מדולל למניה	חלוקת הרווח או ההפסד, המיוחס לבעלי המניות הרגילות של החברה האם, ובממוצע המשוקלל של מספר המניות הקיימות במחזור, בהתחשב בהשפעת כל המניות הרגילות הפוטנציאליות המדללות.
רווח/הפסד אקטוארי	בעיקר משקף התאמות בגין אומדנים אקטואריים לסוף השנה של תכניות פנסיה להטבה מוגדרת והפחתה של סכומים שנרשמו בעבר ברווח כולל אחר.
ריבית העוגן	ריבית הנקבעת לפי בסיס אובייקטיבי חיצוני היינו, שלתאגיד לא תהיה השפעה ישירה בקביעתה, על פי נוסחה קבועה מראש.
ש	
שווי הוגן	ערך המשקף את המחיר שלפיו ניתן לממש את הנכס הפיננסי או להעביר את ההתחייבות הפיננסית בעסקה בין קונה מרצון לבין מוכר מרצון. שווי זה נקבע בהתאם להיררכיית השווי ההוגן שנקבעה בתקינה החשבונאית: <ul style="list-style-type: none"> רמה 1 - שווי שנקבע בהתאם למחירים הנצפים בשוק; רמה 2 - שווי שמוערך תוך שימוש בנתונים נצפים; רמה 3 - שווי המוערך תוך שימוש בטכניקות הערכה שכוללות גם נתונים לא נצפים.
שוק פעיל	שוק בו עסקאות בנכס או בהתחייבויות מתקיימות בתדירות ובנפח מספיקים על מנת לספק מידע על התמחר על בסיס שוטף.
שיעור התשואה הפנימי (ש"פ)	מדד לבחינת כדאיות ביצוע השקעות. המדד מצביע על יעילותה ואיכותה של השקעה ספציפית לעומת ערך נוכחי נקי המצביע על ערכה וגודלה. שיעור התשואה הפנימי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים מהמכשיר הפיננסי אל היתרה המאזנית בדוח הכספי.

<p>הגדרה</p> <p>היחס בין התשואה של עסק (רווח נקי) לבין ההון העצמי שלו. שיעור זה מודד את יכולת הבנק ביצירת רווחים מהנכסים נטו, וממחיש עד כמה יעיל הבנק בניצול השקעות נוספות ליצירת גידול בהכנסותיו.</p> <p>התשואה להון בבנקים מתבטאת ביחסים אלה:</p> <ul style="list-style-type: none"> • רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק בניכוי דיבידנד למניות בכורה שלא נרשם כהוצאה ברווח והפסד והוכרז בתקופת הדיווח בלבד מחולק בהון עצמי ממוצע; • רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק בניכוי דיבידנד למניות בכורה שלא נרשם כהוצאה ברווח והפסד והוכרז בתקופת הדיווח בלבד מחולק בהון עצמי ממוצע בניכוי יתרה ממוצעת של מניות בכורה שנכללו בהון העצמי. 	<p>מונח</p> <p>שיעור התשואה להון</p>
<p>ת</p> <p>תאגיד עזר</p> <p>תאגיד שאינו עצמו תאגיד בנקאי שעיסוקיו הם רק בתחום הפעולה המותר לתאגיד בנקאי השולט בו, למעט עיסוקים שהתייחדו לתאגידים בנקאיים בהתאם לחוק.</p> <p>התהליך נועד להבטיח כי התאגידים הבנקאיים יקצו הון הולם על מנת לתמוך בכל הסיכונים הגלומים בעסקיהם, וכמו כן לעודד את התאגידים הבנקאיים לפתח ולהשתמש בטכניקות משופרות לניהול סיכונים לצורך ניטור וניהול סיכונים.</p> <p>במסגרת התהליך בוחן הפיקוח את פרופיל הסיכון של התאגיד הבנקאי וכן התהליך הפנימי שננקט על ידי הבנק להערכת נאותות כוללת של הלימות ההון הרגולטורי המוחזק על ידי הבנק כנגד החשיפות. תהליך זה נועד לתת לרגולטור כלים להערכה עצמאית של פרופיל הסיכון של הבנק וניהול הסיכונים ולקבוע צעדים להתערבות מוקדמות במטרה למנוע פגיעה ביציבות הבנק והאיתנות הפיננסית שלו.</p>	<p>תהליך הסקירה הפיקוחי SREP – (Supervisory Review Process)</p>
<p>סכומי קצבה או ביטוח קבועים וידועים מראש המשולמים לזכאים, בין שאלה תלויים בתוצאות ההשקעות של קרן הקצבה או המבטח.</p>	<p>תכנית הטבה מוגדרת</p>
<p>רווח נקי בניכוי דיבידנד למניות בכורה שלא נרשם כהוצאה ברווח והפסד והוכרז בתקופת הדיווח בלבד מחולק בהון עצמי ממוצע.</p>	<p>תשואה להון</p>
<p>נייר ערך שהבטחות שניתנו לו, או השיעבוד, לגבי תשלומי הריבית והקרן, הינם תשואה על מסמך פיננסי מסוים.</p>	<p>A ABS – Assets Back Securities (אגרות חוב מגובי נכסים)</p>
<p>כלי ניהולי למדידת ביצועי הבנק וקווי העסקים שלו במגוון נושאים כמותיים ואיכותיים אותם הגדירה הנהלת הבנק במסגרת התכנית האסטרטגית.</p>	<p>B BSC – Balanced Score Card</p>
<p>מימון פרויקטיים ציבוריים בו גוף פרטי מקבל זיכיון מגוף ציבורי כדי לממן, לתכנן, לבנות ולהפעיל מתקן ציבורי לתקופה קצובה בסופה עוברת הבעלות על הפרוייקט לממשלה.</p>	<p>B.O.T – Build Operate Transfer</p>

מונח	הגדרה
	C
CECL - Current Expected Credit Losses	מודל הפרשות להפסדי אשראי צפויים.
CDO - Collateralized Debt Obligation	אגרות חוב המגובים על ידי תיק אגרות חוב ו/או הלוואות ברמות "בכירות" (seniority) ובדירוגים שונים.
CDS - Credit Default Swap	מכשיר פיננסי המעביר חשיפת אשראי למנפיק בין הצדדים לעסקה.
CLO - Collateralized Loan Obligation	איגרת חוב המגובה בתיק הלוואות.
COSO - Committee Of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission	מודל מובנה של בקרה פנימית. מטרת מסגרת המודל הינה לסייע לעסקים ולישויות אחרות להעריך, לאמוד ולהעצים את מערכות הבקרה הפנימית הפועלות אצלם.
Cross Border Activity (“פעילות חוצת גבולות”)	מונח המתייחס להסדרי מימון שונים שחוצים גבולות לאומיים, כגון מתן הלוואות לאנשים וגופים במדינה אחרת, מכתבי אשראי, קיבולים בנקאיים וכו’.
CVA - Credit Valuation Adjustment	חישוב סיכון האשראי בנגזרים משקף את תוחלת ההפסד הצפוי לבנק במקרה בו הצד הנגדי לעסקה יגיע למצב של כשל אשראי.
	D
DFA - Dodd Frank Wall Street Reform and Consumer Protection Act	ה-(DFA) הינו חוק פדראלי אמריקאי אשר נכנס לתוקף ב-28 ביולי 2010 ומכיל רפורמה מקיפה ברגולציה הפיננסית, שלה השלכות שונות על קבוצת לאומי, שהעיקרית בהן מתייחסת לעסקאות בנגזרים מעבר לדלפק (OTC) מתחום החלף (Swap).
	E
EMIR - European Market Infrastructure Regulation	רגולציה של האיחוד האירופי שנועדה להגדיל את יציבותם של השווקים מעבר לדלפק (OTC) בכל מדינות האיחוד האירופי.
	F
FATCA - Foreign Accounts Tax Compliance Act	חוק אמריקאי הנועד לשיפור אכיפת המס, קובע כי גופים פיננסיים מחוץ לארה"ב חייבים בדיווח לרשות המס האמריקאית על חשבונות המנוהלים אצלם ושויכים למי שחייב בדיווח גם אם הוא לא תושב ארה"ב.
FDIC - Federal Deposit Insurance Corporation	התאגיד האמריקאי הפדרלי לביטוח פיקדונות ואחת מרשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב.
FHLMC - Freddie Mac	סוכנות המסונפת לממשלת ארה"ב הרוכשת משכנתאות, מאגחת אותן ומוכרת אותן לציבור. (אין לחברה זאת ערבות של ממשלת ארה"ב).
FNMA - Fannie Mae	חברה ציבורית בחסות ממשלת ארה"ב הרוכשת משכנתאות, מאגחת אותן ומוכרת אותן בשוק החופשי (אין לחברה זאת ערבות של ממשלת ארה"ב).
FORWARD (חוזה אקדמה)	חוזה בין שני צדדים למכירת כמות נכס כלשהו במחיר מסוים בזמן נתון במועד ידוע מראש (מועד הפקיעה). החוזה קושר קשר מחייב בין הצדדים להסכם. חוזה זה אינו חוזה סטנדרטי ואינו נסחר בשוקי הון מאורגנים אלא נעשה לפי צורכי הלקוח.

מונח	הגדרה
	FUTURE (חוזת עתידי)
	חוזת בין שני צדדים למכירת כמות נכס כלשהו במחיר מסוים בזמן נתון במועד ידוע מראש (מועד הפקיעה). החוזת קושר קשר מחייב בין הצדדים להסכם. חוזת עתידי זה הוא חוזת סטנדרטי הנסחר בשוקי הון מאורגנים.
	G GNMA – Ginnie Mea
	חברה פדראלית למשכנתאות. האג"ח המונפקות על ידה זוכות לערבות של הסוכנות הממשלתית למשכנתאות (Government National Mortgage Association).
	I ICAAP – Internal Capital Adequacy Assessment Process
	תהליך הערכת הלימות ההון משמש לצורך בחינת היקף ההון הדרוש לתמיכה בסיכונים השונים שהקבוצה חשופה אליהם, על מנת לוודא שהון הקבוצה בפועל עולה על דרישות ההון האמורות בכל זמן.
	L LGD – Loss Given Default (שיעור הפסד בהינתן כשל)
	השיעור מתוך חשיפת האשראי הכללית של הלווה במועד הכשל (EAD) אשר צפוי לגרום נזק לבנק בקרות אירוע הכשל.
	LTV (שיעור המימון)
	השיעור שמהווה המימון של הבנק בעסקת הרכישה ביחס לשווי הנכס הנרכש. שיעור המימון משקף מימד אחד של סיכון ההלוואה, כאשר יחס LTV גבוה משקף סיכון גבוה יותר לבנק נותן האשראי.
	M MBS – Mortgage Back Securities (אגרות חוב מגובי משכנתאות)
	אגרות חוב המגובות בנכסים פיננסיים שבהן תשלומי הריבית והקרן מתבססים על תזרים מזומנים הנובע מפירעון הלוואות המובטחות בנכסים פיננסיים. הנכסים המגבים עשויים להיות קבוצות של הלוואות, לרבות משכנתאות למגורים, או נכסים פיננסיים אחרים.
	N NIM – Net Interest Margin
	היחס שבין הכנסות ריבית נטו ליתרה ממוצעת של נכסים נושאי ריבית.
	NPL – Non Performing Loan
	אשראי פגום שאינו צובר ריבית.
	O OECD
	ארגון בינלאומי של המדינות המפותחות המקבלות את עקרונות הדמוקרטיה הליברלית והשוק החופשי. הארגון הינו פלטפורמה לדיון במדיניות, השוואת ביצועים, איתור פתרונות לקשיים וגיבוש קודים, עקרונות מנחים וסטנדרטים משותפים לביצוע מדיניות כלכלית וחברתית ברמה הלאומית. במסגרת הארגון כל מדינה חברה יכולה לתרום באופן משמעותי לקביעת מדיניות הארגון וניסוח קווי פעולה משותפים.
	P PD – Probability of Default (כשל תוך שנה מיום הדרוג בתקופה נתונה)
	מונח המתאר את ההסתברות שהלווה יגיע למצב של כשל אשראי בתוך תקופת זמן נתונה ממועד ביצוע הדרוג. המונח מספק הערכה של הסבירות שלווה לא יוכל לעמוד בהתחייבויותיו כפי התנאים החוזיים של חובותיו.
	PSU (יחידות מניה חסומות תלויות ביצוע)
	מענק בצורת מניות אשר הינן חסומות ותלויות בביצועים עתידיים של התאגיד הבנקאי.

מונח	הגדרה
	R
	<p>RORAC (תשואה להון מותאמת סיכון)</p> <p>שיטה המשווה תשואות על השקעות שונות הלוקחת בחשבון את הסיכון. התשואה בפועל מתואמת על ידי מדידת חשיפות הנכס לסיכון ומתאמת כלפי מטה את התשואה על נכסים מסוכנים יותר. יעילות השיטה תלויה בדיוק הערכה של הסיכון בנכסים שונים, ועד כמה ה"עונש" המוטל על נכסים מסוכנים יותר אכן משקף את דרגת סלידת הסיכון של כל משקיע נתון. לסוגים חדשים של נכסים, כמו נגזרים פיננסיים הערכת סיכון הוא דבר מאוד לא ודאי, לאור הניסיון בדבר התנהגות מחיריהם בפועל.</p>
	<p>RSU (יחידות מניה חסומות)</p> <p>מניה רגילה שעל פי תנאי ההנפקה שלה לא ניתנת למסחר חופשי במשך פרק זמן מסוים או עד שיקרה או שלא יקרה אירוע מסוים ופרק זמן זה טרם חלף ו/או אירוע זה עוד לא התממש.</p>
	S
	<p>SBA - Small Business Administration</p> <p>סוכנות ממשלתית אמריקאית לתמיכה בעסקים קטנים בארה"ב.</p>
	<p>SCDO - Synthetic Collateralized Debt Obligation</p> <p>הסכם המגובה על ידי תיק CDS (שהינן נגזרות) ברמות בכירות (Seniority) שונות.</p>
	<p>SWAP</p> <p>סדרת חוזים עתידיים או סדרת חוזי אקדמה למספר תקופות ידוע מראש אשר בהם שני הצדדים מסכימים להחליף זרמי תשלומים על קרן מושגית.</p>
	V
	<p>VaR - Value at Risk (ערך בסיכון)</p> <p>הינו מודל למדידת ההפסד המקסימאלי הצפוי בשל התממשות סיכונים השוק בתקופת זמן נתונה וברמת ביטחון סטטיסטית קבועה מראש. השימוש בשיטה זו מצריך שיערוך שוטף של כל הפוזיציות של התאגיד בהתבסס על השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות. מטרות המודל הינן לאמוד את הסיכונים שהמוסדות הפיננסיים חשופים להם, וכן להחזיר הון הולם לכיסוי הפסדים הנובעים מהתממשותם של סיכונים השוק בפעילויות שונות.</p>

אינדקס

א

אומדנים חשבונאיים קריטיים 3, 34, 84, 85, 86
איגוח 225, 229
אקטוארי 112, 113, 140, 141, 142, 227, 231
ארגון מחדש של חובות בעייתיים 106

ב

באזל 31, 32, 34, 35, 62, 78, 80, 81, 147, 151, 152, 226, 229
ביטחונות 61, 85, 193
בניינים וציוד 12, 13, 22, 23, 25, 93, 95, 100, 101, 194, 195, 196
בקריות 3, 80, 87, 89, 90, 226, 234

ג

גידור 94, 105, 107, 109, 111, 112, 113, 155, 156, 157, 160, 161, 162, 163, 164

ד

דוח מאוחד על הרווח הכולל 4, 94
דוח על השינויים בהון 4, 96, 98
דוח על תזרימי מזומנים 4, 100, 101, 102
דוח רווח והפסד 4, 12, 93
דיבינד 10, 15, 28, 33, 96, 98, 100, 101, 108, 145, 146, 150, 232

ה

הון והלימות ההון 3, 9, 15, 24, 25, 31, 33, 35, 56, 57, 58, 64, 65, 80, 166
הון מניות 96, 98
הון עצמי רובדו 8, 15, 18, 31, 32, 33, 34, 35, 147, 148, 149, 150, 226
הון רובד 1 נוסף 32
הון רובד 2 31, 32, 148, 149, 226
הלבנת הון 154
הלוואות לדיור 26, 31, 32, 35, 40, 41, 42, 46, 52, 56, 57, 58, 66, 68, 69, 70, 71, 145, 148, 168, 170, 172, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 227
הנפקה 30, 146, 219, 235
הפחתת סיכון אשראי 64, 165, 166
הפרשה לירידת ערך 44, 100, 108
הפרשה למס 8, 16
הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי 32, 84, 85, 226, 227
התחייבויות בגין הטבות לעובדים 24, 94

ו

ועדת 6, 34, 35, 62, 78, 81, 147, 151, 152, 226, 229

ח

חובות בעייתיים 51, 52, 84, 85, 132, 133, 134
חובות פגומים 147

י

ירידת ערך 12, 16, 21, 27, 85, 86, 100, 119, 214

מ

מאזן מאוחד 4, 13, 95
מבנה ארגוני 4, 46, 215, 217
מגבלות 48, 49, 50, 56, 57, 58, 59, 62, 64, 73, 74, 79, 166, 176
מגזרי פעילות 3, 37, 40, 41, 42, 103, 168, 170, 172, 174, 175, 176
מגזרי פעילות - גישת ההנהלה 3, 37, 38, 39, 103, 174, 175, 176
מגזרי פעילות פיקוחיים 3, 40, 41, 42, 103, 168, 170, 172
מדד המחירים לצרכן 7
מדינות זרות 63, 64
מדיניות חשבונאית 3, 34, 84, 85, 86
מוניטין ונכסים בלתי מוחשיים 149
מוסדות פיננסיים זרים 27, 29, 65, 114, 116, 117, 118, 119, 120, 121
מוסדיים 30, 40, 41, 42, 64, 65, 136, 146, 165, 166, 169, 171, 173
מזומנים ושווי מזומנים 100, 101
מינוף 8, 33, 36, 103, 145, 147, 150, 226, 228
מיסוי 138
מיסים נדחים 100, 149
מכשירי הון 32, 226
ממשלה 101, 221, 222, 232
מסגרות אשראי 25, 192, 228

נ

נזגרים 13, 20, 21, 22, 25, 31, 35, 36, 56, 57, 58, 64, 65, 69, 70, 71, 75, 95, 100, 103, 106, 107, 108, 109, 150, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 192, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 224, 229, 235
נזילות 8, 9, 59, 63, 64, 73, 78, 81, 86, 151, 228
ניירות ערך 10, 11, 13, 25, 27, 28, 29, 30, 34, 36, 56, 57, 58, 65, 71, 75, 77, 85, 86, 95, 100, 103, 106, 107, 114, 115, 117, 119, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 138, 145, 146, 150, 153, 162, 177, 178, 179, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 212, 213, 222, 227
נכסי סיכון 31, 34, 35, 147, 148, 168, 170, 172, 226, 229, 230
נכסים אחרים 13, 95, 100, 139, 141, 194, 195, 196, 221, 224, 225, 229

ס

סייבר 46, 80, 225
סיכון מוניטין 46, 81, 82, 83, 230
סיכון נזילות 78, 230
סיכון ריבית 73, 74, 75
סיכוני אשראי 3, 26, 29, 35, 46, 59, 68, 71, 103, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 229
סיכוני שוק 3, 31, 46, 73, 148, 229, 231
סיכונים אחרים 3, 47, 82, 83
סיכונים תפעוליים 3, 46, 80, 229

ע

עמלות 8, 10, 12, 15, 19, 20, 21, 22, 93, 224
 ענפי משק 26, 56, 57, 58, 71
 ערך בסיכון 235

פ

פחת והפחתות 23
 פיקדונות הציבור 10, 13, 17, 25, 29, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43
 פנסיה 23, 24, 29, 34, 94, 100, 139, 141, 143, 147, 231
 פנסיה 196, 197, 198, 199, 220, 222, 224

ק

קיצוז נכסים והתחייבויות 166

ר

רגולציה 4, 46, 82, 215, 218, 219, 220, 233
 רואי החשבון המבקרים 4, 87, 91
 רווח למניה 103, 110

ש

שווי הוגן 24, 27, 75, 76, 94, 103, 105, 106, 109, 111, 112, 113, 114,
 115, 116, 117, 118, 119, 122, 123, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 140,
 158, 159, 161, 162, 166, 185, 186, 187, 197, 198, 199, 200, 201, 202,
 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 224, 231

ת

תגמול 142, 143, 154
 תיאבון הסיכון 45, 46, 52, 59, 68, 73, 84
 תיק בנקאי 75, 76, 77
 תיק למסחר 27, 28, 29
 תשואה להון 15, 16, 137, 232, 235
 תשואה להון מותאמת סיכון 235
 תשלום מבוסס מניות 96, 98, 100